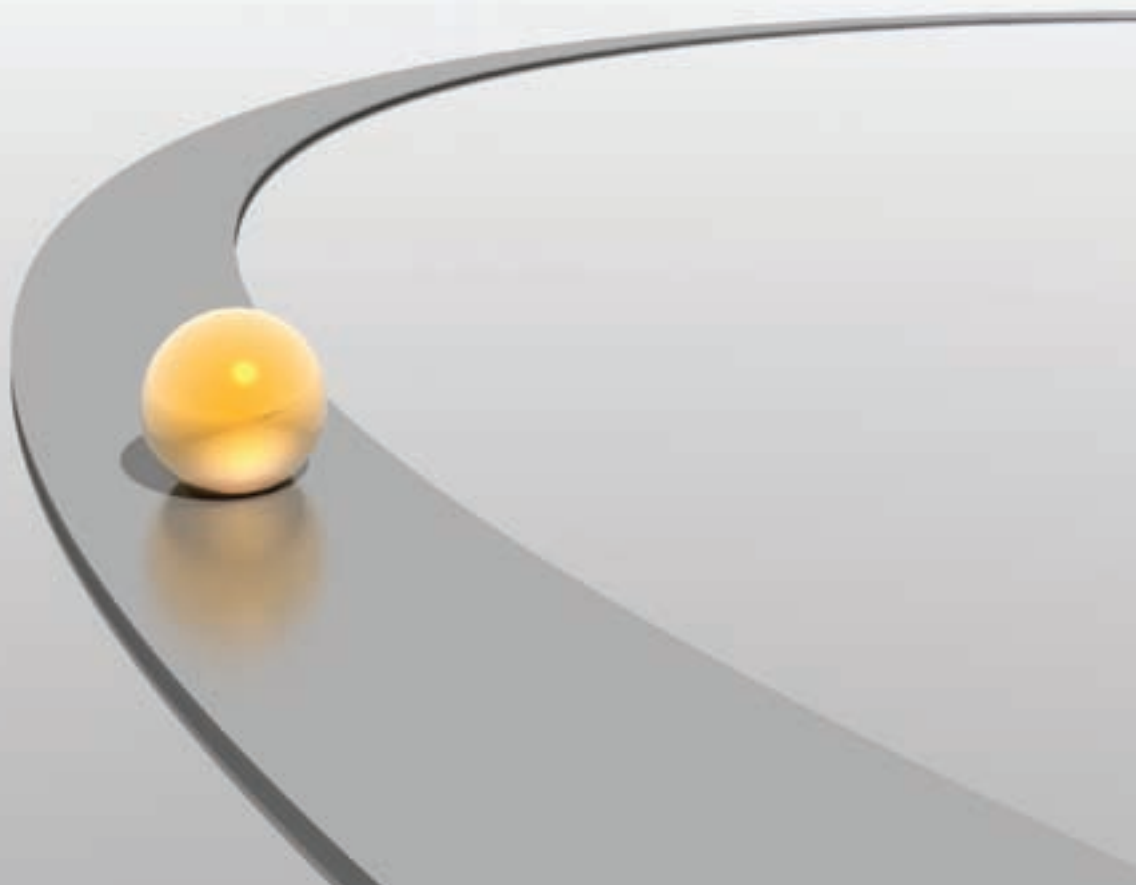


EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC



L E T N O P O R O Č I L O 2 0 0 7

EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC

L E T N O P O R O Č I L O 2 0 0 7

© Evropske skupnosti, 2008

Razmnoževanje v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno ob navedbi vira.

ISBN 978-92-9212-170-9

DOI 10.2869/94458

Fotografija na naslovnici: © iStockphoto.com/Silence

To poročilo je objavljeno na spletni strani: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Printed in Italy

NATISNJENO NA BELEM PAPIRJU BREZ KLORA

EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC



P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Prof. dr. Hans-Gert PÖTTERING
Predsednik
Evropski parlament
Rue Wiertz
1047 Bruselj
BELGIJA

Strasbourg, 10. marts 2008

G. predsednik,

v skladu s členom 195(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ter členom 3(8) Sklepa Evropskega parlamenta o predpisih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic, vam predstavljam svoje poročilo za leto 2006.

S spoštovanjem,

P. Nikiforos Diamandouros



UVOD	11
1 POVZETEK	17
2 PRITOŽBE IN PREISKAVE	29
2.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	29
2.2 PRISTOJNOSTI EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	29
2.3 DOPUSTNOST IN RAZLOGI ZA PREISKAVE	32
2.4 ANALIZA PRITOŽB, OBRAVNAVANIH LETA 2007	34
2.5 POSREDOVANJE IN SVETOVANJE	34
2.6 POSTOPKI VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	37
2.7 REZULTATI PREISKAV	39
2.8 ODLOČBE, S KATERIMI SO BILI ZAKLJUČENI PRIMERI V LETU 2007	41
3 POVZETKI ODLOČB	51
3.1 PRIMERI, V KATERIH NISO BILE UGOTOVLJENE NEPRAVILNOSTI	51
3.2 PRIMERI, KI JIH JE REŠILA INSTITUCIJA SAMA	59
3.3 SPORAZUMNE REŠITVE, KI JIH JE DOSEGEL VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC	63
3.4 PRIMERI, ZAKLJUČENI S KRITIČNO OCENO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	65
3.5 OSNUTKI PRIPOROČIL, KI SO JIH INSTITUCIJE SPREJELE	79
3.6 PRIMERI, ZAKLJUČENI IZ DRUGIH RAZLOGOV	82
3.7 PRIMERI, ZAKLJUČENI PO POSEBNEM POROČILU	87
3.8 PREISKAVE NA LASTNO POBUDO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	88
3.9 VPRAŠANJA, KI JIH JE OBRAVNAVAL VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC	89
4 ODNOSI Z INSTITUCIJAMI IN ORGANI EVROPSKE UNIJE	93
4.1 EVROPSKI PARLAMENT	94
4.2 EVROPSKA KOMISIJA	96
4.3 DRUGE INSTITUCIJE IN ORGANI	96



5	ODNOSI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN PODOBNIMI ORGANI	101
5.1	EVROPSKA MREŽA VARUHOV ČLOVEKOVIH PRAVIC	101
5.2	DRUGI SEMINARJI IN KONFERENCE VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	112
5.3	DRUGI DOGODKI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN NJIHOVIM OSEBJEM	113
6	OBVEŠČANJE	117
6.1	NAJPOMEMBNEJŠI DOGODKI LETA	117
6.2	INFORMATIVNI OBISKI	119
6.3	KONFERENCE IN SESTANKI	124
6.4	ODNOSI Z MEDIJI	125
6.5	OBJAVE	127
6.6	ELEKTRONSKO KOMUNICIRANJE	127
7	PRILOGE	
A	STATISTIKA	131
B	PRORAČUN VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	138
C	ZAPOSLENI	139
D	SEZNAM ODLOČB	148
	KAKO STOPITI V STIK Z EVROPSKIM VARUHOM ČLOVEKOVIH PRAVIC	153

UVOD





UVOD

Leto 2007 je bilo pomembno leto za pravico evropskih državljanov do dobrega upravljanja. Dne 12. decembra so Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, prvotno razglašeno decembra 2000, podpisali in ponovno razglasili predsedniki treh glavnih institucij EU – Parlamenta, Komisije in Sveta. Zavzemanje za pravno zavezujočo listino, ki jo vsebuje Lizbonska pogodba, je izraz vedno večjega zavedanja, da morajo biti državljani v središču evropske pozornosti. S stališča varuha človekovih pravic je Listina prelomna, saj prvič priznava pravico do dobrega upravljanja kot temeljno pravico državljanstva Unije (člen 41).

Dobro upravljanje

Odkar sem 1. aprila 2003 prevzel položaj evropskega varuha človekovih pravic, sem si prizadeval predvsem za spodbujanje dobrega upravljanja. Institucije in organe EU nenehno opozarjam, da dobro upravljanje zahteva od javnih uslužbencev veliko več kot samo izogibanje nezakonitemu ravnanju. Uradniki morajo biti vestni in zagotavljati, da se posamezniki primerno obravnavajo, njihove pravice pa v celoti spoštujejo.

Zdi se, da to sporočilo daje konkretne rezultate. Z veseljem poročam, da so si institucije in organi EU v letu 2007 zelo prizadevali za reševanje pritožb ter odpravo krivic in napak. V tem letu se je število primerov, ki so jih rešile zadevne institucije, podvojilo – kar 35 % naših preiskav je bilo zaključenih, ko je zadevna institucija pristala na poravnavo. Ne smemo podcenjevati pomena tega dosežka za pritožnike in državljane na splošno. Trdno verjamem, da bistveno napredujemo pri doseganju resnične storitvene kulture.

Sedem nadvse uspešnih primerov, ki so poudarjeni v tem poročilu, dokazuje ta spremenjeni odnos. Kar štirje zadevajo Evropsko komisijo, ki se je odzvala hitro in konstruktivno ter rešila niz pritožb. Pohvaliti moram tudi Evropsko agencijo za varnost v letalstvu, ki je že drugo leto zapored ustvarila nadvse uspešen primer in pokazala, da je pripravljena konstruktivno sodelovati z varuhom človekovih pravic pri reševanju težav. Svet se je, potem ko sem ga opozoril na vprašanje jezika, pritožniku opravičil in potrdil, da si bo v prihodnje prizadeval, da bi se izognil podobnim težavam. Nazadnje, Evropska centralna banka je zaskrbljeni državljanke nadvse uslužno in koristno odgovorila ter poudarila, da je razjasnitev zadev, na katere jo je državljanke opozorila, za banko zelo pomembna, ter državljanke pozvala, naj vsa dodatna vprašanja naslovi na njene strokovnjake. S poudarjanjem teh primerov želim predstaviti modele dobrega upravljanja za vse institucije in organe EU, iz katerih lahko ti črpajo navdih in s katerimi lahko primerjajo svoje prakse. V letu 2008 bom še naprej spodbujal skrben razvoj storitvene kulture, da bomo zadovoljili pričakovanja državljanov.

Nekateri rezultati, ki smo jih dosegli za državljane in so navedeni v tem poročilu, so bili doseženi brez uradnega dopisovanja z institucijo. Dosegli smo tako raven odnosov z institucijami, da lahko hitro rešujemo vedno večje število primerov in se izognemo dolgotrajnim preiskavam. Začel sem uporabljati čedalje več neformalnih postopkov, da bi pripomogel k prožnemu reševanju težav, in ta pristop bom razvijal tudi v letu 2008. Menim, da je to prelomnica za našo institucijo, kar dokazuje, kolikšno je spoštovanje varuha človekovih pravic in koliko so institucije pripravljene pomagati državljanom.

Težave seveda ostajajo. Tudi v letu 2007 je bilo 15 % primerov zaključenih s kritično pripombo, ker zadevne institucije pri storitvah niso dosegle standardov, do katerih so državljani upravičeni. Nekaj takih primerov je vključenih v to poročilo. Med njimi sta primer, ko je institucija zavrnila spremembo postopkov zaposlovanja, predvsem zato, ker ji je to upravno ustrezalo, in drug primer, ko je



institucija čezmerno odlašala postopek za ugotavljanje kršitve, ne da bi za to zagotovila ustrezno obrazložitev. Leta 2008 bomo spet pripravili poročilo o nadaljnjih ukrepih v zvezi s temi kritičnimi pripombami, da bi zagotovili, da se institucije iz njih kaj naučijo. Nameravam tudi preučiti, kako bi lahko poenostavil razumevanje odločitev varuha človekovih pravic, da bi bile še učinkovitejše pri usmerjanju državljanov in uradnikov glede tega, kaj pomeni dobro upravljanje.

Seveda delo pri spodbujanju načel dobrega upravljanja v institucijah in organih EU še ni končano. Da bi prispeval k razvoju uporabnih strategij v zvezi s tem, sem novembra 2007 v Bruslju sklical delavnico, na kateri je potekala živahna izmenjava mnenj o tem, kako lahko evropski varuh človekovih pravic prispeva k uresničitvi pravice do dobrega upravljanja. Razprave so obrodile številne spodbudne in inovativne zamisli za prihodnja leta. Veselim se njihovega praktičnega udejanjanja v korist državljanov po vsej Evropi.

Boljše obveščanje javnosti

Uvod v letno poročilo 2006 sem sklenil tako, da sem poudaril svoj dvojni cilj za naslednje leto, in sicer sodelovati z institucijami pri spodbujanju dobrega upravljanja in preusmeriti prizadevanja pri obveščanju javnosti, da bodo lahko vsi, ki bodo morda potrebovali storitve evropskega varuha človekovih pravic, ustrezno obveščeni, kako naj to storijo.

Leto 2007 je bilo prelomno leto, kar zadeva drugi cilj. Končno smo premagali težave zaradi deleža dopustnih pritožb. Zaradi ambiciozne in skrbno usmerjene informativne kampanje se je število dopustnih pritožb v primerjavi z letom 2006 absolutno in relativno povečalo. Posledično je bilo med letom na podlagi prejetih pritožb sproženih 17 % več novih preiskav. Hkrati smo s prizadevanji za boljše obveščanje državljanov o tem, kaj lahko stori evropski varuh človekovih pravic in česa ne more, pomagali več državljanom kot kdaj koli prej, da so našli ustrezna pravna sredstva na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Ključni dosežek na tem področju v letu 2007 je bilo sprejetje izjave Evropske mreže varuhov človekovih pravic. Cilj izjave je izboljšati obveščenost o razsežnosti dela varuhov človekovih pravic, povezani z EU, in podrobneje pojasniti storitve, ki jih člani mreže zagotavljajo ljudem, ki se pritožujejo zaradi zadev znotraj zakonodaje EU. Izjava je na voljo na spletni strani evropskega varuha človekovih pravic v vseh uradnih jezikih EU in je v celoti navedena v poglavju 5 tega poročila. Člani mreže si bodo dejavno prizadevali za pospeševanje ozaveščenosti o izjavi in tako zagotovili, da bodo državljanji obveščeni o tem, kdo je najprimernejši za reševanje njihovih pritožb, povezanih z zakonodajo EU.

Leta 2008 naj bi se na tem področju uresničila še ena pomembna pobuda. Lani je moj urad pripravljala interaktivni vodnik, ki bo začel delovati naslednje leto kot del nove spletne strani varuha človekovih pravic. Državljanji si bodo z njim pomagali pri iskanju najustreznejše poti za reševanje svojih pritožb. Vodnik naj bi omogočil večjemu deležu pritožnikov, da pritožbo naslovijo neposredno na organ, ki je najboljše usposobljen za njeno obravnavo. Upam, da se bo ta vodnik izkazal za uspešnega, tako da se bo število nedopustnih pritožb, ki jih prejme moj urad, še zmanjšalo.

Razlogi, zaradi katerih je pomembno, da se takoj poišče najustreznejši naslov za reševanje pritožb, so številni. S tem se lahko državljanom prihrani razočaranje, ko izvedo, da jim organ, na katerega so se obrnili, ne more pomagati. Pomeni tudi, da se pritožbe rešujejo hitreje in učinkoviteje, s čimer se zagotovi, da lahko državljanji v celoti izkoristijo svoje pravice v skladu z zakonodajo EU. Nazadnje pa je pomembno to, da bo moja institucija z zmanjšanjem deleža nedopustnih pritožb lahko bolje uresničevala svojo ključno nalogo – pomagati državljanom, ki niso zadovoljni s tem, kako jih obravnavajo institucije in organi EU. Rezultati, ki jih lahko moj urad doseže za te državljane, so nedvomno vidik mojega dela, ki me najbolj zadovoljuje. V tem poročilu so poudarjeni številni takšni uspešni primeri iz leta 2007. Veselim se, da bom v naslednjem letu nadaljeval to delo v korist evropskih državljanov.

Kot pogosto poudarjam, je letno poročilo najpomembnejša publikacija varuha človekovih pravic. Evropski parlament, ki mu varuh poroča, z njim obvešča o svojem delu. Za institucije in organe EU je vir, s katerim si pomagajo pri izboljševanju svojega upravljanja. Širokemu krogu ljudi, ki želijo

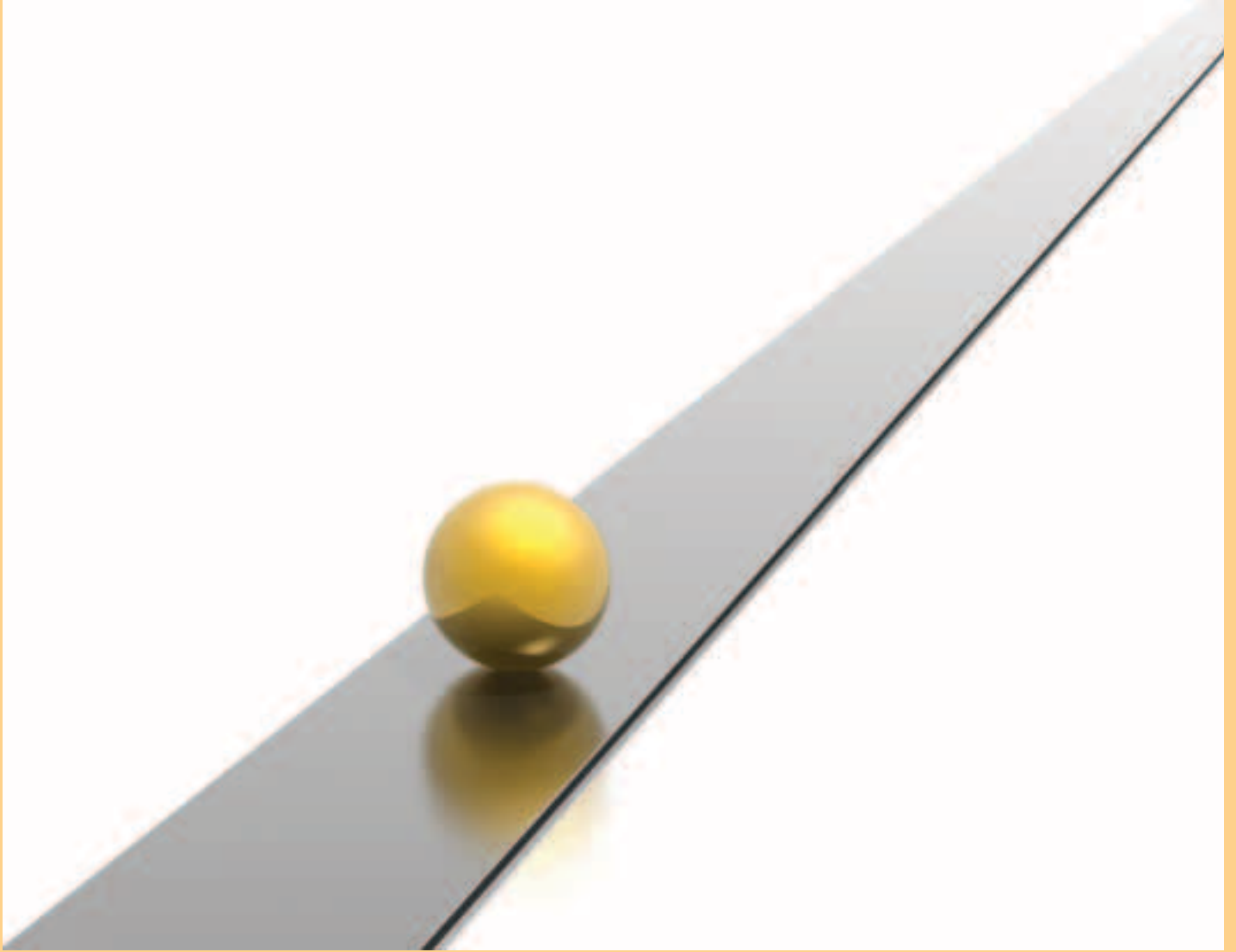


spremljati dejavnosti varuha človekovih pravic, vključno z javnostjo, mediji, akademskimi krogi, javnimi uslužbenci in kolegi iz uradov varuhov človekovih pravic, omogoča dostop do njegovega dela. Poročilo se je v zadnjih letih spreminjalo, da bi postalo prijaznejše za uporabnika. V tem poročilu so uvedene dodatne izboljšave. Najočitnejše so v poglavjih 5 in 6, v katerih smo predstavili pregled in analizo dejavnosti namesto prejšnjega podrobnega seznama dogodkov in srečanj. Upamo, da je zato branje zanimivejše in da kaže resnično podobo dodane vrednosti teh pomembnih pobud. Veselimo se vaših odzivov.

Strasbourg, 15. februarja 2008

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

POVZETEK



1



1 POVZETEK

Trinajsto letno poročilo evropskega varuha človekovih pravic Evropskemu parlamentu prinaša opis dejavnosti varuha človekovih pravic v letu 2007. Je peto letno poročilo P. Nikiforosa DIAMANDOUROSA, ki je delo evropskega varuha človekovih pravic začel opravljati 1. aprila 2003.

SESTAVA POROČILA

Poročilo je sestavljeno iz šestih poglavij in štirih prilog. Začne se z uvodom, v katerem varuh človekovih pravic povzema najpomembnejše dogodke lanskega leta in predstavlja dejavnosti v naslednjem letu. Uvodu sledi ta povzetek, iz katerega je sestavljeno poglavje 1.

V poglavju 2 so opisani postopki varuha človekovih pravic za obravnavanje pritožb in izvajanje preiskav. Vsebuje pregled pritožb, ki so bile obravnavane med letom, vključno s tematsko analizo rezultatov v primerih, zaključenih po preiskavi. Analiza obsega najpomembnejše ugotovitve in dejstva iz sklepov varuha v letu 2007.

V poglavju 3 so zbrani povzetki sklepov varuha človekovih pravic za leto 2007, ki vključujejo vrsto področij in institucij, vpletenih v pritožbe in preiskave na lastno pobudo. Povzetki so najprej razvrščeni glede na ugotovitev ali rezultat, potem pa še glede na zadevno institucijo ali organ. Poglavje se zaključi s povzetkom sklepov po preiskavi na lastno pobudo in primerom vprašanja, ki ga je predložil nacionalni varuh človekovih pravic.

V poglavju 4 so obravnavani odnosi z drugimi institucijami in organi Evropske unije. Začne se z opisom pomena konstruktivnih delovnih odnosov varuha človekovih pravic z institucijami in organi, nadaljuje pa s pregledom srečanj in prireditvev, ki so potekali v letu 2007.

V poglavju 5 so opisani odnosi evropskega varuha človekovih pravic z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi varuhi človekovih pravic v Evropi in zunaj nje. Natančno so opisane dejavnosti Evropske mreže varuhov človekovih pravic, opisana pa je tudi varuhova udeležba na seminarjih, konferencah in srečanjih.

Poglavje 6 ponuja pregled varuhovih dejavnosti pri obveščanju javnosti. Razdeljeno je na šest razdelkov, ki vključujejo najpomembnejše dogodke leta, varuhove informativne obiske, konference in srečanja, na katerih so sodelovali varuh in njegovo osebje, odnose z mediji, objave in spletno komunikacijo.

Priloga A vsebuje statistične podatke o delu evropskega varuha človekovih pravic v letu 2007. V Prilogi B so navedeni podrobni podatki o proračunu, v Prilogi C pa o zaposlenih v uradu varuha. V Prilogi D so razvrščeni sklepi iz poglavja 3 glede na število primera, vsebino in vrsto domnevne nepravilnosti. V njej so tudi naštet nadvse uspešni primeri in vsi primeri, ki so se zaključili s kritično pripombo, iz leta 2007.

SINOPSIS

Poslanstvo evropskega varuha človekovih pravic

Urad evropskega varuha človekovih pravic je bil ustanovljen z Maastrichtsko pogodbo v okviru pravic iz državljanstva Evropske unije. Varuh preučuje pritožbe o nepravilnostih pri delu institucij



in organov Skupnosti, razen Sodišča Evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje v njuni pravosodni funkciji. V soglasju z Evropskim parlamentom je varuh človekovih pravic „nepravilnost“ opredelil na način, ki zahteva spoštovanje človekovih pravic, pravne države in načel dobrega upravljanja.

Poleg tega da se varuh človekovih pravic odziva na pritožbe posameznikov, družb in združenj, deluje tudi proaktivno, kar pomeni, da sproža preiskave na lastno pobudo, organizira srečanja s člani in uslužbenci institucij in organov EU, ugotovitve posreduje državljanom ter jih obvešča o njihovih pravicah in tem, kako jih uveljaviti.

Pritožbe in preiskave v letu 2007

Leta 2007 je varuh človekovih pravic prejel 3 211 novih pritožb v primerjavi s 3 830 v letu 2006. Po drugi strani se je število dopustnih pritožb absolutno in relativno povečalo s 449 (12 % vseh) v letu 2006 na 518 (16 %) v letu 2007. Posledično je bilo med letom na podlagi prejetih pritožb sproženih 17 % več novih preiskav.

Skupno 58 % vseh pritožb, ki jih je prejel varuh človekovih pravic leta 2007, je bilo poslanih elektronsko, po elektronski pošti ali prek obrazca za pritožbe na spletni strani varuha človekovih pravic. V 3 056 primerih so pritožbe poslali neposredno posamezni državljani, medtem ko so 155 pritožb poslala združenja ali družbe.

Varuh človekovih pravic je lahko pritožnikom pomagal v skoraj 70 % primerov, tako da je začel preiskavo primera, ga posredoval pristojnemu organu ali svetoval, kam se lahko pritožniki obrnejo za hitro in učinkovito rešitev težave.

Med letom so bile na podlagi pritožb sprožene 303 nove preiskave. Šest preiskav je varuh človekovih pravic sprožil na lastno pobudo. Leta 2007 se je evropski varuh človekovih pravic ukvarjal s skupno 641 preiskavami, od katerih jih je bilo 332 prenesenih iz leta 2006.

Kot v prejšnjih letih se je tudi tokrat večina preiskav (413 ali 64 % vseh) nanašala na Evropsko komisijo. Ker je Komisija osrednja institucija Skupnosti, ki sprejema odločitve, ki neposredno vplivajo na državljane, ni čudno, da je glavni predmet pritožb državljanov. 87 preiskav (14 % vseh) se je nanašalo na Evropski urad za izbor osebja (EPSO), 59 (9 %) Evropski parlament, 22 (3 %) Evropski urad za boj proti goljufijam in osem (1 %) Svet Evropske unije.

V glavnem so se domnevne nepravilnosti nanašale na nepreglednost, vključno z zavračanjem posredovanja podatkov (28 % primerov), nepravilnost ali zlorabo pooblastil (18 %), nezadovoljive postopke (13 %), nepotrebne zamude (9 %), diskriminacijo (8 %), malomarnost (8 %), pravne napake (4 %) in neizpolnjevanje obveznosti, tj. neuspešnost Komisije pri opravljanju vloge „varuha Pogodbe“ v odnosu do držav članic (3 %).

Z glavnega elektronskega naslova varuha človekovih pravic je bilo v letu 2007 odgovorjeno na 7 273 elektronskih pisem s prošnjami za informacije. Od tega so državljani poslali 3 127 množičnih pisem, povezanih s pritožbami, ki jih je evropski varuh človekovih pravic že prejel, 4 146 pa je bilo posameznih prošenj za informacije.

Varuh človekovih pravic je v zadevnem letu torej skupno obravnaval 10 484 pritožb in prošenj državljanov za informacije.

Rezultati preiskav varuha človekovih pravic

Leta 2007 je varuh človekovih pravic zaključil 348 preiskav. To pomeni 40-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2006. 341 teh preiskav je temeljilo na pritožbah, sedem pa na lastni pobudi. Pregled ugotovitev je naveden v nadaljevanju.

Brez nepravilnosti

Leta 2007 je bilo 95 primerov zaključenih z ugotovitvijo, da nepravilnosti ni bilo. To ni nujno negativen izid za pritožnika, ki od zadevne institucije ali organa vsaj prejme temeljito obrazložitev



dejanja in varuhovo mnenje o primeru. Sledi nekaj primerov iz leta 2007, v katerih niso bile ugotovljene nepravilnosti.

- Varuh človekovih pravic je prejel pritožbo o domnevni nepravilnosti Evropske komisije, ker ni ukrepala proti Irski zaradi mogoče kršitve Direktive EU o habitatih. Pritožnik se je pritožil tudi v zvezi z odločitvijo Komisije, da ne bo naprej ukrepala glede trditev, povezanih z mogočo kršitvijo direktive o odpadkih. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da je Komisija zagotovila ustrezno obrazložitev svoje strateške vloge pri uresničevanju teh direktiv. Ugotovil je tudi, da je Komisija v tem primeru pritožniku ustrezno in uporabno svetovala. (3660/2004/PB)
- Neka pritožnica je varuhu človekovih pravic predložila pritožbo, v kateri je Evropski agenciji za zdravila (EMA) med drugim očitala nepreglednost in nepotrebno zamudo, kar zadeva njeno zaskrbljenost glede varnosti nekega antidepresiva in tveganja za samomor. Mož te pritožnice je napravil samomor med zdravljenjem s tem zdravilom, zato je na Agencijo naslovila več vprašanj in prošenj za informacije. Med preiskavo se je Agencija pritožnici opravičila, ker ji ni odgovorila na nekatera vprašanja, in ji na ta vprašanja nato tudi odgovorila. Pritožnica še vedno ni bila zadovoljna, varuh človekovih pravic pa je menil, da je Agencija odpravila pomisleke, ki jih je navedel, s tem pa tudi vse nepravilnosti. (2370/2005/OV)
- Organizacija Greenpeace je varuhu človekovih pravic predložila pritožbo, v kateri je Komisiji očitala neresnične, zavajajoče in klevetniške obtožbe v zvezi s študijo, ki jo je nevladna organizacija objavila o vprašanju „vrtljivih vrat“ med Komisijo in lobijem kemične industrije. Varuh človekovih pravic je v preiskavi ugotovil, da ta obtožba ni bila utemeljena. Sicer ni ugotovil nikakršne nepravilnosti, je pa poudaril pomen preglednosti lobiranja med zakonodajnimi postopki. (2740/2006/TN)

Tudi če varuh človekovih pravic ne odkrije nepravilnosti, lahko poišče način, kako v prihodnje izboljšati upravljanje institucij ali organov. V takih primerih lahko da dodatno pripombo, kot je to na primer storil v naslednjem primeru.

- Poljska nevladna organizacija za okolje je trdila, da je Evropska investicijska banka (EIB) ravnala v nasprotju z lastno „okoljsko izjavo“, ko je sofinancirala projekt posodobitve cest na Poljskem. Varuh človekovih pravic ni našel nepravilnosti. Ker pa je pritožnik predložil vzporedno pritožbo tudi poljskemu varuhu človekovih pravic, je evropski varuh človekovih pravic spodbudil EIB, naj razmisli o vzpostavitvi komunikacijskih poti z ustreznimi nacionalnimi in regionalnimi nadzornimi organi, kot so varuhi človekovih pravic, in pridobivanju informacij pri teh organih. Ti organi bi se lahko uporabljali kot dodatni viri informacij o skladnosti projektov, ki jih financira EIB, z nacionalno in evropsko zakonodajo. (1779/2006/MHZ)

Primeri, ki jih je rešila institucija sama, in sporazumne rešitve

Varuh človekovih pravic si, če je le mogoče, prizadeva doseči rezultat, s katerim sta zadovoljna pritožnik in institucija, zoper katero je vložena pritožba. Pri doseganju takih rezultatov, ki pripomorejo h krepitvi odnosov med institucijami in državljani ter k izogibanju dragim in dolgotrajnim sodnim postopkom, je bistveno sodelovanje institucij in organov Skupnosti.

Leta 2007 so na podlagi pritožbe varuhu človekovih pravic institucije ali organi sami rešili 129 primerov. To je dvakrat več od tako rešenih primerov v letu 2006 in pomeni vedno večjo pripravljenost institucij in organov, da v pritožbah varuhu človekovih pravic prepoznajo priložnost za odpravljanje storjenih napak in sodelovanje z varuhom v korist državljanov. Primeri poravnave iz leta 2007 so naslednji.

- Po pritožbi nemške univerze glede spora o plačilu, ki ga je imela s Komisijo zaradi projekta v okviru programa Erasmus, je varuh človekovih pravic navezal stik s Komisijo, in ta je primer rešila v dveh tednih. Prizadevanja univerze, da bi Komisijo prepričala o storjeni računski napaki, so bila neuspešna. Komisija je napako priznala in povrnila zahtevani znesek 5 400 EUR z obrestmi. Varuh človekovih pravic je pohvalil Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo za zgledno obravnavo te pritožbe, potem ko ga je opozoril nanjo. (3495/2005/GG)



- Komisija je povrnila neplačani znesek v višini 88 000 EUR francoskemu svetovalnemu podjetju, ki je trdilo, da mu ta institucija ni povrnila vseh upravičenih stroškov za sodelovanje pri programu Tehnologije informacijske družbe s Kitajsko. Komisija je trdila, da je pritožnik napravil napako pri obračunu stroškov. Po posredovanju varuha človekovih pravic v tem primeru je soglašala, da bo povrnila ta znesek. (1471/2007/(CC)RT)

Kadar varuh človekovih pravic pri preiskavi ugotovi nepravilnost, po možnosti vedno poskuša doseči sporazumno rešitev. V nekaterih primerih je sporazumna rešitev mogoča, če zadevna institucija ali organ pritožniku ponudi odškodnino. V teh primerih gre za dejanja *ex gratia*: to pomeni brez dopustitve pravne odgovornosti in brez oblikovanja precedensa.

Med letom je bilo po doseženi sporazumni rešitvi zaključenih pet primerov. Ob koncu leta 2007 je bilo 31 predlogov za sporazumno rešitev še vedno v postopku preučitve. Med primeri s sporazumno rešitvijo iz leta 2007 so bili naslednji.

- Komisija je sprejela predlog varuha človekovih pravic za sporazumno rešitev in je znižala znesek, ki naj bi ga izterjala od pogodbenika, sodelujočega pri projektu v Libanonu. To se je zgodilo po pritožbi pogodbenika, ki je vsebovala trditve o nepoštenem obravnavanju pogodbe. Čeprav po mnenju varuha človekovih pravic vse obtožbe pritožnika niso bile utemeljene, je ugotovil, da je odločitev Komisije o izterjavi nekaterih zneskov pomenila nepravilnost. Komisija je pokazala zanimanje za rešitev te zadeve in soglašala, da bo ponovno ocenila ta spis. (2577/2004/OV)
- Po predlogu varuha človekovih pravic za sporazumno rešitev je Evropska agencija za varnost v letalstvu (EASA) razveljavila izpodbijano odločitev. Primer je zadeval odločitev agencije EASA glede osnove za certifikacijo tipa nekega zrakoplova. Po preučitvi ustreznih predpisov varuh človekovih pravic ni bil prepričan, da je imela ta odločitev zadostno pravno podlago. EASA je odgovorila, da ji je zdaj uspelo pridobiti potrebne informacije za izdajo certifikata tipa, in je zato razveljavila izpodbijano odločitev. (1103/2006/BU)
- Nekdanji Evropski center za spremljanje rasizma in ksenofobije (EUMC) je sprejel predlog za sporazumno rešitev in je neuspešnemu ponudniku zagotovil boljše informacije o primerjavi njegove ponudbe s ponudbo zmagovalne organizacije. Pritožnik se je obrnil na varuha človekovih pravic s trditvijo, da mu EUMC ni zagotovil zadovoljivih odgovorov na njegovo vprašanje in ni uporabil preglednih meril. Po preiskavi se je pritožnik varuhu za človekove pravice zahvalil za njegovo delo in zagotavljanje zanesljivega varstva preglednosti v EU. (1858/2005/BB in 1859/2005/BB)

Kritične pripombe, osnutki priporočil in posebna poročila

Če sporazumna rešitev ni mogoča ali če je iskanje takšne rešitve neuspešno, lahko varuh človekovih pravic zaključi primer s kritično pripombo zadevni instituciji ali organu ali pa sestavi osnutek priporočila.

Kritično pripombo običajno sestavi, če (i) je prepozno, da bi zadevna institucija nepravilnost odpravila, (ii) se zdi, da nepravilnost nima splošnih posledic, ali (iii) se zdi, da nadaljnji ukrepi varuha človekovih pravic niso potrebni. Varuh človekovih pravic sestavi kritično pripombo tudi, če meni, da osnutek priporočila ne bi bil uporaben za ta namen, ali če se mu ne zdi primerno, da bi Parlamentu predložil posebno poročilo, kadar zadevna institucija ali organ ne sprejme osnutka priporočila.

Kritična pripomba pritožniku potrdi, da je bila pritožba upravičena, institucijam ali organom pa pokaže, kje so ravnali napačno, da se lahko v prihodnje podobnim nepravilnostim izognejo. Leta 2007 je varuh človekovih pravic 55 preiskav zaključil s kritičnimi pripombami. Na primer:

- Varuh človekovih pravic je kritiziral Komisijo, ker leta 2006 ni objavila letnega poročila za leto 2005 o dostopu do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, kot to določa zakonodaja. Kritika je sledila pritožbi nevladne organizacije Statewatch. Komisija je to priznala in septembra 2007 končno objavila zadevno poročilo, varuh človekovih pravic pa je poudaril,



da je pravočasna objava poročil ključni mehanizem odgovornosti do evropskih državljanov. (668/2007/MHZ)

- Varuh človekovih pravic je v dveh primerih izrekel kritični pripombi Evropskemu uradu za izbor osebja (EPSO) glede uporabe jezikov „novih“ držav članic v primerjavi z jeziki „starih“ držav članic. Za to se je odločil na podlagi pritožbe poljskega združenja zaradi izbirnih preizkusov. EPSO je varuha človekovih pravic obvestil, da so se jezikovne zahteve medtem spremenile. (3114/2005/MHZ)
- Varuh človekovih pravic je kritiziral Komisijo, ker ni utemeljeno obrazložila, zakaj ni omogočila dostopa do letnih računovodskih poročil, ki jih prejme od držav članic v zvezi s kmetijskimi subvencijami. Komisija je trdila, da so bila poročila z informacijami naložena v zbirko podatkov in kot taka ne obstajajo več. Navedla je, da bi bilo za informacije, ki jih je zahteval pritožnik, potrebno zapleteno ponovno programiranje zbirke podatkov. Čeprav je varuh človekovih pravic menil, da pristop Komisije ni zadovoljiv, je opustil nadaljnjo obravnavo te zadeve, ker bi zakonodajalec Skupnosti lahko preučil pravna vprašanja s splošnega vidika v okviru napovedane spremembe Uredbe 1049/2001 o dostopu do dokumentov. (1693/2005/PB)

Za institucije in organe je pomembno, da spremljajo kritične pripombe varuha človekovih pravic, si prizadevajo odpraviti nastale težave ter se tako izognejo nepravilnostim v prihodnje. Leta 2007 je varuh človekovih pravic opravil študijo nadaljnjih ukrepov institucij, ki so leta 2006 prejele kritične pripombe in dodatne pripombe. Študija je na voljo na spletni strani evropskega varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Varuh človekovih pravic načrtuje letno opravljanje podobne študije in obveščanje javnosti o svojih ugotovitvah.

V primerih, v katerih se zdijo nadaljnji ukrepi varuha človekovih pravic potrebni, torej kadar je še vedno mogoče, da zadevna institucija nepravilnost odpravi, ali v primerih, v katerih so nepravilnosti še posebej resne oziroma imajo splošne posledice, varuh človekovih pravic običajno sestavi osnutek priporočila za to institucijo ali organ.

Leta 2007 je bilo sestavljenih osem osnutkov priporočil. Poleg tega je bilo leta 2007 s sklepom končanih še sedem osnutkov priporočil iz leta 2006. Trije primeri so bili zaključeni med letom, ko je institucija sprejela osnutek priporočila. En primer je privedel do posebnega poročila Evropskemu parlamentu. Pet primerov je bilo zaključenih iz drugih razlogov. Konec leta 2007 je bilo še vedno v obravnavi osem osnutkov priporočil, vključno z enim iz leta 2004 in enim iz leta 2006.

Eden izmed osnutkov priporočil iz leta 2007 je zadeval javni dostop do podatkov o plačilih, ki so jih prejeli poslanci Evropskega parlamenta. Temeljil je na pritožbi malteškega novinarja, čigar zahtevo po podatkih o nadomestilih nekaterih poslancev Evropskega parlamenta je Parlament zavrnil na podlagi varstva podatkov. Parlament naj bi podrobno mnenje o osnutku priporočila varuha človekovih pravic v tem primeru (3643/2005/(GK)WP) predložil do konca februarja 2008. Varuh človekovih pravic je v drugem osnutku priporočila iz leta 2007 Komisijo pozval, naj se v prihodnje izogiba neutemeljenim omejitvam v zvezi z uradnimi jeziki, v katerih se lahko predložijo predlogi na podlagi javnih razpisov (259/2005/(PB)GG). Ker je ta preiskava ob koncu leta 2007 še potekala, ni navedena v poglavju 3 tega poročila.

Leta 2007 so bili med drugim sprejeti naslednji osnutki priporočil.

- Komisija je sprejela osnutek priporočila, v katerem jo je varuh človekovih pravic pozval, naj popravi netočne in zavajajoče informacije na letakih in plakatih ter v videopredstavitvi o pravicah letalskih potnikov. Dve združenji letalskih prevoznikov sta se obrnili na varuha človekovih pravic in kritizirali informacije, ki jih je Komisija dajala o pravicah potnikov do odškodnine in pomoči pri zavrnjenem vkrcanju, odpovedanih letih in velikih zamudah. Po posredovanju varuha človekovih pravic je Komisija zamenjala zavajajoče informativno gradivo. (1475/2005/(IP)GG in 1476/2005/(BB)GG)
- Komisija je sprejela osnutek priporočila, v katerem jo je varuh človekovih pravic pozval, naj ne izterja pokojnine, ki je bila napačno izplačana po smrti nekdanjega uslužbenca. Osnutek



priporočila je temeljil na pritožbi pokojnikovega sina. Komisija je od njega zahtevala, naj ji 1 747 EUR vrne več kot štiri leta po očetovi smrti. Pozneje je privolila, da odstopi od zahteve po povračilu. (1617/2005/(BB)JF)

Če institucija ali organ Skupnosti na osnutek priporočila ne da zadovoljivega odgovora, lahko varuh človekovih pravic pošlje posebno poročilo Evropskemu parlamentu. To je zadnje orožje varuha človekovih pravic in njegov zadnji možni ukrep pri obravnavi primera, saj sta sprejetje resolucije in izvajanje pooblastil Parlamenta stvar politične sodbe slednjega. Primer iz leta 2007:

- Varuh človekovih pravic je Evropskemu parlamentu predložil posebno poročilo, v katerem je kritiziral Komisijo, ker ni obravnavala pritožbe glede evropske direktive o delovnem času. Nemški zdravnik je pred več kot šestimi leti zaprosil Komisijo, naj sproži postopek proti Nemčiji zaradi domnevne kršitve te direktive. Komisija se je kljub pritiskom varuha človekovih pravic vzdržala ukrepanja v zvezi s pritožbo, pri čemer je trdila, da so njeni predlogi za spremembo te direktive predloženi zakonodajalcu Skupnosti. Varuh človekovih pravic je vztrajal, da je ta primer sprožil pomembno načelno vprašanje o načinu, na katerega Komisija obravnava pritožbe državljanov zaradi kršitev. Izjavil je, da bi morala Komisija zavrniti pritožbo ali pa sprožiti postopek zaradi kršitve. To, da se preprosto ne stori nič, ni v skladu z načeli dobrega upravljanja. (3453/2005/GG)

Preiskave na lastno pobudo

Varuh človekovih pravic uporabi svoje pooblastilo za sprožitev preiskave na lastno pobudo zlasti v dveh primerih. Prvič, uporabi ga lahko za preiskavo morebitnega primera nepravilnosti, če je pritožbo vložila nepooblaščen oseba (tj. pritožnik, ki ni državljan ali prebivalec Unije niti pravna oseba z registriranim sedežem v državi članici). Leta 2007 sta bili sproženi dve taki preiskavi na lastno pobudo. Varuh človekovih pravic pa lahko sprožitev na lastno pobudo uporabi tudi za reševanje domnevnih sistemskih težav v institucijah. Na primer:

- Decembra 2007 je varuh človekovih pravic na lastno pobudo sprožil preiskavo o pravočasnosti plačil Komisije. Komisijo je zaprosil za informacije o sprejetih ukrepih za preprečevanje zamud pri izplačilih, statistične podatke o primerih zamujenih izplačil in informacije o njeni politiki plačevanja obresti. Za to se je odločil na podlagi pritožb posameznikov, družb in organizacij, sodelujočih pri projektih in pogodbah, ki jih je financirala EU. (OI/5/2007/GG)

Med preiskavami, sproženimi na lastno pobudo v letu 2007, sta bili tudi preiskava o preverjanju znanja z uporabo računalnika, ki ga je opravljal EPSO (OI/4/2007/ID), in preiskava o upravljanju kadrov pri Skupnem raziskovalnem središču Komisije. (OI/6/2007/MHZ)

Med letom je bila končana naslednja preiskava na lastno pobudo.

- Varuh človekovih pravic je končal preiskavo na lastno pobudo o ukrepih, ki jih je Komisija sprejela, da bi zagotovila preprečevanje diskriminacije invalidov pri odnosih z institucijo. Kot pozitivne je med drugim opredelil ukrepe za lažji dostop do informacij prek spletne strani Komisije ter ukrepe za izboljšanje razmer za zaposlitev in napredovanje. Vendar pa je poudaril, da bi bilo treba storiti več, da bi se pri osebju Komisije izboljšalo razumevanje potreb invalidov. Ocenil je, da so za invalidne učence neustrezne tudi razmere v evropskih šolah. (OI/3/2003/JMA)

Nadvse uspešni primeri najboljše prakse

Nekaj zgoraj navedenih primerov je zglednih primerov najboljše prakse, ki se zagotovo uvrščajo med „nadvse uspešne primere“ leta 2007. Drugim institucijam in organom EU so za zgled, kako se najbolje odzvati na vprašanja, na katera jih opozori varuh človekovih pravic. Hitro in konstruktivno se je odzvala predvsem **Komisija** in rešila niz pritožb. V primeru **3495/2006/GG** je rešila spor z nemško univerzo zaradi plačila v dveh tednih po tem, ko je prejela opozorilo varuha človekovih pravic. Podobno je ravnala v primeru **2577/2004/OV**, ko je sprejela predlog za sporazumno rešitev in znižala znesek, ki naj bi ga izterjala od pogodbenika, sodelujočega pri projektu v Libanonu.



V drugem sporu zaradi plačila je sprejela osnutek priporočila, v katerem jo je varuh človekovih pravic pozval, naj ne izterja pokojnine, ki je bila napačno izplačana po smrti nekdanjega uslužbenca **(1617/2005/(BB)JF)**. Komisija je dodatno potrdila, da je pripravljena konstruktivno sodelovati z varuhom človekovih pravic, ko je sprejela osnutek priporočila, v katerem jo je pozval, naj popravi netočne in zavajajoče informacije na letakih in plakatih ter v videopredstavitvi o pravicah letalskih potnikov. **(1476/2005/(BB)GG)**

Med primeri najboljše prakse je tudi primer **2580/2006/TN**, v katerem se je **Svet**, potem ko ga je varuh človekovih pravic opozoril na vprašanje irskega jezika, pritožniku opravičil in potrdil, da si bo v prihodnje prizadeval, da bi se izognil podobnim težavam. **Evropska centralna banka** (ECB) je zaskrbljeni državljanke nadvse uslužno odgovorila in poudarila, da je razjasnitev zadev, na katere jo je državljanke opozorila, za banko zelo pomembna, ter državljanke pozvala, naj vsa dodatna vprašanja naslovi na njene strokovnjake **(630/2007/WP)**. Zadnji primer pozitivnega odziva institucij in organov v letu 2007 je primer **1103/2006/BU**, pri katerem je **Evropska agencija za varnost v letalstvu** (EASA) po predlogu varuha človekovih pravic za sporazumno rešitev razveljavila izpodbijano odločitev. Že drugo leto zapored se je eden od primerov agencije EASA uvrstil med nadvse uspešne primere, navedene v tem poročilu, kar dokazuje njeno pripravljenost za konstruktivno sodelovanje z varuhom človekovih pravic.

Dodatna analiza

V sklepnem razdelku poglavja 2 letnega poročila so ti in drugi izbrani primeri še dodatno preučeni z vidika naslednjih tematskih vprašanj: (i) odprtosti, vključno z dostopom do dokumentov in informacij, ter varstva podatkov; (ii) Komisije kot „varuha Pogodbe“; (iii) razpisov, pogodb in dotacij ter (iv) kadrovskih vprašanj, vključno z zaposlovanjem.

Poglavje 3 poročila vsebuje povzetke 50 od skupno 348 sklepov, s katerimi so bili zaključeni primeri v letu 2007. Povzetki prikazujejo različna področja in institucije, ki so bili zajeti v preiskave varuha človekovih pravic, ter različne vrste ugotovitev.

Vsi sklepi, ki jih varuh sprejme po končani preiskavi, so običajno objavljeni na spletni strani varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angleščini in jeziku pritožnika, če ta ni angleščina.

Odnosi z institucijami in organi EU

Evropski varuh človekovih pravic posveti precej časa srečanjem s člani in uslužbenci organov in institucij EU, da bi spodbujal storitveno kulturo v upravi EU. Na teh srečanjih lahko podrobneje pojasni svoje delo ter članom in uslužbencem približa potrebo po konstruktivnem reševanju pritožb.

Med najpomembnejšimi srečanji v letu 2007 so bila tri srečanja z javnimi uslužbenci Evropske komisije z vseh ravni. Ker je Komisija institucija, v zvezi s katero varuh človekovih pravic opravi največ preiskav, je še posebej pomembno, da prevzame vodilno vlogo pri razvijanju storitvene kulture v odnosu do državljanov in spoštovanja njihovih pravic. Varuh človekovih pravic je na teh srečanjih prejel zelo spodbuden odziv. Ključni osebi, ki sta mu omogočili ta tri srečanja, sta bili podpredsednica Komisije Margot WALLSTRÖM, ki je med drugim pristojna za odnose z varuhom človekovih pravic, in generalna sekretarka Komisije Catherine DAY.

Zaradi privilegiranega odnosa, ki ga ima varuh človekovih pravic s Parlamentom, so zelo pomembna tudi srečanja s poslanci in uslužbenci Evropskega parlamenta. Evropski parlament izvoli varuha človekovih pravic, ta pa mu je odgovoren. Poglavje 4 letnega poročila vsebuje celoten pregled teh srečanj. Obsega sodelovanje varuha človekovih pravic na srečanjih Odbora za peticije, na katerih je predstavil svoje letno poročilo in posebna poročila, njegovo predstavitev, na kateri je Odboru za ustavne zadeve predlagal spremembe svojega statuta, in govor varuha človekovih pravic v Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve o spremembi Uredbe 1049/2001 o dostopu do dokumentov.



Varuh človekovih pravic je v letu 2007 ohranjal stike tudi z drugimi institucijami in organi ter se sestel s ključnimi predstavniki Sodišča Evropskih skupnosti, Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, Evropske investicijske banke in Evropske centralne banke.

Svoje uslužbenke varuh obvešča o novicah v drugih institucijah in organih EU na rednih srečanjih zaposlenih, ki jih organizira v Strasbourgu in na katera povabi zunanje govornike. V letu 2007 sta v Strasbourgu uslužbencem varuha človekovih pravic svoje delo predstavila predsednik Sodišča za uslužbenke EU Paul J. MAHONEY in evropski nadzornik za varstvo podatkov Peter HUSTINX.

Odnosi z varuhi človekovih pravic in podobnimi organi

Veliko pritožnikov se obrne na evropskega varuha človekovih pravic, kadar imajo težave z nacionalno, regionalno ali lokalno upravo. Evropski varuh človekovih pravic tesno sodeluje s kolegi v državah članicah, da bi zagotovili hitro in učinkovito obravnavo pritožb državljanov zaradi zakonodaje EU. To sodelovanje poteka večinoma znotraj Evropske mreže varuhov človekovih pravic. Ta mreža zdaj vključuje skoraj 90 podružnic v 31 državah ter obsega nacionalno in regionalno raven v Uniji ter nacionalno raven v državah kandidatkah za članstvo v EU, v Norveški in Islandiji.

Eden od namenov mreže je omogočiti hitro posredovanje pritožb pristojnemu varuhu človekovih pravic ali podobnemu organu. Kadar je to mogoče, evropski varuh človekovih pravic primer prenese neposredno ali pa pritožniku ustrezno svetuje. Leta 2007 je varuh človekovih pravic 816 pritožnikom svetoval, naj se obrnejo na nacionalnega ali regionalnega varuha, 51 pritožb pa je neposredno prenesel pristojnemu varuhu človekovih pravic.

V poglavju 5 letnega poročila varuha človekovih pravic so natančno opisane dejavnosti mreže v letu 2007, od katerih je bil najpomembnejši dogodek šesti seminar nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic EU in držav kandidat, ki je potekal oktobra v Strasbourgu. Seminar sta skupaj organizirala evropski varuh človekovih pravic in francoski nacionalni varuh človekovih pravic Jean-Paul DELEVOYE. Na sestanku so bili predstavniki vseh 27 držav članic EU, dveh od treh držav kandidat ter Norveške in Islandije. V skladu z napovedjo evropskega varuha človekovih pravic na petem seminarju so bili k sodelovanju na tem sestanku prvič povabljeni regionalni predstavniki varuhov človekovih pravic iz držav članic EU, v katerih te predstavnike imajo, in sicer iz Belgije, Nemčije, Španije, Italije, Avstrije in Združenega kraljestva¹. Tema seminarja v letu 2007 je bila „Ponovno presojanje dobrega upravljanja v Evropski uniji“.

Na seminarju so varuhi človekovih pravic sprejeli izjavo, katere namen je prispevati k obveščanju državljanov in drugih uporabnikov storitev varuhov človekovih pravic o koristih, ki jih lahko pričakujejo, kadar se na člana mreže obrnejo z zadevo, ki spada v okvir zakonodaje EU. Izjava je v celoti navedena v poglavju 5, ki vsebuje tudi podrobnosti o razpravah na seminarju.

V poglavju 5 so opisani tudi različni drugi instrumenti, ki jih mreža uporablja za izmenjavo izkušenj in najboljše prakse. *Glasilo evropskih varuhov človekovih pravic* je bil izjemno koristen pripomoček za izmenjavo informacij v letu 2007. Številki, objavljeni aprila in oktobra, sta vsebovali članke o nadvladi prava EU nad nacionalno zakonodajo, diskriminaciji in oviranju prostega gibanja, težavah na področju okoljskega prava, zaščiti otrokovih pravic in pravic starejših, težavah v sektorju zdravstvene oskrbe ter vprašanjih zasebnosti in varovanja podatkov. Med letom se je nadaljeval razvoj forumov za razprave na internetu in izmenjavo dokumentov, kar je uradom omogočilo izmenjavo informacij z objavo vprašanj in odgovorov. Sproženih je bilo več pomembnih razprav o zelo različnih vprašanjih, kot so starostna diskriminacija, pravni okvir neprostoVOLjne psihiatrične hospitalizacije, kakovost javnih storitev, status pravnih strokovnjakov v pisarnah varuhov človekovih pravic in pobude Evropske komisije za izboljševanje obravnavanja pritožb zaradi kršitev. Poleg tega so bile vsak dan objavljene elektronske novice varuha človekovih pravic z naslovom *Dnevne novice varuha človekovih pravic*, ki so vključevale članke, sporočila za javnost in obvestila uradov, vključenih v mrežo.

¹

Te države so našteje po protokolarnem vrstnem redu EU.



Poleg redne neformalne izmenjave informacij prek mreže je na voljo tudi poseben postopek, s katerim lahko nacionalni ali regionalni varuhi človekovih pravic zaprosijo za pisne odgovore na vprašanja o zakonodaji EU in njeni razlagi, vključno z vprašanji, ki se pojavijo pri njihovi obravnavi posebnih primerov. Evropski varuh človekovih pravic odgovori na vprašanja neposredno, če je ustreznejše, pa za odgovor zaprosi drugo institucijo ali organ EU. Leta 2007 je prejel tri takšna vprašanja (po eno od nacionalnega, regionalnega in lokalnega varuha človekovih pravic) in zaključil tri vprašanja (vključno z enim iz leta 2005 in enim iz leta 2006). Primer vprašanja je naveden na koncu poglavja 3.

K razvoju mreže so pripomogli tudi informativni obiski varuhov človekovih pravic v državah članicah in državah kandidatkah, saj so odličen način za boljšo obveščenost o vrsti komunikacijskih orodij, ki jih mreža daje na voljo. V letu 2007 je evropski varuh človekovih pravic obiskal svoje kolege v Nemčiji (marca), na Švedskem (maja) in v Belgiji (novembra).

Varuh človekovih pravic pa s kolegi ni sodeloval zgolj pri dejavnostih Evropske mreže varuhov človekovih pravic. Ker je P. DIAMANDOUROS želel promovirati delo varuha človekovih pravic ter spodbuditi razprave o medinstitucionalnih odnosih in izmenjavi najboljših praks, se je v letu 2007 udeležil vrste prireditev varuhov človekovih pravic in se srečal s kolegi iz EU in zunaj nje. Poglavje 5 se končuje s pregledom teh dejavnosti.

Obveščanje javnosti

Evropski varuh človekovih pravic se globoko zaveda, kako pomembno je zagotoviti, da so osebe, ki imajo težave z upravo EU, seznanjene s svojo pravico do pritožbe. Vsako leto je vloženega veliko truda v navezovanje stikov z državljani, podjetji, nevladnimi organizacijami in drugimi ustreznimi subjekti, da bi jih seznanili s storitvami varuha človekovih pravic. Leta 2007 so varuh človekovih pravic in osebje iz njegovega urada pripravili več kot 130 predstavitev na konferencah, seminarjih in srečanjih. Zgoraj navedeni informativni obiski v Nemčiji, na Švedskem in v Belgiji so bili za varuha človekovih pravic dodatna priložnost za izboljšanje obveščenosti državljanov teh držav o njegovi vlogi.

Svojevrstni vrhunec leta je bilo sodelovanje varuha pri dogodkih, organiziranih ob petdeseti obletnici Rimske pogodbe. Dnevi odprtih vrat, organizirani v Berlinu, Budimpešti in Varšavi, so bili še posebej pomembni, saj se je tako več tisoč ljudi poučilo o dejavnostih Unije. Kot vsako leto je urad sodeloval tudi pri dnevih odprtih vrat, ki jih je Evropski parlament organiziral v Strasbourgu in Bruslju. Obiskovalcem so bili razdeljeni gradivo o delu varuha človekovih pravic v 26 jezikih ter vrsta promocijskih izdelkov. Vseh teh dogodkov so se udeležili člani osebja, ki so odgovarjali na vprašanja o delu varuha človekovih pravic.

Medijske dejavnosti so se pospešeno nadaljevale, in sicer je varuh človekovih pravic imel v letu 2007 šest tiskovnih konferenc in več kot 40 intervjujev z novinarji tiskanih, radijskih in televizijskih ter elektronskih medijev. Izdanih je bilo sedemnajst sporočil za javnost, ki so jih prejeli novinarji in zainteresirane stranke po Evropi. Med zajetimi temami so bile varuhova preiskava zamud pri plačilu, težave pri dostopu do dokumentov in informacij, pritožba, povezana z evropsko direktivo o delovnem času, in težave z informativnim gradivom, ki ga je Komisija pripravila o pravicah letalskih potnikov.

V letu 2007 so bile pripravljene in razdeljene številne publikacije, katerih cilj je bilo obveščanje ključnih zainteresiranih strani in javnosti o storitvah, ki jih lahko varuh človekovih pravic ponuja državljanom in prebivalcem EU. Posebno zanimiv v letu 2007 je bil nov informativni list za družbe in organizacije, v katerem je na kratko razloženo, kaj lahko varuh stori za te subjekte. Informativni list je bil z drugim pomembnim gradivom razposlan v akciji obveščanja po pošti, namenjeni morebitnim pritožnikom. Ta akcija je bila namenjena predvsem gospodarskim zbornicam in odvetniškim pisarnam po vsej EU, poslanih pa je bilo več kot 5 000 prilagojenih pošiljk. Izkazala se je za zelo uspešno, saj so v letu 2007 prišle prošnje po več tisoč dodatnih izvodih publikacij varuha človekovih pravic.

Spletna stran varuha človekovih pravic se je redno posodabljala s sklepi, sporočili za javnost in podrobnostmi o dejavnostih s področja obveščanja javnosti. Oblikovan je bil nov razdelek spletne strani, da bi bolj poudarili preiskave, ki jih varuh človekovih pravic začne na lastno pobudo.



Od 1. januarja do 31. decembra 2006 je imela spletna stran varuha človekovih pravic 449 418 različnih obiskovalcev. Najbolj je bila obiskana različica v angleškem jeziku, sledijo pa ji različice v francoskem, španskem, nemškem in italijanskem jeziku. Kar zadeva geografsko porazdelitev, je bilo največ obiskovalcev iz Italije, sledijo Španija, Švedska, Združeno kraljestvo in Nemčija. Razdelek s povezavami na spletni strani varuha človekovih pravic vključuje povezave na spletne strani nacionalnih in regionalnih varuhov iz vse Evrope. V letu 2007 so imele strani s povezavami več kot 82 000 obiskov, kar jasno kaže na dodano vrednost storitev, ki se zagotavljajo prek Evropske mreže varuhov človekovih pravic, za državljane.

Notranji razvoj

Varuh človekovih pravic si je v letu 2007 še naprej prizadeval zagotoviti, da bi bila institucija ustrezno opremljena za obravnavanje pritožb državljanov 27 držav članic v 23 jezikih Pogodbe.

Dne 1. julija 2007 je po končanem javnem postopku za zaposlitev imenoval novega vodjo pravne službe. Da bi se izboljšal nadzor kakovosti in povečala produktivnost, se je pravna služba razdelila na štiri ekipe, od katerih vsako vodi glavni pravni nadzornik. Uvedena je bila nova aplikacija IT, da bi olajšali obravnavo primerov. Vse pridobitve so se izkazale za neprecenljive in so pripomogle k povečevanju produktivnosti v tem letu. 40 odstotkov več zaključenih primerov v letu 2007 potrjuje, da začenjajo imeti izboljšave strukture in delovanja pravne službe varuha človekovih pravic, dosežene v zadnjih letih, resničen učinek. V letu 2008 bo varuh človekovih pravic to še nadgrajeval.

Tudi z organizacijskega vidika je bilo v letu 2007 nekaj sprememb v sekretariatu varuha človekovih pravic za obravnavanje pritožb, ki ga zdaj neposredno nadzira pomočnik vodje pravne službe. S tem pridejo bolj do izraza naloge tega sekretariata, ki so neposredno povezane z delom pravne službe.

V kadrovskem načrtu varuha človekovih pravic je bilo leta 2007 skupaj 57 delovnih mest, enako kot leta 2006. Za leto 2008 ni predvideno povečanje tega števila. Dodeljena proračunska sredstva znašajo za leto 2008 skupaj 8 505 770 EUR (v primerjavi z 8 152 800 EUR leta 2007).

PRITOŽBE IN PREISKAVE



2



2 PRITOŽBE IN PREISKAVE

Eden najpomembnejših načinov, kako evropski varuh človekovih pravic spodbuja dobro upravljanje, je preiskovanje domnevnih nepravilnosti in priporočanje ukrepov za izboljšanje, kadar so potrebni. Varuh človekovih pravic se z domnevnimi primeri nepravilnosti seznani predvsem iz pritožb, katerih obravnava je najpomembnejši vidik njegove dejavne vloge.

Pravica do pritožbe evropskemu varuhu človekovih pravic spada med pravice, ki izhajajo iz državljanstva Evropske unije (člen 21 Pogodbe ES), in je vključena v Listino o temeljnih pravicah (člen 43).

Varuh lahko opravlja preiskave tudi na lastno pobudo in tako prevzame dejavno vlogo pri odpravljanju nepravilnosti in spodbujanju dobrega upravljanja.

2.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Delovanje varuha človekovih pravic urejajo člen 195 Pogodbe ES, statut varuha človekovih pravic (ki je sklep Evropskega parlamenta¹) in izvedbene določbe, ki jih je varuh človekovih pravic sprejel v skladu s členom 14 statuta. Sedanje izvedbene določbe so začele veljati 1. januarja 2003. Na voljo so na spletni strani varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>), v tiskani obliki pa na njegovem uradu.

Statut je še vedno dober okvir za dejavnosti varuha človekovih pravic. Vendar pa je po pozornem pregledu varuh človekovih pravic ugotovil, da bi nekatere manjše spremembe lahko izboljšale njegovo sposobnost za učinkovitejše delo v korist evropskih državljanov. 11. julija 2006 je zato predsedniku Evropskega parlamenta poslal prošnjo za sprožitev postopka za spremembo statuta. Konec leta 2007 je Odbor za ustavne zadeve obravnaval osnutek poročila o predlaganih spremembah (poročevalka Anneli JÄÄTTEENMÄKI).

2.2 PRISTOJNOSTI EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

S členom 195 Pogodbe ES je varuh človekovih pravic pooblaščen za sprejemanje pritožb državljanov Unije in fizičnih ali pravnih oseb s prebivališčem ali registriranim sedežem v eni od držav članic v zvezi z nepravilnostmi pri delu institucij in organov Skupnosti, razen Sodišča Evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje pri opravljanju njune sodne funkcije. Pritožba torej ni v njegovi pristojnosti, če:

1. pritožnik ni oseba, upravičena do pritožbe;
2. pritožba ni vložena proti instituciji ali organu Skupnosti;

¹

Sklep Evropskega parlamenta 94/262 z dne 9. marca 1994 o pravilih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje funkcije varuha človekovih pravic, UL 1994 L 113, str. 15.



3. je pritožba vložena proti Sodišču Evropskih skupnosti ali Sodišču prve stopnje zaradi opravljanja njune sodne funkcije; ali
4. pritožba ne zadeva morebitne nepravilnosti.

Vsaka od teh točk je podrobneje obrazložena v nadaljevanju.

Sodišče za uslužbence Evropske unije

Uslužbenec je vložil pritožbo proti Sodišču za uslužbence glede njegove uporabe poslovnika in praktičnih navodil Sodišča prve stopnje v tekoči zadevi, v kateri je bil pritožnik vlagatelj.

Pritožnik je trdil, da so bile zahteve zgoraj navedenih določb v zvezi s prevodom dokaznih dokumentov in največjim dovoljenim obsegom vloge nesprejemljiva omejitev njegovega dostopa do pravnega varstva.

Varuh človekovih pravic je menil, da se izjema iz člena 195 Pogodbe ES za Sodišče Evropskih skupnosti in Sodišče prve stopnje pri opravljanju njune sodne funkcije uporablja za Sodišče za uslužbence, ki je sodni oddelek Sodišča prve stopnje. Menil je tudi, da predmet pritožbe zadeva sodno funkcijo slednjega. Zato je menil, da ni pooblaščen za obravnavo te pritožbe.

920/2007/BU

Pritožbe in preiskave na lastno pobudo

Čeprav je pravica do pritožbe evropskemu varuhu človekovih pravic omejena na državljane, prebivalce in pravne osebe z registriranim sedežem v državi članici, lahko varuh človekovih pravic preiskavo sproži tudi na lastno pobudo. Evropski varuh človekovih pravic lahko to možnost uporabi za preiskavo mogočega primera nepravilnosti, na katerega ga opozori oseba, ki nima pravice vložiti pritožbo. Njegova praksa v takih primerih je, da zadevni osebi med preiskavo omogoči enake postopkovne možnosti, kot če bi se zadeva obravnavala kot pritožba. Varuh človekovih pravic se o sprožitvi preiskave na lastno pobudo po navadi odloča v vsakem primeru posebej.

Leta 2007 sta bili sproženi dve taki preiskavi na lastno pobudo.

V letnem poročilu za leto 2006 je varuh človekovih pravic navedel, da ob upoštevanju mogočih omejitev virov v prihodnosti predvideva tudi uporabo možnosti preiskave na lastno pobudo, kadar je to, da pritožnik ni državljan ali prebivalec Unije, edini razlog, zakaj se pritožba o domnevni nepravilnosti Evropske investicijske banke (EIB) pri njenih posojilih zunaj EU (zunanjih posojilih) ne preišče. Evropski parlament je v resoluciji z dne 25. oktobra 2007 pozdravil izjavo varuha človekovih pravic o nameri in ga pozval, naj razmisli o sklenitvi memoranduma o soglasju z EIB. Varuh človekovih pravic je 5. decembra 2007 predsedniku EIB poslal pismo, v katerem ga je povabil k razpravi o pripravi osnutka memoranduma o soglasju.

Institucije in organi Skupnosti

Evropski varuh človekovih pravic je pristojen za institucije in organe Skupnosti. Institucije so navedene v členu 7 Pogodbe, ni pa opredelitve ali veljavnega seznama organov Skupnosti. Izraz vključuje organe, ustanovljene s pogodbami, kot sta Ekonomsko-socialni odbor in Evropska centralna banka, ter organe, ustanovljene z zakonodajo v skladu s pogodbami, vključno z agencijami, kot sta Evropska agencija za okolje in Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic (FRONTEX).

Pritožbe proti državnim organom držav članic niso v pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic, tudi če so zadeve s področja zakonodaje EU. Veliko takih pritožb pa je v pristojnosti nacionalnih in regionalnih varuhov v Evropski mreži varuhov človekovih pravic (glej razdelek 2.5 spodaj).

**Primer pritožbe, ki ni bila usmerjena proti instituciji ali organu Skupnosti**

Januarja 2007 je pritožnik varuhu človekovih pravic predložil pritožbo v zvezi s pogoji njegove razrešitve z delovnega mesta pri Zahodnoevropski uniji (ZEU). Pritožba je bila vložena zoper generalnega sekretarja Sveta Evropske unije Javierja SOLANO, ki je tudi generalni sekretar ZEU.

Iz pritožbe je bilo razvidno, da je sporno odločitev sprejel J. SOLANA v vlogi generalnega sekretarja ZEU. Ker ZEU ni institucija ali organ Skupnosti, varuh človekovih pravic ni bil pristojen za obravnavo te pritožbe.

128/2007/FOR

Nepravilnosti

Evropski varuh človekovih pravic vztrajno zagovarja mnenje, da je nepravilnost širok pojem in da je treba za dobro upravljanje med drugim spoštovati zakonska določila in načela, med katerimi so tudi temeljne pravice. Načela dobrega upravljanja pa gredo še dlje ter od institucij in organov Skupnosti zahtevajo ne le spoštovanje zakonskih obveznosti, ampak tudi vestnost pri delu ter ustrezno ravnanje s posamezniki in polno spoštovanje njihovih pravic. Če gre pri nezakonnosti v vsakem primeru za nepravilnost, pa nepravilnost sama po sebi ne pomeni nujno nezakonnosti. Ugotovitev varuha človekovih pravic o nepravilnosti sama po sebi ne pomeni nezakonnitega ravnanja, ki bi se lahko sodno kaznovalo.²

V odgovor na poziv Evropskega parlamenta, naj varuh človekovih pravic jasno opredeli nepravilnosti, je ta v letnem poročilu za leto 1997 navedel naslednjo opredelitev:

Nepravilnosti se pojavijo, kadar javni organ ne ukrepa v skladu s pravilom ali načelom, ki ga zavezuje.

Evropski parlament je leta 1998 sprejel resolucijo, ki odobrava to opredelitev. Dopisovanje med varuhom človekovih pravic in Komisijo v letu 1999 je pokazalo, da se z opredelitvijo strinja tudi Komisija.

Listina o temeljnih pravicah, ki je bila prvotno razglašena decembra 2000 ter podpisana in ponovno razglašena 12. decembra 2007 pred podpisom Lizbonske pogodbe 13. decembra 2007³, vključuje pravico do dobrega upravljanja kot temeljno pravico državljanstva Unije (člen 41).

Člen 43 Listine vsebuje pravico do pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic, ki zagotavlja zunanji mehanizem, prek katerega se lahko institucije in organi Skupnosti pozovejo, naj odgovarjajo za nepravilnosti. Pomembno je priznati, da je storitvena kultura za državljane sestavni del dobrega upravljanja. Ne smemo je zamenjevati s kulturo obtoževanja, ki spodbuja obrambno reakcijo. V zvezi s tem je treba poudariti, da preiskava varuha človekovih pravic ni disciplinski ali preddisciplinski postopek.

Strategija varuha človekovih pravic za spodbujanje storitvene kulture ne vključuje samo različne dejavne pobude, temveč zajema tudi obravnavanje pritožb. Pomemben del storitvene kulture je potreba po tem, da se napake, kadar se pojavijo, priznajo in po možnosti popravijo. Pritožnik je lahko zadovoljen že, če hitro prejme opravičilo, ali pa to vsaj zadošča, da varuhu človekovih pravic na institucijo ni treba nasloviti uradne kritične ocene.

² V zvezi s tem glej sodbi Sodišča prve stopnje z dne 28. oktobra 2004 v združenih zadevah T-219/02 in T-337/02, *Herrera proti Komisiji*, ods. 101, in z dne 4. oktobra 2006 v zadevi T-193/04 R, *Hans-Martin Tillack proti Komisiji*, ods. 128.

³ UL 2007 C 303.

**Pritožnik zadovoljen z opravičilom Sveta**

Irski državljani se je varuhu človekovih pravic pritožil, ker mu je Svet poslal odgovor v angleščini. Trdil je, da bi mu moral Svet odgovoriti v irščini ter se opravičiti njemu in njegovi organizaciji zaradi kršitve člena 21 Pogodbe ES.

Svet je v mnenju priznal, da je njegova služba za obveščanje javnosti na pritožnikovo elektronsko pošto, ki je bila napisana v irščini, odgovorila v angleščini. Za ta neprijetni dogodek se je opravičil in zagotovil prevod odgovora v irščino. Zatrnil je tudi, da bo v prihodnje poskrbel za to, da se bo na prošnje po informacijah v irskem jeziku odgovarjalo v tem jeziku.

Pritožnik je sprejel opravičilo Sveta in pozdravil njegovo zavezo, da bo na dopise v irščini odslej odgovarjal v tem jeziku.

Varuh človekovih pravic je ta primer zaključil, ker je Svet to zadevo rešil na zadovoljstvo pritožnika.

2580/2006/TN

Varuh človekovih pravic pri zapletenejših primerih, pri katerih predhodno ugotovi nepravilnost, poskusi spodbuditi „sporazumno rešitev“, ki bi bila sprejemljiva za pritožnika in zadevno institucijo ali organ. Treba pa je opozoriti, da se ustrezne določbe statuta (člen 3.5⁴) in izvedbene določbe (člen 6.1⁵) uporabljajo samo, če izkaže, da se je zgodila nepravilnost, in če se zdi mogoče, da se ta odpravi.

Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev

Evropski parlament je 6. septembra 2001 potrdil Kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev, ki ga morajo institucije in organi Evropske unije, njihove uprave in njihovi uradniki spoštovati v stikih z javnostmi. Kodeks upošteva načela evropskega upravnega prava iz sodne prakse evropskih sodišč in se zgleduje po nacionalnem pravu držav članic. Parlament je k uporabi tega kodeksa pozval tudi varuha človekovih pravic. Varuh tako upošteva pravila in načela iz kodeksa pri preučevanju pritožb in opravljanju preiskav na lastno pobudo.

2.3 DOPUSTNOST IN RAZLOGI ZA PREISKAVE

Pritožba zaradi nepravilnosti institucije ali organa Skupnosti, ki jo vloži pooblaščen oseba, mora ustrezati še nekaterim merilom dopustnosti, preden lahko varuh človekovih pravic sproži preiskavo. Ta merila, opredeljena v ustreznih členih statuta, določajo:

1. da morata biti razvidna avtor in predmet pritožbe (člen 2(3) statuta);
2. da varuh človekovih pravic ne sme posredovati v primerih pred sodišči ali dvomiti o pravilnosti odločitev sodišč (člen 1(3) statuta);
3. da je treba pritožbo vložiti v dveh letih od datuma, ko se je pritožnik seznanil z dejstvi, na katerih pritožba temelji (člen 2(4) statuta);
4. da so morala biti pred pritožbo že uporabljena ustrezna pravna sredstva pri zadevni instituciji ali organu (člen 2(4) statuta); in
5. da je treba pred vložitvijo pritožb v zvezi z delovnimi razmerji med institucijami in organi ter njihovimi uradniki in drugimi uslužbenci izkoristiti možnosti za vložitev notranjih upravnih vlog in pritožb (člen 2(8) statuta).

⁴ „Če je mogoče, varuh človekovih pravic skupaj z vpleteno institucijo ali organom poišče rešitev za odpravo nepravilnosti in ugoditev pritožbi.“

⁵ „Če varuh človekovih pravic ugotovi nepravilnosti, najtesneje sodeluje z zadevno institucijo pri iskanju sporazumne rešitve za odpravo nepravilnosti in v zadoščenje pritožnika.“



Člen 195 Pogodbe ES predvideva, da varuh človekovih pravic „opravi preiskave, za katere ima razloge“. V nekaterih primerih varuh morda nima dovolj razlogov za začetek preiskave, čeprav je pritožba dopustna. V nadaljevanju so navedeni trije taki primeri.

Varuh človekovih pravic poleg tega meni, da razlogov za preiskavo po navadi ni, kadar je Odbor Evropskega parlamenta za peticije neko pritožbo že obravnaval kot peticijo, razen če se predložijo novi dokazi.

V letu 2007 razlogi za preiskavo niso bili ugotovljeni pri 42 % obravnavanih dopustnih primerov.

Primeri pritožb, pri katerih ni bilo razlogov za začetek preiskave

Romunski državljani se je obrnil na Evropsko komisijo z obtožbo, da davek na registracijo avtomobilov, ki ga zaračunavajo romunski organi, krši zakonodajo Skupnosti.

Komisija je pritožniku odgovorila, da je proti Romuniji sprožila postopek za ugotavljanje kršitev, da bi zagotovila, da ni diskriminacije uvoženih avtomobilov. Komisija je dodala, da od Romunije ni zahtevala, naj v celoti odpravi davek, ker za tak zahtevek ni pravne podlage v zakonodaji Skupnosti.

Komisija je v odgovoru na dodatno vlogo tega državljana navedla, da trenutno preučuje osnutek romunske zakonodaje, s katerim naj bi bile uvedene spremembe romunskih predpisov o obdavčitvi avtomobilov, ki so potrebne za njihovo usklajitev s členom 90 Pogodbe ES.

Pritožnik je v pritožbi evropskemu varuhu človekovih pravic izrazil nezadovoljstvo z odgovori Komisije. Trdil je, da bi morala Komisija zahtevati, naj romunski organi odpravijo ali zmanjšajo davek na registracijo avtomobilov.

Varuh človekovih pravic je menil, da so bila pojasnila Komisije ustrezna in da ni razlogov za začetek preiskave.

V duhu dobrega sodelovanja, na katerem temelji izjava, ki jo je sprejela Evropska mreža varuhov človekovih pravic (glej poglavje 5), in ob upoštevanju tega, da je pritožnik izrazil tudi nezadovoljstvo nad romunskimi organi, se je evropskemu varuhu človekovih pravic zdelo koristno, da o pritožbi in tekočem postopku za ugotavljanje kršitev obvesti romunskega varuha človekovih pravic.

Evropski varuh človekovih pravic je o tem obvestil tudi Komisijo in predlagal, naj romunskega varuha človekovih pravic obveščajo o nadaljnjem poteku postopka za ugotavljanje kršitev.

2543/2007/RT

Pritožnica je Evropsko centralno banko (ECB) obtožila, da namerava poškodovati zgradbo z zgodovinsko vrednostjo in da se je na njeno pismo v zvezi s to zadevo odzvala naduto in brezobzirno. Pritožnica je priložila kopijo svojega pisma ECB, ne pa tudi njenega odgovora. Potem ko je varuh človekovih pravic prejel kopijo odgovora ECB, za katero je zaprosil pritožnico, je ugotovil, da je ECB pojasnila, da zgradbe ne bo poškodovala ali uničila, ampak jo bo ohranila, obnovila in uporabljala. ECB je poleg tega v pismu navedla, da je razjasnitev zadev, na katere jo je pritožnica opozorila, za banko zelo pomembna, ter državljanke pozvala, naj vsa dodatna vprašanja naslovi na njene strokovnjake. Varuh človekovih pravic je menil, da je bil odgovor ECB primeren in koristen ter da torej ni razlogov za preiskavo.

630/2007/WP

Italijanska družba se je varuhu človekovih pravic pritožila v zvezi z različnimi vidiki, kako je Komisija obravnavala to družbo med preiskavo domnevnega kartela v industriji aluminijevega fluorida. Družba se je med drugim pritožila, da je Komisija ravnala nepravilno, ker ni upoštevala njene prošnje za ugodno obravnavo, ko je poslala obvestilo o nasprotovanju, ni spoštovala njenih pravic do obrambe in jo je prisilila, da ni upoštevala odločbe nacionalnih sodnih organov, ker je zahtevala, naj Komisiji vrne nekatere dokumente.

Varuh človekovih pravic je pazljivo preučil primer, ki mu ga je predložil pritožnik. V zvezi s prošnjo za ugodno obravnavo je varuh ugotovil, da Komisija sprejme dokončno odločitev o ugodni obravnavi šele, ko konča zadevno preiskavo. Komisija je pritožniku omogočila uveljavljanje pravice do obrambe, ko mu je zagotovila informacije o svojem mnenju, kar zadeva verjetnost ugodne obravnave, in mu odobrila podaljšanje roka za predložitev pripomb o obvestilu o nasprotovanju. Kar zadeva vrnitev dokumentov, je varuh ugotovil, da je Komisija pritožniku napačno poslala nekatere zaupne dokumente in je v skladu z veljavno zakonodajo upravičena in celo dolžna zahtevati njihovo vrnitev. Čeprav bi morala Komisija upoštevati kakršne koli obveznosti v zvezi z dokumenti, ki bi jih družba lahko imela v skladu z italijanskim kazenskim pravom, pritožnik ni predložil dokazov, da Komisija tega ni storila.

Varuh človekovih pravic je zato menil, da ni bilo razlogov za začetek preiskave.

2118/2007/IP



2.4 ANALIZA PRITOŽB, OBRAVNAVANIH LETA 2007

Leta 2007 je varuh človekovih pravic prejel 3 211 novih pritožb v primerjavi s 3 830 leta 2006. V skladu z ustaljeno prakso mora varuh človekovih pravic v statistične podatke vključiti vse pritožbe, za katere se sproži preiskava. Da podatki ne bi bili zavajajoči, pa se nedopustne množične pritožbe, poslane po elektronski pošti, ki jih je pogosto po več tisoč, v statističnem prikazu štejejo posebej do vključno enajste pritožbe.

V 3 056 primerih so pritožbe poslali neposredno posamezni državljani, medtem ko so 155 pritožb poslala združenja ali družbe.

V letu 2007 je bilo preverjanje, ali so pritožbe v okviru varuhovih pristojnosti, ali izpolnjujejo merila dopustnosti in ustrezajo pogojem za začetek preiskave, opravljeno v 95 % primerov. Od vseh preučenih pritožb jih je bilo malo več kot 26 % v pristojnosti varuha človekovih pravic. Od teh jih je 518 izpolnjevalo merila dopustnosti, vendar jih 215 ni izpolnjevalo pogojev za preiskavo.

Med letom so bile na podlagi pritožb sprožene 303 nove preiskave. Šest preiskav je varuh človekovih pravic sprožil na lastno pobudo. V Prilogi A je predstavljena statistična analiza teh preiskav.

Leta 2007 je evropski varuh človekovih pravic opravil skupno 641 preiskav, od katerih jih je bilo 332 prenesenih iz leta 2006.

Kot v preteklih letih je tudi tokrat večina preiskav (413 ali 64 % vseh) zadevala Komisijo. Ker je Komisija osrednja institucija Skupnosti, ki sprejema odločitve, ki neposredno vplivajo na državljane, ni čudno, da je glavni predmet pritožb državljanov. 87 preiskav je zadevalo Evropski urad za izbor osebja (EPSO), 59 Evropski parlament, 22 Evropski urad za boj proti goljufijam in osem Svet Evropske unije.

V glavnem so se domnevne nepravilnosti nanašale na nepreglednost, vključno z zavračanjem dajanja informacij (216 primerov), nepravilnost ali zlorabo pooblastil (135 primerov), nezadovoljive postopke (102 primera), nepotrebne zamude (69 primerov), diskriminacijo (63 primerov), malomarnost (62 primerov), pravne napake (35 primerov) ter neizpolnjevanje obveznosti, in sicer neuspešnost Komisije pri opravljanju vloge „varuha Pogodbe“ v odnosu do držav članic (24 primerov).

2.5 POSREDOVANJE IN SVETOVANJE

Če varuh človekovih pravic ni pristojen za pritožbo, poskuša svetovati pritožniku, kateri organ bi jo lahko obravnaval, zlasti če primer zadeva zakonodajo Evropske unije. Če je to mogoče in če se zdijo razlogi za pritožbo utemeljeni, varuh človekovih pravic s soglasjem pritožnika pritožbo neposredno preda drugemu pristojnemu organu.

Kot je že bilo omenjeno, evropski varuh človekovih pravic tesno sodeluje z nacionalnimi in regionalnimi kolegi v državah članicah znotraj Evropske mreže varuhov človekovih pravic (glej poglavje 5). Eden od namenov te mreže je omogočiti hitro posredovanje pritožb pristojnemu nacionalnemu ali regionalnemu varuhu človekovih pravic ali podobnemu organu. Odbor Evropskega parlamenta za peticije tudi sodeluje v mreži kot polnopravni član.

Posredovanja

Leta 2007 je bilo posredovanih 92 pritožb. Od teh jih je bilo 51 predanih nacionalnemu ali regionalnemu varuhu človekovih pravic, 20 Evropskemu parlamentu, da bi se obravnavale kot peticije, 12 mreži SOLVIT⁶, sedem Evropski komisiji, dve pa drugim organom.

⁶

SOLVIT je mreža, ki jo je Evropska komisija ustanovila za pomoč ljudem, ki se srečujejo s težavami pri uveljavljanju svojih pravic na notranjem trgu Unije.

**Izbrani primeri, ki vključujejo Evropsko mrežo varuhov človekovih pravic**

Pritožnikova mati je bila zaposlena v Franciji, trenutno pa živi v Braziliji. Francoski državni pokojninski sklad CRAM ji je leta 2002 prenehal izplačevati pokojnino zaradi težav z brazilskim bančnim sistemom.

Primer je bil predan francoskemu varuhu človekovih pravic, ki je marca 2007 obvestil evropskega varuha človekovih pravic, da je primer rešen. Pritožnikova mati je pridobila domicil v brazilski banki, ki jo je odobril finančni organ, ki izplačuje pokojnine v imenu sklada CRAM. Dne 5. februarja 2007 so bili dolgovani zneski povrnjeni pritožnikovi materi.

1036/2005/ESB

Španski državljan se je pritožil, da sistem „Via Verde“ za plačevanje cestnin za portugalske avtoceste s popustom ni na voljo državljanom EU, ki nimajo stalnega prebivališča na Portugalskem. Ker je pritožba zadevala nacionalne organe, jo je evropski varuh človekovih pravic predal portugalskemu varuhu človekovih pravic.

Portugalski varuh je po opravljeni preiskavi poročal, da sistem „Via Verde“ vključuje samodejno odbijanje cestnine z uporabnikovega bančnega računa. Uporabnik mora imeti za uporabljanje tega sistema odprt račun pri banki iz mreže „Multibanco“, ki vključuje dve španski banki. Portugalski varuh je ugotovil tudi, da bi lahko bile omejitve sedanjega sistema sicer vprašljive na podlagi načel pogodbene svobode in konkurence v bančnem sektorju, vendar pa naj bi se v skladu z Direktivo 2004/52/ES o interoperabilnosti elektronskih cestninskih sistemov v Skupnosti do leta 2011 vzpostavil enoten sistem elektronskega pobiranja cestnin na evropski ravni. Portugalski varuh je glede na to sklenil, da nadaljnja preiskava pritožbe ni potrebna, in je zaključil primer.

2681/2006/BM

Finski državljan, ki prebiva na Švedskem, se je evropskemu varuhu človekovih pravic pritožil, da je švedska agencija za socialno zavarovanje nepravilno izračunala njegovo pravico do dajatve za bolezen.

Ker je šlo za pritožbo proti nacionalnemu organu, je evropski varuh človekovih pravic pritožniku svetoval, naj se obrne na švedskega varuha človekovih pravic.

Evropski varuh je švedskega varuha tudi pisno obvestil, da je pritožnik sprožil vprašanje v zvezi s pravilno uporabo Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti.

2828/2007/AL

Češki državljan, zaposlen na Irskem, se je pritožil, da so mu irski davčni organi zasegli avtomobil, ki je bil registriran v Češki republiki, ker ni plačal irskega davka za registracijo vozila. Pritožnik je trdil, da je ta davek enakovreden uvoznemu davku.

Evropski varuh človekovih pravic je pritožniku svetoval, naj se obrne na irskega varuha človekovih pravic, njegove službe pa so potrdile, da jim lahko pritožnik piše v češkem jeziku, če ima težave z angleščino.

Evropski varuh človekovih pravic je pritožnika obvestil tudi, da lahko razmisli o pritožbi Komisiji, če ta zadeva ne bo rešena na nacionalni ravni. Evropski varuh je opozoril tudi na ustrezno sodno prakso⁷ v zvezi z obdavčitvijo uvoženih rabljenih avtomobilov.

2510/2007/BU

⁷

Zadeva C-47/88 *Komisija proti Dansk* [1990], Recueil I-4509, odstavki 10, 21 in 22.

**Preiskava ukrepov Komisije in portugalskih organov, ki je v teku**

Pritožnik je leta 2001 odprl vzgajališče školjk v pristanišču Nazaré (osrednji del Portugalske). Po nekaj mesecih je pritožnik opazil, da se je bistveno povečala stopnja umrljivosti školjk. Analiza vode v pristanišču je pokazala visoko raven nekaterih snovi, predvsem tributina, ki se uporablja v barvah proti obraščanju. Po pritožnikovih trditvah se barve proti obraščanju na Portugalskem še vedno pogosto uporabljajo za zaščito ladij in ribiških čolnov ter se prosto prodajajo ribičem na območju, ki je v pristojnosti pristaniškega organa, in v drugih pristaniščih osrednje Portugalske.

Pritožnik je po neuspešni predložitvi zadeve portugalskim organom vložil pritožbo proti Portugalski pri Komisiji. Po pritožnikovih trditvah je Komisija vložila pritožbo brez nadaljnjih ukrepov na podlagi obrazložitve portugalskih organov, da vode v pristanišču Nazaré, če povzamemo, niso primerne za gojenje školjk.

Pritožnik je trdil, da je od portugalskih organov dobil dovoljenje za proizvodnjo mladice školjk, vode, v katerih jih je začel gojiti, pa so bile za to dejavnost primerne.

Pritožnik je v pritožbi evropskemu varuhu človekovih pravic menil, da so portugalski organi Komisiji očitno predložili nepravilne informacije. Trdil je, da mu Komisija ni ustrezno pojasnila, zakaj se ji je obrazložitev portugalskih organov zdela zadovoljiva.

Evropski varuh je Komisijo zaprosil za predložitev mnenja do 31. januarja 2008. O pritožbi je obvestil tudi portugalskega varuha človekovih pravic. Portugalski varuh se je na podlagi informacij, ki mu jih je poslal evropski varuh, odločil, da bo sprožil preiskavo o ukrepih portugalskih organov, o čemer je ustrezno obvestil portugalskega generalnega tožilca.

Evropski varuh človekovih pravic in portugalski varuh človekovih pravic bosta drug drugega obveščala o napredku svojih preiskav.

1618/2007/JF

Izbrani primeri, predani Evropski komisiji

Bolgarski državljani se je evropskemu varuhu človekovih pravic pritožili, da se v Bolgariji ne izvaja člen 30 Direktive 2002/22/ES, v skladu s katerim imajo uporabniki pravico obdržati svojo številko mobilnega telefona, če zamenjajo ponudnika storitev, in da Komisija ni ukrepala v zvezi s tem. Trdil je, da bi morala Komisija sprožiti postopek za ugotavljanje kršitev.

Pritožnik je navezal stike z več službami Komisije, te pa so ga obvestile o možnosti vložitve pritožbe zaradi kršitve v skladu s členom 226 Pogodbe ES. Vendar pa se zdi, da pritožnik tega ni storil. Varuh človekovih pravic je zato menil, da je pritožba proti Komisiji nedopustna, ker niso bila uporabljena ustrezna predhodna upravna sredstva.

Vendar pa je varuh človekovih pravic ugotovil, da obrazec Komisije za pritožbe zaradi držav članic, ki ne izpolnjujejo zakonodaje Skupnosti, v bolgarskem jeziku še ni na voljo. Varuh je zato v zvezi z osnovnim vprašanjem pritožbo predal Komisiji, da bi jo obravnavala kot pritožbo zaradi kršitve proti Bolgariji. Komisijo je tudi zaprosil, naj ga obvesti, ko bo na voljo različica obrazca za pritožbe v bolgarskem jeziku.

Komisija je v odgovoru pojasnila, da je bil bolgarski zakon o elektronskih komunikacijah, s katerim je bil prenesen ureditveni okvir EU za elektronske komunikacije, sprejet 10. maja 2007. Navedla je, da bo preučila to zakonodajo in razmislila o ustreznih ukrepih, da bi zagotovila pravilno izvajanje ureditvenega okvira EU. Zagotovila je tudi povezavo do različice obrazca za pritožbe v bolgarskem jeziku, ki je medtem postal dostopen.

1466/2007/VIK



Ker je Komisija institucija, ki ima potrebna zakonska pooblastila na ravni EU za ukrepanje v zvezi s takimi zadevami, je varuh človekovih pravic te primere predal Komisiji. Komisija je varuha pozneje obvestila, da je Evropsko agencijo za zdravila (EMA) zaprosila za nasvet v zvezi s tem, ali bi bili potrebni ukrepi Skupnosti. Agencija EMA je julija 2007 sporočila, da je Komisiji priporočila, naj se z evropskega trga umaknejo vsa zdravila, ki vsebujejo snov „veraliprid“, vključno z zdravilom Agreal.

Komisija je pozneje sprejela sklep, s katerim se od držav članic zahteva, naj prekličejo dovoljenja za promet z zdravili, ki vsebujejo „veraliprid“, ker naj bi bilo razmerje med koristmi in tveganjem negativno.

1369/2006/JMA; 1698/2006/(BM)JMA; 1699/2006/(BM)JMA; 1700/2006/(BM)JMA; 1701/2006/(BM)JMA;
1751/2006/(BM)JMA; 2192/2006/JMA; 2318/2006/JMA; in 3143/2006/JMA

Izbrani primer, predan mreži SOLVIT

Pritožnik je bil bolgarski državljan, ki je v Bolgariji pridobil diplomu doktorja medicine. Po pristopu Bolgarije k EU je želel opravljati zdravniški poklic v Franciji, zato mu je bolgarsko ministrstvo za zdravje izdalo potrdilo o skladnosti za njegovo diplomu. Vendar pa je francoski nacionalni zdravniški svet zavrnil potrdilo o skladnosti, ker v njem ni bila navedena Direktiva 93/16. Bolgarski organi so trdili, da je potrdilo veljavno brez zadevnega sklicevanja.

Varuh človekovih pravic je pritožbo predal bolgarskemu centru SOLVIT, ki je varuha nato kmalu obvestil, da je bil primer uspešno rešen in da je pritožnik prejel potrdilo o skladnosti, ki mu omogoča opravljanje poklica v Franciji.

1698/2007/RT

Svetovanje

Nasveti so bili dani v 1 862 primerih. Od tega so v 816 primerih pritožniki dobili nasvet, naj se obrnejo na nacionalnega ali regionalnega varuha, v 109 primerih pa, naj predložijo peticijo Evropskemu parlamentu. V 308 primerih so dobili nasvet, naj stopijo v stik z Evropsko komisijo. V to število so vključeni nekateri primeri, v katerih je bila pritožba proti Komisiji razglašena za nedopustno, ker pred njeno vložitevjo niso bila uporabljena ustrezna upravna sredstva pri tej instituciji. V 69 primerih so pritožniki dobili nasvet, naj stopijo v stik z mrežo SOLVIT, 766 pritožnikov pa je dobilo nasvet, naj stopijo v stik z drugimi organi, predvsem specializiranimi varuhi človekovih pravic ali organi za obravnavanje pritožb v državah članicah.

2.6 POSTOPKI VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Vse pritožbe, ki jih prejme varuh človekovih pravic, se vpišejo v register in po navadi potrdijo v enem tednu po prejemu. V potrdilnem pismu je pritožnik obveščen o postopku, navedeni pa so tudi referenčna številka ter ime in telefonska številka osebe, ki obravnava pritožbo. Pritožba se preuči, da se ugotovi, ali je treba sprožiti preiskavo, pritožnik pa je po navadi v enem mesecu obveščen o rezultatu preučitve.

Če preiskava ni sprožena, je pritožnik obveščen o razlogih. Kadar je to mogoče, se pritožba preda naprej ali pa pritožnik prejme ustrezen nasvet, na kateri pristojni organ naj se obrne.

Sprožitev preiskave

Prvi korak preiskave je posredovanje pritožbe zadevni instituciji ali organu, ki je zaprosen, naj varuhu človekovih pravic pošlje mnenje, po navadi v roku treh mesecev. Evropski parlament in



Komisija sta se leta 2004 dogovorila, da bosta sprejela krajši rok za pritožbe zoper zavrnitev dostopa do dokumentov, in sicer dva meseca.

Pošten postopek

Načelo poštenega postopka zahteva, da varuh človekovih pravic pri odločanju v zvezi s pritožbo ne sme upoštevati podatkov iz dokumentov, ki jih je predložil pritožnik ali institucija ali organ Skupnosti, če druga stranka teh dokumentov ni videla in ni imela možnosti, da bi predložila mnenje.

Zato varuh človekovih pravic pošlje mnenje institucije ali organa Skupnosti pritožniku in ga povabi, naj predloži pripombe. Postopek je enak tudi, kadar je treba opraviti dodatne preiskave v zvezi s pritožbo.

Pogodba in statut ne predvidevata pritožbe ali drugih sredstev zoper odločitev varuha človekovih pravic v zvezi z obravnavanjem ali rezultatu pritožbe. Je pa zoper varuha človekovih pravic, kot zoper vse druge institucije in organe Skupnosti, mogoče sprožiti odškodninsko tožbo na podlagi člena 288 Pogodbe ES. Načeloma je mogoče tako tožbo vložiti na sodiščih Skupnosti na podlagi domneve, da je varuh človekovih pravic pritožbo neustrezno obravnaval.

Pregled spisov in zaslišanje prič

V členu 3(2) statuta varuha človekovih pravic je določeno, da morajo institucije in organi Skupnosti varuhu predložiti vse informacije, ki jih zahteva, in mu omogočiti dostop do zadevnih spisov. To lahko zavrnejo le na podlagi utemeljenih razlogov tajnosti.

Pooblastilo za pregled spisov varuhu človekovih pravic omogoča, da preveri popolnost in točnost podatkov, ki mu jih predloži zadevna institucija ali organ Skupnosti. Pritožniku in javnosti tako zagotavlja, da lahko varuh človekovih pravic opravi temeljito in popolno preiskavo.

V členu 3(2) statuta varuha človekovih pravic je določeno tudi, da morajo uradniki in drugi uslužbenci institucij in organov Skupnosti pričati na zahtevo varuha človekovih pravic.

V letu 2007 je varuh človekovih pravic uporabil pooblastilo za pregled spisov v 18 primerih. Pooblastilo za zaslišanje prič je uporabil v enem primeru.

Odprti postopek

Varuh človekovih pravic obravnava pritožbe javno, razen če pritožnik zahteva zaupnost.

S členom 13 izvedbenih določb je pritožniku zagotovljena pravica do vpogleda v spis varuha človekovih pravic o njegovi pritožbi. S členom 14 je zagotovljen dostop javnosti do varuhovih dokumentov v skladu s pogoji in omejitvami, enakimi tistim iz Uredbe št. 1049/2001⁸. Pritožniki in javnost pa nimajo dostopa do zaupnih dokumentov ali zaupnih podatkov, ki jih varuh človekovih pravic pridobi pri pregledu spisov zadevne institucije ali organa oziroma zaslišanju prič (člena 13.3 in 14.2). Namen tega izvzetja je varuhu olajšati izvajanje preiskovalnih pristojnosti.

⁸

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.



2.7 REZULTATI PREISKAV

Med preiskavo je pritožnik obveščen o vsakem novem koraku. Ko se varuh človekovih pravic odloči, da bo preiskavo zaključil, pritožnika obvesti o rezultatih preiskave in svojih ugotovitvah. Odločitve varuha niso pravno zavezujoče in ne ustvarjajo pravno izvršljivih pravic ali obveznosti za pritožnika oziroma zadevno institucijo ali organ.

Leta 2007 je varuh človekovih pravic zaključil 348 preiskav, od teh 341 na podlagi pritožb, sedem pa na lastno pobudo.

Če se v preiskavi obravnava več kot ena obtožba ali zahtevkov, lahko varuh človekovih pravic poda več različnih ugotovitev.

Brez nepravilnosti

Leta 2007 je bilo 95 primerov, vključno s tremi preiskavami na lastno pobudo, zaključenih z ugotovitvijo, da nepravilnosti ni bilo. To ni nujno negativen rezultat za pritožnika, ki od zadevne institucije ali organa vsaj prejme temeljito obrazložitev dejanja. Poleg tega lahko varuh človekovih pravic, tudi če ne odkrije nepravilnosti, poišče način, kako v prihodnje izboljšati upravljanje institucij ali organov. V takih primerih lahko poda dodatno pripombo.

Primeri, ki jih je rešila institucija, in sporazumne rešitve

Varuh človekovih pravic si, če je le mogoče, prizadeva doseči rezultat, s katerim sta zadovoljna pritožnik in institucija, zoper katero je vložena pritožba. Pri doseganju takih rezultatov, ki pripomorejo h krepitvi odnosov med institucijami in državljani ter k izogibanju dragim in dolgotrajnim sodnim postopkom, je bistveno sodelovanje institucij in organov Skupnosti.

Leta 2007 so na podlagi pritožbe varuhu človekovih pravic institucije ali organi sami rešili 129 primerov, vključno z eno preiskavo na lastno pobudo. Od teh je varuhu človekovih pravic v 93 primerih s posredovanjem uspelo pridobiti hiter odgovor na neodgovorjena pisma (podrobnosti o tem postopku so v razdelku 2.9 Letnega poročila za leto 1998). Varuhov cilj v takih primerih je hitra rešitev težave, da ni treba sprožiti običajne preiskave glede morebitne nepravilnosti. Leta 2007 je bil ta postopek uspešno uporabljen tudi v treh primerih (723/2007/MHZ, 1624/2007/JMA, 2201/2007/JMA), v katerih je Komisiji pomagal zadevo rešiti z dopolnitvijo njenega prejšnjega odgovora.

Obrazložitev področja uporabe direktive

Pritožnik, španski državljani, ki živi v Španiji, je Komisijo zaprosil, naj ukrepa proti organom Združenega kraljestva in Estonije, ker so od njegove žene, ki ima belorusko državljanstvo, zahtevali pridobitev vizuma pred obiskom teh dveh držav. Po trditvah pritožnika vizumska obveznost krši Direktivo 2004/38/ES⁹ (v nadaljevanju „direktiva“). Komisija mu je v odgovoru obrazložila, da njegova žena ni upravičena do ugodnosti iz določb člena 5(2) direktive, v skladu s katerim so državljani tretjih držav, ki imajo „dovoljenje za prebivanje“, izvzeti iz kakršne koli zahteve držav članic EU za vizum.

Pritožnik je ponovno pisal Komisiji in ugovarjal, da se zdi, da se direktiva uporablja za vse državljane ES in njihove družine, ter da ima njegova žena dokument za prebivanje. Komisija je v drugem odgovoru poudarila, da se člen 5(2) direktive ne uporablja za pritožnikovo ženo, ker njen dokument za prebivanje ni „dovoljenje za prebivanje“, predvideno v členu 10 direktive, temveč dokument, odobren v skladu s špansko zakonodajo, ki ga tudi izključno ureja.

Pritožnik je v pritožbi varuhu človekovih pravic trdil, da je mnenje Komisije v nasprotju z direktivo.

⁹

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic; UL 2004 L 158, str. 77.



Varuh človekovih pravic je menil, da so bila pojasnila Komisije pravno ustrezna, vendar bi lahko bila razumljiveje zasnovana. Službe Komisije so privolile, da pritožniku pošljejo dodaten odgovor. V dodatnem odgovoru je bilo obrazloženo, da se direktiva uporablja za državljane EU, ki se preselijo v državo članico ali prebivajo v državi članici, katere državljanstva nimajo, in za njihove družinske člane, ki jih spremljajo ali se jim pridružijo. Direktiva se torej ne uporablja za državljane, ki prebivajo v svoji državi članici, ali za njihove družine. Komisija je v odgovor vključila tudi jasno obrazložitev pojma „dovoljenje za prebivanje“ in njegove povezave z drugimi določbami direktive. V odgovoru je bilo ponazorjenih tudi več primerov. Komisija je na koncu poudarila, da je besedilo člena 5(2) direktive neugodno za družine državljanov EU, ki ne uveljavljajo pravice do prostega pretoka, vendar se direktiva lahko spremeni samo z zakonodajnim postopkom.

Varuh človekovih pravic je menil, da je dodatni odgovor zadoščal za rešitev primera. Glede na zadnjo točko odgovora Komisije je varuh človekovih pravic o zadevi obvestil tudi Evropski parlament.

2201/2007/JMA

Kot je navedeno v Letnem poročilu za leto 2006 (glej povzetek pritožb 3297/2006/BU in 3684/2006/BU), je varuh človekovih pravic začel uporabljati tudi čedalje več neformalnih postopkov s soglasjem in ob sodelovanju zadevne institucije ali organa, da bi pripomogel k prožnemu reševanju težav. En tak izbran primer, v katerega je vpletena Komisija, je vključen v nadaljevanju. Svet je v svojem sekretariatu tudi imenoval osebo, na katero se lahko obrnejo službe varuha človekovih pravic, da poiščejo rešitve z neformalnimi postopki.

Manjkajoče besedilo v Schumanovi deklaraciji

Francoski profesor se je pritožil, da v besedilu Schumanove deklaracije na spletni strani Evropa manjka stavek o pomenu razvoja afriške celine v vseh jezikovnih različicah, razen v francoski. Službe Komisije so dva dneva po tem, ko se je varuh človekovih pravic obrnil nanje, pisale pritožniku in mu pojasnile, da so bile nepopolne različice prenesene z izvirne spletne strani, stare več kot deset let, in da je manjkajoči stavek najbrž posledica tehnične napake. Zavezale so se, da bodo manjkajoči stavek vnesle, takoj ko bo prevajalska služba opravila svoje delo.

Varuh človekovih pravic je menil, da je odgovor Komisije zadevo rešil, vendar je obvestil pritožnika, da se lahko ponovno pritoži, če ne bo zadovoljen z ukrepi Komisije. Varuh se je tudi zahvalil službam Komisije, ker so nemudoma in učinkovito ukrepale, da bi zagotovile hitro rešitev.

2650/2007/FOR

Kadar varuh človekovih pravic pri preiskavi ugotovi nepravilnost, poskuša vedno doseči sporazumno rešitev, če je to mogoče. Med letom je bilo po doseženi sporazumni rešitvi zaključenih pet primerov. Ob koncu leta 2007 se je 31 predlogov za sporazumno rešitev še vedno preučevalo.

V nekaterih primerih je sporazumna rešitev mogoča, če zadevna institucija ali organ pritožniku ponudi odškodnino. V teh primerih gre za dejanja *ex gratia*: to pomeni brez dopustitve pravne odgovornosti in brez oblikovanja precedensa.

Primeri sporazumnih rešitev, ki jih je dosegel varuh človekovih pravic, so navedeni v razdelku 3.3 tega poročila.

Kritične ocene in osnutki priporočil

Če sporazumna rešitev ni mogoča ali če je iskanje take rešitve neuspešno, lahko varuh človekovih pravic zaključi primer s kritično oceno za zadevno institucijo ali organ ali pa sestavi osnutek priporočila.

Kritično oceno običajno sestavi, če (i) je prepozno, da bi institucija nepravilnost odpravila, (ii) se zdi, da nepravilnost nima splošnih posledic, ali (iii) se zdi, da nadaljnji ukrepi varuha človekovih pravic niso potrebni. Varuh človekovih pravic sestavi kritično oceno tudi, če meni, da osnutek



priporočila ne bi bil uporaben za ta namen, ali če se mu ne zdi primerno, da bi Parlamentu predložil posebno poročilo, kadar zadevna institucija ali organ ne sprejme osnutka priporočila.

Kritična ocena pritožniku potrdi, da je bila pritožba upravičena, institucijam ali organom pa pokaže, kje so ravnali napačno, da se lahko v prihodnje podobnim nepravilnostim izognejo. Leta 2007 je varuh človekovih pravic 55 preiskav zaključil s kritičnimi pripombami. V Prilogi D je celoten seznam teh primerov.

Leta 2007 je varuh človekovih pravic opravil študijo nadaljnjih ukrepov institucij, ki so leta 2006 prejele kritične pripombe in dodatne pripombe. Študija je na voljo na spletni strani evropskega varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Varuh človekovih pravic načrtuje letno opravljanje podobne študije in obveščanje javnosti o svojih ugotovitvah.

V primerih, v katerih se zdijo nadaljnji ukrepi varuha človekovih pravic potrebni, torej kadar je še vedno mogoče, da zadevna institucija nepravilnost odpravi, ali v primerih, v katerih so nepravilnosti posebno resne oziroma imajo splošne posledice, varuh človekovih pravic po navadi sestavi osnutek priporočila za to institucijo ali organ. V skladu s členom 3(6) statuta varuha človekovih pravic mora institucija ali organ poslati podrobno mnenje v treh mesecih. Leta 2007 je bilo sestavljenih osem osnutkov priporočil. Poleg tega je bilo leta 2007 z odločbami končanih še sedem osnutkov priporočil iz leta 2006. Trije primeri so bili zaključeni med letom, ko je institucija sprejela osnutek priporočila. V enem primeru je bilo pripravljeno posebno poročilo Evropskemu parlamentu. Pet primerov je bilo zaključenih iz drugih razlogov. Konec leta 2007 je bilo še vedno v obravnavi osem osnutkov priporočil, vključno z enim iz leta 2004 in enim iz leta 2006.

Posebna poročila Evropskemu parlamentu

Če institucija ali organ Skupnosti na osnutek priporočila ne da zadovoljivega odgovora, lahko varuh človekovih pravic pošlje posebno poročilo Evropskemu parlamentu. Posebno poročilo lahko vključuje priporočila.

Kot je evropski varuh človekovih pravic poudaril v Letnem poročilu za leto 1998, je možnost predstavitve posebnega poročila Evropskemu parlamentu neprecenljiva za njegovo delo.

Posebno poročilo Evropskemu parlamentu je zadnji bistven korak, ki ga varuh človekovih pravic lahko naredi med obravnavo primera, saj so resolucije, ki jih sprejme Parlament, in pooblastila, ki jih izvaja, stvar politične presoje te institucije. Varuh človekovih pravic seveda zagotovi vse informacije in pomoč, ki jih Parlament potrebuje pri obravnavi posebnega poročila.

V skladu s poslovnikom Evropskega parlamenta je za odnose Parlamenta z varuhom človekovih pravic pristojen Odbor za peticije. Varuh se je na seji Odbora za peticije 12. oktobra 2005 zavezal, da bo v skladu s členom 195(3) poslovnika Parlamenta na svojo pobudo nastopil pred Odborom, kadar bo Parlamentu predstavil posebno poročilo.

Leta 2007 je bilo Parlamentu predloženo eno posebno poročilo. Zadeva primer 3453/2005/GG, pri katerem je varuh človekovih pravic kritiziral Komisijo, ker ni obravnavala pritožbe glede evropske direktive o delovnem času.

2.8 ODLOČBE, S KATERIMI SO BILI ZAKLJUČENI PRIMERI V LETU 2007

Vse odločbe, ki jih varuh sprejme po končani preiskavi, so običajno objavljene na spletni strani varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angleščini in jeziku pritožnika, če ta ni angleščina. V poglavju 3 so povzetki 50 odločb, s katerimi so se zaključile preiskave. Povzetki



prikazujejo različne teme ter institucije in organe Skupnosti, zajete v skupno 348 odločbah, s katerimi so bile zaključene preiskave v letu 2007, ter različne razloge za zaključek. Razvrščene so glede na številko primera, vsebino po zadevnih področjih pristojnosti Skupnosti in vrsto nepravilnosti, o kateri je pritožnik domneval.

V nadaljevanju tega razdelka poglavja 2 so analizirane najpomembnejše pravne ugotovitve in dejstva iz odločb. Razvrščeni so tematsko v pet glavnih kategorij glede na glavni predmet preiskave:

- odprtost (vključno z dostopom do dokumentov in informacij) ter varstvo podatkov;
- Evropska komisija kot varuh Pogodbe;
- javni razpisi, pogodbe in podpora;
- kadrovske zadeve, vključno z zaposlovanjem;
- druge zadeve.

Treba je opozoriti, da se te kategorije precej prekrivajo. Na primer, vprašanja glede odprtosti in javnega dostopa se pogosto pojavljajo v pritožbah, ki zadevajo zaposlovanje ali vlogo Komisije kot varuha Pogodbe.

Odprtost, javni dostop in varstvo osebnih podatkov

Velik delež (28 %) preiskanih obtožb v letu 2007 se je nanašal na pomanjkanje odprtosti. V členu 1 Pogodbe o Evropski uniji je navedeno, da se odločitve v Uniji sprejemajo „čim bolj javno“, s členom 255 Pogodbe ES pa je zagotovljena pravica do dostopa do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije. To pravico ureja Uredba 1049/2001¹⁰. Po varuhovih preiskavah na lastno pobudo v letih 1996 in 1999 so pravila o dostopu do dokumentov sprejele tudi številne druge institucije in organi Skupnosti.

Dostop do dokumentov in informacij

Uredba 1049/2001 prosilcem omogoča izbiro pravnega sredstva: zavrnitev dostopa lahko izpodbijajo s sodnim postopkom v skladu s členom 230 Pogodbe ES ali s pritožbo varuhu človekovih pravic. Leta 2007 je varuh človekovih pravic zaključil preiskave v zvezi z enajstimi pritožbami, ki so zadevale izvajanje Uredbe 1049/2001 in od katerih jih je bilo osem vloženi proti Komisiji, dve proti Evropskemu uradu za boj proti goljufijam in ena proti Svetu.

Zaključena je bila ena preiskava v zvezi s pritožbo proti Evropski investicijski banki zaradi dostopa do dokumentov na podlagi njenega pravilnika.

Povzetki osmih zgoraj navedenih primerov so vključeni v poglavje 3.

V primeru **3697/2006/PB** je varuh človekovih pravic ugotovil, da zahteva po zagotovitvi „podrobnih razlogov“ za podaljšanje roka za odgovor na potrdilno prošnjo v skladu z Uredbo 1049/2001 ni bila izpolnjena zgolj s sklicevanjem na potrebo po posvetovanju z drugimi službami Komisije. Navedel je tudi, da bi Komisija morala svoje upravne storitve organizirati tako, da bi zagotovila, da se prošnje za dostop vpišejo v register najpozneje prvi delovni dan po prejemu.

V primeru **668/2007/MHZ** je varuh človekovih pravic kritiziral Komisijo, ker je leta 2005 več kot osem mesecev zamujala z objavo letnega poročila o izvajanju Uredbe 1049/2001. Varuh je poudaril, da je objava poročil ključni mehanizem odgovornosti do evropskih državljanov in njihovega obveščanja.

¹⁰

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.



Varuh je obravnaval tri primere v zvezi z izjemami pri javnem dostopu.

V primeru **1844/2005/GG** je varuh človekovih pravic menil, da splošno sklicevanje na ugotovljeno tveganje razkritja za notranji postopek odločanja ne zadošča, da bi se upravičila uporaba drugega pododstavka člena 4(3) Uredbe 1049/2001¹¹. Čeprav je Komisija predložila utemeljitev v zvezi z določenim dokumentom, je varuh po preučitvi dokumenta menil, da Komisija ni dokazala, da bi razkritje resno ogrozilo njen postopek odločanja.

V primeru **3269/2005/TN** je varuh človekovih pravic menil, da člen 4(1)(b) Uredbe (zasebnost in integriteta posameznika) ne upravičuje odločitve Komisije, da v dokumentu izpusti imena industrijskih lobistov. Pri oblikovanju tega mnenja se je varuh opiral na osnovni dokument o dostopu javnosti do dokumentov in varstvu podatkov, ki ga je objavil evropski nadzornik za varstvo podatkov, s katerim se je varuh tudi posvetoval o tej zadevi. Varuh je poleg tega poudaril potrebo po preglednosti lobiranja v primeru **2740/2006/TN**.

V primeru **948/2006/BU** je varuh človekovih pravic priznal, da je dvojna vloga Evropske investicijske banke kot bančne institucije in organa Skupnosti razvidna iz določb njenega pravilnika o dostopu javnosti do dokumentov, kar zadeva poklicno obveznost bančne tajnosti. Varuh je tudi ugotovil, da EIB zavezuje Uredba 1367/2006¹² o uporabi Aarhuške konvencije v institucijah in organih Skupnosti. Vendar pa ta uredba ni veljala, ko je pritožnik zaprosil za dostop.

V členu 11 Uredbe 1049/2001 je določeno, da mora vsaka institucija omogočiti javni dostop do registra dokumentov, v katerega se nemudoma vpišejo napotila k dokumentom. V primeru **2350/2005/GG** je varuh človekovih pravic menil, da morajo biti institucije EU, dokler nimajo na voljo lahko dostopnega ali dovolj popolnega registra, pripravljene, da državljanom na zahtevo zagotovijo priložnostne sezname, tudi če je njihova priprava precej obremenjujoča.

Pri uporabi Uredbe 1049/2001 za elektronske zbirke podatkov se zastavljajo tehnična in pravna vprašanja. V primeru **1693/2005/PB** je Komisija trdila, da računovodske informacije, ki so ji jih predložile države članice, niso bile dokument ali dokumenti, saj so bila poročila, ki so vsebovala informacije, naložena v zbirko podatkov, in kot taka niso več obstajala. Komisija je v takih primerih ravnala tako, da je rezultate rutinskega priklica obravnavala kot dokumente. Navedla je, da pa bi bilo za informacije, ki jih je zahteval pritožnik, potrebno zapleteno ponovno programiranje. Čeprav je varuh človekovih pravic menil, da pristop Komisije ni zadovoljiv, je opustil nadaljnjo obravnavo te zadeve, ker so bila pravna vprašanja nova in zapletena ter bi jih zakonodajalec Skupnosti lahko preučil s splošnega vidika v okviru napovedane spremembe Uredbe 1049/2001 o dostopu do dokumentov.

V primeru **2370/2005/OV** je Evropska agencija za zdravila (EMA) soglašala, da bo zagotovila informacije v odgovor na tri vprašanja, ki jih je zastavil pritožnik.

Varstvo podatkov

Sprejeti sta bili dve odločbi o pritožbah, v katerih so bila med drugim sprožena vprašanja v zvezi s pravico pritožnikov do varstva podatkov.

Primer **452/2005/BU** je zadeval nedovoljeno razkritje imen kandidatov za delovno mesto vodje predstavništva Komisije. Evropski nadzornik za varstvo podatkov je varuhu človekovih pravic predložil informacije o svojih preiskavah v zvezi s to zadevo. Komisija je v mnenju, ki ga je predložila varuhu človekovih pravic, navedla, da ji ni uspelo odkriti vira nedovoljenega razkritja, ker ni mogla ugotoviti, katere osebe so imele dostop do zadevnih osebnih podatkov. Varuh

¹¹ „Dostop do dokumenta, ki vsebuje mnenja za notranjo rabo kot del razprav in predhodnih posvetovanj v zadevni instituciji, se zavrne tudi po sprejetju odločitve, če bi razkritje resno oslabilo postopek odločanja institucije, razen če ne prevlada javni interes za razkritje.“

¹² Uredba (ES) št. 1367/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti, UL 2006 L 264, str. 13.



človekovih pravic je sestavil kritično oceno, v kateri je navedel, da to ni združljivo z obveznostjo Komisije v skladu z Uredbo 45/2001¹³.

Primer **183/2006/MF** je zadeval Europolov odgovor na pritožnično prošnjo, naj ji razkrije informacije, ki jih ima o njej. Varuh človekovih pravic v odločbi ni odgovoril na splošno vprašanje odnosa med Odborom za pritožbe, ustanovljenim v skladu s Konvencijo o Europolu, in njegovo lastno vlogo v skladu s členom 195 Pogodbe ES. V tem posameznem primeru pritožnica ni predložila konkretnih informacij, s katerimi bi podprla svojo pritožbo proti Europolovi odločitvi. Odbor za pritožbe se je poleg tega opravičil za napako v svojem odgovoru na njeno prošnjo in jo tudi popravil.

Leta 2007 je varuh človekovih pravic stopil v stik z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov v zvezi z osmimi primeri v skladu z Memorandumom o soglasju, podpisanim 30. novembra 2006. V šestih od teh primerov je varuh človekovih pravic ob koncu leta 2007 še opravljal preiskavo. Dva primera, ki sta bila zaključena v letu 2007, sta bila že navedena zgoraj (**452/2005/BU** in **3269/2005/TN**).

Evropska komisija kot varuh Pogodbe

Pravna država je eno temeljnih načel Evropske unije. Ena najpomembnejših nalog Komisije pa je biti varuh Pogodbe¹⁴. V členu 226 Pogodbe je določen splošni postopek, po katerem lahko Komisija razišče, ali so države članice kršile pravo Skupnosti, in morebitne kršitve predloži Sodišču Evropskih skupnosti. Komisija lahko sproži preiskave na lastno pobudo, na podlagi pritožb ali na zahtevo Evropskega parlamenta, naj obravnava peticije, naslovljene na Parlament v skladu s členom 194 Pogodbe ES. Drugi postopki se uporabljajo za posebne zadeve, kot so nezakonite državne pomoči.

Pritožbe, ki so zunaj pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic, se večkrat nanašajo na domnevne kršitve zakonodaje Skupnosti, ki naj bi jih storile države članice. Številne take primere najlažje obravnava kak drug član Evropske mreže varuhov človekovih pravic. V nekaterih primerih pa varuh človekovih pravic oceni, da bi bilo primerno pritožbo predati Komisiji. V zgornjem razdelku 2.5 so primeri obeh pristopov.

Evropski varuh človekovih pravic sprejema in obravnava pritožbe zoper Komisijo v njeni vlogi varuha Pogodbe. Kadar varuh sproži preiskavo v zvezi s tako pritožbo, mora pritožniku vedno, kadar je to potrebno, pojasniti, da s preiskavo ne bo preučil, ali obstaja kršitev, ker evropski varuh človekovih pravic ni pristojen za preiskovanje ukrepov organov držav članic.

Poglavje 3 vsebuje povzetke šestih odločb, ki prikazujejo, kako varuh človekovih pravic obravnava pritožbe zoper Komisijo v njeni vlogi varuha Pogodbe.

Kar zadeva postopkovne obveznosti Komisije do pritožnikov, je glavna oporna točka varuha človekovih pravic sporočilo, ki ga je Komisija objavila leta 2002¹⁵ kot odgovor na varuhovo kritično oceno. V sporočilu je navedeno, da službe Komisije praviloma opravijo preiskavo pritožbe, katere namen je sprejeti odločitev o objavi uradnega obvestila ali zaključiti primer, v največ enem letu od datuma, ko je generalni sekretariat evidentiral pritožbo. V točki 3 sporočila so opredeljene okoliščine, v katerih generalni sekretariat prejetih pisem ni dolžan evidentirati kot pritožb, navedena pa je tudi zahteva, da je treba pritožnika o tem ustrezno obvestiti z običajno pošto. V primeru **446/2007/WP** je varuh človekovih pravic poudaril pomen pravilne uporabe zadnje določbe.

¹³ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov, UL 2001 L 8, str. 1.

¹⁴ V členu 211 Pogodbe ES je določeno, da Komisija „skrbi za uporabo določb te pogodbe in ukrepov, ki jih institucije sprejemajo v skladu s to pogodbo“.

¹⁵ Sporočilo Evropskemu parlamentu in Evropskemu varuhu človekovih pravic o odnosih s pritožnikom v zvezi s kršitvami zakonodaje Skupnosti, UL 2002 C 244, str. 5.



Primer **3453/2005/GG** se je nanašal na to, kako je Komisija obravnavala pritožbo zaradi neizvajanja direktive o delovnem času. Varuh človekovih pravic je v posebnem poročilu Evropskemu parlamentu izrazil mnenje, da Komisiji njena nedvomna diskrecija v zadevah, povezanih z domnevnimi kršitvami zakonodaje Skupnosti, ki naj bi jih storile države članice, ne daje pravice, da za nedoločen čas odloži odločitev glede pritožbe z obrazložitvijo, da bi se lahko veljavna zakonodaja v prihodnosti spremenila. Varuh človekovih pravic je v primeru **962/2006/OV** tudi poudaril, da diskrecija Komisije pri obravnavanju pritožb zaradi kršitve ne pomeni, da se preneha uporabljati splošno načelo o sprejemanju odločitev v razumnem roku.

Regionalni varuh človekovih pravic je posredoval pritožbo glede tega, da Komisija ni ustrezno odgovorila na prošnje v zvezi s skladnostjo nekaterih določb regionalne zakonodaje z zakonodajo Skupnosti (primer **3386/2005/WP**). Komisija je predložila podrobne obrazložitve v okviru preiskave evropskega varuha človekovih pravic in s tem zadovoljila pritožnika.

V dveh pritožbah sta bili sproženi vprašanja glede odnosa med vlogo nacionalnih organov in vlogo Komisije pri zagotavljanju izvajanja okoljske zakonodaje Skupnosti in obravnavi pritožb. V primeru **3660/2004/PB** je varuh človekovih pravic ugotovil, da je Komisija zagotovila ustrezno obrazložitev svoje strateške vloge pri uresničevanju direktive o habitatih¹⁶ in direktive o odpadkih¹⁷. V primeru **2725/2004/(PB)ID** je varuh človekovih pravic tudi razjasnil svojo vlogo pri preiskovanju pritožb zoper Komisijo, kar zadeva presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo 85/337¹⁸.

V primeru **1166/2006/WP** je varuh človekovih pravic ugotovil, da se o zakonodaji EU v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v kazenskih zadevah večinoma še vedno odloča na podlagi medvladnih postopkov, tako da ima Komisija precej omejene možnosti za ukrepanje. Upravičena se mu je zdela tudi utemeljitev Komisije, da nadaljnja obravnava zadevnega primera ni bila potrebna, ker italijanska sodišča zdaj na splošno sprejemajo uporabo načela *ne bis in idem*, v skladu s katerim je prepovedano dvakrat začeti sodni postopek o istem tožbenem zahtevku.

V primeru **943/2006/MHZ** varuh človekovih pravic ni ugotovil nepravilnosti pri preiskavi Komisije, na podlagi katere so bili sprejeti začasni protidampinški ukrepi za uvoz nekatere obutve. Varuh je v odločbi tudi poudaril, da je pri preučevanju primerov, ki zadevajo zapletene gospodarske zadeve, njegova ocena omejena.

Javni razpisi, pogodbe¹⁹ in podpora

Varuh človekovih pravic obravnava pritožbe zaradi dodelitve, zavrnjene dodelitve ter upravljanja pogodb in podpor. Kadar pa se pojavi vprašanje morebitne kršitve pogodbe, varuh svojo preiskavo omeji na preučitev, ali je institucija Skupnosti zagotovila oziroma ali je organ Skupnosti zagotovil skladno in smiselno pravno podlago za svoja dejanja ter zakaj misli, da je njeno oziroma njegovo stališče do pogodbenega položaja upravičeno.

Poglavje 3 vsebuje povzetke osmih odločb, ki prikazujejo, kako varuh človekovih pravic obravnava pritožbe te vrste.

Štirje primeri so se nanašali na javne razpise. V primeru **3693/2005/ID** je varuh človekovih pravic obravnaval načelo enakega obravnavanja ponudnikov in s tem povezano obveznost preglednosti razpisnih postopkov. Komisija v zadevnem primeru ni ustrezno obrazložila, zakaj je zavrnila ponudbo, vendar za varuha človekovih pravic zadoščenje, ki ga je zahteval pritožnik, ni bilo sprejemljivo, saj so bile zadevne pogodbe že dodeljene, podpisane in so se že izvajale. V preostalih

¹⁶ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, UL 1992 L 206, str. 7.

¹⁷ Direktiva Sveta 75/442/EGS z dne 15. julija 1975 o odpadkih, UL 1975 L 194, str. 39.

¹⁸ Direktiva Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, UL 1985 L 175, str. 40.

¹⁹ Pritožbe, povezane s pogodbami o *zaposlitvi*, so obravnavane v podrazdelku "Kadrovske zadeve".



treh primerih so bili pritožniki z rezultatom zadovoljni. V primerih **1858/2005/BB** in **1859/2005/BB** je nekdanji Evropski center za spremljanje rasizma in ksenofobije (EUMC) sprejel predlog za sporazumno rešitev in je neuspešnemu ponudniku zagotovil boljše informacije o primerjavi njegove ponudbe s ponudbo organizacije, ki je zmagala na razpisu. V primeru **2633/2006/WP** je Komisija ponovno preučila svojo oceno kakovosti ponudbe za prevajalske storitve in pritožniku ponudila okvirno pogodbo.

Trije primeri, povezani s finančnimi spori s Komisijo, so bili tudi zadovoljivo rešeni. V primerih **3495/2006/GG** in **1471/2007/(CC)/RT** je Komisija hitro izplačala dodatne zneske, ki jih je zahteval pritožnik – v prvem primeru nemška univerza in v drugem francosko svetovalno podjetje. V primeru **2577/2004/OV** je Komisija sprejela predlog varuha človekovih pravic za sporazumno rešitev in je znižala znesek, ki naj bi ga izterjala od pogodbenika. V primeru **2468/2004/OV** je Komisija zaustavila izplačilo zneska, ki ga je dolgovala pritožnikovi družbi, družbo pa uvrstila v sistem zgodnjega opozarjanja. Varuh človekovih pravic ni ugotovil nepravilnosti glede zneska zaustavljenega izplačila, je pa kritično ocenil Komisijo, kar zadeva stalno uvrščanje družbe v sistem zgodnjega opozarjanja.

Kadrovske zadeve

Poglavje 3 vsebuje povzetke osmih odločb o pritožbah v zvezi s kadrovskimi zadevami, ki prikazujejo različne vrste pritožb, obravnavanih pod tem naslovom. Pet teh pritožb zadeva postopke zaposlovanja, dve delovna razmerja z institucijami in organi, ena pa prošnjo za pripravišstvo. Tu so navedeni štirje primeri.

Primer **3346/2004/ELB** se je nanašal na zahtevo Evropskega urada za izbor osebja (EPSO), da se morajo kandidati registrirati in komunicirati z njim prek spleta. Varuh človekovih pravic je sprejel splošne utemeljitve urada EPSO v zvezi s to zahtevo, vendar mu je priporočil, naj bo pripravljen preučiti ustrezno utemeljene prošnje za izjeme. Urad EPSO je zavrnil osnutek priporočila, v bistvu na podlagi tega, da mu to upravno ustreza. V primeru **3114/2005/MHZ** je varuh človekovih pravic kritično ocenil jezikovne zahteve javnih natečajev, ki jih je urad EPSO organiziral po širitvi Unije leta 2004.

Varuh je v odločbi o primeru **3278/2004/ELB** pozdravil zavezo Evropskega parlamenta, da ponovno preuči pogoje za sodelovanje doječih žensk na natečajih, in Parlament zaprosil, naj zagotovi, da bo v zadevnih pravilih upoštevano pazljivo in pošteno razmerje med interesi natečaja in zadevnimi načeli, vključno z načelom enakega obravnavanja kandidatov. V primeru **2825/2004/OV** varuh človekovih pravic pri Evropskem parlamentu ni ugotovil nepravilnosti, kar zadeva domnevno politično vmešavanje v imenovanje vodje informacijskega urada Parlamenta v državi članici.

Poleg zgoraj navedenih primerov se je na vprašanja zaposlovanja nanašala tudi preiskava na lastno pobudo v zvezi z Evropsko komisijo in njenim vključevanjem invalidov (**OI/3/2003/JMA**), v kateri je bil opažen napredek na številnih pomembnih področjih.

Drugo

Poglavje 3 vsebuje tudi več povzetkov, ki ne spadajo v kategorije, obravnavane v prejšnjih podrazdelkih. Tu je navedenih šest primerov.

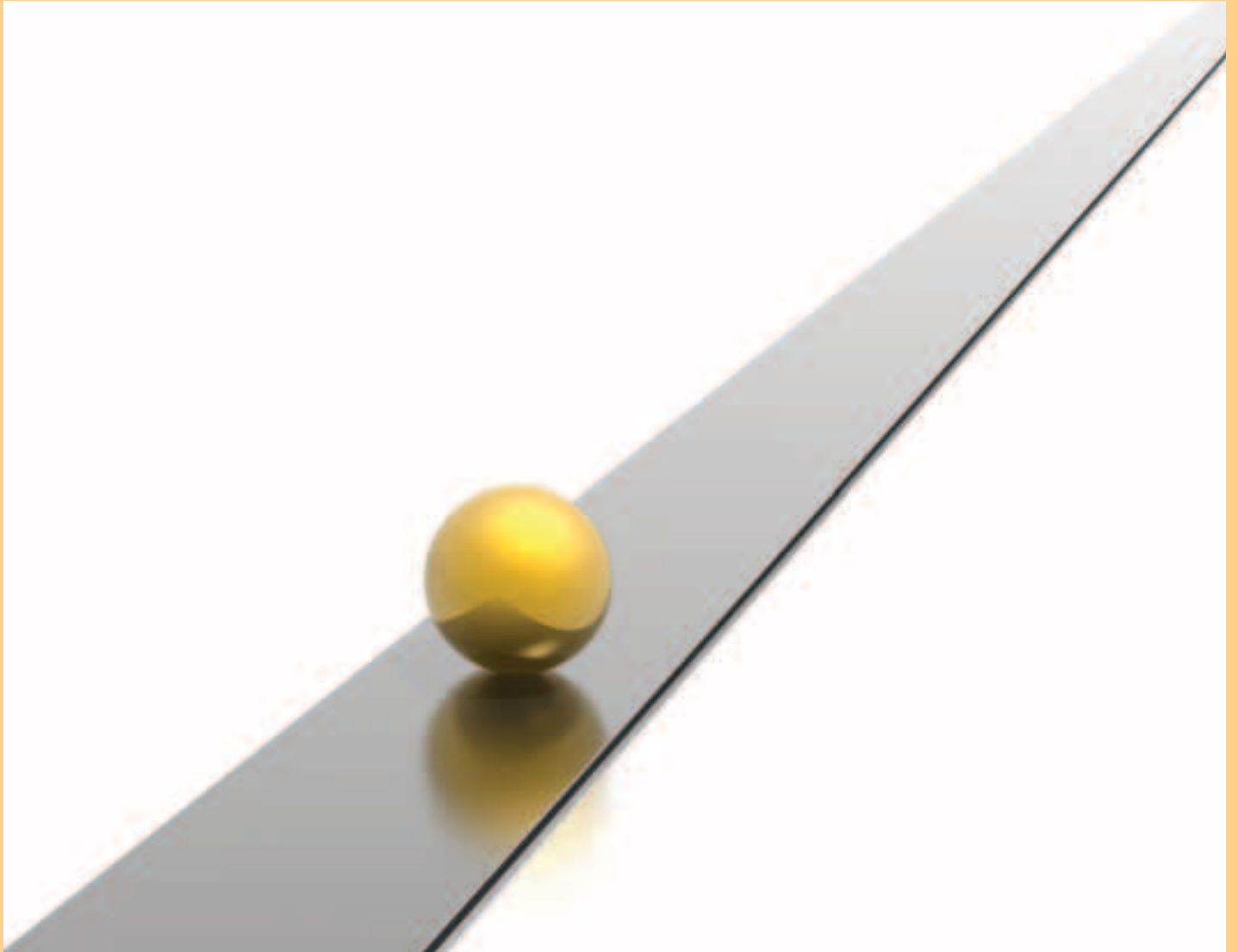
Varuh človekovih pravic je obravnaval tri pritožbe zoper Komisijo v zvezi s točnostjo informacij, od katerih sta se dve (**1475/2005/(IP)GG** in **1476/2005/(BB)GG**) nanašali na informativno gradivo o pravicah letalskih potnikov. Varuh je ugotovil, da so bile nekatere izjave, ki so jih pritožniki kritizirali, dejansko nepravilne in zavajajoče. Komisija je sprejela osnutka priporočil, naj gradivo popravi. V primeru **2403/2006/(WP)BEH**, ki je zadeval domnevne napačne informacije na spletni strani Komisije, varuh ni ugotovil nepravilnosti. Poudaril je, da Komisiji obveznost, da morajo biti informacije pravilne in natančne, ne preprečuje, da jih ne bi poenostavila in jih tako napravila čim dostopnejše za ciljno občinstvo.



Primer **1103/2006/BU** je zadeval odločitev Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA) glede osnove za certificiranje tipa nekega zrakoplova. Po preučitvi ustreznih predpisov varuh človekovih pravic ni bil prepričan, da je imela ta odločitev zadostno pravno podlago. Agencija EASA je na predlog za sporazumno rešitev odgovorila, da ji je zdaj uspelo pridobiti potrebne informacije za izdajo certifikata tipa in je zato razveljavila izpodbijano odločitev.

Varuh človekovih pravic je pripravil dodatni pripombi pri dveh odločbah o pritožbah zoper Evropsko investicijsko banko (EIB), ki so jih vložile poljske nevladne organizacije, delujoče na okoljskem področju. V primeru **1779/2006/MHZ** je dodatna pripomba spodbudila EIB, da je razmislila o vzpostavitvi komunikacijskih poti z ustreznimi nacionalnimi in regionalnimi nadzornimi organi, kot so varuhi človekovih pravic, in pridobivanju informacij pri teh organih, ki bi jih lahko uporabljala kot dodaten vir informacij o skladnosti projektov, ki jih financira EIB, z nacionalno in evropsko zakonodajo. V primeru **1807/2006/MHZ** je varuh človekovih pravic ugotovil, da so imeli pritožniki koristno vlogo pri opozarjanju EIB na pomembne informacije, ki jih prej ni vedela. Varuh je EIB spodbudil, naj nadaljuje konstruktivno sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

POVZETKI ODLOČB



3



3 POVZETKI ODLOČB

V tem poglavju so zbrani povzetki odločb varuha človekovih pravic za leto 2007, ki prikazujejo vrsto področij in institucij, vključenih v pritožbe in preiskave na lastno pobudo. Vključeni so povzetki odločb, navedenih v tematski analizi v poglavju 2. Povzetki odločb o pritožbah so najprej razvrščeni glede na ugotovitev ali rezultat, potem pa še glede na zadevno institucijo ali organ. Poglavje se končuje s povzetkom odločbe po preiskavi na lastno pobudo in primerom vprašanja, ki ga je predložil nacionalni varuh človekovih pravic.

V podrazdelkih tega poglavja so primeri navedeni v vrstnem redu po številki primera. Tako je na primer v podrazdelku Evropska komisija razdelka 3.1 primer 1166/2006/WP pred primerom 2280/2006/MF. Celotne odločbe za vse primere so na voljo na spletni strani evropskega varuha človekovih pravic v razdelku za odločbe (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Do zadevne določbe je mogoče dostopati z uporabo številke primera. Celotno besedilo odločb je na spletni strani objavljeno v angleščini in jeziku pritožnika, če ta ni angleščina. Izpis celotne odločbe, kot je objavljena na spletni strani, je mogoče naročiti pri Uradu evropskega varuha človekovih pravic.

3.1 PRIMERI, V KATERIH NISO BILE UGOTOVLJENE NEPRAVILNOSTI



Evropska komisija

Domnevno nesprejetje ukrepov za zagotovitev upoštevanja okoljskih direktiv v zvezi s projektom jeza na Portugalskem

Povzetek odločbe o pritožbi 2725/2004/(PB)ID zoper Evropsko komisijo

Pritožniki so Komisiji vložili pritožbo zaradi kršitve v zvezi s projektom jeza in vodnega zbiralnika Alqueva na Portugalskem. V pritožbi varuhu človekovih pravic so navedli, če povzamemo, da Komisija ni sprejela ukrepov, s katerimi bi zagotovila upoštevanje Direktive 85/337¹ in Direktive 92/43² v zvezi z navedenim projektom.

Varuh človekovih pravic je menil, da so cilji Direktive 85/337 bolje doseženi, če se argumenti v zvezi z ustreznostjo in pravilnostjo presoje vplivov na okolje (PVO) v skladu s členoma 3 in 5 Direktive predložijo v obravnavo pristojnim nacionalnim organom v okviru postopka pridobivanja soglasja za izvedbo v skladu s členoma 6 in 8 Direktive. Ker mora Komisija zagotoviti skladnost s členom 8 Direktive, mora skrbno obravnavati navedbe v pritožbi o kršitvi, da je država članica dala soglasje za izvedbo v nasprotju s členom 8. Vendar pa pritožniki v tem primeru niso navedli take specifične trditve.

¹ Direktiva Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, UL 1985 L 175, str. 40.

² Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, UL 1992 L 206, str. 7.



Varuh človekovih pravic je preučil tudi položaj, ko se navedbe o neskladnosti s členoma 3 in 5 Direktive 85/337 predložijo *neposredno* Komisiji v okviru pritožbe zaradi kršitve. Ugotovitev varuha človekovih pravic, da zanikanje takšnih trditev s strani Komisije pomeni nepravilnost, glede na znanstveno in tehnično naravo vsebine PVO, predpostavlja, da pritožba zaradi kršitve vsebuje trditve in dokaze, da je država članica naredila očitno napako pri presoji, ko je ugotovila, da PVO izpolnjuje zahteve členov 3 in 5 Direktive. V tem primeru pa pritožniki niso pokazali, da so predstavili ustrezne argumente, ki bi dovolj natančno in prepričljivo dokazali tako očitno napako v presoji.

V zvezi z arheološkimi najdišči, ki naj bi bila odkrita prvič med izvajanjem projekta, je varuh človekovih pravic pripomnil, da obstaja tehen in objektivno razumen dvom glede uporabe Direktive 85/337. Poleg tega je trditev pritožnikov v zvezi z neodvistnostjo sporne PVO v bistvu izpodbijala razumnost in ustreznost Direktive, zato ni povezana z morebitno nepravilnostjo.

Kar zadeva zaščito iberijskega risa in upoštevanje Direktive 92/43, je varuh človekovih pravic sklenil, da pritožniki niso pokazali, da so Komisiji predložili dovolj natančne in ustrezno utemeljene argumente, da je ogrožen seznam portugalskih območij, ki se upravičeno lahko določijo za območja, pomembna za Skupnost, ali da Portugalska ni izpolnila svojih obveznosti iz člena 12 Direktive.

Glede na navedeno in ob upoštevanju informacij, ki jih je posredovala Komisija, o študiji PVO za projekt, ki jo je naročila pred dodelitvijo sredstev Skupnosti, ter drugih ukrepov, ki jih je sprejela, da bi zagotovila upoštevanje okoljske zakonodaje ES v zvezi s tem projektom, je varuh človekovih pravic menil, da trditve pritožnikov niso utemeljene.

Neukrepanje v pritožbi zaradi kršitve okoljske zakonodaje

Povzetek odločbe o pritožbi 3660/2004/PB zoper Evropsko komisijo

Pritožnica se je Komisiji pritožila, da Irska krši Direktivo EU o habitatih³. Po njenem mnenju bi morala Irska vključiti določeno mokrišče na seznam območij, ki ga je poslala Komisiji za vzpostavitev omrežja NATURA 2000. Komisija se je odločila, da ne ukrepa v zvezi s pritožbo, ker ni bilo očitno, da zadevno mokrišče ustreza znanstvenemu opisu habitatov iz direktive in ker je bilo treba v zvezi s tem pridobiti podrobnejše ekološke informacije. Pritožnica je varuhu človekovih pravic navedla, da je bila odločitev Komisije, da ne ukrepa v zgoraj navedeni zadevi, nepravilna. Trdila je, da Komisija ni ustrezno pojasnila, zakaj za zadevno mokrišče ni veljala Direktiva o habitatih.

Varuh človekovih pravic je po proučitvi ustreznih predpisov in sodne prakse ugotovil, da Komisija lahko utemeljeno zahteva znanstvene informacije v podporo domnevi glede kršitve Direktive o habitatih. Med takšne informacije sodijo zlasti posebni in zanesljivi znanstveni podatki o vrsti in značaju zadevnega območja, ki se ga v skladu z Direktivo lahko zavaruje, vsaj tedaj, ko značaj ni razviden na prvi pogled. Glede na to je varuh človekovih pravic sklenil, da je Komisija zagotovila zadovoljivo razlago za svoje ravnanje, ki ni bilo neprimerno. V zvezi s tem torej ni ugotovil nepravilnosti.

Pritožnica se je tudi pritožila zoper sklep Komisije, da ne bo ukrepala glede trditev, ki se nanašajo na možno kršitev Direktive o odpadkih⁴. Opisala je, kako se odlagajo odpadki v zadevnem mokrišču. Komisija je svoj sklep pojasnila z navedbo, ki se v povzetku glasi, da je (i) zagotavljanje skladnosti z okoljsko zakonodajo Skupnosti predvsem odgovornost držav članic; (ii) da je bil sodni primer, ki ga je vložila Komisija zoper Irsko prav v zvezi z Direktivo o odpadkih, uspešen (Primer C-494/01); (iii) da se pri splošnih in vztrajnih kršitvah zakonodaje Skupnosti upravni viri Komisije najbolje uporabijo v prizadevanju za strukturno reformo; in (iv) da je bila ena od reform, doseženih

³ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, UL 1992 L 206, str. 7.

⁴ Direktiva Sveta 75/442/EGS z dne 15.7.1975 o odpadkih, UL 1975 L 194, str. 9.



na Irskem, leta 2003 ustanovljeni Urad za izvrševanje okoljske zakonodaje (Environmental Enforcement), na katerega se pritožnica sedaj lahko obrne s svojimi posebnimi pritožbami.

Varuh človekovih pravic je sprejel pojasnila Komisije v tem primeru kot zadovoljiva in pripomnil, da je dala Komisija pritožnici ustrezen in koristen nasvet. Tako v zvezi s tem delom primera ni ugotovil nepravilnosti.

Pomanjkanje pravnih sredstev zoper disciplinske ukrepe v Evropski šoli

Povzetek odločbe o pritožbi 3323/2005/WP zoper Evropsko komisijo

Dijak Evropske šole v Münchnu je bil suspendiran 38 šolskih dni, ker je z dvema sošolcema vrigel dva risalna žeblička v jušnik v šolski menzi. Dijakova mati se je pritožila nad odločitvijo, zatrjujoč, da njen sin ni vedel, da so sošolci uresničili zamisel, ki jim jo je omenil. Ko se je odbor Evropske šole za pritožbe razglasil za nepristojnega za obravnavanje njenega primera, se je obrnila na upravno sodišče v Nemčiji. Vendar pa se je sodišče razglasilo za krajevno nepristojnega. Zato se je dijakova mati obrnila na varuha človekovih pravic.

Ker Evropske šole niso institucije ali organi Evropskih skupnosti, je varuh človekovih pravic zaprosil za mnenje iz Komisije, saj ta nosi določeno odgovornost za delovanje Evropskih šol, ki izhaja iz dejstva, da je Komisija zastopana v svetu guvernerjev Evropskih šol in veliko prispeva k njihovem financiranju.

Komisija je v odgovoru poudarila, da je odbor za pritožbe v skladu z novo različico veljavnih pravil pristojen za obravnavo primerov, kot je pritožničin, in dodala, da nima pravnih pridržkov zoper odločitve odbora za pritožbe, da se v takih primerih razglasi za pristojnega na podlagi prejšnje različice pravil. Komisija je zato pritožnici svetovala, naj ponovno posreduje primer v presojo odboru za pritožbe. Vendar pa je zaradi neobstoja izrecne določbe o retroaktivnosti odbor za pritožbe zavrnil ponovno pritožbo.

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da je primer posledica posebno resnega ukrepa, ki ga je izrekla Evropska šola, in da obstaja tveganje, da pritožnica ostane brez ustreznega pravnega varstva. Varuh je menil, da je vloga Komisije pri delovanju sistema Evropskih šol tako pomembna, da si mora dejavno prizadevati za skladnost delovanja Evropskih šol z načeli dobrega upravljanja. Zato je varuh človekovih pravic predlagal, naj Komisija zagotovi, da bo svetu guvernerjev Evropskih šol posredovan predlog za spremembo ustreznih pravil.

Komisija je spomnila, da je opozorila svet guvernerjev Evropskih šol na to temo, vendar pa je bila edina članica, ki je podprla razširitev pristojnosti odbora za pritožbe za nazaj. Dodala pa je, ker je bila še vedno prepričana o pravilnosti svojega stališča, da je vztrajala, naj generalni sekretar Evropskih šol ponovno uvrsti zadevo na dnevni red. Naposled je bila zadeva v pisnem postopku predstavljena svetu guvernerjev Evropskih šol, rezultat pa medtem ko je varuh človekovih pravic pripravljal končno oceno primera, še ni bil znan.

Varuh človekovih pravic je pozdravil vztrajna prizadevanja Komisije in sklenil primer z ugotovitvijo, da v postopku Komisija ni storila nepravilnosti. Ker pa je pritožnikov problem ostal nerešen, se je varuh človekovih pravic odločil o primeru obvestiti novega generalnega sekretarja Evropskih šol in nemško vlado.

Začasni protidampinški ukrepi

Povzetek odločbe o pritožbi 943/2006/MHZ zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je bil zainteresirana stran v preiskavi Komisije, na podlagi katere so bili sprejetičasni protidampinški ukrepi za izvoz določene obutve z zgornjim delom iz usnja s poreklom iz Kitajske



in Vietnamu⁵. Komisija je pred sprejetjem ustrezne uredbe na svoji spletni strani objavila informacije o zadevnih protidampinskih ukrepih in pritožnik je nato zahteval od Komisije, naj razkrije svoje ugotovitve in naj mu omogoči, da predstavi svoja stališča. Njegov zahtevek je bil zavrnjen.

Pritožnik je v pritožbi varuhu človekovih pravic trdil, da (i) Komisija pritožniku ni zagotovila pravice do obrambe in je kršila načelo učinkovitega upravljanja, saj mu ni razkrila svojih ugotovitev pred formalnim sprejetjem začasnih ukrepov in ni sprejela njegovega zahtevka z dne 13. marca 2006, da bi podal pripombe; (ii) je Komisija kršila načelo sorazmernosti (pritožnik je trdil, da Komisija ni upoštevala „poštenega ravnovesja“ interesov, na eni strani potrošnikov in tistih družb, za katere so bile uvedene protidampinske dajatve, in na drugi strani tistih družb, za katere se dajatve ne uporabljajo); (iii) je Komisija svojo odločbo utemeljila na napačnih informacijah (pritožnik se je skliceval na informacije, objavljene na spletni strani Komisije) in je kot referenčno državo napačno izbrala Brazilijo, in (iv) Komisija ni delovala pregledno, saj ni razkrila identitete proizvajalcev EU, ki so se pritožili, in proizvajalcev EU, pri katerih je vzela vzorce.

Pritožnik je trdil, da bi morala Komisija preklicati uredbo o uvedbi začasnih protidampinskih ukrepov za določeno usnjeno obutev iz Kitajske in Vietnamu ter da bi bilo treba povrniti že plačanečasne protidampinske dajatve. Pritožnik je svoje obtožbe in trditve utemeljil v pripombah.

Komisija je v svojem mnenju poudarila, da v skladu z osnovno Uredbo o protidampingu⁶ ni dolžna razkriti svojih ugotovitev pred sprejetjem začasnih ukrepov. Komisija je zanikala, da bi bila kakor koli kršena pritožnikova pravica do obrambe, ter kakršno koli napako ali nepreglednost. Sklicevala se je na svojo navedbo razlogov v Uredbi (ES) 553/2006.

Varuh človekovih pravic v tem primeru ni ugotovil nepravilnosti. Poudaril je, da se je pritožba nanašala načasne ukrepe, ki imajo poseben značaj in jih je mogoče pozneje spremeniti. Opozoril je tudi na omejenost pregledov varuha človekovih pravic pri primerih, ki zadevajo zapletena gospodarska vprašanja. Varuh človekovih pravic je pri sprejemanju odločbe upošteval zeleno knjigo Komisije,⁷ ki je bila medtem poslana v javno razpravo in obravnava vprašanje, ki ga je izpostavil pritožnik.

Domnevno neukrepanje v kazenski zadevi

Povzetek odločbe o pritožbi 1166/2006/WP zoper Evropsko komisijo

Pritožnika, ki je nemški državljani, je nemško sodišče leta 1997 obsodilo zaradi nezakonitega posedovanja orožja. Izvršitev kazni je bila odložena. Leta 1998 pa je pritožnika italijansko sodišče *v odsotnosti* obtožilo na 16 let zaporu. Leta 2002 je bil aretiran na podlagi mednarodnega sodnega naloga za aretacijo in je vse od takrat v zaporu.

Leta 2003 je odvetnik pritožnika obvestil Komisijo o tem primeru. Trdil je, da je italijansko sodišče kršilo načelo *ne bis in idem*, ki prepoveduje, da bi se sodni postopek začel dvakrat na isti pravni podlagi. Komisija se je pozanimala za primer. Vendar pa je pojasnila, da ni pristojna za presojanje sklepov organov pregona in da ni mogoče uvesti postopka zaradi kršitve v kazenski zadevi proti državi članici. Kot edini način za ukrepanje je predlagala, da se v skladu s členom 35(7) Pogodbe ES predloži spor Evropskemu sodišču v zvezi z razlago sporazuma, na primer Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma, ki določa načelo *ne bis in idem* na evropski ravni. Ker pa so nekatere informacije manjkale, je Komisija odvetniku svetovala, naj zadevo še naprej obravnava na nacionalni ravni. Leta 2005 je Komisija po negativnem sklepu italijanskega pritožbenega sodišča dokončno sklenila, da ni zadostne podlage, da bi ukrepala.

⁵ Uredba Komisije (ES) št. 553/2006, UL 2006 L 98, str. 3.

⁶ Uredba Sveta (ES) 384/96, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) 461/2004.

⁷ COM(2006) 763.



Pritožnik je v svoji pritožbi varuhu človekovih pravic zagovarjal stališče, da bi Komisija morala ukrepati. Dodal je tudi, da je upošteval nasvet Komisije samo zato, da bi ji zagotovil podlago za ukrepanje. Ker Komisija nato ni ukrepala, je zaman potrošil denar za pravno pomoč zagovornika.

Komisija je v svojem mnenju pojasnila, da je navedla člen 35(7) Pogodbe ES, ker je italijansko sodišče leta 1998 menilo, da se načelo *ne bis in idem* v Italiji ne uporablja. Vendar pa te izjave kasnejši sklepi italijanskih sodišč niso podprli. Zato ni nič kazalo na splošno nestrinjanje med Komisijo in Italijo. Komisija je poudarila, da ni obljubila, da bo ukrepala zoper Italijo v primeru negativnega sklepa italijanskega pritožbenega sodišča in da takšen negativen sklep ne pomeni, da njen nasvet ni bil pravilen in v interesu pritožnika.

Varuh človekovih pravic je opozoril, da se na področju zakonodaje EU, ki se nanaša na pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah, odloča v glavnem po medvladnih postopkih, tako da so možnosti Komisije za ukrepanje dokaj omejene. Pripomnil je, da je besedilo v pisnih Komisije izredno previdno. Komisija se ni zavezala, da bo ukrepala, temveč napovedala, da bo proučila nadaljnje možne korake, potem ko bo dobila dodatne informacije. Poleg tega se zdi argument Komisije, da preneha z obravnavo zadeve, ker italijanska sodišča zdaj na splošno sprejemajo uporabo načela *ne bis in idem*, razumen.

Zato je varuh človekovih pravic primer zaključil z ugotovitvijo, da ni bilo nepravilnosti.

Domnevno neposredovanje odgovora na prošnjo turško-ciprske univerze

Povzetek odločbe o pritožbi 2280/2006/MF zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je rektor na Eastern Mediterranean University (EMU), turško-ciprski izobraževalni ustanovi, ki leži na severnem delu Cipra. Oktobra 2004 je EMU Komisijo zaprosil za univerzitetno listino Erasmus (Erasmus University Charter – EUC). Prvi pogoj za pridobitev EUC je, da mora „nacionalni organ za izobraževanje“ potrditi status EMU kot visokošolske ustanove. Pritožnik je navedel, da je ciprsko Ministrstvo za izobraževanje zavrnilo potrditev statusa EMU kot visokošolske ustanove.

Pritožnik je v pritožbi varuhu človekovih pravic trdil, da Komisija ni v razumnem roku zagotovila odgovora na prošnjo EMU za EUC ter da ni predstavila razlage za to nepotrebno zamudo.

Komisija je v svojem mnenju navedla, da je razlog za njeno domnevno nezagotovitev hitrega in uradnega odgovora na prošnjo EMU dejstvo, da pristojni organ ni potrdil, da je EMU ustrezna ustanova. Komisija je 12. maja 2005 poslala dopis EMU, v katerem je uradno potrdila, da prošnji za EUC ni ugodila, ker ga pristojni nacionalni organ ni potrdil kot ustrezne ustanove za sodelovanje v programu Socrates/Erasmus.

Varuh človekovih pravic je menil, da obdobje, ki je preteklo od takrat, ko je EMU vložil prošnjo, do takrat, ko je Komisija odgovorila z dopisom z dne 12. maja 2005, ni nastalo zaradi zamude, za katero bi bila kriva Komisija, temveč je to očitno mogoče pripisati dejstvu, da se EMU ni želel prijaviti na Ministrstvu za izobraževanje v Nikoziji za status visokošolske ustanove. Vprašanje upravičenosti je sprožilo občutljiva vprašanja zaradi političnih razmer na Cipru. Komisija ne more biti odgovorna za zamude, ki so neposredna posledica teh političnih razmer. Poleg tega je Komisija očitno redno obveščala pritožnika o ustreznih ukrepih za potrditev upravičenosti prošnje EMU. Varuh človekovih pravic je menil, da Komisija ni dolžna zagotoviti kakršne koli podrobne razlage v zvezi z ravnanjem drugih strani.

Varuh je tudi pohvalil Komisijo, ki je očitno našla praktično alternativno rešitev, da bi pomagala študentom in učiteljem na Severnem Cipru, saj jim je ponudila priložnosti, podobne tistim, ki izhajajo iz EUC.

Varuh zato v zvezi s pritožnikovimi trditvami ni ugotovil nobene nepravilnosti na strani Komisije.



Domnevno netočne informacije na spletni strani Komisije

Povzetek odločbe o pritožbi 2403/2006/(WP)BEH (Zaupno) zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je poročal o domnevno nepravilnih informacijah na spletnih straneh Generalnega direktorata Komisije za podjetništvo in industrijo. Naslov zadevne strani je „Varovanje vaših zamisli“ (Protecting your ideas). V nemški različici spletne strani je navedeno, da bo Komisija ukrepala proti „Diebstahl von geistigem Eigentum“, kar dobesedno pomeni „kraja intelektualne lastnine“.

V zvezi s tem je pritožnik trdil, da „zamisli“ ne morejo biti zavarovane s pravicami intelektualne lastnine, ker je taka zaščita izključno namenjena izumom in stvaritvam, ki *temeljijo na* zamislih, in da se pojem „kraja“ ne more uporabiti za pravice intelektualne lastnine. Ker bi se zato obe izjavi Komisije morali obravnavati kot nepravilni, je pritožnik zaprosil Komisijo, da ju izbriše, da ne bi zavajali ciljnega občinstva.

Komisija je v svojem mnenju poudarila, da so zadevne informacije na njeni spletni strani del informativnega paketa, katerega namen je novinarjem pa tudi splošni javnosti zagotoviti informacije o zapletenih vprašanjih, kot je varovanje pravic intelektualne lastnine, v jasnem in razumljivem jeziku. Razložila je, da je jezik, ki ga je uporabila, skladen z jezikom in pojmi, ki ga uporabljajo druge mednarodne organizacije. Komisija je tudi navedla, da je prejela zelo pozitiven odziv od poslovnih organizacij, ki so svojim članom omogočile dostop do informativnega paketa. Ugotovila je, da informacije, predstavljene na spletni strani, izpolnjujejo cilj obveščati splošno javnost v jasni in razumljivi obliki.

Varuh človekovih pravic je poudaril, da mora biti vsebina, ki jo Komisija objavlja na svojih spletnih straneh, pravilna in točna, da bi se izognili zavajajočim informacijam. Poudaril je tudi, da to ne pomeni, da Komisija ne sme poenostaviti vsebine na svoji spletni strani, zato da bi bile informacije čim bolj dostopne ciljnemu občinstvu. Sklenil je, da preprosti in poljudni izrazi sicer niso popolnoma zadovoljivi z akademskega vidika, vendar pa laiku sporočajo osnovni pomen pojma intelektualne lastnine. Ker spletna stran ne zagotavlja popolne in kompleksne razlage pravic intelektualne lastnine, so uporabljeni izrazi dovolj jasni. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da to stališče potrjuje praksa mednarodnih organizacij. Na podlagi navedenega varuh ni ugotovil nobene nepravilnosti, ki bi ustrezala pritožnikovim navedbam.

Domnevno netočne in obrekljive obtožbe proti Greenpeaceu

Povzetek odločbe o pritožbi 2740/2006/TN zoper Evropsko komisijo

V poročilu Greenpeacea z naslovom *Toxic Lobby, How the Chemicals Industry is trying to kill REACH*⁸ (Strupeni lobi – kako kemična industrija poskuša uničiti REACH) so omenjena „vrtljiva vrata“ med Komisijo in lobistično kemično industrijo. V poročilu je ta izraz opredeljen kot taktika, s katero uradniki Evropskih skupnosti in industrijski lobisti „med seboj trgujejo z delovnimi mesti“. Domnevna dejanja je podprl z informacijami o delovnih odnosih nekaterih oseb v Komisiji in kemični industriji.

Predstavniki Komisije za stike z javnostmi je kasneje v odgovor na povezana vprašanja medijev pripomnil, da „Kar zadeva ... posebej omenjene posameznike, dva izmed njih nikoli nista dejansko delala na projektu REACH. Zato ne razumem, kako lahko nekdo sploh poskuša izmisliti trditve o vrtljivih vratih in neprimernem obnašanju. (...) Te trditve se mi zdijo popolnoma neutemeljene, nepošteno in osnovane na površni raziskavi.“ Greenpeace se je pritožil varuhu človekovih pravic,

8

REACH je nova evropska uredba o kemikalijah (Uredba 1907/2006, UL 2006 L 396, str. 1) in pomeni „registracija, evalvacija, avtorizacija kemikalij“.



pri čemer je trdil, da je Komisija izrekla netočne, zavajajoče in obrekljive obtožbe v zvezi s študijo, ki jo je izdal Greenpeace.

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da ta trditev ni utemeljena. Predvsem je poudaril, da bi se izraz „vrtljiva vrata“ v kontekstu, v kakršnem je predstavljen v poročilu,⁹ lahko upravičeno razumel kot dvom v neoporečnost zadevnih oseb in pravilno opravljanje njihovih dolžnosti, ki so določene v kadrovskih predpisih. Take obtožbe v poročilu niso ustrezno utemeljene, zaradi česar je mogoče razumno pričakovati tako buren odziv predstavnika Komisije za stike z javnostmi.

Čeprav varuh ni ugotovil nobenega primera nepravilnosti, ki bi ustrezal raziskanim pritožnikovim trditvam, je poudaril pomen preglednosti v zvezi z dejavnostmi lobiranja, ki se izvajajo med zakonodajnimi postopki. Varuh je priznal pomen, ki ga Komisija pripisuje temu vprašanju v svoji trenutni pobudi za večjo odprtost,¹⁰ ki priznava, da je lobiranje povezano tudi z obnašanjem trenutnih in nekdanjih uradnikov in agentov Evropske unije ter da gre za vprašanje, ki se izrecno obravnava v določbah kadrovskih predpisov. Varuh je poudaril, da je pravilno in dosledno izvajanje teh določb nujno za zagotovitev doseganja visokih standardov preglednosti, ki po mnenju Evropske unije tvorijo del legitimnosti vsake sodobne uprave.



Evropska investicijska banka

Zavrnitev dostopa javnosti do finančne pogodbe

Povzetek odločbe o pritožbi 948/2006/BU zoper Evropsko investicijsko banko (EIB)

Nevladna organizacija je EIB zaprosila za dostop do finančne pogodbe v zvezi s projektom modernizacije železniškega sistema na Slovaškem. EIB je prošnjo zavrnila, sklicujoč se na izjemo v svojih pravilih o dostopu javnosti do dokumentov, ki omenja obveznost varovanja poslovne tajnosti ter poslovne etike, pravil in praks, ki veljajo v bančništvu in finančnem sektorju. Hkrati pa je EIB obvestila pritožnika, da ne bi ugovarjala, če bi finančno pogodbo razkril posojiljemalec ali slovaška vlada.

V pritožbi, ki jo je pritožnik naslovil na varuha človekovih pravic, je ta trdil, da s prenosom odgovornosti za razkritje na oblasti države članice EIB diskriminira državljane, ki ne govorijo jezika zadevne države članice. Pritožba se je tudi sklicevala na Aarhuško konvencijo, ki zagotavlja posameznikom pravico do dostopa do informacij v okoljskih zadevah.

V svojem mnenju o pritožbi EIB trdi, da mora kot banka zagotavljati medsebojno zaupanje med partnerji, ki imajo legitimno pravico pričakovati, da bo banka delovala v ustaljenih pravnih okvirih in ne bo razkrila podatkov, ki so zaščiteni z obveznostjo varovanja bančne zaupnosti. Pri tem se je EIB sklicevala na svoja pravila o dostopu javnosti, ki jih je posodabljala od 28. marca 2006 na podlagi svoje politike o javnih razkritjih. Tako stara kot tudi nova pravila določajo izjemo za informacije, ki spadajo pod obveznost varovanja poslovne tajnosti. Nova pravila še dodatno potrjujejo to stališče z izrecno navedbo nerazkrivanja finančnih pogodb. EIB je tudi potrdila svojo zavezo k spodbujanju dostopa do informacij. Glede dokumentov, ki pa niso na voljo v vseh uradnih jezikih Evropske unije, je priporočila, naj se v primerih, ko za neki dokument obstaja širši interes, razmisli o prevodu.

Odločba varuha človekovih pravic je priznala dvojno vlogo EIB kot bančne institucije, ki deluje na finančnih trgih, in organa Skupnosti. Varuh človekovih pravic je menil, da je EIB imela pravico zavrniti dostop na podlagi svojih starih pravil, ki so bila takrat veljavna. Varuh človekovih pravic je

⁹ Na primer, da je del poročila, ki obravnava „vrtljiva vrata“, ilustriran z lutko, ki se navije, in da je na prvi strani poročila prikazana marioneta, ki jo upravlja oseba, katere obraz ni mogoče videti.

¹⁰ Več informacij o tej „Pobudi za preglednost v Evropi“ je na voljo na http://ec.europa.eu/commission_barroso/kallas/transparency_en.htm



razumel, da je tudi s sklicevanjem na nova pravila, ki izrecno omenjajo nerazkritje finančnih pogodb, EIB pokazala, da je bila uveljavljena praksa z vidika zaupnosti bančnega razmerja med banko in njenimi poslovnimi partnerji, da se finančne pogodbe ne razkrivajo v nobenih okoliščinah, in se zaradi tega ne preveri niti možnost delnega razkritja. Kar se tiče Aarhuške konvencije, je varuh človekovih pravic ugotovil, da Uredba 1367/2006¹¹ sicer zavezuje EIB, vendar je v veljavi šele od 28. junija 2007, zato ni bila v veljavi v času pritožnikove zahteve.

Glede morebitnih jezikovnih ovir, s katerimi bi se državljani lahko srečali pri predložitvi zahtev nacionalnim oblastem, je varuh človekovih pravic dal dodatno pripombo, v kateri je EIB spodbudil, naj premisli o tem, da bi v prihodnosti stopila v stik z nacionalnimi oblastmi in preverila možnosti za popolno ali vsaj delno razkritje finančnih pogodb, za katere so državljani prosili EIB, naj jim omogoči javni dostop. EIB bi lahko tako uspešno pripomogla k odpravljanju jezikovnih ovir, s katerimi bi se nekateri državljani utegnili srečati, ko bi oblastem držav članic predložili ustrezne zahteve po dostopu javnosti do informacij.

Domnevna neskladnost prometnega projekta, ki ga financira Evropska investicijska banka, z nacionalno okoljsko zakonodajo

Povzetek odločbe o pritožbi 1779/2006/MHZ zoper Evropsko investicijsko banko (EIB)

Poljska okoljevarstvena nevladna organizacija se je pritožila, da je EIB sofinancirala projekt „Posodobitev poljskih cest“, čeprav ni bila opravljena nobena strateška presoja vplivov na okolje, kot to določa poljska okoljska zakonodaja. Pritožnik je trdil, da je EIB zato ravnala v nasprotju z lastno „okoljsko izjavo“, v skladu s katero EIB zagotavlja, da je projekt, ki ga financira, skladen z načeli in standardi, določenimi v okoljski zakonodaji Evropske unije in držav članic. Pritožnik je navedel tudi, da mu EIB ni sporočila odgovora poljskih organov oblasti, na katere se je EIB obrnila v zvezi s pritožnikovo pritožbo. Pritožnik je trdil, da bi morala EIB začasno ukiniti financiranje, dokler ne bi bil razjasnjen pravni status projekta.

EIB je v svojem mnenju navedla, da so poljski organi oblasti (i) v celoti odgovorni za zagotavljanje skladnosti z ustrezno nacionalno zakonodajo in da so banko, potem ko se je ta obrnila nanje, (ii) obvestili, da ustrezna poljska zakonodaja ne zahteva strateške presoje vplivov na okolje za ta projekt. Poleg tega je v tem času pritožniku sporočila sklepe poljskih organov oblasti.

Po mnenju varuha človekovih pravic lahko EIB (i) zakonito meni, da so poljski organi oblasti izpolnili veljavne zakonske določbe, in (ii) pričakuje, da ji bodo poljski organi oblasti zagotovili zanesljive informacije v zvezi z uporabo teh določb na njihovi strani. Varuh se je strinjal z razlogi, da se je EIB zanesla na informacije, ki so ji jih predložili navedeni organi oblasti ob podpisu posojila. Zato v zvezi s tem vprašanjem ni ugotovil nobene nepravilnosti. Nadalje je varuh ugotovil, da je EIB v tem času pritožniku sporočila sklepe poljskih organov oblasti ter da v zvezi s tem ni potrebna nadaljnja preiskava. Varuh je prišel do enakih ugotovitev v zvezi s pritožnikovo trditvijo, glede na to, da je EIB očitno že izvedla ustrezno plačilo.

Varuh človekovih pravic se je skliceval tudi na ugotovitve poljskega varuha človekovih pravic, kateremu je pritožnik predložil vzporedno pritožbo zoper poljske organe oblasti. V zvezi s tem je pripravil tudi dodatno pripombo, da bi morala EIB v prihodnosti razmisliti o ustanovitvi komunikacijskih kanalov za komuniciranje in pridobivanje informacij od ustreznih nacionalnih in regionalnih organov nadzora, kot so varuhi človekovih pravic, ki bi lahko bili dodatni viri informacij v zvezi s skladnostjo projektov, ki jih financira banka, z nacionalno in evropsko zakonodajo.

¹¹

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1367/2006 z dne 6. septembra 2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti, UL 2006 L 264, str. 13.



Evropska agencija za zdravila

Domnevno pomanjkanje informacij v zvezi z zdravili za zdravljenje depresije

Povzetek odločbe o pritožbi 2370/2005/OV zoper Evropsko agencijo za zdravila (EMA)

Pritožničin mož je storil samomor, čeprav je jemal zdravilo za zdravljenje depresije Seroxat/Paroxetine. Po moževi smrti je pritožnica stopila v stik z Evropsko agencijo za zdravila ter se pozanimala glede varnosti jemanja omenjenega zdravila in tveganja za samomor. Med drugim je pritožnica zahtevala informacije o znanstvenemu mnenju agencije EMA glede zdravila. Vendar pa na nekaj e-poštnih sporočil sploh ni prejela odgovora. Poleg tega je pritožnica menila, da so bili odgovori, ki jih je agencija le poslala, nezadovoljivi. V pritožbi varuhu človekovih pravic je pritožnica očitala: pomanjkanje preglednosti in informacij agencije glede njenih zahtev; nepotrebno odlašanje, da agencija ni obravnavala zadeve s stališča varnosti zdravila in tveganja za samomor; in neukrepanje agencije v zvezi z navedbami pritožnice.

Agencija je izdala mnenje, v katerem trdi, da na določena e-poštna sporočila, ki jih je posredovala pritožnica, ni odgovorila zato, ker se je vsebina ponavljala in je bila nesmiselna. Prav tako je navedla, da je v drugih primerih pritožnici posredovala vse potrebne informacije.

Po skrbnem pregledu omenjenega dopisovanja je varuh človekovih pravic sklenil, da agencija ni odgovorila na tri vprašanja, ki jih je izpostavila pritožnica. Zato je predlagal sporazumno rešitev in pozval agencijo (i), naj se pritožnici opraviči za to, da je nekatera izmed njenih e-poštnih sporočil štela za ponavljajoča se in nesmiselna ter (ii) naj odgovori na omenjena vprašanja. Agencija je predlog varuha človekovih pravic sprejela, se pritožnici opravičila in odgovorila na omenjena tri vprašanja.

V odločbi je varuh človekovih pravic pozdravil dejstvo, da je agencija sprejela njegov predlog. Glede na to, da pritožnica ni bila zadovoljna s pisnim opravičilom in odgovori na njena vprašanja, pa je sklenil, da ni mogoče doseči sporazumne rešitve. Kljub temu pa je varuh človekovih pravic zavzel stališče, da je agencija odpravila izražene razloge za zaskrbljenost, in zato ni ugotovil nepravilnosti.

Glede domneve, da agencija ni obravnavala pritožničnih navedb in očitkov o neukrepanju, pa je varuh človekovih pravic na podlagi preveritve postopka, ki velja za izdajo dovoljenj za promet z zdravili, sklenil, da agencija EMA v postopku ni storila nepravilnosti, in zato končal primer.

3.2 PRIMERI, KI JIH JE REŠILA INSTITUCIJA SAMA



Evropska komisija

Domnevno nezadovoljivo obravnavanje zahtevkov za rejo konj v Avstriji

Povzetek odločbe o pritožbi 3386/2005/WP zoper Evropsko komisijo

Volksanwalt (varuh človekovih pravic) za avstrijsko zvezno deželo Vorarlberg je varuhu človekovih pravic posredoval pritožbo, ki jo je prejel od rejca konj iz zvezne dežele Vorarlberg. Po mnenju pritožnika določeni regionalni predpisi o rodovniških knjigah niso v skladu z zakonodajo Skupnosti. Njegova pritožba se je nanašala tudi na obliko in vsebino identifikacijskih dokumentov za konje



(„konjskih potnih listov“). Pritožnik je pravzaprav zatrjeval, da mu Komisija ni ustrezno odgovorila na njegove zahteve za pravno pojasnilo.

Komisija je v svojem mnenju navedla, da je bila zaradi pritožnikovih trditev v stalnem stiku s pristojnimi avstrijskimi organi, ki jim je tudi dala navodila za pravilno razlago zakonodaje Skupnosti. Hkrati je spremenila predpise EU o konjskih potnih listih. Kar zadeva splošno vprašanje uporabe zakonodaje Skupnosti o organizacijah, ki vodijo rodovniške knjige, ki je že bilo predmet predloga za sprejetje predhodne odločbe Evropskega sodišča, je že prejela pritožbo glede kršitve, v zvezi s katero se je prav tako obrnila na avstrijske organe. Poleg tega je preiskovala tudi novo pritožbo, v kateri je pritožnik navedel sum goljufije pri uporabi konjskih potnih listov v Vorarlbergu.

Po skrbni proučitvi navedb Komisije in pritožnika je varuh človekovih pravic zaprosil Komisijo za več informacij o različnih postopkih, v okviru katerih je obravnavala oziroma še obravnava vprašanja, ki jih je sprožil pritožnik.

Komisija mu je nato dala podroben pregled dveh pritožbenih postopkov, ki se nanašata na pritožnikove trditve in sta oba še v fazi preiskave. Navedla je, da je bila večina težav že odpravljenih. Vse težave, ki še niso bile odpravljene in se nanašajo na zakonodajo Skupnosti, se še preiskujejo.

V svojih ugotovitvah in nadaljnjih stikih s službami varuha človekovih pravic je pritožnik poročal, da so bili doseženi nekateri pozitivni rezultati, zlasti v zvezi s konjskimi potnimi listi. Dodal je, da je popolnoma zadovoljen z načinom reševanja njegove pritožbe na ravni EU, tako pri Komisiji kot pri varuhu človekovih pravic, in da verjame, da bo Komisija s svojimi nadaljnjimi prizadevanji odpravila preostale težave.

Varuh človekovih pravic je pozdravil podrobna pojasnila Komisije v okviru preiskave in izrazil prepričanje, da si bo ta po najboljših močeh prizadevala za odpravo še nerešenih težav. Varuh človekovih pravic je sklenil, da je Komisija očitno sprejela ukrepe za rešitev zadeve in tako zadovoljila pritožnika.

Spor v zvezi z oblikovanjem sporazuma o arbitraži

Povzetek odločbe o pritožbi 1126/2006/SAB (Zaupno) zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je bil zaposlen v delegaciji Komisije v tretji državi na podlagi pogodbe za administrativno in tehnično lokalno osebje (ALAT - Administrative and Technical Local Staff). Pritožil se je, ker Komisija ni želela delno spremeniti besedila osnutka sporazuma, ki ga je predlagala pritožniku v zvezi s pooblastilom arbitražnega organa, ki naj bi odločil o pritožnikovi pravici do dodatka za izobraževanje za njegove otroke. Zadevni del predlaganega sporazuma se je nanašal na dodatek za pritožnikova „dva otoka, ki obiskujeta vrtec“. Pritožnik je mnenja, da je to besedilo zavajajoče, ker sta njegova otroka obiskovala oddelke „maternelle“ francoske šole, ki je po njegovem mnenju popolnoma ustrezna izobraževalna ustanova. Trdil je, da bi uporaba izraza, kot je „vrtec“, v sporazumu o arbitraži pomenila vnaprejšnjo opredelitev vprašanja v tem primeru.

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da obstajajo zadostni razlogi za uvedbo preiskave, in je v uvodnem pismu Komisiji izrecno vprašal, ali je pripravljena sprejeti njegov predlog za drugačno posebno oblikovanje ključne točke osnutka sporazuma o arbitraži.

Komisija je v svojem mnenju predlagala besedilo sporazuma o arbitraži, ki je bilo na podlagi predloga varuha človekovih pravic skladno tudi s prizadevanji Komisije za jasno opredelitev spornega vprašanja. Pritožnik je sprejel ta končni predlog in prosil varuha človekovih pravic, da zaključi primer. Varuh človekovih pravic je zato menil, da je Komisija rešila primer.

Ko je bil primer zaključen, je pritožnik obvestil varuha človekovih pravic, da so razsodniki odločili v njegovo korist. Zahvalil se je varuhu za učinkovit poseg in poudaril, da je omogočil pošten potek arbitraže.



Neupravičena zavrnitev ponudbe na razpisu za prevajanje

Povzetek odločbe o pritožbi 2633/2006/WP zoper Evropsko komisijo

Prevajalec, ki živi v Nemčiji, je oddal ponudbo na javni razpis za storitve prevajanja v bolgarski jezik, ki ga je objavila Komisija. Ponudba je bila zavrnjena, ker po navedbah Komisije njena jezikovna kakovost ni dobila zahtevane najnižje ocene 5/10. Pritožnik pa je menil, da je bila večina besed in fraz, ki so bile v bolgarskem besedilu označene kot nepravilne, dejansko pravilnih. Pritožnik je v pritožbi varuhu človekovih pravic trdil, da je Komisija neupravičeno zavrnila njegovo ponudbo. Trdil je, da bi Komisija morala razveljaviti svojo odločbo o zavrnitvi ponudbe in da bi ponudbo morala vključiti v nadaljnji postopek izbiranja.

Komisija je v svojem mnenju navedla, da se je po pritožbi, ki jo je pritožnik vložil pri varuhu človekovih pravic, odločila še enkrat sklicati medinstitucionalni odbor za oceno ponudb, da bi ponovno preučili ponudbo in se izognili morebitni nepravilni obravnavi. Odbor za oceno ponudb se je s pomočjo dveh bolgarskih jezikoslovcev odločil sprejeti dva od pritožnikovih argumentov. Končno število napak v ponudbi so tako zmanjšali na pet, tako da je bila ponudba vključena v nadaljnji postopek izbiranja. Ponudba je bila na koncu sprejeta z oceno kakovosti 12/20. Komisija se je pritožniku opravičila za vse nevšečnosti.

Komisija je poleg tega obvestila varuha človekovih pravic, da so pritožniku ponudili podpis okvirne pogodbe.

Pritožnik je sporočil službam varuha človekovih pravic, da je popolnoma zadovoljen za načinom, kako je Komisija rešila njegovo težavo. Izjavil je tudi, da je nanj naredila vtis hitrost reševanja zadeve, in se zahvalil varuhu človekovih pravic za posredovanje.

Varuh človekovih pravic je pozdravil dejstvo, da je Komisija hitro obravnavala in rešila težavo, na katero je opozoril pritožnik, in da se mu je opravičila. Sklenil je, da se je Komisija sprejela ukrepe za rešitev zadeve in s tem izpolnila pritožnikova pričakovanja.

Neustrezna obdelava zapadlega plačila po pogodbi

Povzetek odločbe o pritožbi 3495/2006/GG (Zaupno) zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, nemška univerza, je sodeloval v projektu v okviru programa Erasmus. Evropska komisija je privolila v dodelitev subvencije v najvišjem znesku 45 156 EUR. Izvedeno je bilo predplačilo v višini 40 640 EUR. Na koncu so celotni izdatki pritožnika znašali 42 833 EUR. Vodenje projekta je bilo poverjeno Uradu za tehnično pomoč (Technical Assistance Office, TAO).

TAO je marca 2002 obvestil pritožnika, da dve postavki izdatkov, ki znašata 5 395 EUR in 4 111 EUR, nista bili upravičeni. TAO je ugotovil, da dokončni znesek subvencije znaša 33 327 EUR. Pritožnik je sprejel odbitek zneska 5 395 EUR in ga vrnil uradu TAO. Komisija pa je sprejela pritožnikov ugovor, da je znesek v višini 4 111 EUR upravičen. Komisija je obvestila pritožnika, da je tako treba povrniti znesek v višini 3 202 EUR.

Pritožnik je zatrdil, da je ta izračun napačen. Zdi se, da je Komisija prištela znesek v višini 4 111 EUR k znesku 33 327 EUR, ki je bil že sprejet, in nato to vsoto (v višini 37 438 EUR) odštela od predplačila v višini 40 640 EUR, ki je bilo že izvedeno. Komisija tako ni upoštevala dejstva, da je pritožnik že vrnil znesek v višini 5 395 EUR.

Pritožnik je marca 2004 obvestil Komisijo, da je po njegovem prišlo do napake in da mu Komisija zato dolguje 2 193 EUR (tj. razliko med zahtevkom Komisije za 3 202 EUR in že povrnjenim zneskom v višini 5 395 EUR).

Vendar je Komisija maja 2004 obvestila pritožnika, da bo znesek v višini 3 202 EUR, glede na to, da ni bil povrnjen, odpisala od drugih zahtevkov, ki jih ima pritožnik do Komisije.



Vsa nadaljnja pritožnikova prizadevanja, da bi prepričal Komisijo, da je prišlo do napake, so bila neuspešna.

Pritožnikova pritožba pri varuhu človekovih pravic se je v bistvu nanašala na to, da Komisija zadeve ni ustrezno obravnavala. Pritožnik je trdil, da bi Komisija morala povrniti znesek v višini 5 395 EUR, in sicer skupaj z obrestmi, ki znašajo 44,47 EUR.

Komisija je v svojem mnenju poudarila, da je pritožniku po izvedeni preiskavi in glede na dokaze, ki jih je predložil, hitro povrnila znesek v višini 5 395 EUR. V nadaljevanju je navedla, da je bilo to plačilo knjiženo na njenem računu 20. decembra 2006. Komisija je tudi dala pobudo, da bi pritožniku povrnila obresti.

Pritožnik je v svojih pripombah potrdil, da je bil ustrezen znesek v celoti povrnjen in da je z izidom tega primera zadovoljen. Pritožnik se je zahvalil varuhu človekovih pravic za pomoč.

Varuh človekovih pravic je bil zadovoljen, da je Komisija ukrepala za rešitev zadeve in tako ugodila pritožniku.

Varuh človekovih pravic je v svoji odločbi poudaril, da se je služba Komisije, zadolžena za primer (generalni direktorat Komisije za izobraževanje in kulturo), hitro odzvala pri reševanju primera. Zdelo se je, da je bilo poglobljeno vprašanje uspešno rešeno do 20. decembra 2006, tj. manj kot dva tedna po tem, ko je bila na Komisijo naslovljena pritožba. Varuh človekovih pravic je zato pohvalil Komisijo na splošno in zlasti njen generalni direktorat za izobraževanje in kulturo za zgleden način reševanja te pritožbe.

Zavrnitev prošnje za pripravništvo zaradi preteklih delovnih izkušenj

Povzetek odločbe o pritožbi 471/2007/VIK zoper Evropsko komisijo

Pritožnica, ki je portugalska državljanka, je zaprosila za opravljanje pripravništva pri Komisiji. Obvestili so jo, da je njena prošnja zavrnjena, ker ni izpolnjevala meril o izpolnjevanju pogojev iz točke 2.3 Pravil o programu pripravništva za uslužbenke Komisije („Pravila“). V skladu s točko 2.3 Pravil Komisija ne upošteva prošenj oseb, ki so že bile vključene v kakršno koli vrsto usposabljanja na delovnem mestu, ki je trajalo več kot šest tednov. Pritožnica je v svoji pritožbi varuhu človekovih pravic trdila, da je bila njena prošnja nepravilno zavrnjena, ker je svoje delovne izkušnje, ki niso bile nepretrgane, pridobila med plenarnimi zasedanji Parlamenta in so skupaj trajale le tri tedne. Poleg tega je navedla, da oblika obrazca za elektronsko prošnjo vlagateljem v njenem položaju ni omogočala, da prijavijo delovne izkušnje, ki niso nepretrgane, in da Komisija ni ustrezno spremenila oblike obrazca. Pritožnica je pripomnila, da je Komisija zavrnila tudi njen poskus, da bi se ponovno prijavila za pripravništvo. Trdila je, da bi ji morali dovoliti, da predloži prošnjo za pripravništvo, in da bi bilo treba elektronski obrazec za prošnjo spremeniti tako, da se lahko prijavijo delovne izkušnje, ki niso nepretrgane.

Komisija je v svojem mnenju razložila, da je bila prošnja pritožnice zavrnjena na podlagi dejstva, da je delo v zvezi s pripravami in nadaljnjimi ukrepi za plenarna zasedanja zahtevalo več kot le navzočnost na sestankih. Poleg tega je ugotovila, da je imela pritožnica službeno izkaznico z veljavnostjo treh mesecev. Kljub temu je Komisija poudarila, da je po ponovnem pregledu njenega spisa in zlasti izjave poslanca Evropskega parlamenta, s katerim je delala, predlagala, da se prošnja pritožnice sprejme in predloži predizbirni komisiji za obdobje pripravništva, ki se začne oktobra 2007.

Glede oblike elektronskega obrazca za prošnjo je Komisija pojasnila, da so morali vlagatelji v obrazcu prijaviti le pomembne poklicne izkušnje, ki so trajale najmanj en mesec. Komisija je dejala, da v času, ko se je obrazec za prošnjo oblikoval, poklicne izkušnje, ki so trajale manj kot en mesec, niso veljale za pomembne in jih zato ni bilo treba prijaviti.

Pritožnica je potrdila, da je zadovoljna z načinom, kako je Komisija uredila zadevo. Varuh je postopek zaključil kot primer, ki ga je rešila institucija.



Izhodiščna zavrnitev plačila neporavnane zneska

Povzetek odločbe o pritožbi 1471/2007(CC)/RT zoper Evropsko komisijo

Leta 2004 je svetovalno podjetje s sedežem v Franciji sodelovalo v programu Tehnologije informacijske družbe (TID), ki ga podpira Evropska komisija. Projekt je zajemal sodelovanje Evropske unije in Kitajske pri programu *Digital Olympics*, ki naj bi zagotavljal uspešno izvedbo olimpijskih iger leta 2008 v Pekingu ter dolgoročno sodelovanje Evropske unije in Kitajske na področju TID. Komisija je pristala na plačilo 178 415,10 EUR za pritožnikovo sodelovanje v projektu.

Julija 2005 je pritožnik zaprosil za povračilo stroškov prvega obroka v znesku 90 379,00 EUR, ki ga je Komisija plačala. V drugi izjavi o stroških je pritožnik zaprosil še za preostali znesek v znesku 88 036,10 EUR. Leto pozneje je Komisija posredovala končno finančno poročilo, ki pa ni zajemalo neporavnane zneska. Ker Komisija ni zadovoljivo obrazložila svoje zavrnitve plačila zahtevanega zneska, se je pritožnik obrnil na varuha človekovih pravic.

V svojem mnenju Komisija navaja, da je dosegla dogovor s pritožnikom neposredno in da je pritožniku povrnila preostali znesek v znesku 88 036,10 EUR. Pritožnik je navedel, da je bil v celoti zadovoljen z načinom, na katerega je bil njegov problem rešen. Varuhu človekovih pravic se je zahvalil za njegovo posredovanje.

Varuh človekovih pravic je primer zaključil, saj je Komisija zadevo poravnala v korist pritožnika.

3.3 SPORAZUMNE REŠITVE, KI JIH JE DOSEGEL VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC



Evropska komisija

Domnevno neupravičena izterjava zneska v okviru razvojnega projekta

Povzetek odločbe o pritožbi 2577/2004/OV (Zaupno) zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, podjetje, ki je sodelovalo v konzorciju, je bilo pogodbenik pri izvajanju projekta Komisije „Podpora EU pri ponovni usposobitvi libanonske uprave“. Pritožnik je avgusta 1999 podpisal pogodbo z naročnikom projekta, ministrom za upravne reforme Libanonske republike (OMSAR). Pritožnik se je srečeval z veliko težavami glede načina, na katerega je projekt obravnavala delegacija Komisije v Libanonu. Z dopisom z dne 22. januarja 2003 je delegacija obvestila pritožnika, da bo izterjan znesek 29 306,65 EUR, ki ustreza dnevnicam in stroškom za letalske vozovnice, ki jih je konzorcij zaračunal za zaledno skupino (podpora s strani centrale). Pritožnik je mnenja, da je Komisija z nepravilnim obravnavanjem pogodbe pritožniku povzročila velike finančne izgube in tudi škodovala ugledu konzorcija.

Pritožnik je avgusta 2004 vložil pritožbo pri varuhu človekovih pravic. Pritožnik navaja, da (i) je odločba Komisije za izterjavo zneska v vrednosti 29 306,65 EUR neupravičena in (ii) da je Komisija na načrt, ki ga je konzorcij oddal junija in decembra 2002 ter ponovno marca 2003 za drugo stopnjo projekta, omahovala z odločitvijo in se ni odzivala. V svojih pripombah je pritožnik tudi navedel, da (iii) je bil predlog za drugo stopnjo projekta enostavno zavrnjen, ne da bi OMSAR ali pritožnik dobila priložnost za zaslišanje.

Komisija je v svojem mnenju glede prve navedbe navedla, da je imela dovolj pravne podlage, da zahteva povračilo tega zneska. Glede druge navedbe je Komisija navedla, da zamud ne gre



pripisovati izključno njej in da ni ostala nedejavna. Komisija je zavrnila tretjo navedbo pritožnika in navedla, da je bila do pritožnika nadvse prilagodljiva.

Po temeljiti analizi primera je varuh človekovih pravic sklenil, da je treba razlikovati med desetdnevним obdobjem pred začetkom projekta (oktobra 1999) in preostankom obdobja trajanja pogodbe. Glede na obdobje pred začetkom projekta je varuh človekovih pravic sklenil, da je z odločbo za izterjavo potnih stroškov in dnevnic zaledne skupine Komisija ravnala nepravilno. Varuh človekovih pravic je zato predlagal prijateljsko rešitev med pritožnikom in Komisijo. Komisiji je predlagal, da spremeni svojo odločbo za izterjavo zneska v vrednosti 29 306,65 EUR.

Glede drugih dveh navedb je varuh človekovih pravic sklenil, da ne gre za nepravilno ravnanje Komisije.

V svojem odgovoru na predlog prijateljske rešitve je Komisija navedla, da je v interesu, da se zadeva uredi, primer ponovno ocenila in sprejela predlog varuha človekovih pravic. Komisija je razložila, da je stroške v skupni vrednosti 3 536,23 EUR, ki ustrezajo dnevnicam in letalskim kartam, sprejela kot upravičene in jih odštela od zneska, ki mora biti izterjan. Zato se znesek, ki se mora izterjati od pritožnika, zniža na 25 770,42 EUR. V svojih pripombah je pritožnik sprejel prijateljsko rešitev in se zahvalil varuhu človekovih pravic za njegovo posredovanje.

V svoji odločbi je varuh človekovih pravic navedel, da sta se pritožnik in Komisija dogovorila za prijateljsko rešitev. Varuh človekovih pravic je zato primer zaključil.



Evropski center za spremljanje rasizma in ksenofobije

Domnevna nezagotovitev ustreznih informacij neuspešnemu ponudniku

Povzetek odločb o pritožbah 1858/2005/BB in 1859/2005/BB zoper Evropski center za spremljanje rasizma in ksenofobije (EUMC)¹²

Pritožnik je prosil gospoda D., vodjo enote v Evropskem centru za spremljanje rasizma in ksenofobije (EUMC), da mu razloži, zakaj njegovi ponudbi na dva javna razpisa nista bili uspešni. Gospod D. je odgovoril na prvo prošnjo, vendar ni odgovoril na pritožnikove kasnejše prošnje za informacije o organizaciji, ki je zmagala na razpisu, in ceni njene ponudbe ter za primerjavo med bonitetnimi razredi in ocenami njegovih ponudb ter ponudb uspešnega ponudnika. V prvi pritožbi je pritožnik tudi trdil, da EUMC ni uporabil preglednih meril.

Po mnenju EUMC prošnje niso bile poslane pristojni kontaktni osebi in bi morale biti poslane z navadno ali priporočeno pošto in ne z elektronsko pošto. Pri tem je na splošno pripomnil, da vsak dan prejme približno 300 neželenih elektronskih sporočil. Skliceval se je na obvestilo o oddaji naročila, ki vsebuje ime uspešnega ponudnika in ceno njegove ponudbe, ter sporočil bonitetne ocene in razlage, pri čemer je trdil, da je bil postopek pregleden.

Varuh človekovih pravic ni bil zadovoljen z razlagami, ki jih je predstavil EUMC. V zvezi s tem je opomnil, da je uprava dolžna zagotoviti zahtevane informacije, razen kadar obstajajo utemeljeni in ustrezni razlogi, da tega ne stori. Poleg tega mora uradnik, ki prejme prošnje za informacije o zadevah, za katere ni odgovoren(-na), ali (i) zagotoviti podatke o odgovorni kontaktni osebi ali (ii) prošnjo posredovati neposredno odgovorni osebi. V tem primeru pa ni bil sprejet noben od teh ukrepov. Varuh je nadalje pripomnil, da je namen načela preglednosti omogočiti, da se preveri, ali se upošteva načelo enake obravnave ponudnikov, ter olajšati pregled nepristranskosti in

¹²

Varuh človekovih pravic ugotavlja, da v skladu s členom 33 Uredbe Sveta (ES) št. 168/2007 z dne 15. februarja 2007 EUMC preneha obstajati s 1. marcem 2007 in da od takrat njegovo vlogo opravlja Agencija Evropske unije za temeljne pravice.



neoporečnosti postopkov javnih naročil. Obveznost predstavitve razlogov zato omogoča zagotoviti ustrezno raven preglednosti v postopkih oddaje naročil.¹³

Varuh človekovih pravic je zato predlagal sporazumne rešitve, pri čemer je zaprosil EUMC, da zagotovi ustrezne informacije o primerjavah ocen ter ustrezne razlage v zvezi s preglednostjo prvega razpisnega postopka ali pa primerno nadomestilo.

EUMC je sprejel varuhove predloge za sporazumne rešitve, pritožnik pa se je varuhu zahvalil za njegova prizadevanja in za zagotavljanje zanesljivega varstva preglednosti v Evropski uniji.

3.4 PRIMERI, ZAKLJUČENI S KRITIČNO OCENO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC



Evropski parlament

Neustrezna obrazložitev in manjkajoča informacija o oceni, dobljeni na ustnem preizkusu

Povzetek odločbe o pritožbi 1782/2004/OV (Zaupno) zoper Evropski parlament

Pritožnik se je udeležil javnega natečaja, ki ga je organiziral Evropski parlament, vendar ga je slednji obvestil, da je na ustnem preizkusu dobil samo oceno 19/40 in zato njegovega imena ne morejo uvrstiti na rezervni seznam. V pismu z dne 11. marca 2004 je pritožnik izpodbijal ta rezultat. Navedel je, da je po njegovem mnenju rezultat nerazumljivo nizek, in zaprosil za pregled njegovega ustnega preizkusa in uvrstitev njegovega imena na rezervni seznam. Zaprosil je tudi za razčlenitev in ponderiranje ocen za vsak predmet ustnega preizkusa. Po mnenju pritožnika mu je Parlament 25. marca 2005 poslal nedoločen in neustrezno utemeljen odgovor, v katerem je samo potrdil svoje ocene.

Junija 2004 se je pritožnik pritožil varuhu človekovih pravic in trdil, da mu je služba Parlamenta za natečaje na njegovo pismo z dne 11. marca 2004 poslala nedoločen in neustrezno utemeljen odgovor. Zahteval je, (i) da bi bilo treba ponovno oceniti njegovo uspešnost na ustnem preizkusu in njegovo ime uvrstiti na rezervni seznam natečaja in (ii) da bi mu bilo treba zagotoviti (a) jasno obrazložitev njegovih ocen; (b) razčlenitev njegovih ocen na ustnem preizkusu; (c) ponderiranje ocen za vsak predmet ustnega preizkusa; (d) informacijo o skupnem številu kandidatov in njihovih ocenah; in (e) pravilne odgovore na vsa vprašanja.

Parlament je v svojem mnenju navedel, da je v pismu z dne 25. marca 2004 ponovno potrdil ocene pritožnika. Pripomnil je, da je izbirna komisija upoštevala obvestilo o natečaju in da ni bilo ugotovljenih nepravilnosti. Opozoril je tudi, da je zadevni natečaj sestavljal samo en ustni preizkus, s katerim naj bi se ocenila uspešnost vsakega kandidata v primerjavi z uspešnostjo drugih kandidatov. Nadalje je pojasnil, da zaradi dejstva, da je bila samo ena splošna ocena, pritožniku ni mogel sporočiti „pravilnih“ odgovorov na vprašanja niti zagotoviti podrobne razčlenitve njegove ocene.

Varuh človekovih pravic je opravil dodatne poizvedbe v zvezi z več vidiki pritožnikovih trditev ter pregledal dokumentacijo Parlamenta v zvezi z natečajem in oceno pritožnikovega ustnega preizkusa. Med pregledom se je izkazalo, da razen enega splošnega stavka v končnem poročilu izbirne komisije, ni bilo na voljo druge dokumentacije v zvezi z oceno ustnih preizkusov kandidatov.

¹³

Glej zadevo C-92/00, *HI*, Recueil [2002] I-5553, odstavek 46.



V svoji odločbi je varuh človekovih pravic ugotovil, da je prišlo do nepravilnosti, ker Parlament ni ustrezno utemeljil svojega odgovora na pritožnikovo pismo z dne 11. marca 2004. V kritični oceni je varuh človekovih pravic opozoril, da je še zlasti pomembno, da Parlament v primeru, ko je samo en ustni preizkus s samo eno splošno oceno, ustrezno obravnava zahteve za ponovno preučitev te ocene. V zvezi s pritožnikovimi zahtevami ni bilo ugotovljenih nepravilnosti. Varuh človekovih pravic je podal dodatno pripombo, v kateri je Parlamentu priporočil, naj v primerih, kot je opisani, ko natečaj sestavlja samo en ustni preizkus, spodbudi izbirno komisijo k podrobnejšemu dokumentiranju svojih ocen. Nato je zagovarjal stališče, da takšen potek postopka ne bi povzročil neznosne obremenitve zaradi dodatnega dela v primerih, kadar je število kandidatov, ki opravljajo ustni preizkus, omejeno.

Domnevno vmešavanje politike v imenovanje vodje informacijskega urada Parlamenta v državi članici

Povzetek odločbe o pritožbi 2825/2004/OV (Zaupno) zoper Evropski parlament

Pritožnik se je novembra 2002 prijavil na razpis za delovno mesto vodje informacijskega urada Parlamenta v državi članici. Predsednik izbirne komisije ga je februarja 2003 obvestil, da se na podlagi primerjalne presoje sposobnosti kandidatov ni uvrstil med šest najboljših kandidatov, ki so bili povabljeni na razgovor. Pritožnik se je v priporočenem pismu z dne 19. februarja 2003 pritožil proti zavrnitvi njegove prijave in zaprosil, da se ponovno razmisli o njegovi prijavi za delovno mesto. Na svoje pismo ni dobil odgovora. Pritožnik je domneval, da je njegovemu imenovanju na to delovno mesto nasprotovala določena politična stranka.

Zato je pritožnik septembra 2004 pri varuhu človekovih pravic vložil pritožbo, v kateri je trdil, da (i) so se v imenovanje vodje informacijskega urada Parlamenta vmešale politične stranke in da je takšno vmešavanje v nasprotju s kadrovskimi predpisi, ter da (ii) mu Parlament ni odgovoril na njegovo pritožbo, poslano s priporočenim pismom dne 19. februarja 2003.

V svojem mnenju je Parlament navedel, da je bila ustanovljena neodvisna izbirna komisija in da so bila merila za izbor, ki jih je sprejela komisija in jih enako uporabila za vse kandidate, utemeljena v profilu, ki je bil podrobno opisan v razpisu prostega delovnega mesta. V svojih pripombah na mnenje Parlamenta je pritožnik navedel, da so se v izbirni postopek vmešali nekateri poslanci Evropskega parlamenta iz zadevne države članice, za katere se zdi, da so poznali imena kandidatov in da so videli njihove prijave in življenjepise.

Varuh človekovih pravic je opravil tri nize dodatnih poizvedovanj, v katerih je med drugim zaprosil Parlament, da pojasni, katere ukrepe je sprejel za zagotovitev nepristranskosti izbirnega postopka ter anonimnosti kandidatov in njihovih vlog pri osebah, ki niso bili člani izbirne komisije. Parlament je tudi zaprosil za pripombe o pritožnikovi izjavi, da so nekateri neimenovani poslanci Evropskega parlamenta skušali stopiti v neposredni stik z generalnim sekretarjem Parlamenta, da bi vplival na izbirni postopek. V svojem odgovoru je Parlament navedel, da je izbirna komisija upoštevala tajnost postopkov in da ni dokazov, da so njeni člani posredovali informacije o kandidatih. Predsednik Parlamenta je tudi potrdil, da lahko jamči, da se generalni sekretar ni vmešaval v delo izbirne komisije, oziroma da ni bilo poskusov vplivati na generalnega sekretarja.

V svoji odločbi je varuh človekovih pravic najprej opozoril, da obtožbe zoper posamezne poslane Evropskega parlamenta presegajo njegova pooblastila, ker se ne nanašajo na dejanje institucije ali organa Skupnosti. Varuh človekovih pravic je razumel pritožnikovo prvo obtožbo kot namigovanje, da so uslužbenci Parlamenta, ki so sodelovali v izbirnem postopku, dovolili, da so nanje vplivali poslanci Evropskega parlamenta. V zvezi s tem je varuh človekovih pravic pripomnil, da pritožnik ni predložil oprijemljivih dokazov v podporo tej domnevi in da nadaljnja poizvedovanja niso obrodila konkretnih dokazov, ki bi lahko potrdili pritožnikova sumničenja. Varuh človekovih pravic se je tudi seznanil z jasnimi izjavami Parlamenta, da ni bilo nobenega vmešavanja v izbirni postopek. V zvezi s pritožnikovo posebno zahtevo za zaslišanje pomočnika nekega poslanca Evropskega parlamenta, je varuh človekovih pravic opozoril, da mu njegov statut ne dovoljuje zaslišanja



poslancev Evropskega parlamenta ali njihovih pomočnikov in da glede na jasne izjave Parlamenta, ki naj bi se jim verjelo, zaslišanje zadevnih oseb na prostovoljni podlagi vsekakor ne bi bilo primerno. Na podlagi teh premislekov je varuh človekovih pravic sklenil, da ni bilo ugotovljeno, da bi bil izbirni postopek za zadevno delovno mesto odprt za zunanje vmešavanje ali da bi to nanj vplivalo. Zato ni bila ugotovljena nobena nepravilnost.

Varuh človekovih pravic pa je podal kritično oceno v zvezi z drugo obtožbo, da Parlament ni odgovoril na pritožnikovo priporočeno pismo z dne 19. februarja 2003. Odgovoril mu je šele 12. oktobra 2005, kar je več kot dve leti in pol pozneje in eno leto potem, ko ga je varuh človekovih pravic opozoril na to.



Evropska komisija

Nepoštena uvrstitev gospodarske družbe na seznam sistema zgodnjega opozarjanja

Povzetek odločbe o pritožbi 2468/2004/OV (Zaupno) zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, ki je gospodarska družba, je bil vključen v vrsto projektov, ki jih financira Komisija. Eden od njegovih podizvajalcev je v okviru gospodarskega spora dosegel, da je sodišče v Luxembourg izdalo odredbo proti pritožniku o prepovedi razpolaganja s premoženjem. Ko je bila Komisija obveščena o tej odredbi, je blokirala vsa izplačila pritožniku in ga uvrstila na seznam v svojem tako imenovanem „sistemu zgodnjega opozarjanja“ (Early Warning System, EWS). Sistem EWS opozarja Komisijo na primere, kjer je upravičenec ali potencialni upravičenec dejansko ali domnevno storil (resne) administrativne napake ali celo zagrešil goljufijo. Ko je bila Komisija obveščena, da je odredba o prepovedi razpolaganja s premoženjem omejena na 50 000 EUR, se je odločila zadržati to vsoto in jo odšteti od zneskov, ki jih mora izplačati pritožniku. Vendar je pritožnik ostal na seznamu EWS, dokler ni bil čez skoraj eno leto odpravljena odredba o prepovedi razpolaganja s premoženjem.

Pritožnik je v pritožbi varuhu človekovih pravic trdil, da je bila odločitev Komisije, da (i) zadrži vsoto 50 000 EUR in (ii) uvrsti pritožnika na seznam EWS nepoštena, nezakonita, neutemeljena in da krši evropski Kodeks dobrega upravnega ravnanja. Trdil je tudi, da bi morala Komisija vsem službam Komisije poslati pojasnjevalni dopis in mu tako povrniti ugled. Glede na pritožnikove navedbe je imel zaradi uvrstitve na seznam EWS resne težave pri dodeljevanju novih naročil s strani Komisije, utrpel je večje zamude pri plačilih in nepopravljivo škodo za ugled.

Komisija je v svojem mnenju navedla, da je bilo blokiranje 50 000 EUR popolnoma upravičeno in da je bila uvrstitev na seznam EWS v skladu z njenim poslovnikom.

Varuh človekovih pravic je opravil dodatna poizvedovanja, poleg tega je pregledal ustrezno dokumentacijo. Ugotovil je, da pri odločitvi Komisije, da zadrži pritožnikovih 50 000 EUR, ni bilo nepravilnosti, saj je Komisija očitno ravnala v skladu z zakonodajo.

Varuh človekovih pravic je opozoril, da Komisija ni umaknila pritožnika s seznama EWS tudi po tem, ko je bila obveščena, da je bila odredba o prepovedi razpolaganja s premoženjem omejena na 50 000 EUR, in ko je že blokirala navedeni znesek. Varuh človekovih pravic je menil, da se negativne posledice uvrstitve na seznam, ki jih je navajal pritožnik, zdijo prepričljive. Glede na vse navedeno je varuh človekovih pravic menil, da je ohranitev pritožnika na seznamu EWS nepoštena in je primer nepravilnosti. Varuh človekovih pravic je zato menil, da ni treba preučevati drugih navedb.

Varuh se je obrnil na pritožnika, da bi se pozanimal o možnosti za sporazumno rešitev. Vendar se je pritožnik raje odločil za končno odločbo varuha človekovih pravic. Varuh človekovih pravic je zato primer zaključil s kritično pripombo.



Imena kandidatov za delovno mesto vodje predstavništva na Malti so se pojavila v tisku

Povzetek odločbe o pritožbi 452/2005/BU zoper Evropsko komisijo

Kandidat za delovno mesto vodje predstavništva na Malti je vložil pritožbo zoper Komisijo v zvezi z razkritjem imen kandidatov za ta položaj in njihovo objavo v treh člankih lokalnih časnikov. Trije časopisni članki so navedli imena več kandidatov za položaj, devetih kandidatov, izbranih za razgovor, in treh kandidat, ki so prišle v ožji izbor za položaj. Pritožnik je menil, da je bilo trikratno razkritje imen kandidatov, ki so se pojavila v tisku, kršitev zaupanja in Uredbe 45/2001 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov¹⁴.

Komisija je v mnenju o pritožbi varuha človekovih pravic obvestila, da je evropski nadzornik za varstvo podatkov sprožil preiskavo o prvem nepooblaščenem razkritju. Na zahtevo varuha človekovih pravic ga je evropski nadzornik za varstvo podatkov obvestil o izidu svoje preiskave. Varuh človekovih pravic se je v odločbi skliceval na Memorandum o soglasju med Evropskim varuhom človekovih pravic in Evropskim nadzornikom varstva podatkov z dne 30. novembra 2006, ki določa, da „[n]oben od organov ne bo pričel preiskave, če isto pritožbo obravnava ali jo je obravnaval drugi organ, razen če pritožnik predloži nove ključne dokaze, potem ko je eden od obeh organov že opravil preiskavo“. Varuh človekovih pravic je tako menil, da ne bi bilo ustrezno, če bi nadaljeval preiskavo v zvezi s prvim razkritjem informacij.

Je pa varuh človekovih pravic zaprosil Komisijo, naj mu posreduje informacije o izidu svojih notranjih preiskav o informacijah, ki sta jih vsebovala drugi in tretji članek, ter sezname svojega osebja in/ali tretjih strani, ki so imeli po njenem pooblastilu dostop do osebnih podatkov, navedenih v vsakem od treh časopisnih člankov.

Komisija je v odgovoru navedla, da niso odkrili nobenih objektivnih dokazov, na podlagi katerih bi lahko ugotovili, kdo je nepooblaščen razkril informacije. Navedla je še, da ni mogoče zagotoviti izčrpnega seznama oseb, ki so imele dostop do informacij, na katerih so temeljili časopisni članki, zaradi (i) velikega števila prejemnikov datoteke z vlogami za to delovno mesto, (ii) številnosti vključenega tajniškega in drugega osebja ter (iii) potencialnega števila ljudi, ki so imeli dostop do zadevnih elektronskih podatkov.

Varuh človekovih pravic je v svoji odločitvi ugotovil, da se je z ravnanjem Komisije, ko je zagotovila zaupne osebne podatke „velikemu številu prejemnikov“ in „številnemu vključenemu tajniškemu in drugemu osebju“ in nato ni mogla pripraviti seznama oseb, ki so imele dostop do navedenih osebnih podatkov, povečala verjetnost nepooblaščenega razkritja osebnih podatkov nepooblaščenim osebam. Varuh človekovih pravic je zato podal kritično opombo, da tako ravnanje ni v skladu z dolžnostmi Komisije po Uredbi 45/2001 in da to velja za nepravilnost.

Domneva o neupravičeni tajnosti v podatkovni zbirki SKP

Povzetek odločbe o pritožbi 1693/2005/PB zoper Evropsko komisijo

Da bi pritožnik ugotovil, kdo so prejemniki kmetijskih subvencij EU, je zaprosil Komisijo za dostop javnosti do letnih računovodskih poročil, ki jih države članice pošiljajo Komisiji v zvezi s skupno kmetijsko politiko na podlagi Uredbe 2390/1999.

Komisija je navedla, da se računovodske informacije, ki so jih predložile države članice, štejejo za informacije zaupne narave na podlagi Uredbe 2390/1999. Obenem je navedla, da poročila niso več v

¹⁴

Uredba (ES) 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov, UL 2001 L 8, str. 1.



obliki „dokumentov“, saj je bila njihova vsebina naložena v izjemno obsežno zbirko podatkov (Uredba 1049/2001¹⁵ ureja dostop javnosti do „dokumentov“ in ne informacij).

V predlogu o sporazumni rešitvi je varuh človekovih pravic Komisiji predlagal, naj omenjene informacije posreduje pritožniku v duhu dobrega upravljanja. Komisija je predlog zavrnila.

Evropski varuh človekovih pravic je v svoji končni odločbi navedel, da Komisija ni predložila utemeljenih razlogov za sklicevanje na določbo Uredbe 2390/1999 o zaupnosti. Komisija se je le na splošno sklicevala na zaščito interesov in ni dala primerne razlage glede uporabe ustrezne izjeme. Varuh je v zvezi s tem ugotovil, da nova finančna uredba¹⁶ in nedavni politični dogovor Sveta o novi uredbi, ki obvezuje države članice, da objavijo nacionalne sezname prejemnikov¹⁷, izpodbijata utemeljitve Komisije v zvezi z zaupnostjo.

Glede neobstoja poročil v obliki „dokumentov“ je Komisija priznala, da je bilo problematično na splošno onemogočiti dostop javnosti do velike količine informacij iz javnih podatkovnih zbirk. Zato so rezultate „rutinskih operacij“ šteli za „dokumente“. Vendar pa informacij, ki jih je v tem primeru zahteval pritožnik, ni bilo mogoče pridobiti z „rutinsko operacijo“, saj bi bilo treba izvesti zapletene postopke reprogramiranja zbirke podatkov.

Varuh je sklenil, da splošno stališče Komisije glede dostopa javnosti do informacij v zbirkah podatkov ni bilo zadovoljivo. Vendar pa varuh človekovih pravic ni nadaljeval obravnave te zadeve, temveč je poudaril, da lahko pomeni novo in zahtevno pravno vprašanje splošne narave, s katerim bi se zakonodajna telesa Skupnosti lahko ukvarjala v reformi Uredbe 1049/2001. Zato je varuh človekovih pravic sklenil primer s kritično oceno. Hkrati pa je navedel, da bo razmislil o tem, ali naj se posvetuje s člani Evropske mreže varuhov človekovih pravic, da bi našel odgovore na te probleme na nacionalni ravni in se podučil o najboljših praksah. Rezultate tega posvetovanja bi posredoval Komisiji in jih objavil na spletni strani varuha človekovih pravic.

Zavrnitev dostopa do notranjega svetovalnega dokumenta

Povzetek odločbe o pritožbi 1844/2005/GG zoper Evropsko komisijo

Nemški novinar je zaprosil Komisijo za dostop do dokumenta, ki so ga njene službe sestavile leta 1995 med pripravo sklepa v postopku za ugotavljanje možne kršitve proti Grčiji v zvezi z gradnjo novega letališča v Spati. Komisija je prošnjo zavrnila z utemeljitvijo, da bi razkritje dokumenta resno spodkopalo njen postopek odločanja. Novinar je menil, da bi razkritje dokumenta komajda lahko imelo takšne posledice, saj je bil dokument star skoraj deset let. Trdil je tudi, da obstaja precejšnje zanimanje javnosti glede zagotavljanja sredstev EU za zadevni projekt in da so bile morebitne nepravilnosti v zvezi s projektom že predmet člankov v pomembnih časopisih.

Komisija je v svojem mnenju pojasnila, da dokument vsebuje ocene in mnenja njenih služb ter izraža njihove medsebojne razprave. Sklicevala se je na smernice, po katerih se dokumenti, ki se nanašajo na postopke v zvezi s kršitvami, običajno objavijo šele, ko je primer zaključen. Izjeme tega pravila se uporabljajo omejevalno. Po mnenju Komisije bi razkritje zadevnega dokumenta resno vplivalo na njeno zmožnost učinkovito izvajati svoja pooblastila v zvezi s postopki glede kršitev.

Po temeljiti presoji je varuh človekovih pravic na Komisijo naslovil osnutek priporočila, v katerem jo je zaprosil za odobritev dostopa. Po njegovem mnenju je bila razlaga Komisije o ustrezni izjemi pravila o dostopu javnosti tako splošna, da se zdi, da je izjemi odvzela pomen.

¹⁵ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

¹⁶ Člena 53b(2) in (d) dopolnjene finančne uredbe.

¹⁷ Glej izjavo za javnost Sveta za kmetijstvo in ribištvo z dne 22.–23. oktobra 2007 (dosegljivo na: <http://www.eu2007.pt/NR/rdonlyres/948633D2-DCD5-4413-AFCD-86688D5161F3/0/96806.pdf>).



Komisija je v svojem podrobnem mnenju vztrajala, da dostopa ne more odobriti. Dodala je, da njeno stališče temelji izključno na občutljivosti informacij, ki jih vsebuje dokument. V zvezi s kočljivimi vprašanji, kot je primer letališča Spata, je bilo zanjo bistveno, da dobi neodvisne nasvete svojih služb in da ohrani svobodo, da lahko ne upošteva njihovih priporočil. Po mnenju Komisije bi razkritje dokumenta ponovno sprožilo razprave in dvome glede zakonitosti njenega sklepa.

V svojih pripombah je pritožnik poudaril, da če je dokument tako občutljive narave, da bi njegovo razkritje lahko zbudilo dvome glede zakonitosti sklepa Komisije, potem interes za razkritje očitno pretehta vse druge interese.

Varuh človekovih pravic je pripomnil, da je Komisija v svojem podrobnem mnenju samo pojasnila, zakaj je zavrnila dostop do določenega spornega dokumenta, medtem ko se je med reševanjem pritožnikove pritožbe in v svojem mnenju samo sklicevala na zaščito svojega postopka odločanja na splošno. Zato je varuh človekovih pravic menil, da Komisija ni ustrezno obravnavala pritožnikove zahteve.

Glede vsebine dokumenta je varuh človekovih pravic sprejel ponudbo Komisije, da ga lahko pregleda. Po tem pregledu je izjavil, da ni prepričan, da bi imelo razkritje dokumenta negativne posledice, na katere se je sklicevala Komisija.

Varuh človekovih pravic je primer zaključil s kritično oceno.

Nepošteni pogodbeni pogoji

Povzetek odločbe o pritožbi 3008/2005/OV zoper Evropsko komisijo

Štirje pritožniki so bili zaposleni kot mednarodno pogodbeno civilno osebje pri policijski misiji Evropske unije „Proxima“ v Skopju v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji. Ko so se jim iztekle pogodbe „Proxima I“, so bili pozvani k podpisu pogodb „Proxima II“, ki naj bi začele veljati naslednji dan. Pritožniki so opazili bistvene spremembe v novih pogodbah glede plač, prispevkov za socialno varnost, nadomestil za selitev in razvrščanja. Pogodbe so podpisali, saj bi bili drugače naslednji dan brezposelni.

Pritožniki so v pritožbi varuhu človekovih pravic trdili, da so bili prepozno obveščeni o pogojih v novih pogodbah in so jih morali podpisati pod pritiskom. Pritožniki so trdili tudi, da bi v bistvu morali biti še vedno upravičeni do enakih pogojev kot prej, kar se tiče plač, prispevkov za socialno varnost, nadomestil za selitev in razvrščanje.

Komisija je v svojem mnenju zanikala, da so bili pritožniki pod pritiskom. Komisija je v zvezi s trditvami pritožnikov ugovarjala, da so pritožniki s podpisom novih pogodb, ki niso bile podaljšanje prejšnjih pogodb, sprejeli v njih določene pogoje.

Varuh človekovih pravic je ocenil, da Komisija ni pravočasno obvestila pritožnikov o novih pogojih za njihovo zaposlitev in da je to primer nepravilnosti. Vendar pa sama zamuda ne pomeni, da so bili pritožniki pod pritiskom.

Varuh človekovih pravic je v zvezi s trditvami pritožnikov ugotovil, da ni bilo nepravilnosti, saj je Sporočilo Komisije iz avgusta 2004 zagotovilo podlago, v skladu s katero lahko pogodbe Proxima II vsebujejo drugačne pogoje, kot so veljali v pogodbah Proxima I.

V zvezi s trditvami pritožnikov glede prispevkov za socialno varnost je varuh človekovih pravic ugotovil, da je prišlo do dodatne zamude pri obveščanju pritožnikov o njihovih pravicah iz socialne varnosti in da so ti zaradi tega po nepotrebnem še naprej plačevali prispevke za zasebno zavarovanje. Urad varuha človekovih pravic je junija 2007 navezal stik s pritožniki, da bi jim predlagal sporazumno rešitev tega vidika primera. Vendar so pritožniki navedli, da jih ta možnost ne zanima. Varuh človekovih pravic je zato ta primer zaključil. Končna odločba je vsebovala dve kritični pripombi glede ugotovljenih nepravilnosti.



Zavrnitev dostopa do dopisovanja med Komisijo in Dansko

Povzetek odločbe o pritožbi 3193/2005/TN zoper Evropsko komisijo

Poslanec Evropskega parlamenta iz Danske je zahteval dostop do nekega dopisovanja med Komisijo in danskimi oblastmi. Komisija je zavrnila zahtevo na podlagi dejstva, da bi razkritje teh dokumentov ogrozilo zaščito namena preiskav (tretja alineja člena 4(2) Uredbe 1049/2001¹⁸), prav tako pa tudi resno ogrozilo postopke sprejemanja odločitev institucije, saj so se omenjeni dokumenti nanašali na zadevo, o kateri institucija še ni sprejela sklepa (prvi pododstavek člena 4(3) Uredbe).

Med samo preiskavo varuha človekovih pravic je Komisija naposled omogočila dostop do zahtevanih dokumentov. Ker pa je Komisija zagovarjala primernost svoje prejšnje zavrnitve, je varuh človekovih pravic menil, da bi bilo koristno preučiti, ali je bila Komisija upravičena zavrniti pritožnikovo prvotno zahtevo po dostopu.

Komisija je trdila, da je bila izmenjava pisem sestavni del procesa spremljanja skladnosti s pravom Skupnosti, ki bi mu lahko sledila uvedba postopka za ugotavljanje kršitev zoper Dansko na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo. Zaradi poudarjene politične občutljivosti tega vprašanja je Komisija ugotovila, da bi bilo razkriti dopisovanja preenagljeno.

Varuh človekovih pravic je Komisijo prosil za obrazložitev več dejstev, med drugim tudi vrste preiskave, na katero so se pisma nanašala, da bi se Komisija lahko sklicevala na tretjo alinejo člena 4(2) Uredbe.

Komisija je odgovorila, da je bilo glavno vprašanje, ali so danske oblasti dolžne obvestiti Komisijo o rezultatih spremljanja radioaktivnosti okolja na Grenlandiji, da bi se ta lahko opredelila glede potrebe po sanacijskih ukrepih. Komisija je ugotovila, da je zahtevala informacije na podlagi domneve, da Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo velja za Grenlandijo, vendar je pozneje priznala, da ne velja. Komisija je trdila, da v času pritožnikove zahteve po dostopu še vedno ni bilo jasno, ali si bo od Danske še naprej prizadevala pridobiti informacije na prostovoljni podlagi.

Varuh človekovih pravic je opazil, da je Komisija pri obravnavi zahteve po dostopu zadrževala, da bi postopek spremljanja lahko pokazal potrebo po uvedbi postopka za ugotavljanje kršitev na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, čeprav je do trenutka vloge zahtevka priznala, da Pogodba ne velja za Grenlandijo. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da Komisija ni pojasnila, katere (druge) vrste preiskav bi lahko bila opravila na podlagi svojih pristojnosti. Zato je varuh človekovih pravic sklenil, da prvotne zavrnitve dostopa do dopisovanja Komisija ni sprejela na podlagi veljavnih in ustreznih razlogov.

Domnevna nepoštena obravnava v postopku javnega razpisa

Povzetek odločbe o pritožbi 3693/2005/ID (Zaupno) zoper Evropsko komisijo

Ta pritožba se nanaša na zavrnitev pritožnikovih ponudb na podlagi določbe iz obvestila o razpisu za oddajo javnih naročil, po kateri „fizična ali pravna oseba (vključno s pravnimi osebami iz iste pravne skupine) lahko predloži [n]ajveč (...) šest prijav za vse lote, ne glede na obliko udeležbe (...)“. Pritožnik, Evropsko gospodarsko interesno združenje (EGIZ), ustanovljeno na podlagi Uredbe 2137/85¹⁹, je trdil, da je Komisija neupravičeno obtožila X, člana tega združenja, da se je prijavil za sedem lotov.

¹⁸ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

¹⁹ Uredba Sveta (EGS) št. 2137/85 z dne 25. julija 1985 o Evropskem gospodarskem interesnem združenju (EGIZ) (UL 1985 L 199, str. 1).



Varuh človekovih pravic je najprej opozoril, da ni njegova naloga presoja dopustnost ponudb niti s svojo presojo nadomestiti presojo zadevne institucije, ali ponudba izpolnjuje veljavna merila glede dopustnosti/izpolnjevanja pogojev. V skladu s tem je preveril, ali je Komisija zagotovila utemeljeno in ustrezno obrazložitev svojega izpodbijanega sklepa.

Varuh človekovih pravic je nadalje pripomnil, da morajo biti v skladu z načelom enakega obravnavanja ponudnikov in ustrezno obveznostjo preglednosti razpisnih postopkov merila dopustnosti in merila za dodelitev, navedena v obvestilu o javnem razpisu (ali podobnem dokumentu), oblikovana tako, da jih lahko enako razumejo vsi razumno obveščeni in povprečno skrbni ponudniki. Pri ocenjevanju ponudb je treba prej navedena merila uporabiti objektivno in enotno za vse ponudnike. V tem okviru so zlasti pomembne informacije, ki jih naročniki dajo na voljo morebitnim ponudnikom v zvezi z razlago in uporabo meril dopustnosti ali meril za dodelitev ali zakonodaje Skupnosti, za katere se lahko razumno pričakuje, da vplivajo na uporabo teh meril. Takšne informacije verjetno vplivajo na pripravo in oblikovanje ponudb in so bistvene za pomemben interes Skupnosti zagotoviti potencialnim ponudnikom možnost konkuriranja pod enakimi pogoji. Naročnik mora pri presoji prejetih ponudb ustrezno upoštevati vsebino takšnih informacij, vsaj toliko, da njihove točnosti ali ustreznosti ni izpodbijal potencialni ponudnik ali da očitno ne kršijo ustreznih določb iz obvestila o javnem razpisu (ali podobnega dokumenta) ali zakonodaje Skupnosti.

V tem primeru je varuh človekovih pravic ugotovil, da Komisija ni upoštevala prej navedene zahteve. Ugotovil je tudi, da Komisija ni ustrezno obrazložila svojega izpodbijanega sklepa, ob upoštevanju določenih odlomkov iz svojega sporočila o sodelovanju Evropskega gospodarskega interesnega združenja pri javnih naročilih in programih, ki se financirajo z javnimi sredstvi, na kar bi se pritožnik vsaj načeloma lahko upravičeno oprl pri pripravi ponudb. Ob upoštevanju dejstva, da so bila ustrezne pogodbe sklenjene, podpisane in se trenutno izvajajo, ter da se izpodbijani sklep nanaša na izbirno fazo razpisnega postopka, je varuh človekovih pravic sklenil, da ne bi bilo upravičeno sprejeti pritožnikove zahteve, da se izpodbijani sklep prekliče in ponovno oddajo vloge. Ker pritožnik ni imel drugih zahtev, je varuh človekovih pravic primer zaključil s kritično oceno.

Nepotrebne zamude pri obravnavi pritožb o kršitvah

Povzetek odločbe o pritožbi 962/2006/OV zoper Evropsko komisijo

Novembra 2002 in marca 2003 je več nizozemskih prebivalcev občine Bellingwolde vložilo pritožbe o kršitvah zoper Evropsko komisijo. Navajali so kršitev Direktive 85/337/EC²⁰, ki so jo storile nemške oblasti, ko so dovolile gradnjo vetrnih elektrarn v občini Rhede v Nemčiji v bližini meje z Nizozemsko. Navedbe o kršitvah so se nanašale na škodljive posledice, ki naj bi jih projekt imel na okolje, in neizvedbo presoje vplivov na okolje. Komisija je večkrat obljubila, da bo sprejela sklep glede pritožb. Vendar pa do aprila 2006 pritožniki še vedno niso prejeli odgovora Komisije. Zato se je eden izmed pritožnikov v imenu vseh pritožil varuhu človekovih pravic, pri čemer je navajal domnevne nepotrebne zamude Komisije.

Komisija je izdala mnenje, v kateremu trdi, da je uvedla postopek zoper Nemčijo glede kršitev v enem letu od prejema pritožb, kar je v skladu s Sporočilom Komisije Evropskemu parlamentu in Evropskemu varuhu človekovih pravic o odnosih s pritožniki v primerih kršitev prava Skupnosti²¹. Primer je bil obravnavan po hitrem postopku, dokler ni junija 2004 Komisija od nemških oblasti dobila odgovora na obrazloženo mnenje. Komisija ni oblikovala končnega sklepa o zadevi do junija 2006 zaradi obsežnih razprav, ki so potekale znotraj Komisije in same težavnosti tega pravnega vprašanja.

²⁰

Direktiva Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, UL 1985 L 175, str. 40.

²¹

COM(2002) 141 konč., UL 2002 C 244, str. 5.



Varuh človekovih pravic je zato sklenil, da do 1. aprila 2004, ko je Komisija posredovala obrazloženo mnenje nemškimi oblastem, ni bilo nepotrebnih zamud Komisije. Vendar pa je varuh človekovih pravic ugotovil, da je Komisija sprejela sklep o zaključitvi primera šele 28. junija 2006, to je skoraj dve leti po tem, ko je prejela odgovor nemških oblasti na obrazloženo mnenje. Glede tega je varuh človekovih pravic menil, da diskrecijska pravica Komisije pri obravnavi pritožb o kršitvah ne pomeni, da splošno veljavno načelo, da morajo biti sklepi sprejeti v razumnem roku, preneha veljati. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da se je Komisija sklicevala le na notranja posvetovanja. Sklenil je, da ob upoštevanju pomanjkanja specifičnih razlag, ki bi lahko opravičile zamudo, Komisija ni obravnavala pritožbe v razumnem roku, in je zato primer zaključil s kritično oceno.

Komisija ni ustrezno preučila pritožbe o domnevno napačnem prenosu direktive o zavarovalnem posredovanju

Povzetek odločbe o pritožbi 3543/2006/FOR zoper Evropsko komisijo

Varuh človekovih pravic je prejel pritožbo zoper Komisijo, ki jo je posredoval državljani Irske glede domnevno neustrezne obravnave domnevno napačnega prenosa Direktive 2002/92/EC („Direktiva o zavarovalnem posredovanju“) v zakonodajo Irske, ki naj bi jo izvedla Komisija. Po navedbah pritožnika morajo ponudniki zavarovalnih polic na Irskem delovati v skladu z zakonodajo, ki je v osnovi zakonsko urejala ponudbo naložbenih produktov. Prav tako je trdil, da so bile banke, ki so bile hkrati tudi zavarovalni posredniki, neupravičeno izvzete od upoštevanja pravil o zavarovalnem posredovanju.

Komisija je v svojem mnenju navedla, da je bila Direktiva o zavarovalnem posredovanju sprejeta po načelu „minimalnega usklajevanja“. Zato so države članice imele pravico, da podrobneje zakonsko uredijo področje. Iz tega razloga so izključno države članice in ne Komisija odgovorne za kakršen koli *gold-plating* (dodajanje dodatnih pravil v postopku prenosa v nacionalno zakonodajo.) Komisija je tudi navedla, da so jo irske oblasti obvestile, da so spremembe irske zakonodaje, ki naj bi omogočile rešitev nastalega zapleta, že v parlamentarnem postopku. Sodeč po informacijah, ki jih je Komisija prejela od Ministrstva za finance Republike Irske, bodo spremenjena pravila veljala tudi za banke, ki posredujejo zavarovalne produkte. Komisija je prav tako navedla, naj spremenjena pravila uredijo tudi morebitno čezmerno zakonsko urejanje posredništva na Irskem.

V svoji odločbi je varuh človekovih pravic najprej ugotovil, da Komisija ni opredelila prvotnega dopisovanja pritožnika za „pritožbo“. Zaradi te napake v postopku je varuh človekovih pravic dal kritično oceno.

Prav tako je varuh človekovih pravic ugotovil, da so si tako pritožnik in Komisija kot tudi irske oblasti zdaj enotni, da določeni vidiki zakonodaje, ki ureja prenos Direktive o zavarovalnem posredovanju v zakonodajo Republike Irske niso v skladu z Direktivo o zavarovalnem posredovanju. Še posebno to velja za pritožnika in Komisijo, saj se zdaj strinjata, da je Irska neupravičeno izvzela banke od upoštevanja pravil o zavarovalnem posredovanju.

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da so se irske oblasti Komisiji zavezale popraviti napake, ki so jih odkrili v zakonodaji Republike Irske. Varuh človekovih pravic je menil, da je Komisija dolžna preveriti, ali je Republika Irska resnično sprejela zakonodajo, kot se je obvezala, da odpravi napake, ki jih je pritožnik ugotovil v zakonodaji Republike Irske in za katere se Komisija strinja, da obstajajo. Če Komisija tega ne bo storila, bo varuh človekovih pravic ugotovil nepravilnosti. V zvezi s tem je varuh človekovih pravic v dodatni pripombi navedel, da mora Komisija sprejeti sklep o izdaji uradnega obvestila Republiki Irski ali utemeljenega sklepa o zaključitvi primera najpozneje do 26. januarja 2008.



Dostop javnosti do dokumentov: nezadostni razlogi za podaljšanje roka in prepozen vpis prošenj v register

Povzetek odločbe o pritožbi 3697/2006/PB zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je v skladu z Uredbo 1049/2001²² zaprosil za dostop javnosti do dokumentov, ki jih ima skupina evropskih regulatorjev. Prošnjo je obravnavala Komisija.

Pritožnika je zanimalo, zakaj je prišlo do domnevne precejšnje zamude pri vpisu njegove prošnje v register. V skladu z Uredbo 1049/2001 začne rok za odgovor na prošnjo za dostop teči z dnem vpisa v register. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da pritožnik te zadeve očitno ne želi obravnavati kot posebne obtožbe. Vendar je vseeno podal še pripombo, v kateri je navedel, da bi morala po njegovem Komisija glede na svojo obveznost takojšnje obravnave prošenj poskrbeti za tako organizacijo svojih upravnih storitev, s katero bi zagotovila, da vpis v register običajno nastopi najpozneje prvi delovni dan po prejemu prošnje.

Pritožnik se je poleg tega skliceval na domnevne nepravilnosti glede tega, da je Komisija podaljšala rok za odgovor na njegovo prošnjo. Varuh človekovih pravic je pri tem vprašanju ugotovil nepravilnost in je podal kritično pripombo glede zamude in še eno kritično pripombo glede načina, kako je utemeljila svoje ravnanje.

V zvezi z drugo kritično pripombo je varuh človekovih pravic opozoril, da morajo institucije v skladu z Uredbo 1049/2001 prosilcu podati „podrobne razloge“ za podaljšanje roka za odgovor na potrdilne prošnje. Od vsakega posameznega primera je odvisno, kaj pomeni dovolj „podrobna“ razlaga. Vseeno pa preprosto, splošno formulirano sklicevanje (kot se je zgodilo v tem primeru) na potrebo po posvetovanju z drugimi službami Komisije ni dovolj za zadostitev navedeni zahtevi, saj ne vsebuje zadostnih elementov, ki bi omogočali preučitev, ali je podaljšanje upravičeno. Takšni elementi bi lahko vključevali zlasti razlago, zakaj je potrebno posvetovanje z drugimi službami Komisije in zakaj tega internega posvetovanja ni bilo mogoče opraviti prej. Komisija je v tem primeru svoje podaljšanje roka upravičila zgolj z naslednjimi besedami: „za obravnavo vaše vloge se moramo posvetovati z drugimi službami Komisije“. Takšna navedba ne ustreza „podrobnim razlogom“ v smislu Uredbe 1049/2001. Komisija tako ni izpolnila ustrezne zakonske zahteve. Zato je bilo takšno ravnanje primer nepravilnosti.

Neupoštevanje Sporočila o odnosih s pritožniki

Povzetek odločbe o pritožbi 446/2007/WP zoper Evropsko komisijo

Pravnik iz Nemčije je obtožil Komisijo, da ni pravilno obravnavala pisma, v katerem je zahteval uvedbo postopka za ugotavljanje kršitev zoper Nemčijo. Po njegovem mnenju je Nemčija kršila pravo Skupnosti, ker je bilo praktično nemogoče kazensko preganjati bivše in sedanje člane nemške vlade za kriminalna dejanja. Komisija mu je odgovorila, da ni pristojna za posredovanje v zadevi.

Varuh človekovih pravic je v pismu Komisiji, s katerim je uvedel preiskavo, izpostavil, da bi v tem primeru lahko veljalo njeno „Sporočilo o odnosih s pritožniki v primerih kršitev prava Skupnosti“²³. V njem je Komisija opredelila standarde za stike s pritožniki, ki menijo, da ukrepi ali določena praksa države članice kršijo pravo Skupnosti.

Komisija je sprejela mnenje, v katerem trdi, da Sporočilo v tem primeru ni veljavno, saj se pritožba pritožnika ni nanašala na področje, za katerega bi lahko uvedla postopek za ugotavljanje kršitev,

²² Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostupu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

²³ Sporočilo Evropskemu parlamentu in Evropskemu varuhu človekovih pravic o odnosih s pritožniki v primerih kršitev prava Skupnosti, UL 2002 C 244, str. 5.



temveč je spadala na področje sodelovanja policijskih in sodnih organov v kazenskih zadevah (Naslov VI Pogodbe o Evropski uniji).

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da je bilo očitno, da je pritožnik želel, naj se njegovo pismo šteje kot pritožba o kršitvah. Poudaril je, da je v drugem odstavku točke 3 Sporočila naveden obsežen seznam razlogov, na podlagi katerih se dopisovanje ne obravnava kot pritožba o kršitvah, na primer če „navaja pritožbo, ki nedvoumno ne spada na področje prava Skupnosti“. Sporočilo pravi, da mora Komisija v primeru, ko se odloči, da dopisovanja ne zapiše kot pritožbo, „obvestiti avtorja o svoji odločitvi z navadno pošto, v kateri je naveden eden ali več razlogov v smislu drugega odstavka točke 3“.

Varuh človekovih pravic je menil, da Komisijino neupoštevanje Sporočila pri pripravi odgovora pritožniku pomeni nepravilnost, in dal kritično oceno. Vendar pa je varuh človekovih pravic zavzel stališče, da se je pritožba pritožnika v resnici nanašala na „pritožbo, ki nedvoumno ne spada na področje prava Skupnosti“. Še posebno ker pritožnik ni pojasnil narave povezave med kazensko odgovornostjo politikov v kazenskih zadevah in obveznostjo Nemčije na podlagi Pogodbe ES. Zato je varuh človekovih pravic menil, da je Komisija pravilno sklenila, da pritožnikovih navedb ne more raziskati v postopku ugotavljanja kršitev.

Opustitev objave letnega poročila 2005 o dostopu do dokumentov

Povzetek odločbe o pritožbi 668/2007/MHZ zoper Evropsko komisijo

Statewatch je vložil pritožbo pri varuhu človekovih pravic, da Komisija v nasprotju z zakonsko obveznostjo, ki izhaja iz člena 17(1) Uredbe 1049/2001²⁴, leta 2006 ni objavila letnega poročila za leto 2005 o dostopu do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije. Kot navaja pritožnik, je letno poročilo edini način za obveščanje državljanov o odzivu Komisije na zahteve za dostop do dokumentov. *Statewatch* je trdil, da je zamuda pri objavi poročila očiten primer nepravilnosti.

Komisija je v svojem mnenju navedla, da se dobro zaveda svoje obveznosti za objavo letnega poročila. Vendar pa so pri pripravi poročila nastopile zamude zaradi večjih kadrovske spremembe v službi, ki je zadolžena za obravnavanje dostopa do dokumentov. Poleg tega je bilo več pomena namenjenega začetku javnega posvetovanja o spremembi uredbe o dostopu do dokumentov.

Varuh človekovih pravic je menil, da razlogi, s katerimi je Komisija skušala razložiti svoje neupoštevanje obveznosti, niso prepričljivi. Ugotovil je, da je ravnanje Komisije, ko ni objavila poročila za leto 2005 pred koncem leta 2006, primer nepravilnosti, in je podal kritično oceno. Varuh človekovih pravic je poudaril, da državljani ne morejo zaupati v institucije, če te niso sposobne upoštevati rokov, ki so si jih postavile same.

Varuh človekovih pravic je podal še eno oceno, v kateri je poudaril, da je objavljane poročil ključni mehanizem za zagotavljanje odgovornosti do evropskih državljanov in komunikacije z njimi. Varuh človekovih pravic je še spodbudil Komisijo, naj bo dober zgled za številne nove agencije Skupnosti, ki so bile ustanovljene v zadnjem času, in naj v prihodnje med svoje najpomembnejše naloge uvrsti pravočasno objavo poročil.

Ker je Komisija septembra 2007 končno objavila zadevno poročilo, je varuh človekovih pravic zaključil primer.

²⁴

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.



Evropski urad za izbor osebja

Spor zaradi obvezne registracije preko spleta in informacijskega sistema za javne natečaje

Povzetek odločbe o pritožbi 3346/2004/ELB zoper Evropski urad za izbor osebja (EPSO)

Evropski urad za izbor osebja je sprejel sistem, po katerem se morajo kandidati pri javnih natečajih registrirati preko spleta in prek njega komunicirati z Evropskim uradom za izbor osebja. Pritožnik je nasprotoval takšnemu sistemu. Njegov glavni argument je bil, da je ta zahteva diskriminacijska glede na majhno razširjenost priključkov na internet v nekaterih državah članicah in težave pri pridobitvi dostopa do interneta na podežlju. Evropski urad za izbor osebja je zavrnil pritožnikove trditve, pri čemer se je skliceval zlasti na razloge za sprejetje prej navedenega sistema.

Varuh človekovih pravic je najprej pripomnil, da je načelo enakega obravnavanja kandidatov ali potencialnih kandidatov v postopkih javnih natečajev temeljno načelo, ki je zavezujoče za institucije in organe Skupnosti. V zvezi s sporno zahtevo je ugotovil, da načeloma ni diskriminacijska in nepoštena na podlagi (i) določenih statističnih podatkov o uporabi interneta ali njegovi dostopnosti, ki so jih posredovale stranke ali so objavljeni na spletni strani Eurostata; (ii) da ni dokazov, da večje število oseb, ki se zanimajo za oddajo vloge pri Evropskem uradu za izbor osebja in sodelovanje pri njegovih javnih natečajih, tega ne more storiti zaradi omejenega dostopa do interneta; (iii) da se dostopnost do interneta stalno izboljšuje, kot je splošno znano in kot kažejo izkušnje; (iv) ni diskriminacijska in nepoštena na podlagi utemeljitve sistema Evropskega urada za izbor osebja, in sicer večje preglednost in boljše dostopnosti do informacij.

Vendar varuh človekovih pravic ni izključil možnosti, da imajo morda v nekaterih primerih kandidati in potencialni kandidati precejšnje in objektivno upravičene težave pri predložitvi vloge Evropskemu uradu za izbor osebja ali komuniciranju z njim prek interneta. V takšnih primerih prej navedeno načelo nediskriminacije zahteva, da Evropski urad za izbor osebja omogoči izjemo od zahteve za spletno registracijo in komuniciranje. Tako je varuh človekovih pravic ugotovil, da pomeni dejstvo, da Evropski urad za izbor osebja tega ni storil, nepravilnost in je nanj naslovil osnutek ustreznega priporočila. Predlagal je tudi, da bi na podlagi ustrezne analize Evropski urad za izbor osebja lahko zahteval, da se zahtevki za izjemo podprejo z dokazili, za katera bi se od zadevne osebe lahko razumno pričakovalo, da jih predloži v danih okoliščinah.

Evropski urad za izbor osebja osnutka priporočila ni sprejel. Pri tem se je skliceval na trditve, ki so se varuhu človekovih pravic zdele neprepričljive. Med drugim je ob upoštevanju svoje ustrezne analize iz osnutka priporočila, pripomnil, da je bila upravna korist v smislu preprečevanja težav pri poštenu in pravični oceni ustreznih zahtevkov za izjemo, nezadostna za potrditev tega, kar je sicer kršitev načela enakega obravnavanja kandidatov ali potencialnih kandidatov. Zato je varuh človekovih pravic vztrajal pri prej navedeni ugotovitvi glede nepravilnosti in primer zaključil s kritično oceno.

Jezikovne zahteve za kandidate v javnih natečajih

Povzetek odločbe o pritožbi 3114/2005/MHZ zoper Evropski urad za izbor osebja (EPSO)

Pritožba zadeva jezikovno ureditev za natečaje za zaposlovanje po širitvi 1. maja 2004, ko se je Evropski uniji pridružilo deset novih držav članic.

Tik pred širitvijo je bila sprejeta uredba, ki določa začasno odstopanje od običajnih določb kadrovskega predpisov, ker dovoljuje, da se na delovna mesta zaposlijo državljani novih držav članic.²⁵ Uredba tudi določa, da se natečaji še naprej izvajajo do leta 2010 za zaposlovanje uradnikov, katerih prvi jezik je eden od 11-ih jezikov starih držav članic.

²⁵

Uredba Sveta (ES, EURATOM) št. 401/2004 z dne 23. februarja 2004 o uvedbi posebnih začasnih ukrepov za zaposlovanje uradnikov Evropskih skupnosti zaradi pristopa Cipra, Češke, Estonije, Madžarske, Latvije, Litve, Malte, Poljske, Slovenije in Slovaške, UL 2004 L 67, str. 1.



EPSO je nato organiziral dva sklopa natečajev.

Prvi sklop natečajev je bil omejen na državljane novih držav članic. Prvi jezik kandidatov je moral biti eden od 10-ih jezikov novih držav članic. Kandidati so morali dokazati tudi zadovoljivo znanje enega od 11-ih jezikov starih držav članic in poleg tega opraviti preizkuse v angleškem, francoskem ali nemškem jeziku.

Drugi sklop natečajev je bil odprt za državljane vseh 25-ih držav članic. Kandidati so morali navesti enega od 11-ih jezikov starih držav članic kot svoj prvi jezik in dokazati zadovoljivo znanje še enega izmed teh 11-ih jezikov. Vendar pa se od kandidatov ni zahtevalo, da dokažejo znanje angleškega, francoskega ali nemškega jezika.

Združenje diplomantov poljske nacionalne šole za javno upravo se je pritožilo, da je EPSO s takšno organizacijo natečajev diskriminiralo državljane novih držav članic.

EPSO je izrazil stališče, da ima vsak natečaj svoje cilje in da se zato ne more na podlagi primerjave enega obvestila o natečaju z drugim obvestilom o natečaju domnevati, da gre za diskriminacijo ali nepravilno obravnavo. Poudaril je, da je Uredba 401/2004 („Uredba“) pravna podlaga za zadevne natečaje.

Varuh človekovih pravic je zaprosil EPSO, da razloži, zakaj je le 11 „starih“ jezikov sprejemljivih kot drugi jezik in zakaj so morali le kandidati iz novih držav članic dokazati znanje angleškega, francoskega ali nemškega jezika. V odgovoru je EPSO navedel, da je znanje enega od 11-ih jezikov „bolj primerno glede na resnične razmere v upravni organizaciji institucij med prehodnim obdobjem“ in da „ni možna nikakršna obveznost upoštevanja ogromne raznolikosti posameznih odločitev kandidatov pri izbiri drugega jezika“.

Varuh človekovih pravic je začel analizo tega primera s sklicevanjem na člen 12 Pogodbe ES, ki prepoveduje diskriminacijo na podlagi državljanstva, ter sodno prakso sodišč Skupnosti v zvezi z načelom nediskriminacije.

Poudaril je, da je treba zakonodajo tolmačiti glede na ta pravna načela in da lahko jezikovne zahteve za zaposlovanje, če niso utemeljene, pomenijo posredno diskriminacijo na podlagi državljanstva.

Varuh človekovih pravic je menil, da Uredba dovoljuje zahteve v zvezi s prvimi jeziki natečajev. Vendar pa Uredba ne določa ničesar v zvezi z zahtevami za drugi jezik niti ne zahteva znanje angleškega, francoskega ali nemškega jezika.

Čeprav načeloma morda obstajajo prepričljivi razlogi, da je znanje določenih jezikov Skupnosti lahko potrebno za opravljanje nalog bodočega uradnika, pa EPSO ni zadostno utemeljil, zakaj je le 11 starih jezikov sprejemljivih kot drugi jezik.

Varuh je tudi priznal, da se znanje določenih jezikov lahko utemeljeno zahteva za zagotovitev učinkovitega notranjega komuniciranja. Vendar pa EPSO ni razložil, zakaj je menil, da je nujno, da kandidati iz novih držav članic znajo angleški, francoski ali nemški jezik, medtem ko kandidatom v drugem sklopu natečajev ni bilo treba dokazati znanja enega od teh jezikov, čeprav bi obe skupini kandidatov opravljali pretežno enake naloge.

The Ombudsman therefore concluded that EPSO had infringed the principle of non-discrimination and made a critical remark.

Varuh človekovih pravic je zato sklenil, da je EPSO kršil načelo nediskriminacije, in je podal kritično oceno.



Evropska investicijska banka

Neskladnost obnovitvenih del na reki z zakonodajo EU

Povzetek odločbe o pritožbi 1807/2006/MHZ zoper Evropsko investicijsko banko (EIB)

Dve poljski okoljevarstveni nevladni organizaciji sta se pritožili varuhu človekovih pravic, da EIB v nasprotju s svojo „okoljsko izjavo“ ni zagotovila skladnosti obnovitvenih del in popravil po poplavi v letu 2001 z direktivo o presoji vplivov na okolje. Pritožnika sta trdila, da EIB ni ravnala s potrebno skrbnostjo med svojim nadzornim obiskom na Poljskem oktobra 2004 in da bi EIB morala zagotoviti, da so vsi projekti, katerih financiranje odobri v državah nečlanicah, skladni z navedeno direktivo. Pritožnika sta se na koncu pritožila, da je EIB zavrnila dostop do finančne pogodbe za projekt in povezanih dokumentov.

EIB je v svojem mnenju izrazila stališče, da so na podlagi (i) njene ocene ustreznih poročil, ki so jih poslali poljski organi oblasti, in (ii) njenih nadzornih obiskov na Poljskem, vključno z obiskom leta 2004, zadevni postopki, ki so jih izvedle poljske oblasti, sprejemljivi. EIB je zavrnila dostop do finančne pogodbe in navedla, da za finančne pogodbe načeloma velja poslovna tajnost, vendar pa je med preiskavo razkrila ustrezne dokumente.

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da se EIB ni odzvala na ustrezna poljska poročila, ki so očitno kazala na to, da poljski organi oblasti niso menili, da je ustrezni postopek iz Direktive potreben za zadevna dela. Zdi se, da je ta pristop v nasprotju z razlago Direktive, kot jo tolmači Sodišče.²⁶ Varuh je ugotovil, da gre za primer nepravilnosti, in podal kritično oceno. Kar pa zadeva trditve v zvezi z nadzornim obiskom na Poljskem v letu 2004, je varuh menil, da ni potrebna nadaljnja preiskava, ker je EIB očitno izvedla razumne nadaljnje ukrepe v zvezi s pritožbami, ki jih je prejela od različnih nevladnih organizacij med tem obiskom. Varuh je ugotovil enako v zvezi s pritožnikovo trditvijo, glede na to, da je EIB očitno že sprejela nekatere pobude, da bi izboljšala svoj postopek in razširila najboljše prakso EU.

V zvezi z dostopom do finančne pogodbe je varuh človekovih pravic na podlagi prejšnje odločbe ugotovil, da je razumno pričakovati, da je EIB kot bančna ustanova dolžna upoštevati poslovno tajnost. Ugotovil je tudi, da je EIB med preiskavo razkrila druge dokumente, zato niso potrebne nadaljnje preiskave v zvezi z dostopom do dokumentov.

Varuh je pripravil dodatno pripombo, v kateri je dejal, da sta pritožnika pomembno prispevala k opozarjanju EIB glede pomembnih informacij, s katerimi prej ni bila seznanjena. Dejal je tudi, da zaupa EIB, da bo v prihodnje konstruktivno sodelovala z nevladnimi organizacijami v različnih državah članicah in tudi zunaj Evropske unije.



Evropski urad za boj proti goljufijam

Zahtevek za dostop do seznama ima za posledico „nesorazmeren napor“

Povzetek odločbe o pritožbi 2350/2005/GG zoper Evropski urad za boj proti goljufijam

Neki nemški novinar je na Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) naslovil zahtevek za dostop do popolnega seznama njegove korespondence z nemško zvezno vlado in vladami nemških dežel v letih od 2000 do 2004. Svojo zahtevo je utemeljil s členom 11 Uredbe 1049/2001 o dostopu javnosti



do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije²⁷. OLAF je odgovoril, da takšen seznam ne obstaja in da bi njegova priprava predstavljala nesorazmeren napor za njegovo osebje. OLAF je ponudil, da bo pomagal po svojih močeh, če pritožnik svojo zahtevo omeji, česar pa slednji ni bil pripravljen storiti.

OLAF je med preiskavo varuha človekovih pravic vztrajal pri svojem stališču. Trdil je, da pritožnikova zahteva pomeni pregledovanje kakih 8 000 dokumentov. Pri tem bi morala sodelovati tudi večina vodij enote, saj bi morali preveriti korespondenco, ki sodi pod njihovo pristojnost. Poleg tega bi morala nemški odvetnik in uradna oseba za varstvo podatkov zagotoviti, da se upoštevajo zahteve v zvezi z varstvom podatkov. OLAF je trdil, da se omejeno število njegovih zaposlenih tako ne bi moglo posvečati svoji osnovni nalogi preprečevanja in odkrivanja goljufij. Je pa OLAF v dokaz svoje dobre volje pritožniku zagotovil seznam, ki zajema ustrezno korespondenco, izmenjano v zadnjih treh mesecih leta 2004.

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da OLAF pritožniku ni odrekel pravice do prejema zahtevane vrste informacij, temveč je samo trdil, da bi zbiranje vseh informacij zahtevalo nesorazmeren napor. Opozoril je, da se v skladu s sodno prakso sodišč Skupnosti zahtevkov za dostop do dokumentov zavrne na podlagi teh razlogov samo izjemoma. Po mnenju varuha človekovih pravic se ta sodna praksa nanaša tudi na ta primer. Poleg tega varuh človekovih pravic ni bil prepričan, da bi ugoditev pritožnikovi zahtevi od urada OLAF zahtevala nesorazmeren napor. Z zahtevkom je povezana samo približno petina dokumentov s seznama, ki ga je zagotovil OLAF. Zaradi tega se zdi, da je skupno število zadevnih dokumentov nižje od tistega, ki ga je navedel OLAF. Varuh človekovih pravic se je strinjal, da je preostali seznam še vedno zelo dolg in da bi preverjanje, ali ne vključuje zaupnih podatkov, verjetno res zahtevalo precej dela. Vendar je ob upoštevanju podatkov, ki jih je treba pri tem preveriti, ugotovil, da OLAF ni dokazal, da bi bilo to delo nesorazmerno.

Varuh človekovih pravic je poudaril, da morajo državljani vedeti, katere dokumente ima zadevna uprava, če hočejo izkoriščati pravice, ki jim jih daje Uredba 1049/2001. Če ni zlahka dostopne in dovolj popolne evidence, morajo biti institucije Skupnosti po njegovem mnenju pripravljene državljanom zagotoviti priložnostne seznane, čeprav njihova priprava prinaša precejšnje obremenitev.

Ker je OLAF v tem primeru zavrnil predlog varuha človekovih pravic za sporazumno rešitev in s tem tudi njegov osnutek priporočila, je varuh človekovih pravic primer zaključil s kritičnima ocenama, ki se nanašata tako na postopkovne kot tudi vsebinske vidike primera.

3.5 OSNUTKI PRIPOROČIL, KI SO JIH INSTITUCIJE SPREJELE



Evropska komisija

Objava nepravilnih in zavajajočih informacij o pravicah letalskih potnikov

Povzetek odločb o pritožbi 1475/2005/(IP)GG in 1476/2005/(BB)GG zoper Evropsko komisijo

Uredba (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91²⁸ je začela veljati 17. februarja 2005.

²⁷

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

²⁸

UL 2004 L 46, str. 1.



Komisija je pripravila in objavila letak, plakat in informativni bilten, zato da bi seznanila potnike z novimi pravicami, ki jim pripadajo v skladu z Uredbo 261/2004. Komisija je pripravila tudi kratko video predstavitev in izdala sporočilo za javnost, s katerim je želela opozoriti na začetek veljavnosti uredbe. Vse to gradivo je bilo na voljo tudi na spletni strani Komisije.

Dve združenji letalskih prevoznikov – European Regions Airlines Association (ERA) in International Air Carrier Association (IACA) – sta menili, da gradivo, ki ga je objavila Komisija, vsebuje nepravilne in zavajajoče informacije.

Združenji sta se obrnili na varuha človekovih pravic, potem ko je Komisija zavrnila večino njihovih pripomb.

Obe združenji sta trdili, da so informacije o pravicah potnikov v skladu z Uredbo 261/2004, ki jih je Komisija objavila na plakatu, letaku, v informativnem biltenu in vključila v video predstavitev, vsebovale nenatančne in zavajajoče trditve. Pritožniki so navedli, da bi morala Komisija te trditve preklicati.

Pritožba, ki jo je vložilo združenje ERA, je zajemala še nekaj dodatnih vprašanj (domnevno nepošteno, nerazumno, nevestno, nedostopno in neustrežljivo ravnanje; domnevno prepozno odgovarjanje na dopise in zahtevo za opravičilo).

Varuh človekovih pravic je po temeljiti preiskavi sklenil, da je bila vrsta trditev, ki sta jih kritizirala pritožnika, dejansko netočnih in zavajajočih. Varuh človekovih pravic je zato v obeh zadevah na Komisijo naslovil osnutek priporočila, v katerem je zahteval, naj popravi te trditve. V osnutku priporočila v zvezi s pritožbo združenja ERA je od Komisije zahteval še, naj se pritožniku opraviči.

Komisija je v podrobno obrazloženem mnenju obvestila varuha človekovih pravic, da je upoštevala njegov osnutek priporočila in s svoje spletne strani umaknila sporen letak, plakat, informativni bilten in video predstavitev. Komisija je poleg tega poudarila, da bo pripravila nadomestne informacije in da je zainteresiranim strankam, tudi pritožnikom, poslala novo informacijsko gradivo, tako da bodo lahko predložile morebitne pripombe.

Zadeva 1476/2005/(BB)GG

Združenje IACA je v svojih pripombah izrazilo zadovoljstvo, ker je Komisija zaradi osnutka priporočila varuha človekovih pravic umaknila zavajajočo dokumentacijo o pravicah potnikov s svoje spletne strani. Združenje IACA je poudarilo, da so zadovoljni s postopkom, na podlagi katerega je bila 4. aprila 2007 objavljena nova različica plakata.

Varuh človekovih pravic je glede na navedeno menil, da je Komisija zadovoljivo izpolnila osnutek priporočila, ki je bil pripravljen v tem primeru.

Zadeva 1475/2005/(IP)GG

Združenje ERA je v svojih pripombah pozdravilo ukrepe Komisije in dodalo, da je Komisija sprejela vse pripombe, ki so jih podali na novo informativno gradivo. Združenje ERA pa je vseeno menilo, da so tri vprašanja ostala nerešena: (i) Ker po veliko letališčih v EU še vedno visi stara različica plakata, so varuha človekovih pravic zaprosili, naj pripravi posebno priporočilo, v skladu s katerim naj Komisija letališčem odredi, da te plakate umaknejo. (ii) Poleg tega bi moral varuh človekovih pravic od Komisije zahtevati, naj se zaveže, da se bo pred spreminjanjem novega plakata in pripravo kakršnega koli novega gradiva posvetovala z letalskimi združenji in upoštevala njihove pripombe. (iii) Komisija se pritožniku ni opravičila in v svojem podrobno obrazloženem mnenju ni omenjala tega dela osnutka priporočila. Združenje je varuha človekovih pravic zaprosilo, naj raziše to vprašanje.

Varuh človekovih pravic je glede prvega vprašanja (ki ga je navedlo tudi združenje IACA) izrazil prepričanje, da bo Komisija sprejela potrebne ukrepe v tej smeri, ko bo na to opozorjena s to določbo. Je pa varuh vseeno pozval Komisijo, naj mu do 31. julija 2007 poroča o tem vprašanju.



Glede drugega vprašanja je varuh človekovih pravic menil, da na tej stopnji ne bi bilo ustrezno razširjati preiskave na to dodatno zahtevo. Pritožnik naj se glede tega vprašanja najprej obrne na Komisijo in potem še vedno lahko vloži novo pritožbo.

V zvezi s tretjim vprašanjem je varuh človekovih pravic izrazil obžalovanje zaradi ravnanja Komisije. Varuh je ponovil svoje stališče, da bi se Komisija v tem primeru morala opravičiti. Vseeno pa je menil, da v tem primeru ne bi bilo ustrezno pisati posebnega poročila Evropskemu parlamentu. Varuh človekovih pravic je zato zaključil primer s kritično oceno.

Izterjava zneskov, neupravičeno plačanih dediču nekdanjega uslužbenca

Povzetek odločbe o pritožbi 1617/2005/(BB)JF zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je bil edini dedič nekdanjega uslužbenca Komisije, ki je umrl novembra 1998. Komisija je maja 2003 prosila pritožnika, da vrne očetovo pokojnino za mesec december 1998, ki jo je neupravičeno izplačala. Čeprav se je pritožnik sprva strinjal, da bo znesek vrnil v obrokih v skladu z 12-mesečnim načrtom za odplačilo, je trdil, bi bilo nepošteno, da Komisija zahteva izterjavo. Navedel je, da je ravnal v dobri veri in da zaradi tragičnih okoliščin, in sicer več izgub ljubljenih oseb v kratkem času, ni opazil zneskov na zadevnem bančnem računu. Pritožnik je trdil, da bi morala Komisija preklicati izrečeni nalog za izterjavo.

Komisija je v svojem mnenju o pritožbi zavzela stališče, da je bilo preplačilo tako očitno, da bi ga pritožnik vsekakor moral opaziti, če bi mu posvetil običajno pozornost. Menila je tudi, da se ne more sklicevati na svojo dobro vero, ker se ni držal načrta za odplačilo, ki je bil sestavljen na njegovo prošnjo.

Pritožnik je v pripombah razložil, da je spremenil svoje stališče glede izterjave, ko je izvedel, da lahko pristojni organ v skladu s členom 85 Kadrovskih predpisov odpiše dolg. Poudaril je, da prejema nadomestilo za primer brezposelnosti in da si želi, da bi Komisija njegov primer obravnavala bolj človeško, ne tako rutinsko.

Varuh človekovih pravic je v predlogu sporazumne rešitve poudaril, da je bilo zadevno preplačilo posledica napake, ki jo je naredila Komisija. Varuh človekovih pravic je priznal, da je Komisija dolžna izterjati neupravičeno izplačane zneske, da bi zavarovala finančne interese Skupnosti. Vendar pa je poudaril tudi, da so v nekaterih državah članicah javni organi, pristojni za davke in dajatve, v posvetovanju z ustreznim nacionalnim varuhom človekovih pravic sprejeli politiko, s katero naj bi zagotovili, da se preplačila, ki so posledica napak uslužbencev, ne izterjajo, razen če bi bila taka izterjava poštena in razumna. Glede na to je varuh človekovih pravic navedel, da lahko ti organi sprejmejo izredne okoliščine, kot je izguba ljubljenih oseb, kot razumno obrazložitev za to, da prejemnik ni preveril pravilnosti izplačil na bančnih računih. Ob upoštevanju izrednih okoliščin tega primera je varuh človekovih pravic zato pozval Komisijo, da razmisli, ali bi bilo pošteno in razumno preklicati ali smiselno zmanjšati nalog za izterjavo.

Komisija je v odgovoru vztrajala pri stališču, da je ravnala v skladu z ustreznimi zakonskimi predpisi. Čeprav se je strinjala, da je bilo preplačilo posledica njene lastne napake, je razložila, da je do napake prišlo, ker se v decembru izvaja letna prilagoditev pokojnin. Tako je še vedno morala plačati v korist pritožnikovega očeta letno „prilagoditev“ pokojnine za obdobje od julija do novembra 1998.

Varuh človekovih pravic je upošteval dejstvo, da je bilo nekaj plačil, izplačanih v korist pritožnikovega očeta v decembru 1998, izplačanih upravičeno, ostala pa so bila izplačana neupravičeno. Glede na to varuh ni mogel podpreti trditve, da je bila neupravičenost plačila tako „očitna“, da jih pritožnik ni mogel prezreti. Varuh je poudaril, da je Komisija v tem primeru obravnavala osebo, ki ni niti „uradnik“ niti „uslužbenec“ in za katero se ni moglo domnevati, da bo nosila posebno odgovornost, ki se zahteva od uradnikov in uslužbencev, kar zadeva izplačila, ki so jim izplačana. Glede na navedeno je varuh človekovih pravic sestavil osnutek priporočila, v katerem je Komisiji predlagal, da razmisli, ali bi bilo poleg poštenosti in razumnosti tudi skladno z veljavnimi predpisi, da prekliče nalog za izterjavo.



Komisija je v odgovoru dejala, da je glede na pomembnost, ki jo je varuh človekovih pravic pripisal temu primeru, sklenila sprejeti njegovo priporočilo in izjemoma preklicati nalog za izterjavo.

Varuh človekovih pravic je v svoji odločbi pozdravil odgovor Komisije in poudaril pomembnost pozitivnega pristopa Komisije v tem primeru za krepitev pričakovanj državljanov glede večje humanosti Evropske unije.

3.6 PRIMERI, ZAKLJUČENI IZ DRUGIH RAZLOGOV



Evropski parlament

Zavrnitev organiziranja novih pisnih preizkusov za kandidatko, ki je rodila dan pred preizkusi

Povzetek odločbe o pritožbi 3278/2004/ELB zoper Evropski parlament

Pritožnica se je prijavila na notranji natečaj, ki ga je organiziral Parlament, pri čemer je omenila, da je noseča, ter navedla verjetni datum poroda, in sicer 17. junij 2004. Prejela je vabilo na preizkus, ki je potekal 2. julija 2004, rodila pa je dan pred tem. Isti dan, ko je rodila, je obvestila Parlament, da se preizkusov ne bo mogla udeležiti, in prosila za dovoljenje, da jih opravlja na poznejši datum. Parlament je prošnjo zavrnil. V svoji pritožbi je pritožnica navedla, da je ta zavrnitev diskriminatorna.

Po ustreznem predlogu za prijateljsko rešitev in osnutku priporočila je varuh človekovih pravic sklenil, da ta zavrnitev ne odraža pravičnega usklajevanja različnih vpletenih interesov. Varuh človekovih pravic je po sklicevanju na temeljna načela nediskriminatornosti na podlagi spola ter spoštovanja zasebnega in družinskega življenja sklenil, da mora zagovornik sporne razporeditve v smislu razporeditve po spolu ali razporeditve, ki ovira temeljne pravice, pokazati, da služi taka razporeditev zakonitemu cilju, ki je v splošnem interesu, in da so uporabljeni ukrepi sorazmerni za doseganje tega cilja. Varuh človekovih pravic je sklenil, da je sporna odločitev vključevala *de facto* diskriminacijo na podlagi spola in da lahko taka zavrnitev vodi do tega, da postane kandidatkam temeljna svoboda do razmnoževanja veliko manj privlačna, s čimer je lahko njihova pravica do spoštovanja zasebnega življenja dejansko in precej ovirana. Zato je moral Parlament zagovarjati svojo sporno odločitev.

Glede sklicevanja Parlamenta na načelo enake obravnave kandidatov in ustrezen pogoj, da se pisne preizkuse izvede na isti dan za vse kandidate, je varuh človekovih pravic mnenja, da je to zakoniti cilj, ki je v splošnem interesu, in da bi izpolnjevanje tega lahko, vendar samo po sebi ni, upravičilo potrditev sporne odločitve. Parlament, ki je priznal, da bi lahko pripravil preizkus na poznejši datum, ni dokazal, da je deloval v skladu z načelom sorazmernosti, ki zahteva pravično ravnanje med različnimi vpletenimi načeli in interesi. Parlament zlasti ni dokazal, da je pri določitvi datuma preizkusa upošteval, v skladu z zadevo 130/75 *Prais zoper Svet*²⁹, podatek, ki ga je prejel od pritožnice o verjetnem datumu rojstva otroka. S tem v zvezi se zdi, da Parlament za namene udeležbe pritožnice na natečaju ni namenil potrebnega razmisleka glede negotovosti, ki obstaja zaradi datuma poroda, poporodnega fizičnega stanja žensk, ki so rodile, in časa, ki je potreben za ustrezno okrevanje.

Varuh človekovih pravic je zato sklenil, da sporna odločitev ni zadostno utemeljena. Ker pa je pritožnica medtem umaknila svoje zahteve in zaradi obljube Parlamenta, da bo ponovno pregledal pogoje za udeležbo žensk, ki so pred kratkim rodile, in svojo politiko glede določitve datuma

²⁹

Zadeva C-130/75 *Prais zoper Svet* [1976] Recueil 1589.



preizkusov za noseče kandidatke, je varuh človekovih pravic sklenil, da bo zadevo zaključil. Prav tako je pozdravil obljubo Parlamenta, da ponovno pregleda pogoje za udeležbo doječih mater na natečajih, ter zaprosil Parlament, da zagotovi, da bodo ustrezna pravila odražala skrbno in pravično ravnanje med različnimi vpletenimi interesi in načeli, vključno z načelom enakovredne obravnave kandidatov.



Evropska komisija

Zdravstveno zavarovanje bivših zakoncev v okviru skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja

Povzetek odločb o zaupnih pritožbah 368/2005/(MF)(BU)BM in 2776/2005/ID zoper Evropsko komisijo

Pri pritožniku, bivšem zakoncu uradnice Komisije, so odkrili hudo bolezen. V odgovoru na zahtevek po povračilu stroškov zdravljenja v okviru skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja Evropskih skupnosti (JSIS) je bil pritožnik obveščen, da zdravstveno zavarovanje velja samo za obdobje enega leta po ločitvi. Pritožnik je menil, da bi morala Komisija to obdobje podaljšati.

Preiskava, ki jo je opravil varuh človekovih pravic, je razkrila, da je Komisija privolila v to, da pritožniku odobri dodatno obdobje zavarovalnega kritja za stroške, povezane z zdravljenjem hude bolezni. Varuh človekovih pravic je nadalje ugotovil, da je Komisija na lastno pobudo pozvala pritožnika, naj se obrne na njene službe, če se bo zdravljenje hude bolezni po izteku kritja iz JSIS moralo nadaljevati.

Varuh človekovih pravic je poudaril, da je pristop Komisije na splošno očitno v skladu s pritožnikovimi temeljnimi pravicami do zdravstvenega varstva in načeli dobrega upravljanja³⁰. Varuh človekovih pravic je zato menil, da nadaljnja preiskava pritožnikovega zahtevka ni več potrebna.

Glede osnovnega problema pa je Komisija med preiskavo priznala, da se je začela zavedati vrzeli v kritju zdravstvenega zavarovanja za nekdanje zakonce uradnikov. Varuha človekovih pravic je obvestila o uvedbi nove splošne izvedbene določbe, ki začne učinkovati 1. julija 2007 in omogoča, da se pod določenimi pogoji kritje iz JSIS za nekdanje zakonce uradnikov, ki imajo hudo bolezen, nadaljuje.

Podoben problem je varuh človekovih pravic obravnaval v okviru zadeve 2776/2005/ID. V tem primeru je preiskava razkrila, da se je Komisija odločila podaljšati zdravstveno zavarovanje pritožnika v okviru JSIS za skorajda dve leti, ker je le-ta zbolel za hudo boleznijo, pri kateri so stroški zdravljenja precej visoki. Varuh človekovih pravic je Komisijo pohvalil za odločitev, da podaljša pritožnikovo kritje iz JSIS, saj je s tem pokazala razumevanje in pragmatičnost pri obravnavanju zdravstvenega stanja pritožnika.

Brisanje imen industrijskih lobistov

Povzetek odločbe o pritožbi 3269/2005/TN zoper Evropsko komisijo

V imenu nevladne organizacije je bila predložena pritožba, ker je Komisija izbrisala imena industrijskih lobistov v dokumentih, do katerih je bil dovoljen dostop v skladu z Uredbo 1049/2001³¹.

³⁰

Člena 35 in 41 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije.

³¹

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.



Pritožnik je navedel, da Komisija ni izpolnila svoje dolžnosti zagotavljanja ustreznega dostopa do dokumentov. Trdil je, da Komisija ni razložila, kako bi razkritje zadevnih imen „oslabilo varstvo zasebnosti in integritete posameznika“, kot je določeno v členu 4(1)(b) Uredbe 1049/2001, in da se je pri brisanju imen neupravičeno opirala na člen 8(b) Uredbe 45/2001³².

Komisija je trdila, da bi lahko razkritje imen zadevnih posameznikov posegalo v njihovo pravico do zasebnosti, ki je zaščiten z zakonodajo Skupnosti na področju varstva osebnih podatkov. Komisija je menila, da je njena odločitev, da izbriše imena, v skladu z mnenjem evropskega nadzornika za varstvo podatkov, kot je razloženo v njegovem osnovnem dokumentu o javnem dostopu do dokumentov in varstvu podatkov.

Varuh človekovih pravic je pisal evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov in ga prosil, da predstavi svoje mnenje o stališču, ki ga je zavzela Komisija, zlasti glede uporabe Uredbe 45/2001 v tem primeru. Evropski nadzornik za varstvo podatkov je v odgovoru navedel, da želi počakati na sodbo Sodišča prve stopnje v zadevi T-194/04 *Bavarian Lager zoper Komisijo*, preden bi preučil ta primer. Evropski nadzornik za varstvo podatkov je razložil, da je v navedeni zadevi posredoval v prid vlagatelja, ker po njegovem mnenju stališče Komisije ne bo privedlo do zadovoljivega rezultata.

Ker ni bilo jasno, kdaj bo izrečena sodba v zadevi T-194/04, je varuh človekovih pravic sklenil, da bo primer preučil, ne da bi čakal na sodbo Sodišča in mnenje evropskega nadzornika za varstvo podatkov.

Varuh je primer nato analiziral glede na smernice evropskega nadzornika za varstvo podatkov, v skladu s katerimi morajo za zavrnitev dostopa v skladu s členom 4(1)(b) Uredbe 1049/2001 biti izpolnjeni trije pogoji. Po mnenju varuha Komisija ni dokazala, da je izpolnjen kateri koli od teh treh pogojev. Varuh človekovih pravic je zato zaključil, da so domneve pritožnika verjetno utemeljene.

V skladu s členom 3(5) Statuta varuha človekovih pravic se varuh v takih primerih navadno zavzema za iskanje sporazumne rešitve. Ker pa je Sodišče prve stopnje trenutno obravnavalo vprašanje brisanja imen oseb v dokumentih, do katerih je dovoljen dostop v skladu z Uredbo 1049/2001, je varuh človekovih pravic v zadevi T-194/04 zavzel stališče, da zavzemanje za sporazumno rešitev ne bi bilo smiselno, saj Komisija verjetno ne bo ukrepala, preden Sodišče ne izreče sodbe. Varuh je menil, da ni nobenih razlogov za nadaljnje preučevanje primera, zato je primer zaključil. Izpostavil pa je, da bi pritožnik lahko razmislil o vložitvi nove pritožbe pri varuhu človekovih pravic, takoj ko bo Sodišče izreklo sodbo v zadevi T-194/04 in se Komisija nanjo odzove s svojimi ukrepi.

Opomba: Sodišče prve stopnje je sodbo v zadevi T-194/04 izreklo 8. novembra 2007. Sodišče je razveljavilo odločitev Komisije, s katero je Komisija zavrnila razkritje imen vseh udeležencev sestanka v okviru postopka v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti.



Europol

Domnevna zloraba pooblastil pri dostopu do podatkov

Povzetek odločbe o pritožbi 183/2006/MF zoper Europol

Pritožnica je zaprosila Francosko komisijo za varstvo podatkov (CNIL), da preveri, ali ima Europol shranjene podatke o njej. Komisija CNIL je pismo posredovala Europolu, ki je pritožnico obvestil, da nima o njej shranjenih nobenih osebnih podatkov, do katerih bi imela pravico dostopa v skladu

³²

Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov, UL 2001 L 8, str. 1.



s členom 19(1) Konvencije o Europolu skupaj z veljavno francosko zakonodajo. Komisija za pritožbe je podprla Europolovo odločitev.

Pritožnica je v svoji pritožbi, ki jo je naslovila na varuha človekovih pravic, trdila, da je Europol ravnal nepravilno, ker je zavrnil njeno prošnjo, naj ji posreduje informacije o podatkih, ki se nanašajo nanjo, in ker ji ni odobril dostopa do teh podatkov. Po njenem mnenju je to pomenilo zlorabo pooblastil. Pritožnica je nadalje trdila, da Europol ni skrbno obravnaval njene pritožbe, ki jo je naslovila na Komisijo za pritožbe, ker je bil francoski prevod njenega odgovora poslan drugemu pritožniku.

Direktor Europola je obvestil varuha človekovih pravic, da je bilo njegovo pismo, v katerem je zaprosil Europol za mnenje o pritožbi, poslano Skupnemu nadzornemu organu Europola.

Skupni nadzorni organ je v svojem pismu varuhu človekovih pravic navedel, da je sklep Komisije za pritožbe zavezujoč za vse zadevne stranke. Člen 195(1) Pogodbe ES predvideva, da varuh človekovih pravic opravlja poizvedbe o morebitnih nepravilnostih, razen če so oziroma so bila domnevna dejanja predmet sodnega postopka. Ker je treba Komisijo za pritožbe šteti za neodvisno komisijo, ki posameznikom zagotavlja pravno sredstvo zoper Europolove odločitve, je skupni nadzorni organ predpostavljal, da se ta izjema uporablja v navedenem primeru. V zvezi z domnevo, da pritožba pritožnice ni bila skrbno obravnavana, je skupni nadzorni organ navedel, da je Komisija za pritožbe sprejela dva sklepa v dveh različnih primerih in da je bila prva stran francoskega prevoda sklepa v zvezi z njeno pritožbo nenamerno zamenjana s prvo stranjo francoskega prevoda drugega sklepa. Skupni nadzorni organ je poudaril, da se takšne napake ne bi smele dogajati, in dodal, da bo pritožnici poslal opravičilo za napako.

V svoji odločbi je varuh človekovih pravic opozoril, da se ustrezna izjema iz člena 195(1) uporablja samo, če je primer obravnavalo oziroma obravnava sodišče in da takšno razlago potrjuje člen 1(3) njegovega statuta. Varuh človekovih pravic je navedel, da ni prepričan, da se Komisijo za pritožbo lahko šteje za sodni organ za namene člena 195 Pogodbe ES in da naj bi ga dejstvo, da je ta proučila zadevni primer, odvrnilo od tega, da opravi preiskavo. Po njegovem mnenju mu ni treba sprejeti dokončnega stališča glede tega vprašanja v tem primeru. V zvezi s tem je varuh človekovih pravic navedel, da pritožnica ni predložila nobenih konkretnih informacij, ki bi podprle njeno obtožbo, da je bila odločitev Europola nepravilna in nezakonita. Tudi skrbna proučitev sklepa Komisije za pritožbe ni dala informacij, ki bi zbujale dvom glede Europolove odločitve. Glede na te okoliščine je varuh človekovih pravic menil, da ni podlage za preiskavo prve navedbe pritožnice.

V zvezi z domnevo, da pritožba pritožnice ni bila skrbno obravnavana, je varuh človekovih pravic navedel, da se je skupni nadzorni organ opravičil pritožnici za napako, ki se je zgodila. Zato je ocenil, da ni podlage niti za preiskavo tega vidika primera.



Evropska agencija za varnost v letalstvu

Odločbe o certificiranju plovnosti zrakoplovov domnevno nimajo pravne podlage

Povzetek odločbe o pritožbi 1103/2006/BU (Zaupno) zoper Evropsko agencijo za varnost v letalstvu (EASA)

Pritožnik je pri varuhu človekovih pravic vložil pritožbo v zvezi z načinom, kako EASA izvaja člen 2(3)(a)(i) Uredbe 1702/2003³³ o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov glede med drugim plovnosti in okoljske ustreznosti. Zgornja določba v bistvu določa, da:

³³

Uredba Komisije (ES) št. 1702/2003 z dne 24. septembra 2003 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij, UL 2003 L 243, str. 6.



- se za proizvod, ki ni bil certificiran v skladu s postopki JAA in ki ima certifikat tipa države članice, izdan pred 28. septembrom 2003, šteje, da ima certifikat tipa, izdan v skladu z Uredbo 1702/2003 (certifikat tipa EASA), razen če
- EASA ne ugotovi, da osnova za certifikacijo tipa ne zagotavlja zadostne ravni varnosti.

Glede na pritožnikove navedbe iz zgornje določbe sledi, da se za proizvode (zrakoplove) z nacionalnim certifikatom tipa, ki ga izda država članica, samodejno šteje, da imajo certifikat tipa EASA, ter da je treba vsa odstopanja od tega načela samodejnega priznavanja ustrezno določiti in utemeljiti, vključno z izjavo o posebnih tehničnih razlogih za zadevni zrakoplov.

Pritožnik je v tem smislu izpodbijal Odločbo EASA št. 2004/01/CF³⁴, s katero je agencija uveljavila zgornji člen 2(3)(a)(i) Uredbe 1702/2003. EASA je v svoji odločbi določila, da osnova za certifikacijo tipa proizvodov, naštetih v prilogi k isti odločbi, ne zagotavlja zadostne ravni varnosti, ker:

- se za proizvode, projektirane v državi članici, lahko šteje, da imajo certifikat tipa EASA le, če osnova za certifikacijo tipa zagotavlja zadostno raven varnosti,
- EASA ne pozna dovolj plovnostnih kod, ki se uporabljajo v nekaterih državah članicah, da bi se prepričala, ali zagotavlja zadostno raven varnosti, in
- EASA trenutno nima na voljo dovolj podatkov o osnovi za certificiranje tipa, ki jo nekatere države članice uporabljajo pri certificiranju proizvodov.

Pritožnik je opozoril, da pristop agencije EASA v Odločbi 2004/01/CF pomeni, da se za proizvod ne bo štelo, da ima certifikat tipa EASA, če EASA ne določi, da njegova osnova za certificiranje tipa zagotavlja zadostno raven varnosti, zaradi česar je v nasprotju z načelom samodejnega priznavanja iz člena 2(3)(a)(i) Uredbe 1702/2003. Kot je še zatrdil, dejstvo, da se EASA ni mogla seznaniti z nekaterimi plovnostnimi kodami, ne utemeljuje sklepa, da nacionalne osnove certificiranja tipa proizvodov, naštetih v prilogi k Odločbi 2004/01/DF, ne morejo zagotavljati zadostne ravni varnosti.

Pritožnik je zato trdil, da EASA ne more utemeljiti svoje Odločbe 2004/01/CF na členu 2(3)(a)(i) Uredbe 1702/2003. Zatrdil je še, da EASA v nasprotju s členom 2(3)(a)(i) iste uredbe ni določila certifikatov tipa EASA za določene vrste zrakoplovov.

Temeljita analiza ustreznih pravnih določb ter argumentov pritožnika in agencije AESA varuha ni prepričala, da ima Odločba 2004/01/CF agencije EASA (i) zadostno pravno podlago v Uredbi 1702/2003 ter (ii) da točno in zadostno razlaga podlago, na kateri temelji. Zato je varuh človekovih pravic agenciji EASA predlagal prijateljsko poravnavo, v kateri je predlagal, da bi lahko razmislila o spremembi svoje Odločbe 2004/01/CF, tako da bi bila ta v skladu z Uredbo 1702/2003 in načeli dobrega upravljanja.

Agencija EASA je v odgovoru na predlog o prijateljski poravnavi navedla, da je določila odobreno zasnovo za vse zrakoplove v skladu z Odločbo 2004/01/CF, ki sodijo na področje njenih pristojnosti, vključno s tipi zrakoplovov, ki jih je navedel pritožnik in za katere se bodo izdali certifikati tipa EASA. EASA je sklenila, da je bila Odločba 2004/01/CF zaradi tega razveljavljena z novo odločbo³⁵.

Varuh človekovih pravic je pozdravil hiter in pozitiven odziv agencije EASA na njegov predlog o prijateljski rešitvi pritožbe. Varuh človekovih pravic in pritožnik sta zlasti pozdravila dejstvo, da je EASA v celoti razveljavila izpodbijano Odločbo 2004/01/CF. Varuh človekovih pravic je še dodal, da je EASA izdala certifikat tipa EASA za vse vrste zrakoplovov, ki jih je navedel pritožnik. Je pa pritožnik obvestil varuha človekovih pravic, da ni popolnoma zadovoljen z navedenim certifikatom tipa EASA in da razmišlja, da bi se v zvezi s tem znova po uradni poti obrnil na agencijo EASA.

³⁴

Odločba št. 2004/01/CF izvršnega direktorja agencije EASA z dne 28. aprila 2004 o izvajanju člena 2(3)(a) Uredbe 1702/2003.

³⁵

Odločba št. 2007/002/C izvršnega direktorja agencije EASA z dne 23. marca 2007 o razveljavitvi odločbe 2004/01/CF izvršnega direktorja agencije EASA z dne 28. aprila 2004 o izvajanju člena 2(3)(a) Uredbe Komisije (ES) št. 1702/2003.



Varuh človekovih pravic je na podlagi teh rezultatov svojih poizvedb menil, da ni treba več raziskovati zadeve, zato je primer zaključil.

3.7 PRIMERI, ZAKLJUČENI PO POSEBNEM POROČILU



Evropska komisija

Neukrepanje glede pritožbe v zvezi z direktivo o delovnem času

Povzetek odločbe o pritožbi 3453/2005/GG zoper Evropsko komisijo

Leta 2001 je neki nemški zdravnik vložil pritožbo pri Evropski komisiji, ker Nemčija domnevno ni ravnala v skladu z zakonodajo EU o delovnem času, zlasti glede časa, ki ga zdravniki v bolnišnicah porabijo za dežurstva. Ustrezni predpisi so bili določeni v Direktivi 93/104/ES in so veljali, dokler ni te direktive nadomestila Direktiva 2003/88. Sodišče Evropskih skupnosti je v dveh sodbah, ki ju je izdalo v letih 2000 in 2003, menilo, da je treba v smislu teh predpisov čas, porabljen za dežurstvo, šteti kot delovni čas.

Pritožnik je v pritožbi, ki jo je pri varuhu človekovih pravic vložil decembra 2003 (pritožba 2333/2003/GG), trdil, da Komisija ni obravnavala njegove pritožbe zoper Nemčijo zaradi kršitve v ustreznem roku. Varuh človekovih pravic je preučil primer in ugotovil, da je pritožnikova trditev utemeljena. Je pa pripomnil, da je Nemčija pred nedavnim uvedla novo zakonodajo na tem področju, ki jo mora Komisija še pregledati, in da Komisija očitno meni, da so odločitve Sodišča Evropskih skupnosti pojasnile ustrezna pravna vprašanja. Varuh človekovih pravic je tako ob domnevi, da Komisija pri obravnavni pritožnikove pritožbe zoper kršitev ne bo imela dodatnih zamud, končal preiskavo.

Novembra 2005 se je pritožnik ponovno obrnil na varuha človekovih pravic. V svoji novi pritožbi (3453/2005/GG) je pravzaprav ponovil trditve, ki jih je navedel že v prejšnji pritožbi, da Komisija ni obravnavala njegove pritožbe zoper kršitev v ustreznem roku. Varuh človekovih pravic se je odločil začeti novo preiskavo.

Komisija je v svojem mnenju pripomnila, da je septembra 2004 zakonodajalcu Skupnosti posredovala predlog za spremembo Direktive 2003/88. Komisija je poudarila, da bo preučila pritožnikovo pritožbo zoper kršitev ob upoštevanju tega predloga in tekočih razprav z drugimi institucijami Skupnosti.

Varuh človekovih pravic je menil, da je Komisija dolžna zagotoviti upoštevanje obstoječe direktive v državah članicah in da je vložitev predloga za spremembo direktive ne odvezuje te dolžnosti. Poleg tega je menil, da Komisiji njena nedvomna diskrecijska pravica v zadevah glede domnevnih kršitev prava Skupnosti s strani držav članic ne daje pravice, da v neskončnost podaljšuje sprejemanje odločitve glede pritožbe, ker se bo veljavna zakonodaja nekoč v prihodnosti mogoče spremenila.

Varuh človekovih pravic je zato 12. septembra 2006 na Komisijo naslovil osnutek priporočila, v katerem je od nje zahteval, da čim prej in čim bolj vestno obravnava pritožnikovo pritožbo.

Komisija je v podrobnem mnenju vztrajala pri svojem stališču.

Varuh človekovih pravic je zato 10. septembra 2007 poslal Parlamentu posebno poročilo v zvezi s tem primerom.



3.8 PREISKAVE NA LASTNO POBUDO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Vključevanje invalidov s strani Evropske komisije

Povzetek odločbe po preiskavi na lastno pobudo OI/3/2003/JMA

Invalidi se srečujejo s številnimi ovirami, ki jim onemogočajo uživanje enakih možnosti, neodvisnost ter ekonomsko in socialno integracijo. Čeprav se je Unija odzvala na ta izziv s sprejetjem vrste zakonodajnih in političnih pobud za odpravo teh ovir, je varuh menil, da je treba zaradi resnosti položaja, v katerem so invalidne osebe, sprejeti učinkovite ukrepe za uveljavitev sprejetih zavez. Zaradi osrednje vloge, ki jo igra Komisija v institucionalnem okviru Unije, in zaradi posebnih zavez glede invalidov se je varuhu človekovih pravic zdelo, da bi bilo dobro pregledati ukrepe, ki so jih institucije sprejele na tem področju, ter oceniti, ali so v skladu z zakonskimi obveznostmi in sprejetimi zavezami. Varuh človekovih pravic se je zato odločil, da bo na lastno pobudo začel preiskavo o vključevanju invalidov s strani Komisije, s čimer bi zagotovil, da ti državljani pri svojih odnosih z institucijo niso diskriminirani. Komisijo je pozval, naj poroča (a) o ukrepih, ki jih je sprejela ali jih namerava sprejeti za preprečevanje diskriminacije invalidov v njihovih odnosih z institucijo, in (b) o časovnem razporedu za njihovo sprejetje.

Preiskava varuha človekovih pravic je potekala prek odprtega in preglednega dialoga, pri čemer so bile k sodelovanju povabljene invalidne osebe, predstavniške skupine, drugi varuhi človekovih pravic na nacionalni in regionalni ravni ter državljani.

Varuh človekovih pravic na podlagi opravljenega pregleda meni, da si Komisija dejansko prizadeva za vključitev invalidnih oseb, čeprav se zdi, da nekateri vidiki njene politike niso izpolnili pričakovanj javnosti. Varuh človekovih pravic ugotavlja, da je bil napredek dosežen na številnih področjih, vključno z naslednjim:

- zagotovitev, da vse institucije EU pri zaposlovanju invalidnih oseb upoštevajo osnovna načela iz novih kadrovskih predpisov, kot so nediskriminacija na podlagi invalidnosti (člen 1d(1)) ali potreba, da se invalidnim uradnikom zagotovi razumna prilagoditev delovnega mesta, tako da lahko opravljajo naloge, ki so jim dodeljene (člen 1d(4));
- invalidni kandidati, ki sodelujejo na razpisih EU, lahko zdaj uživajo ugodnosti vrste ukrepov, ki jim olajšujejo udeležbo; poleg tega se je Komisija zavezala, da bo preučila različne načine spodbujanja zaposlovanja invalidnih oseb znotraj institucije;
- sprejetje novih zahtev glede dostopnosti prostorov Komisije, ki so popolnoma usklajene s standardi, določenimi v zakonodaji EU in Belgije, in izrecno obravnavajo potrebe invalidov;
- povečanje dostopnosti informacij za invalide, zlasti v zvezi s podatki na spletni strani Komisije; institucija si zasluži pohvale za prizadevanje v tej smeri;
- Komisija je poskušala bolj prilagoditi svoje storitve težavam, s katerimi se srečujejo invalidne osebe, tako da se lahko po potrebi ustrezno odzove nanje. Glede na vse to je kodeks dobrega ravnanja, ki ga je izdala Komisija, izredno koristno orodje za senzibiliziranje osebja, čeprav se je treba bolj potruditi za to, da se bodo standardi ravnanja v celoti izvajali in redno posodabljali.

Varuh se v skladu z opozorili javnosti med posvetovalnim postopkom zaveda, da je treba ukrepati še na drugih področjih, ki vključujejo naslednje:

- finančna podpora, ki jo Komisija daje uradnikom, ki so invalidni ali imajo invalidnega družinskega člana, še vedno velja za nezadostno; javnost poleg tega meni, da bi bilo treba povečati sredstva, ki se odobrijo za stroške, povezane z invalidnostjo;



- zdi se, da ukrepi, sprejeti za spodbujanje zaposlovanja invalidnih oseb, niso dovolj pregledni, zahtevana pa je bila tudi zanesljivejša presoja položaja;
- kaže se tudi nezadovoljstvo, ker imajo nekatere invalidne osebe nezadosten dostop do informacij Komisije;
- zdi se, da je položaj v evropskih šolah v zvezi z invalidnimi učenci nezadovoljiv, in kot kaže, politika evropskih šol za vključevanje te kategorije otrok ni bila učinkovita;
- uporaba kodeksa dobrega ravnanja Komisije je pokazala na vrsto pomanjkljivosti, zlasti glede premajhnega števila ukrepov, s katerimi bi senzibilizirali osebe institucije prek programov usposabljanja ali seminarjev.

Varuh človekovih pravic se zaveda, da je Komisija sprejela vrsto zavez, s katerimi je želela odpraviti navedene pomisleke javnosti. Kot opaža varuh človekovih pravic, se je Komisija zavezala, da bo:

- zagotovila polno povračilo stroškov, povezanih s prikrajšanostjo; to se bo zgodilo, če bo proračunski organ zagotovil dovolj sredstev in če bo podpisan medinstitucionalni sporazum;
- razmislila o objavi splošnejših poročil o zaposlovanju invalidnih oseb, ta poročila bi morala vključevati obstoječe in prihodnje statistične podatke;
- sprejela nove standarde o dostopnosti svojih prostorov za invalide in povečala število parkirnih mest za invalide v svojih stavbah ali v njihovi bližini;
- v prihodnje organizirala posebne ukrepe za senzibilizacijo prek programov usposabljanja in konferenc ali seminarjev za zaposlene.

Varuh človekovih pravic glede na zaveze Komisije meni, da trenutno ni potrebe po nadaljnjem ukrepanju glede gornjih vidikov.

Kljub temu pa varuh človekovih pravic ugotavlja, da je položaj v zvezi z invalidnimi učenci v evropskih šolah še vedno nezadovoljiv. Ker želi varuh spremljati, kako se bo položaj razvijal v bližnji prihodnosti, se mu zdi potrebno, da mu Komisija do konca leta 2007 poroča, kako evropske šole napredujejo pri vključevanju invalidnih otrok. Varuh človekovih pravic se bo lahko na podlagi tega poročila odločil, ali naj še ukrepa glede tega vprašanja.

Varuh človekovih pravic upa, da bo Komisija zaradi rezultatov njegove pobude ponovno preučila, ali je treba popraviti katere od njenih ukrepov na tem področju, s čimer bo izboljšala svoje storitve, ki jih nudi evropskim državljanom.

3.9 VPRAŠANJA, KI JIH JE OBRAVNAVAL VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC

Domnevna diskriminacija na podlagi državljanstva

Povzetek vprašanja Q1/2007/ELB, ki ga je zastavil luksemburški varuh človekovih pravic

Luksemburški varuh človekovih pravic je na evropskega varuha človekovih pravic naslovil vprašanje, potem ko se je nanj obrnil državljan Luksemburga (v nadaljevanju pritožnik) v zvezi s sporom s francoskim ministrstvom za obrambo.

Pritožnik se je rodil v Franciji, nato se je preselil v Luksemburg. Pritožnik je pri starosti 20 let opravil 29-mesečno služenje v francoski vojski. Pozneje je pridobil luksemburško državljanstvo. Ker je bil



pritožniku podeljen naziv vojnega veterana, je kot vojni veteran vložil zahtevek za pokojnino. Francosko ministrstvo za obrambo je pritožnikov zahtevek zavrnilo, ker se je po služenju v francoski vojski odpovedal francoskemu državljanstvu. Luksemburški varuh človekovih pravic je posredoval primer francoskemu varuhu človekovih pravic. Francoski varuh človekovih pravic je menil, da so bile pritožnikove pravice obravnavane v skladu z veljavnimi predpisi.

Evropski varuh človekovih pravic je v tem primeru na podlagi informacij, ki so bile vsebovane v dopisu in pritožbenem spisu, sklepal, da je bil pozvan, naj izrazi stališče glede naslednjega: ali je bilo v okoliščinah, kakršne so bile v tem primeru, kršeno načelo nediskriminacije na podlagi državljanstva?

Varuh človekovih pravic je pripomnil, da je v skladu s členom 12 Pogodbe ES, „[k]jer se uporablja ta pogodba in ne da bi to vplivalo na njene posebne določbe, je prepovedana vsakršna diskriminacija glede na državljanstvo“. Ta prepoved je izraz splošnega načela enakosti, ki je osnovno načelo prava Skupnosti. Vseeno pa to načelo pride v poštev v položajih, ki sodijo na področje uporabe prava Skupnosti, in samo po sebi ne more povečati področja uporabe prava Skupnosti. Zato nacionalne zakonodaje, ki predvideva različno obravnavo državljanov Evropske unije na podlagi njihovega državljanstva, ni mogoče šteti za nezdružljivo s prej navedenim splošnim načelom prava Skupnosti (in se ne bo preučila glede njene skladnosti z načelom nediskriminacije), če se ta zakonodaja nanaša na položaj, ki ne sodi na področje uporabe prava Skupnosti.

V tem primeru se ne zdi, da je pritožnikov položaj dovolj povezan s področjem uporabe prava Skupnosti in da sodi nanj. V tem smislu se ni zdelo, da obstaja sekundarna zakonodaja Skupnosti glede tega vprašanja. V zadevnih okoliščinah se je zdelo, da ni kršeno splošno načelo prava Skupnosti, ki prepoveduje diskriminacijo na podlagi državljanstva.

ODNOSI Z INSTITUCIJAMI IN ORGANI EVROPSKE UNIJE



4



4 ODNOSI Z INSTITUCIJAMI IN ORGANI EVROPSKE UNIJE

Evropski varuh človekovih pravic posveti precej časa srečanjem s člani in uslužbenci organov in institucij EU, da bi spodbujal storitveno kulturo v upravi EU. V obravnavanem letu je bilo opravljenih več kot 60 takih srečanj. Na teh srečanjih lahko podrobneje pojasni svoje delo ter članom in uslužbencem približa potrebo po konstruktivnem reševanju pritožb. To poglavje vsebuje pregled teh srečanj.

Varuh človekovih pravic se je trikrat srečal z javnimi uslužbenci Evropske komisije z vseh ravni. Ker je Komisija institucija, v zvezi s katero varuh človekovih pravic opravi največ preiskav, je zlasti pomembno, da prevzame vodilno vlogo pri razvijanju storitvene kulture v odnosu do državljanov in spoštovanja njihovih pravic. Varuh človekovih pravic je na teh srečanjih prejel zelo spodbuden odziv. Ključni osebi, ki sta mu omogočili ta tri srečanja, sta bili podpredsednica Komisije Margot WALLSTRÖM, ki je med drugim pristojna za odnose z varuhom človekovih pravic, in generalna sekretarka Komisije Catherine DAY.

Zaradi privilegiranega odnosa, ki ga ima varuh človekovih pravic s Parlamentom, so zelo pomembna tudi srečanja s poslanci in uslužbenci Evropskega parlamenta. Evropski parlament izvoli varuha človekovih pravic, ta pa mu je odgovoren. Najpomembnejši dogodek na varuhovem koledarju, kar zadeva njegove odnose s Parlamentom, je bila plenarna razprava o letnem poročilu varuha človekovih pravic. Ta seja je potekala 25. oktobra in je podrobneje opisana v razdelku 6.1 tega poročila.

Varuh človekovih pravic odlično sodeluje z Odborom Evropskega parlamenta za peticije, ki je odgovoren za odnose z njim in pripravi poročilo o njegovem letnem poročilu. P.N. DIAMANDOUROS je leta 2007 sodeloval na treh sejah Odbora za peticije, na katerih je predstavil svoje letno poročilo in dve posebni poročili. V teh dveh poročilih so bile obravnavane uporaba jezikov na spletnih straneh predsedstev Sveta in težave z izvajanjem evropske direktive o delovnem času. Na prošnjo Odbora je na vseh njegovih sejah v letu 2007 varuha človekovih pravic zastopal član njegovega osebja. Varuh človekovih pravic je osebno sodeloval na sejah Odbora za peticije in Odbora za ustavne zadeve, da bi pojasnil predlagane spremembe svojega statuta (glej poglavje 2). Varuha je povabil tudi Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, da bi predstavil svoje izkušnje z obravnavo pritožb zaradi zavrnjenega dostopa do dokumentov v okviru postopka za spremembo Uredbe 1049/2001, ki je v teku.

Varuh človekovih pravic si je leta 2007 še naprej prizadeval stopiti v stik z drugimi institucijami in organi. Februarja se je sestal z Dimitrisom DIMITRIADISOM, predsednikom Evropskega ekonomsko-socialnega odbora. Julija se je v Frankfurtu srečal z Jean-Claudom TRICHETOM, predsednikom Evropske centralne banke, Lucasom D. PAPADEMOSOM, podpredsednikom, in Gertrude TUMPEL-GUGERELL, članico izvršilnega odbora. Tem srečanjem je sledila predstavitev višjim uslužbencem te banke. Leta 2007 je bilo tudi srečanje s predsednikom Sodišča Evropskih skupnosti Vassiliosom SKOURISOM.

Varuh človekovih pravic svoje uslužbence obvešča o novicah v drugih institucijah in organih EU na rednih srečanjih zaposlenih, ki jih organizira v Strasbourgu in na katera povabi zunanje govornike. Marca 2007 je predsednik Sodišča za uslužbence EU Paul J. MAHONEY osebju varuha človekovih pravic predstavil povzetek izkušenj tega nedavno ustanovljenega sodišča in vprašanja, ki neposredno zadevajo osebje varuha človekovih pravic, zadolženo za obravnavanje pritožb. Evropski nadzornik za varstvo podatkov Peter HUSTINX je decembra obiskal Strasbourg, da bi



predstavil najnovejši razvoj na področju varstva podatkov in odgovoril na vprašanja osebja varuha človekovih pravic v zvezi z obravnavanjem pritožb in upravnimi zadevami v instituciji. Živahni razpravi z vprašanji in odgovori, ki sta sledili predstavitvama, sta pokazali, kako dragoceni sta se predstavitvi zdeli osebju varuha človekovih pravic.

Že navedena srečanja in dogodki ter druge dejavnosti varuha človekovih pravic na tem področju so navedeni v naslednjih razdelkih tega poglavja¹.

4.1 EVROPSKI PARLAMENT

16. januarja: srečanje s pravnim svetovalcem Christianom PENNERO.

17. januarja: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Andrewom DUFFOM.

12. februarja: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Herbertom BÖSCHEM.

12. februarja: srečanje z generalnim sekretarjem Julianom PRIESTLEYJEM.

12. februarja: srečanje z generalnim direktorjem za infrastrukturo Nicolas-Pierrom RIEFFLOM.

13. februarja: sodelovanje na predstavitvi delovnega programa poslanca in predsednika Evropskega parlamenta Hans-Gerta PÖTTERINGA.

13. februarja: srečanja s poslanko Evropskega parlamenta Anneli JÄÄTTEENMÄKI in poslancem Evropskega parlamenta Paolom CASACO.

13. marca: predstavitev Letnega poročila za leto 2006 varuha človekovih pravic poslancu Evropskega parlamenta Hans-Gertu PÖTTERINGU.

14. marca: srečanje s poslanko Evropskega parlamenta Diano WALLIS.

27. marca: predstavitev posebnega poročila varuha človekovih pravic o uporabi jezikov na spletnih straneh predsedstev Sveta na seji Odbora za peticije.

24. aprila: srečanje s poslanko Evropskega parlamenta Sylvio-Yvonne KAUFMANN.

24. aprila: srečanje z namestnikom generalnega sekretarja Davidom HARLEYJEM.

25. aprila: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Íñigom MÉNDEZOM DE VIGOM.

26. aprila: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Richardom CORBETOM.

26. aprila: srečanje z generalnim sekretarjem Haraldom RØMERJEM.

26. aprila: srečanje s Christianom PENNERO.

2. maja: P. N. DIAMANDOUROS predstavi predlagane spremembe statuta varuha človekovih pravic Odboru za ustavne zadeve.

2. maja: srečanje s predsednikom Odbora za peticije, poslancem Evropskega parlamenta Marcinom LIBICKIM, in poročevalko o Letnem poročilu varuha človekovih pravic za leto 2006, poslanko Evropskega parlamenta Luciano SBARBATI. Srečanja se je udeležil tudi vodja sekretariata Odbora za peticije David LOWE.

¹

Če ni navedeno drugače, so srečanja potekala v Bruslju, Luxembourg ali Strasbourg.



2. maja: predstavitev Letnega poročila varuha človekovih pravic za leto 2006 Odboru za peticije. P. N. DIAMANDOUROS je na tem srečanju predstavil tudi predlagane spremembe statuta varuha človekovih pravic.
9. maja: varuh človekovih pravic se je udeležil slovesnosti ob dnevu Evrope, ki jo je organiziral informacijski urad Evropskega parlamenta v Strasbourgu.
22. maja: srečanja s poslanko Evropskega parlamenta Charlotte CEDERSCHIÖLD in poslancem Evropskega parlamenta Jackyjem HÉNINOM.
20. junija: srečanja s poslanko Evropskega parlamenta Luciano SBARBATI in poslancem Evropskega parlamenta Villejem ITÄLOM.
21. junija: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Metinom KAZAKOM.
4. oktobra: srečanja s poslanko Evropskega parlamenta Diano WALLIS in poslancem Evropskega parlamenta Costasom BOTOPOULOSOM.
4. oktobra: predstavitev posebnega poročila varuha človekovih pravic o izvajanju evropske direktive o delovnem času na seji Odbora za peticije.
24. oktobra: srečanja s poslancema Evropskega parlamenta sirom Robertom ATKINSOM in Andrewom DUFFOM.
25. oktobra: predstavitev Letnega poročila za leto 2006 varuha človekovih pravic plenumu Evropskega parlamenta (glej razdelek 6.1).
15. novembra: srečanja s poslancema Evropskega parlamenta Martinom SCHULZEM in Paulom VAN BUITENENOM.
22. novembra: srečanja s poslanko Evropskega parlamenta Diano WALLIS in poslancem Evropskega parlamenta Ioannisom VARVITSIOTISOM.
29. novembra: varuh človekovih pravic je predstavil svoje izkušnje z obravnavo pritožb zaradi zavrženega dostopa do dokumentov na seji Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve o postopku za spremembo Uredbe 1049/2001², ki je v teku.
10. decembra: srečanje s poslanko Evropskega parlamenta Mario Eleni KOPPA.
11. decembra: srečanja s poslankama Evropskega parlamenta Anneli JÄÄTTEENMÄKI in Mario DA ASSUNÇÃO ESTEVES, poslanci Evropskega parlamenta Costasom BOTOPOULOSOM, Ingom FRIEDRICHOM, Michaelom CASHMANOM in Marcom CAPPATOM ter vodjo sekretariata Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve Emiliom DE CAPITANIJEM.
12. decembra: srečanja s poslankama Evropskega parlamenta Charlotte CEDERSCHIÖLD in Diano WALLIS, poslanci Evropskega parlamenta Brianom CROWLEYJEM, Jens-Petrom BONDEJEM in Robertom ATKINSOM, poslanko Evropskega parlamenta Margrete AUKEN ter poslancema Evropskega parlamenta Davidom HAMMERSTEINOM in Christianom PENNERO.
12. decembra: udeležba na slovesnosti ob uradni razglasitvi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
13. decembra: srečanja s poslanko Evropskega parlamenta Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU in poslancem Evropskega parlamenta Josephom DAULOM.

²

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.



4.2 EVROPSKA KOMISIJA

12. januarja: srečanje z vodjo predstavništva Evropske komisije Themisom THEMISTOCLEOUSOM v Nikoziji na Cipru.

15. marca: srečanje z direktorjem Fernandom FRUTUOSOM DE MELOM, ki je med drugim odgovoren za odnose z evropskim varuhom človekovih pravic na generalnem sekretariatu.

24. aprila: srečanje s podpredsednikom Siimom KALLASOM, ki je odgovoren za upravne zadeve, revizijo in boj proti goljufijam.

22. maja: srečanje z vodjo pravne službe Michelom PETITOM.

28. junija: srečanje z generalno sekretarko Catherine DAY.

12. septembra: predstavitev na srečanju vodij delegacij za zunanje zadeve Komisije.

6. novembra: srečanje s častnim generalnim direktorjem in posebnim svetovalcem Jean-Claudom EECKHOUTOM.

7. novembra: srečanje s Catherine DAY, ki mu je sledila predstavitev osebju Komisije, pristojnemu za usklajeno obravnavanje preiskav varuha človekovih pravic. Na srečanju sta sodelovali podpredsednica Margot WALLSTRÖM, ki je odgovorna za institucionalne odnose in komunikacijsko strategijo, ter Catherine DAY.

29. novembra: srečanje z generalnimi direktorji.

4.3 DRUGE INSTITUCIJE IN ORGANI

12. februarja: srečanje s predsednikom Evropskega ekonomsko-socialnega odbora Dimitrisom DIMITRIADISOM.



P. N. DIAMANDOUROS in predsednik Evropskega ekonomsko-socialnega odbora Dimitris DIMITRIADIS.
Strasbourg, 12. februarja 2007.

15. marca: srečanje z generalnim direktorjem centra za strateške in poslovne zadeve Rémyjem JACOBOM in namestnikom vodje oddelka pri Evropski investicijski banki Felisminom ALCARPEJEM.

30. marca: predstavitev predsednika Sodišča za uslužbence EU Paula J. MAHONEYJA uslužbencem Urada evropskega varuha človekovih pravic.



2. julija: srečanja s predsednikom Evropske centralne banke Jean-Claudom TRICHETOM, podpredsednikom Lucasom D. PAPADEMOSOM in članico izvršilnega odbora Gertrude TUMPEL-GUGERELL. Tem srečanjem je sledila predstavitev višjim vodstvenim uslužbencem te banke v Frankfurtu v Nemčiji.

16. julija: srečanje s predsednikom Sodišča Evropskih skupnosti Vassiliosom SKOURISOM.

6. novembra: srečanje z veleposlanikom Vassilisom KASKARELISOM, stalnim predstavnikom Grčije pri Evropski uniji.

7. decembra: predstavitev evropskega nadzornika za varstvo podatkov Petra HUSTINXA uslužbencem Urada evropskega varuha človekovih pravic.

ODNOSI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN PODOBNIMI ORGANI



5



5 ODNOSI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN PODOBNIMI ORGANI

Varuhi človekovih pravic iz vse EU na nacionalni, regionalni in lokalni ravni imajo ključno vlogo pri zagotavljanju tega, da se v celoti spoštujejo državljanske pravice v skladu z zakonodajo EU. Evropski varuh človekovih pravic tesno sodeluje s kolegi, da bi zagotovili hitro in učinkovito obravnavo pritožb državljanov zaradi zakonodaje EU. To sodelovanje poteka večinoma znotraj Evropske mreže varuhov človekovih pravic. V tem poglavju so natančno opisane dejavnosti mreže v letu 2007, od katerih je bil najpomembnejši dogodek šesti seminar nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic EU in držav kandidatk. Ta dogodek je podrobno opisan v nadaljevanju. Na seminarju so varuhi človekovih pravic sprejeli izjavo, katere namen je prispevati k obveščanju državljanov in drugih uporabnikov storitev varuhov človekovih pravic o koristih, ki jih lahko pričakujejo, kadar se na člana mreže obrnejo z zadevo, ki spada v okvir zakonodaje EU. Ta razvoj je ključen za oblikovanje jasnejše javne podobe te mreže. Izjava je v celoti navedena v tem poglavju.

Med dejavnostmi, vključenimi v to poglavje, so tudi seminarji in konference, na katerih so sodelovali evropski varuh človekovih pravic in njegovo osebje v letu 2007, ter dvostranski stiki, ki jih je P. N. DIAMANDOUROS imel s kolegi varuhi človekovih pravic iz EU in zunaj nje.

5.1 EVROPSKA MREŽA VARUHOV ČLOVEKOVIH PRAVIC

V Evropsko mrežo varuhov človekovih pravic je vključenih skoraj 90 uradov v 31 evropskih državah. V Uniji združuje varuhe človekovih pravic in podobne organe na evropski, nacionalni in regionalni ravni, na nacionalni ravni pa vključuje tudi Norveško, Islandijo in države kandidatke za članstvo v EU. Vsi nacionalni varuhi človekovih pravic in podobni organi v državah članicah EU ter na Norveškem in v Islandiji so imenovali uradnika za zvezo, ki je kontaktna oseba za druge člane mreže.

Mreža je bila ustanovljena leta 1996 in se je postopoma razvila v učinkovito orodje sodelovanja za varuhe človekovih pravic in njihovo osebje, ki jo uporabljajo kot učinkovit mehanizem za sodelovanje pri obravnavi primerov. Za evropskega varuha je še posebno pomembna, ker mu omogoča hitro in učinkovito obravnavo pritožb, ki so zunaj njegove pristojnosti. Izkušnje in najboljša praksa se izmenjujejo na seminarjih in srečanjih, z rednim glasilom, elektronskim forumom in vsakodnevnim objavljanjem elektronskih novic. Obiski evropskega varuha človekovih pravic, ki jih organizirajo varuhi po državah članicah in državah pristopnicah, so se tudi izkazali za zelo učinkovite pri razvoju mreže. Razdelek 5.1 se zato končuje s kratko predstavitvijo informativnih obiskov varuha v letu 2007. Ti obiski so podrobneje obravnavani v razdelku 6.2.

Vse spodaj opisane dejavnosti so ključnega pomena in varuhom omogočajo da opravljajo svojo vlogo pri zagotavljanju pravilne uporabe zakonodaje EU po vsej Uniji. To je bistvenega pomena, da lahko državljani v celoti uveljavljajo svoje pravice po zakonodaji EU. Evropski varuh človekovih pravic zato temu pripisuje poseben pomen in razvoju mreže namenja precej sredstev.

Seminarji nacionalnih varuhov človekovih pravic

Seminarji nacionalnih varuhov človekovih pravic potekajo vsaki dve leti, skupaj pa jih organizirata evropski varuh človekovih pravic in njegov nacionalni kolega. Šesti seminar nacionalnih varuhov človekovih pravic iz držav članic Evropske unije in držav kandidatk sta skupaj organizirala francoski nacionalni varuh človekovih pravic Jean-Paul DELEVOYE in evropski varuh človekovih pravic. Potekal je v Strasbourgu od 14. do 16. oktobra 2007. To je bil drugi seminar nacionalnih varuhov človekovih pravic, organiziran v tem mestu. Od prvega, septembra 1996, je minilo malo več kot enajst let.

Udeležilo se ga je vseh 27 držav članic in tudi dve izmed treh držav kandidatk ter Norveška in Islandija. Kot so se dogovorili na petem seminarju, so prvič povabili k udeležbi tudi regionalne varuhe človekovih pravic iz držav Evropske unije, v katerih jih poznajo, to je iz Belgije, Nemčije, Španije, Italije, Avstrije in Združenega kraljestva¹.

Tema seminarja leta 2007 je bila „Premislek o dobrem upravljanju v Evropski uniji“. Za to temo so se odločili zaradi dejstva, da številni varuhi človekovih pravic na regionalni, nacionalni ali evropski ravni, ki zastopajo različne upravne kulture in tradicije, razmišljajo o načinih, kako izboljšati, na novo opredeliti in poglobiti svoje razumevanje dobrega upravljanja, da bi izboljšali kakovost storitev, ki jih ponujajo državljanom in na sploh uporabnikom javne uprave, ki jo nadzirajo. Izkazalo se je, da je bila tema dobro izbrana.

Razprave na seminarju

Seminar sta odprla soorganizatorja J.-P. DELEVOYE in N. DIAMANDOUROS. Uvodoma je zbrane pozdravila županja Strasbourga, senatorka Fabienne KELLER, njenemu pozdravu pa je sledilo pozdravno sporočilo, ki ga je poslal ministrski predsednik Francije g. François FILLON. Ta je poudaril vlogo, ki jo ima Evropa pri širjenju vrednot, kot so strpnost, dialog in demokracija, po vsem svetu. Dejal je, da so varuhi človekovih pravic v Evropi ena izmed najočitnejših pojavnih oblik teh vrednot. Ko varuhi človekovih pravic nadzorujejo izvajanje nekega zakona Evropske unije, katerega pomembnost raste, so v ospredju skupaj s tistimi, ki dan za dnem dejansko gradijo Evropo.



Županja Strasbourga, senatorka Fabienne KELLER, P. N. DIAMANDOUROS in francoski nacionalni varuh človekovih pravic Jean Paul DELEVOYE so odprli šesti seminar nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic EU in držav kandidatk. Strasbourg, 15. oktobra 2007.

Osrednji nagovor

Sodnik Allan ROSAS, predsednik tretjega senata Sodišča evropskih skupnosti (ECJ), je odprl razprave na seminarju z osrednjim nagovorom z naslovom „Zagotavljanje enotne uporabe prava Evropske unije v Uniji 27: vloga nacionalnih sodišč in oblasti“. Po mnenju sodnika ROSASA je ena

¹

Imena držav so navedena v protokolarnem vrstnem redu Evropske unije.



izmed bistvenih značilnosti prava Evropske unije ta, da ga morajo vsi uporabljati neposredno, vključno z nacionalnimi upravnimi organi. Poudaril je posebno pomembno vlogo nacionalnih varuhov človekovih pravic pri spremljanju upravnih sklepov in praks v zvezi z uporabo in izvajanjem ne samo izključno nacionalnega prava, temveč tudi prava Evropske unije. Dejal je, da bi storili napako, če bi se zanašali izključno na pravosodni sistem za zagotavljanje pravilne uporabe prava Evropske unije. Po njegovem mnenju državljani dosti raje vidijo, da se načela zakonitosti in dobrega upravljanja, zapisana v Listini Evropske unije o temeljnih pravic, spoštujejo sama po sebi, tako da se ni treba zatekati k sodnim postopkom, ki so lahko dolgi in dragi. V zvezi s tem se je pomembno spomniti, da je eden izmed temeljev pravne zgradbe Evropske unije njena neposredna pomembnost za posameznega državljana, saj jo lahko ta neposredno uveljavlja pred sodišči in upravnimi organi. Potrdil je, da delo varuhov človekovih pravic prispeva k utrjevanju vloge državljana. Sodna praksa Evropskega sodišča o evropskem državljanstvu je prav tako prispevala k poudarjanju „Evrope državljanov“.



Predsednik tretjega senata Sodišča Evropskih skupnosti sodnik Allan ROSAS med osrednjim govorom na šestem seminarju nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic EU in držav kandidatk. Strasbourg, 15. oktobra 2007.

Glede vprašanja *enotne* uporabe, ki je bila omenjena v naslovu sodnikovega govora, je ta priznal, da pomeni decentralizirana uporaba izziv. K odpravi problema pa nikakor ni prispevala širitev Evropske unije, ki zdaj vključuje 27 držav članic. Po njegovem mnenju bi decentralizacijo morali spremljati usklajevanje in sodelovanje, pristojnost, odgovornost in preglednost. Pri tem so ključnega pomena nacionalne institucije za spremljanje in nadzor ter usklajevanje med temi institucijami in institucijami na ravni Evropske unije. Zato je sodnik ROSAS pozdravil prirejanje rednih seminarjev nacionalnih varuhov človekovih pravic.



Direktor pri generalnem sekretariatu Evropske komisije Jens NYMAND CHRISTENSEN, ki je odgovoren za boljšo pravno ureditev in institucionalna vprašanja, med govorom na šestem seminarju nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic EU in držav kandidatk. Strasbourg, 15. oktobra 2007.



Tematsko srečanje 1: Zakonitost in dobro upravljanje: v čem je razlika?

Srečanje 1 je odprl Nikiforos DIAMANDOUROS, predsedovala pa mu je irska nacionalna varuhinja človekovih pravic Emily O'REILLY. Predstavitev DIAMANDOUROSA je bila posebej osredotočena na pojem „življenja, ki presega gole zakonske okvire“. Po njegovem mnenju je nadaljnji obstoj konceptualnega prostora za življenje, ki presega gole zakonske okvire, pozitiven za Evropske državljane. Pravo in zakonitost sta namreč še vedno tesno povezana predvsem s krivdo in kaznijo. Kultura storitev, ki bi jo varuhi človekovih pravic morali spodbujati, pa po njegovih besedah ni kultura krivde. Ne samo to, vsak poskus spodbujanja storitvene kulture skozi pravo bi lahko le okrepil ozkogledi in legalistični pristop. Sočasno bi pa lahko spodbudil tudi nagnjenost nekaterih pritožnikov, da imajo svoje pritožbe za ovadbe in ne za sredstva za doseganje praktične poprave krivic ali konstruktivne rešitve problema.

Druga pomembna ugotovitev se nanaša na razmerje med delom varuhov človekovih pravic in delom sodišč. Logika sodnih postopkov vodi k sodni obravnavi, v kateri sodišče avtoritativno ugotovi pravne pravice strank v postopku. Po drugi strani pa je logika postopkov varuha človekovih pravic drugačna in zahteva prilagodljivost med dvema načinoma delovanja. Po eni strani najdemo način spor-rešitev, ki se osredotoča na reševanje problemov, obvladovanje sporov, možnosti za kompromis in rešitve, ki ustrezajo obema stranema. Po drugi strani pa imamo način razsojanja, v katerem varuh človekovih pravic ugotovi, ali da nepravilnosti so ali da jih ni. Temu načinu delovanja vlada logika, ki je analogna logiki sodišča, kjer se ena od strani v postopku običajno vidi kot zmagovalec in druga kot poraženec. Ustrezno ravnotežje med obema načinoma je odvisno od samega primera in lahko v določenih primerih zahteva tudi večkratno spremembo načina delovanja. DIAMANDOUROS meni, da spodbuja evropske institucije k sodelovanju z njim v načinu spor-rešitev z zavedanjem, da njegova preiskava ni izključno usmerjena na vprašanje, „katere pravne pravice imajo strani v postopku“.

Razpravo na tem srečanju sta nato nadaljevala Alex BRENNINKMEIJER, nizozemski nacionalni varuh človekovih pravic, in Joseph SAID PULLICINO, malteški nacionalni varuh človekovih pravic. Po mnenju BRENNINKMEIJERJA zahtevajo državljani več kot samo zakonitost. Zahtevajo dobro upravljanje in pravilno ravnanje, kar pomaga ustvarjati ozračje sprejemanja, legitimnosti in nenazadnje zaupanja javnosti v delovanje vlade. Pravilno ravnanje in poštena obravnava državljanov sta bistvena dodatka k popolni zakonitosti. SAID PULLICINO se je strinjal, da preskus dobrega upravljanja zajema dosti širši spekter delovanja kot stroga zakonitost. Tudi kadar nepravilnost ne vključuje nezakonitosti, jo še vedno lahko primerjamo z dosti strožjim preskusom načel dobrega upravljanja, ki postaja čedalje bolj priznan neformalni vir prava. Dobro upravljanje tako kot zakonitost vedno implicira spoštovanje vladavine prava in ga nikoli ne moremo razumeti kot dovoljenje za delovanje zunaj zakona ali proti njemu. Dobro upravljanje, tako kot zakonitost, pomeni tudi tako delovanje, da državljan, stranka uprave, dobi takšno raven storitev, do kakršne je upravičen.

Evropa rezultatov – preventiva, partnerstvo in preglednost

Naslednji govor je imel Jens NYMAND-CHRISTENSEN, direktor, odgovoren za boljšo zakonodajo in institucionalne zadeve Generalnega sekretariata Evropske komisije. Njegov prispevek je imel naslov „Evropa rezultatov – preventiva, partnerstvo in preglednost“. NYMAND-CHRISTENSEN se je osredotočil na Sporočilo, ki ga je Komisija sprejela septembra 2007 in ki prav tako nosi naslov Evropa rezultatov - uporaba prava Skupnosti². Sporočilo poudarja skupek predlogov za izboljšanje uporabe prava Skupnosti, ki bi ga izvajale države članice. Namen teh predlogov je zagotoviti, da se bo pravo Skupnosti učinkoviteje izvajalo in da bodo pritožbe državljanov in podjetij rešene hitreje. Sporočilo govori o dejavnosti Komisije v tej zvezi in tudi o želenih prispevkih držav članic. Določa štiri glavna področja delovanja: bolj usmerjene preventivne ukrepe; izboljšano posredovanje informacij in reševanje problemov; učinkovitejše upravljanje primerov kršitev za zagotovitev največje ugodnosti za največje število oseb; in izboljšano preglednost.

Eden izmed najpomembnejših predlogov Sporočila se nanaša na vajo, v kateri bi organe držav članic v nekaterih primerih zaprosili, naj rešijo probleme v zvezi s pravom Skupnosti v kratkem

2

COM(2007) 502. Na voljo na: http://ec.europa.eu/community_law/eulaw/pdf/com_2007_502_en.pdf



roku (v osmih tednih) in posredujejo odgovore *neposredno* osebam, ki so sprožile vprašanje na Komisiji. Cilj vaje je najti hitrejša rešitve na poizvedbe in pritožbe državljanov in podjetij. NYMAND-CHRISTENSEN je v svojem osrednjem nagovoru dodatno pojasnil ta predlog, ki je posebnega pomena za varuhe človekovih pravic v državah članicah. Obvestil jih je, da so države članice pokazale veliko zanimanje za sodelovanje v tem poskusnem projektu, ki bo predvidoma trajal eno leto. Nato bo Komisija pripravila poročilo o svojih izkušnjah.

Tematsko srečanje 2: Odnos med varuhi človekovih pravic in sodišči

Razpravo na srečanju je odprl Mats MELIN, glavni parlamentarni varuh človekovih pravic na Švedskem. Na začetku je predstavil pristojnosti varuhov človekovih pravic pri nadzorovanju dela sodišč, ki so zelo različne po posameznih državah. Čeprav je priznal, da moramo videti vlogo sodišč v pravni državi kot posebno pomembno, je dejal tudi, da obstaja potreba po določenem nadzoru nad njimi. Govoril je o tem, kako pripadniki sodne veje oblasti dojemajo varuha človekovih pravic na primeru sistema, kot je švedski, kjer varuhi človekovih pravic resnično nadzirajo delovanje sodišč. Opozoril je na različne vloge sodišč in varuhov človekovih pravic ter nakazal možnosti za spore med njimi glede posameznih pravnih vprašanj. Sklenil je s vprašanjem, kako varuhi človekovih pravic ravna v primeru, kadar si razlagajo pravo drugače kot sodišče, še posebno sodišče najvišje stopnje.

Na tem srečanju, ki mu je predsedoval Allar JÕKS, estonski varuh človekovih pravic, sta razpravljala Marc FISCHBACH, nacionalni varuh človekovih pravic v Luksemburgu, in Janusz KOCHANOWSKI, varuh človekovih pravic na Poljskem. FISCHBACH je svojo predstavitev začel z obvestilom kolegom, da se v Luksemburgu državljani pogosto obračajo na varuha človekovih pravic za probleme, ki jih imajo s sodišči. Dejal je, da je bistvo problema v jasnem dojetju omejitev posredovanja varuha človekovih pravic, kajti čeprav mora podpirati legitimno načelo neodvisnosti sodne veje oblasti, mora hkrati zagotavljati pravico do sojenja ali sodne obravnave. Po njegovem mnenju morajo biti varuhi človekovih pravic sposobni razlikovati med pravico na eni strani – z drugimi besedami, suverenim izvrševanjem dolžnosti deljenja pravice – in sodno upravo na drugi strani, pri čemer mislimo na kateri koli upravni mehanizem, ki deluje pred sodno odločbo ali po njej. Čeprav varuh človekovih pravic ne sme posegati v izvrševanje suverene funkcije sodnega organa, je pristojen, da obravnava katero koli upravno napako sodne uprave. FISCHBACH je sklenil s tezo, da bi bilo verjetno pravilneje govoriti o odnosu med varuhom človekovih pravic in sodno upravo kot o kakršnem koli odnosu, ki utegne obstajati med varuhom človekovih pravic in sodišči. KOCHANOWSKI pa je svoji predstavitvi govoril o dvotirnem pristopu. Po eni strani se poljski varuh človekovih pravic ukvarja s posameznimi primeri državljanov, v katerih po njegovem mnenju izdane sodbe posegajo v pravice posameznika. Po drugi strani pa se ukvarja s splošnejšimi primeri, pogosto za izboljšanje delovanja uprave sodnega sistema, na primer s sprožanjem predlogov za spremembe določenega zakona ali pojasnitve spornih vprašanj v sodnih odločbah. Zato varuh človekovih pravic ob polnem upoštevanju neodvisnosti sodišč in kontradiktorne narave pravnih postopkov izkorišča svojo pravico do uvedbe postopkov pred sodišči z veliko obzirnostjo. Stranko podpira le, če vidi, da oseba, ki potrebuje pomoč, ni sposobna samostojno zagovarjati svoje pravice ali ko bi primer lahko pripeljal do pomembnega preboja in pomagal rešiti druge podobne primere, v katerih so ogrožene pravice posameznikov.

Tematsko srečanje 3: Pravna sredstva, poprava krivic in rešitve: kaj lahko ponudijo varuhi človekovih pravic?

Temu srečanju je predsedoval Peter KOSTELKA iz avstrijskega Odbora varuhov človekovih pravic.

Ann ABRAHAM, parlamentarna varuhinja človekovih pravic za zdravstvo v Združenem kraljestvu, je bila glavna govornica na tem srečanju. Predstavila je vprašanje pravnega sredstva ob upoštevanju varuha človekovih pravic predvsem kot pravosodnega organa – izvora neposrednih koristi za oškodovane državljane. Nato je predstavila tako pravno sredstvo, ki je v osnovi več kot le finančna poprava krivic ali rešitev spora, kar kaže na široko vlogo varuha človekovih pravic kot izvora širše javne koristi – javne koristi, ki izhaja iz spodbujanja dobrega upravljanja in dobre obravnave pritožb ter izboljšanja ponudbe javnih storitev, ob tem pa pomeni tudi zametek želje po dviganju zavesti o javnih politikah. ABRAHAMOVA je predstavila nazorne primere preiskav, ki jih je opravil njen



urad, na področju upravljanja s sistemom davčnih oprostitev v Združenem kraljestvu. Svojo predstavitev je sklenila s prikazom okvira načel, ki ga je začela razvijati z objavo sklopov načel dobrega upravljanja in načel odprave krivic.

Sledila sta prispevka Zdenke ČEBAŠEK TRAVNIK, varuhinje človekovih pravic v Sloveniji, in Arneja FLIFLETA, parlamentarnega varuha človekovih pravic na Norveškem, s katerima se je odprla splošna razprava na tem srečanju. ČEBAŠEK TRAVNIKOVA je opozorila na vrsto različnih stvari, ki vplivajo na način delovanja varuha človekovih pravic, in jih tudi podrobneje predstavila: družbo in kulturo; politični sistem; mednarodne povezave; aktualne probleme v državi; in osebne poteze varuha človekovih pravic. To tezo je ponazorila na konkretnem primeru občutljivega problema, s katerim se je ukvarjal njen urad, in sicer v zvezi z romsko družino v Sloveniji. FLIFLET je opozoril na dejstvo, da imajo varuhi človekovih pravic zelo različne strokovne izkušnje, osebnosti in pristojnosti in da to jasno vpliva na njihovo delo. Poudaril je dopolnilno vlogo varuha človekovih pravic nasproti sodiščem, saj imajo na voljo dosti širši nabor pravnih sredstev, poprav krivic in rešitev.

Tematsko srečanje 4: Prost pretok oseb: opredelitev problemov in kako jih varuhi človekovih pravic obravnavajo?

Namen tega sklepnega srečanja, ki mu je predsedoval španski nacionalni varuh človekovih pravic Enrique MÚGICA HERZOG, je bil nazorno prikazati možen prispevek varuhov človekovih pravic k reševanju pritožb državljanov glede prava Evropske unije. To srečanje je z uvodnim govorom odprl Jean-Paul DELEVOYE. Začel je s prikazom razvoja pravice do prostega gibanja od 50. let 20. stoletja do danes. Nato je predstavil nekaj ovir za mobilnost, za katere je dejal, da vendarle obstajajo, čeprav pomenijo zelo majhen odstotek vseh pritožb, ki jih prejme. Vendar pa je poudaril, da bo število pritožb te vrste v prihodnje verjetno naraščalo, in poudaril, da bo vloga varuhov človekovih pravic verjetno zelo pomembna. V sklepu je poudaril potrebo po sodelovanju med varuhi človekovih pravic za učinkovito reševanje pritožb pri prostem pretoku oseb.

Zatem je razpravo povzela Eliana NICOLAOI, ciprska komisarka za upravo. Menila je, da sta popolno izvajanje in uresničenje pravice do prostega gibanja med glavnimi izzivi varuhov človekovih pravic pri njihovem prizadevanju za vzpostavitev pristne kulture mobilnosti v Evropski uniji ob polnem spoštovanju človekovih pravic. Navedla je primere problematičnih področij na Cipru, predvsem pri medsebojnem priznavanju diplom. Sledil je Yorgos KAMINIS, grški nacionalni varuh človekovih pravic, in predstavil vrsto primerov iz svoje države. Trdil je, da so pritiski v določenih poklicih in politični pritiski – večinoma na občinski ravni – tisti, ki otežujejo svobodno opravljanje poklica državljanom Evropske unije v Grčiji. Varuh človekovih pravic ima pomembno vlogo pri pomoči tem državljanom v zvezi z uživanjem njihovih pravic glede prostega pretoka oseb, ki jih zagotavlja pravo Evropske unije.

Izjava Evropske mreže varuhov človekovih pravic

Poleg štirih tematskih srečanj je bila del seminarja tudi poglobljena razprava o zadevi, ki je temeljnega pomena za mrežo, to je o izjavi Evropske mreže varuhov človekovih pravic. Na petem seminarju nacionalnih varuhov človekovih pravic, ki je potekal v Haagu septembra 2005, se je evropski varuh človekovih pravic ponudil, da pripravi osnutek izjave, s katero bi seznanili državljane in druge uporabnike storitev varuha človekovih pravic o prednostih, ki jih prinaša posvetovanje s članom mreže o zadevi, ki spada v okvir prava Evropske unije. Osnutek izjave so razdelili članom mreže pred začetkom seminarja.

Razprava o izjavi je potekala na podlagi osrednjega nagovora nacionalnega varuha človekovih pravic z najdaljšim stažem na svetu, parlamentarnega varuha človekovih pravic na Danskem Hansa GAMMELTOFT-HANSENA. V svojem nagovoru je poudaril, da je bil namen razprav sprejeti izjavo, ki bi bila usmerjena na državljane in ki bi najkrajše in najpreprosteje ustrezno obravnavala tiste temeljne lastnosti, ki družijo varuhe človekovih pravic po Evropi in ki so jim skupne. GAMMELTOFT-HANSEN je pozval svoje kolege, naj sprejmejo osnutek izjave.



P. N. DIAMANDOUROS izroča darilo danskemu varuhu človekovih pravic Hansu GAMMELTOFT HANSENU ob njegovi dvajsetletnici na položaju. Strasbourg, 15. oktobra 2007.

Po živahni razpravi je bila izjava soglasno sprejeta. Evropski varuh človekovih pravic je oznanil, da se zavezuje k spodbujanju osveščanja o tej izjavi in pozval kolege, naj mu sledijo. Izjava, katere celotno besedilo najdete spodaj, bo redno pregledovana.

Odličen seminar

Poleg spodbudnih formalnih srečanj je bil seminar tudi priložnost za neformalne pogovore in srečanja. Voden ogled Strasbourga je veliko prispeval k splošnemu zadovoljstvu z organizacijo dogodka, prav tako pa tudi uradna večerja v impresivni palači Rohan, kjer so primerno proslavili dvajset let opravljanja funkcije danskega varuha človekovih pravic. Varuhi človekovih pravic so se zahvalili županji Strasbourga za sprejem, ki so ga bili deležni in gostoljubnost, s katero jih je sprejela.

Ob koncu seminarja so objavili, da bo sedmi seminar nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic Evropske unije in držav kandidatk leta 2009 na Cipru.



Udeleženci šestega seminarja nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic EU in držav kandidatk. Strasbourg, 15. oktobra 2007.



Evropska mreža varuhov človekovih pravic

Izjava

Izjava, sprejeta na šestem seminarju nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic EU in držav kandidatk v Strasbourg od 14. do 16. oktobra 2007

Evropska mreža varuhov človekovih pravic je pripravila to izjavo, da bolje predstavi razsežnost dela varuhov človekovih pravic v Evropski uniji (EU) in da pojasni storitve, ki jih zagotavljajo ljudem, ki se pritožujejo o zadevah s področja uporabe zakonodaje EU.

Nacionalni in regionalni varuhi človekovih pravic bistveno prispevajo k zagotavljanju, da lahko državljani in osebe s stalnim prebivališčem v EU poznajo in uživajo svoje pravice. Skupaj z Evropskim varuhom človekovih pravic sestavljajo *Evropsko mrežo varuhov človekovih pravic*.

Evropski varuh človekovih pravic na prostovoljni ravni povezuje vse nacionalne in regionalne varuhe človekovih pravic in podobne organe držav članic EU, nacionalne varuhe držav kandidatk, Islandije in Norveške ter Evropskega varuha človekovih pravic in odbora za peticije Evropskega parlamenta. V Nemčiji imajo odbori za peticije na državni in regionalni ravni podobno vlogo kot varuh človekovih pravic. So del mreže.

Zakonodaja in politika EU imata vedno večji vpliv na vsakodnevno življenje državljanov in oseb s stalnim prebivališčem v državah članicah. Večinoma jih izvajajo organi oblasti držav članic. Nacionalni in regionalni varuhi obravnavajo pritožbe proti organom oblasti držav članic, skupaj s pritožbami, ki zadevajo dejavnosti v okviru zakonodaje EU. Evropski varuh človekovih pravic nadzira institucije EU, kot je Evropska komisija.

Ustreden nacionalni ali regionalni varuh človekovih pravic je odgovoren za obravnavanje pritožb proti organom oblasti države članice, skupaj s pritožbami glede zadev, ki sodijo na področje uporabe zakonodaje EU. Evropski varuh človekovih pravic preiskuje pritožbe proti institucijam in organom Evropske unije.

Čeprav se pristojnosti in odgovornosti različnih varuhov v mreži zelo razlikujejo, si vsi prizadevajo, da bi javnosti zagotovili storitev, ki je nepristranska, učinkovita in poštena. V okviru svojih mandatov podpirajo načela, na katerih temelji Evropska unija.

„Unija temelji na načelih svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države, na načelih, ki so skupna vsem državam članicam“ (člen 6(1) Pogodbe o Evropski uniji).

Ena najpomembnejših dejavnosti mreže je širjenje informacij o zakonodaji in dobrih praksah EU, kakor tudi zagotavljanje najboljšega možnega služenja javnosti. Nacionalni in regionalni varuhi človekovih pravic v mreži lahko Evropskega varuha človekovih pravic zaprosijo za pisne odgovore na vprašanja o zakonodaji EU in njeni razlagi, skupaj z vprašanji, ki se pojavijo pri obravnavi posebnih primerov.

Vloga in namen varuhov človekovih pravic

Varuhi človekovih pravic v mreži so neodvisne in nepristranske osebe, ki jih določi ustava ali zakon za obravnavanje pritožb proti organom oblasti.

Za vsako pritožbo poskušajo najti primerno rešitev. Po preiskavi pritožbe in ugotovitvi, da je upravičena, lahko varuh človekovih pravic kritizira ravnanje in poda svoje mnenje, kako bi bilo treba primer ustrezno obravnavati. V več državah lahko varuh človekovih pravic predlaga rešitve, ki lahko na primer vključujejo ponovno obravnavo primera, opravičilo ali odškodnino. Nekateri varuhi človekovih pravic lahko poskušajo doseči sporazumno rešitev pritožbe.

V nekaterih primerih lahko pritožnik izbere, ali se bo obrnil na varuha človekovih pravic ali na sodišče. Vendar pa običajno varuh človekovih pravic ne more obravnavati pritožbe, če zadevo obravnava ali jo je obravnavalo sodišče. Za razliko od sodišča, varuh človekovih pravic ne more sprejemati pravno zavezujočih odločitev, vendar pa organi oblasti običajno upoštevajo priporočila varuha človekovih pravic. Če jih ne upoštevajo, lahko varuh človekovih pravic na primer s tem, da obvesti Parlament, pritegne politično in javno pozornost o primeru.



Poleg obravnavanja pritožb, delujejo varuhi človekovih pravic tudi proaktivno, da bi izboljšali kakovost javne uprave in javnih storitev. Spodbujajo dobro upravljanje in spoštovanje pravic, predlagajo primerne rešitve za sistemske težave, širijo najboljšo prakso in spodbujajo kulturo usmerjenosti k uporabnikom storitev.

Varuhi človekovih pravic spodbujajo organe oblasti, da pritožbe obravnavajo kot priložnost za učinkovito komuniciranje s pritožnikom in da popravijo vse pomanjkljivosti v svojih storitvah. Ustrezno temu večina varuhov človekovih pravic ne preiskuje pritožbe, če organu, proti kateremu je vložena pritožba, ni najprej dana ustrezna priložnost, da sam reši zadevo.

Podlage za delo varuhov človekovih pravic znotraj mreže so različne, navadno vključujejo: kršenje pravic, vključno s temeljnimi človekovimi pravicami; drugo nezakonito ravnanje, vključno z nespoštovanjem splošnih pravnih načel in načel dobrega upravljanja. Primeri nepravilnosti, ki jih varuh človekovih pravic lahko pomaga odpraviti, vključujejo nerazumne zamude, neupoštevanje uveljavljenih politik in postopkov, pomanjkanje nepristranskosti, nepravilnost, dajanje nepravilnih informacij ali nasvetov, nedoslednost in nevljudno vedenje.

Storitve za javnost

Varuhi človekovih pravic v mreži so zavezani k vljudnemu in spoštljivemu vedenju do članov javnosti. Težiti morajo k dostopnosti, usmerjenosti k storitvam, poštenosti, nepristranski, doslednosti in učinkovitosti.

Cilj varuhov človekovih pravic v mreži je preglednost njihovega dela in odločitev, v mejah kot jih določajo zakon, spoštovanje zasebnosti in utemeljeni razlogi za spoštovanje zaupnosti. Objavijo merila, ki jih upoštevajo pri obravnavanju pritožb, navedejo razloge za svoje odločitve in obveščajo javnost o svojih dejavnostih.

Varuhi človekovih pravic v mreži poskušajo ohraniti ustrezno ravnovesje med natančnostjo in hitrostjo preiskav, ob upoštevanju interesov pritožnikov in potrebe po učinkoviti uporabi sredstev.

Dostopnost

Varuhi človekovih pravic v mreži poskušajo omogočiti prost in enak dostop vsem, ki so upravičeni do njihovih storitev.

Pritožbe se navadno naslovijo neposredno na varuha človekovih pravic.

Storitve varuha človekovih pravic se pritožniku navadno ne zaračunajo.

Kjer so izjeme od omenjenih načel določene z zakonom, poskuša varuh človekovih pravic zmanjšati negativne posledice za pritožnike, kolikor je le mogoče.

Obravnavanje pritožb

Cilj varuhov človekovih pravic v mreži je, da pritožbe obravnavajo hitro in učinkovito. Upoštevajo ustrezne določbe zakonodaje EU, skupaj s splošnimi pravnimi načeli, kot je spoštovanje temeljnih pravic. Listina Evropske unije o temeljnih pravicah je pri tem lahko koristna oporna točka.

Vsaka prejeta pritožba se natančno analizira z namenom, da se zagotovi primerna rešitev.

Če je pritožba zavrnjena, varuh človekovih pravic o tem nemudoma obvesti pritožnika in jasno obrazloži razlog ali razloge. Če je mogoče, varuh svetuje pritožniku, na kateri drugi organ se lahko še obrne za pomoč.

Nekateri varuhi človekovih pravic uporabljajo skrajšani postopek, če prva analiza pokaže, da se težava pritožnika lahko reši hitro, na primer s telefonskim klicem.

Če se izvede polna preiskava pritožbe, varuh človekovih pravic zagotovi pritožniku informacije o poteku preiskave ali zagotovi, da lahko pritožnik enostavno pridobi takšne informacije. Ustrezne informacije lahko na primer zadevajo:

- postopek, ki je bil uporabljen;



- obseg preiskave, skupaj z vprašanjem ali vprašanji, o katerih teče preiskava, in
- napredovanje preiskave.

Po zaključku preiskave izda varuh človekovih pravic pisno poročilo ali odločitev, ki navadno zajema:

- ugotovitve varuha;
- mnenje, ali je pritožba v celoti ali delno utemeljena in razloge za to mnenje, ter
- morebitna priporočila varuha zadevnim organom oblasti.

Objava informacij

Varuhi človekovih pravic v mreži objavljajo informacije, ki so razumljive in dostopne brez težav. Takšne informacije so na primer:

- kdo se lahko pritoži;
- proti katerim organom oblasti je mogoče vložiti pritožbo;
- vrste dejavnosti, ki so lahko predmet pritožbe, vključno z dejavnostmi znotraj področja uporabe zakonodaje EU;
- pogoji za dopustnost pritožb;
- kako se pritožiti;
- kateri jezik ali jeziki se lahko uporabijo v pritožbi;
- (če je ustrezno) pogoji za uporabo skrajšanega postopka pri varuhu;
- kako pridobiti nasvet o možnosti za pritožbo (npr. telefonska linija), ter
- možne rešitve in pravna sredstva, če se ugotovi, da je pritožba utemeljena.

Evropski varuh človekovih pravic se je zavezal, da bo olajšal širok dostop do informacij, ki jih objavijo nacionalni in regionalni člani mreže.

Spletna stran Evropskega varuha človekovih pravic <http://www.ombudsman.europa.eu> vsebuje informacije o mreži in povezave do domačih spletnih strani njenih članov. Informacije so na zahtevo prav tako na voljo v Uradu varuha človekovih pravic (tel. št. +33 3 88 17 23 13).

Vedno boljše storitve za javnost

Varuhi človekovih pravic v mreži so zavezani k stalnim izboljšavam storitev, ki jih zagotavljajo javnosti. Zato se izjva redno preverja, najmanj vsaki dve leti, z namenom, da bi odražala razvoj najboljših praks.



Sodelovanje pri obravnavi primerov

Nacionalni in regionalni varuhi človekovih pravic v državah članicah so pristojni za obravnavanje številnih pritožb, ki so zunaj pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic, ker se ne nanašajo na institucijo ali organ Skupnosti. Leta 2007 je varuh človekovih pravic 816 pritožnikom svetoval, naj se obrnejo na nacionalnega ali regionalnega varuha, 51 pritožb pa je neposredno predal pristojnemu varuhu človekovih pravic. Primeri teh pritožb so v razdelku 2.5 tega poročila.

Poleg redne neformalne izmenjave informacij prek mreže je na voljo tudi poseben postopek, s katerim lahko nacionalni ali regionalni varuhi človekovih pravic zaprosijo za pisne odgovore na vprašanja o zakonodaji EU in njeni razlagi, vključno z vprašanji, ki se pojavijo pri njihovi obravnavi posebnih primerov. Evropski varuh človekovih pravic odgovori na vprašanja neposredno, če je ustrežnejše, pa za odgovor zaprosi drugo institucijo ali organ EU. Ta praksa je zdaj del izjave Evropske mreže varuhov človekovih pravic. Leta 2007 je varuh človekovih pravic prejel tri takšna vprašanja (po eno od nacionalnega, regionalnega in lokalnega varuha človekovih pravic) in zaključil tri vprašanja (vključno z enim iz leta 2005 in enim iz leta 2006). Primer vprašanja je naveden na koncu poglavja 3.

Glasilo evropskih varuhov človekovih pravic

Glasilo evropskih varuhov človekovih pravic poroča o delu članov Evropske mreže varuhov človekovih pravic in širšega članstva evropskega dela Mednarodnega združenja varuhov človekovih pravic (IOI). Izhaja v angleščini, francoščini, nemščini, italijanščini in španščini, prejema pa ga več kot 400 uradov na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Glasilo izhaja dvakrat na leto – aprila in oktobra.

Glasilo se je izkazalo za izjemno dragocen forum za izmenjavo informacij o zakonodaji EU in najboljši praksi. V številkah, ki sta izšli leta 2007, je bila obravnavana vrsta tem; članki so med drugim obravnavali nadvlado prava EU nad nacionalno zakonodajo, diskriminacijo in oviranje prostega gibanja, težave na področju okoljskega prava, zaščito otrokovih pravic in pravic starejših, težave v sektorju zdravstvene oskrbe ter vprašanja zasebnosti in varstva podatkov.

Orodja za elektronsko komunikacijo

Novembra 2000 je varuh človekovih pravic ustanovil spletni forum za razpravljanje in izmenjavo dokumentov za varuhe človekovih pravic in njihovo osebje, ki sodelujejo v mreži. Dostop do foruma, ki omogoča dnevno sodelovanje med uradi, ima več kot 230 posameznikov.

Najbolj priljubljena storitev na forumu so *dnevne novice varuha človekovih pravic*, ki so objavljene vsak delovni dan in vsebujejo novice iz uradov varuha človekovih pravic ter Evropske unije. Skoraj vsi uradi nacionalnih in regionalnih varuhov človekovih pravic v Evropi k *dnevnim novicam* redno prispevajo in jih redno prebirajo.

Tudi leta 2007 se je razpravljalni forum izkazal kot zelo uporabno orodje za urade varuhov človekovih pravic; na njem objavljajo vprašanja in odgovore in si tako izmenjujejo informacije. Tako se je začelo več pomembnih razprav. Zadevale so zelo različna vprašanja, kot so starostna diskriminacija, pravni okvir neprostoVOLjne psihiatrične hospitalizacije, kakovost javnih storitev, status pravnih strokovnjakov v pisarnah varuhov človekovih pravic in pobude Evropske komisije za izboljševanje obravnavanja pritožb zaradi kršitev.

Med vsebinami razpravljalnega foruma je tudi veljavni seznam nacionalnih in regionalnih varuhov človekovih pravic v državah članicah EU, Norveški, Islandiji in državah prosilkah za članstvo v EU. Na njem so redno objavljene vse spremembe podatkov za navezavo stikov z uradi varuhov človekovih pravic, zato je nepogrešljiv vir za varuhe človekovih pravic v Evropi.

Informativni obiski

Leta 2007 je evropski varuh človekovih pravic obiskal svoje kolege v Nemčiji (marca), na Švedskem (maja) in v Belgiji (novembra). Ti obiski so odlična priložnost za krepitev delovnih odnosov v



Evropski mreži varuhov človekovih pravic in izboljšanje obveščenosti o zunajsodnih pravnih sredstvih, ki jih zagotavljajo varuhi človekovih pravic in odbori za peticije. Ti obiski so podrobno obravnavani v razdelku 6.2.

5.2 DRUGI SEMINARJI IN KONFERENCE VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Evropski varuh človekovih pravic pa s stanovskimi kolegi ni sodeloval zgolj pri dejavnostih Evropske mreže varuhov človekovih pravic. Kot dejavni član vrste organizacij varuhov človekovih pravic redno sodeluje na konferencah in seminarjih, ki jih te prirejajo.

Med dogodki, na katerih je leta 2007 sodeloval P. N. DIAMANDOUROS, sta bila okrogla miza varuhov človekovih pravic in Sveta Evrope, ki je potekala aprila v Atenah v Grčiji, in seminar programa Eunomia grškega varuha človekovih pravic in komisarja za človekove pravice Sveta Evrope, ki ga je septembra v Sofiji gostil bolgarski varuh človekovih pravic.

Evropski varuh človekovih pravic je bil povabljen tudi k udeležbi na dogodkih, organiziranih ob več obletnicah institucij varuhov človekovih pravic. Dne 27. marca se je v Londonu srečal s parlamentarno varuhinjo človekovih pravic in varuhinjo za nadzor zdravstvenih storitev Združenega kraljestva Ann ABRAHAM ob štiridesetletnici tega urada. Yorgos KAMINIS je P. N. DIAMANDOUROSA kot prvega grškega varuha človekovih pravic povabil k udeležbi na dogodku ob desetletnici institucije grškega varuha človekovih pravic, ki je potekal aprila v Atenah. Dne 22. junija je P. N. DIAMANDOUROS obiskal Madrid in se udeležil dogodka ob petindvajseti obletnici ustanovitve urada *Defensor del Pueblo* v Španiji z Enriquejem MÚGICA HERZOGOM. P. N. DIAMANDOUROS se je na začetku leta pridružil tudi pooblaščenki za upravo na Cipru Eliani NICOLAOU na slovesnosti ob vselitvi v nove prostore njenega urada v Nikoziji.



P. N. DIAMANDOUROS in nacionalni varuh človekovih pravic Enrique MÚGICA HERZOG ob srečanju z Njegovo kraljevo visokostjo princem Asturije. Madrid, 22. junija 2007.

Uslužbenci Urada evropskega varuha človekovih pravic so tudi zastopali svojo institucijo na dogodkih varuhov človekovih pravic v tem letu. Pomočnik varuha človekovih pravic Nicholas CATEPHORES se je septembra udeležil 28. letne konference Združenja varuhov človekovih pravic ZDA v Anchorageu v ZDA, pravna strokovna sodelavka Ida PALUMBO pa se je oktobra udeležila konference, ki jo je organiziral regionalni varuh človekovih pravic Benečije v Italiji. Glavni pravni svetovalec Olivier VERHEECKE se je udeležil prvega srečanja sredozemskih varuhov človekovih pravic, ki je novembra potekalo v Rabatu v Maroku in so ga skupaj



organizirali španski *Defensor del Pueblo*, francoski *Médiateur de la République* in maroški *Diwan Al Madhalim* (varuh človekovih pravic).

5.3 DRUGI DOGODKI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN NJIHOVIM OSEBJEM

Leta 2007 je bilo veliko dvostranskih stikov med evropskim varuhom človekovih pravic ter varuhi človekovih pravic iz Evrope in od drugod. Namen teh srečanj je bil spodbuditi dejavnosti varuhov človekovih pravic, razpravljati o medinstitucionalnih odnosih in izmenjati najboljšo prakso.

P. N. DIAMANDOUROS se je srečal s ciprsko kolegico, pooblaščenko za upravo Eliano NICOLAOU, varuhom človekovih pravic zvezne dežele Porenje-Pfalz v Nemčiji Ulrichom GALLEJEM, namestnikom islandskega varuha človekovih pravic Kjartanom BJÖRGVINSSONOM, portugalskim varuhom človekovih pravic Henriquejem NASCIMENTOM RODRIGUESOM in francoskim nacionalnim varuhom človekovih pravic Jean-Paulom DELEVOYEM.

P. N. DIAMANDOUROS se je tudi srečal in si izmenjal mnenja z varuhi človekovih pravic iz držav zunaj EU, vključno z varuhom človekovih pravic iz Vzhodnega Timorja Sebastiãom DIASOM XIMENESOM, maroškim varuhom človekovih pravic Moulayem Mhamedom IRAKIJEM in varuhom človekovih pravic kanadske pokrajine Ontario Andréjem MARINOM.

OBVEŠČANJE



6



6 OBVEŠČANJE

Evropski varuh človekovih pravic se globoko zaveda, kako pomembno je zagotoviti, da so osebe, ki imajo težave z upravo EU, seznanjene s svojo pravico do pritožbe. Vsako leto je vloženega veliko truda v navezovanje stikov z državljani, podjetji, nevladnimi organizacijami in drugimi ustreznimi subjekti, da bi jih seznanili s storitvami varuha človekovih pravic. Leta 2007 so varuh človekovih pravic in osebje iz njegovega urada pripravili več kot 130 predstavitev na konferencah, seminarjih in srečanjih. Medijske dejavnosti so se pospešeno nadaljevale, in sicer je varuh človekovih pravic imel šest tiskovnih konferenc in več kot 40 intervjujev z novinarji tiskanih, radijskih in televizijskih ter elektronskih medijev. Informativni obiski v Nemčiji, na Švedskem in v Belgiji so bili za varuha človekovih pravic dodatna priložnost za izboljšanje obveščenosti državljanov teh držav o njegovi vlogi.

V tem poglavju so obravnavane dejavnosti evropskega varuha človekovih pravic na področju obveščanja v letu 2007. Na začetku so predstavljeni najpomembnejši dogodki leta, sledijo varuhovi informativni obiski, udeležba na dogodkih in konferencah, odnosi z mediji, objave in elektronska sporočila.

6.1 NAJPOMEMBNEJŠI DOGODKI LETA

50. OBLETNICA RIMSKE POGODBE

Evropska unija je leta 2007 praznovala 50. obletnico Rimske pogodbe. Ob tej pomembni priložnosti je bila po vsej Uniji organizirana vrsta dogodkov. Evropski varuh človekovih pravic in njegovo osebje so dejavno sodelovali na več takih dogodkih. Dnevi odprtih vrat, organizirani v Berlinu, Budimpešti in Varšavi, so bili še posebej pomembni, saj se je tako več sto tisoč ljudi poučilo o dejavnostih Unije.



Državljeni med obiskom stojnice varuha človekovih pravic na dnevu odprtih vrat v Berlinu 25. marca 2007.

Kot vsako leto je urad sodeloval tudi pri dnevih odprtih vrat, ki jih je Evropski parlament organiziral v Strasbourgu in Bruslju. Obiskovalcem so bili razdeljeni gradivo o delu varuha človekovih pravic



v 26 jezikih ter vrsta promocijskih izdelkov. Vseh teh dogodkov so se udeležili uslužbenci urada, ki so odgovarjali na vprašanja o delu varuha človekovih pravic.



Več tisoč obiskovalcev je obiskalo stojnico varuha človekovih pravic na dnevih odprtih vrat v Strasbourgu in Bruslju 1. in 5. maja 2007, mnogi so se tudi poglobljeno pogovorili z varuhovimi uslužbenci.



Evropski kviz za otroke je bil osrednji del stojnice varuha človekovih pravic na dnevih odprtih vrat v Strasbourgu in Bruslju 1. in 5. maja 2007.

Varuh človekovih pravic je maja obiskal Varšavo, kjer je sodeloval na okrogli mizi za zainteresirane strani, ki jo je organiziralo predstavništvo Evropske komisije na Poljskem. Povabljen je bil tudi kot govornik na dogodek ob dnevu Evrope v Evropskem parlamentu v Strasbourgu, ki se ga je udeležilo približno 500 študentov.

Varuhu človekovih pravic in njegovemu osebju so ti dogodki omogočili, da so se srečali z zainteresiranimi državljani in jih obvestili, kako lahko uporabljajo varuhove storitve. Na vseh dogodkih so bili odzivi zelo spodbudni.

LETNO POROČILO 2006

Letno poročilo je najpomembnejša publikacija varuha človekovih pravic. Vsebuje pregled njegovih dejavnosti pri obravnavanju pritožb v posameznem letu, priča o njegovih prizadevanjih za boljšo obveščenost o njegovem delu in pojasnjuje, kako so bila porabljena sredstva, ki jih je imel na voljo. Za poročilo se zanima veliko skupin in posameznikov na številnih ravneh – kolegi varuhi, politiki, javni uslužbenci, strokovnjaki, akademski krogi, interesne skupine, nevladne organizacije, novinarji ter državljani na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

P. N. DIAMANDOUROS je 13. marca 2007 predstavil svoje poročilo poslancu in predsedniku Evropskega parlamenta Hans-Gertu PÖTTERINGU, Odboru Evropskega parlamenta za peticije pa 2. maja. Na tem srečanju je imel varuh človekovih pravic priložnost pojasniti rezultate, dosežene v obravnavanem letu, in s člani Odbora izmenjati mnenja o zamislih in pobudah za prihodnost.

Poslanka Evropskega parlamenta Luciana SBARBATI je pripravila poročilo Odbora o dejavnostih varuha človekovih pravic v letu 2006. Dne 25. oktobra je plenum Parlamenta razpravljal o poročilu L. SBARBATI ob sodelovanju P. N. DIAMANDOUROSA in podpredsednice Evropske komisije Margot WALLSTRÖM. Plenum Parlamenta je nato na podlagi poročila L. SBARBATI sprejel resolucijo, v kateri je izrazil svoje zadovoljstvo z dejavnostmi varuha človekovih pravic, konstruktivnim sodelovanjem med varuhom in institucijami ter varuhovo javno podobo.

Varuh človekovih pravic je medijem predstavil svoje poročilo na tiskovni konferenci 3. maja. Več kot 50 novinarjev, ki so se udeležili tega dogodka, mu je dalo priložnost, da je opozoril na najpomembnejše rezultate svojih preiskav v letu 2006.



DOBRO UPRAVLJANJE IN EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC: DELAVNICA

Varuh človekovih pravic je 8. in 9. novembra v Bruslju pripravil delavnico za snovanje uporabnih zamisli in strategij v zvezi s tem, kako lahko evropski varuh človekovih pravic spodbuja načela dobrega upravljanja v institucijah in organih EU. Med udeleženci so bili nekdanji varuh človekovih pravic, upokojeni visoki uradniki iz glavnih institucij EU ter člani akademske skupnosti.

Udeleženci so se najprej posvetili pojmu dobrega upravljanja v EU, nato pa so obravnavali vlogo evropskega varuha človekovih pravic pri spodbujanju storitvene kulture v odnosu do državljanov. Med drugim so obravnavali vprašanja v zvezi s tem, kako čim bolj opredeliti ključne elemente storitvene kulture v okviru EU, kako določiti meje dobrega upravljanja in kako spodbuditi institucije in organe EU, naj uvedejo tehnike za zmanjševanje ali omejevanje konfliktov in spodbujanje konstruktivnega dialoga z državljani. Udeleženci so nato preučevali povezavo med delom varuha človekovih pravic in sodišč. Posvetili so se nadomestnim rešitvam, ki bi jih moral varuh človekovih pravic uporabiti, da bi dosegel pozitivno prepoznavnost, ki bi bila jasno ločena od vloge sodišč, in se posvetovali o tem, kako dejaven bi moral biti varuh pri oblikovanju in razširjanju jasnega sporočila, na primer, o pravicah in odgovornostih, povezanih z evropskim državljanstvom.

Na delavnici je potekala živahna izmenjava mnenj o tem, kako lahko evropski varuh človekovih pravic prispeva k uresničitvi pravice do dobrega upravljanja, predstavljene pa so bile tudi številne inovativne zamisli za prihodnja leta.

6.2 INFORMATIVNI OBISKI

Varuh človekovih pravic je leta 2003 začel uresničevati pester program informativnih obiskov v državah članicah in pristopnicah, da bi izboljšal obveščenost državljanov o njihovi pravici do pritožbe evropskemu varuhu človekovih pravic ter še okrepil delovne odnose z nacionalnimi in regionalnimi stanovskimi kolegi. Ti obiski se uspešno nadaljujejo, tako da je varuh zdaj obiskal že vse države članice EU, nekatere celo večkrat. Stanovski kolegi varuha človekovih pravic iz držav članic in držav kandidatk pripravijo poglobljen program dejavnosti in srečanj za vsak njegov obisk in ga na njem pogosto spremljajo. Za državljane je zelo dragoceno, da se dogodkov udeležita nacionalni in evropski varuh človekovih pravic, saj lahko tako bolje razumejo in cenijo vlogo in pristojnosti vsakega od njiju ter se zavejo, da njihove pravice izvirajo ne samo iz državljanstva lastne države, temveč tudi iz državljanstva EU.

Varuh človekovih pravic je leta 2007 obiskal Nemčijo, Švedsko in Belgijo, kjer se je srečal s člani parlamenta, sodniki, višjimi javnimi uslužbenci, znanstveno skupnostjo, morebitnimi pritožniki in drugimi državljani. V naslednjem razdelku je pregled najrazličnejših srečanj, ki so potekala na teh obiskih, navedeni pa so tudi ključni sogovorniki in številne predstavitve.

NEMČIJA

Evropski varuh človekovih pravic je bil od 19. do 21. marca na obisku v Berlinu. Obisk so organizirali nemško ministrstvo za zunanje zadeve ter urada Evropske komisije in Evropskega parlamenta v Berlinu.

P. N. DIAMANDOUROS je na tem obisku lahko vzpostavil stik s ključnim občinstvom in razpravljal o svojem delu na srečanjih z najvišjimi vladnimi in državnimi uslužbenci, mediji ter državljani in predstavniki ciljnih skupin. P. N. DIAMANDOUROS se je srečal z zvezno kanclerko Angelo MERKEL, predsednikom Nemčije Horstom KÖHLERJEM in predsednikom *Bundestaga* Norbertom LAMMERTOM, da bi si izmenjali mnenja o tem, kako izboljšati ozaveščenost nemške javnosti o storitvah evropskega varuha človekovih pravic. P. N. DIAMANDOUROS se je srečal tudi z ministrico za pravosodje Brigitte ZYPRIES, državnim ministrom za evropske zadeve Günterjem

GLOSERJEM, parlamentarnim državnim sekretarjem pri ministrstvu za notranje zadeve Petrom ALTMAIERJEM, parlamentarnim državnim sekretarjem pri ministrstvu za gospodarstvo in tehnologijo Petrom HINTZEJEM in vodjo zveznega protidiskriminacijskega urada Martino KÖPPEN.



P. N. DIAMANDOUROS in zvezna kanclerka Angela MERKEL. Berlin, 20. marca 2007.



P. N. DIAMANDOUROS in predsednik *Bundestaga* Norbert LAMMERT. Berlin, 20. marca 2007.

Nadaljnji razvoj odnosov z Odborom za peticije v *Bundestagu* in njegovo predsednico Kersten NAUMANN je bil pomemben del tega obiska. P. N. DIAMANDOUROS je lahko predstavil svoje delo na srečanju z Odborom za peticije. Poleg tega je na večerji, ki jo je organizirala Kersten NAUMANN, potekala plodna izmenjava mnenj, pri kateri so sodelovali predstavniki odborov za peticije deželnih zborov Berlina in Brandenburga.

P. N. DIAMANDOUROS je svoje delo predstavil na predavanju na univerzi *Humboldt-Universität Berlin* in na dogodku za morebitne pritožnike, državljane in druge zainteresirane osebe, ki so ga skupaj organizirali urada Evropskega parlamenta in Komisije ter ustanova *Institut für Europäische Politik* v Berlinu. Sledila je tiskovna konferenca in več posamičnih intervjujev z radijskimi in časopisnimi novinarji.

P. N. DIAMANDOUROS je 22. marca obiskal Mainz, da bi poglobil odnose s svojimi stanovskimi kolegi v Nemčiji. Sodeloval je na „Konferenci o čezmejnem sodelovanju varuhov človekovih pravic v širši regiji“, ki jo je organiziral varuh človekovih pravic zvezne dežele Porenje-Pfalz Ullrich GALLE. P. N. DIAMANDOUROS se je srečal tudi s predsednikom *Landtaga* zvezne dežele Porenje-Pfalz Joachimom MERTESOM in se podpisal v zlato knjigo *Landtaga*.



© Bundestag



P. N. DIAMANDOUROS s člani in osebjem Odbora za peticije v *Bundestagu*. Berlin, 20. marca 2007.

Dne 25. aprila je obiskal tudi nemška višja sodišča v Karlsruheju. Izmenjal je mnenja s predsednikom Zveznega ustavnega sodišča Hans-Jürgenom PAPIERJEM in predsednikom Višjega zveznega sodišča Günterjem HIRSCHOM.

Evropski varuh človekovih pravic je 27. junija nazadnje obiskal še trgovinsko zbornico v Frankfurtu in o svojem delu razpravljal z namestnikom generalnega direktorja in predstavnikom trgovinske zbornice za odnose z javnostmi Hans-Joachimom OTTOM. Svoje delo je nato predstavil na predavanju na univerzi *Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt*, kjer ga je gostil profesor Hans-Jürgen PUHLE.

ŠVEDSKA

Evropski varuh človekovih pravic je bil od 14. do 16. maja na obisku na Švedskem. Obisk je organiziral urad parlamentarnih varuhov človekovih pravic, ki je pripravil obsežen program srečanj, predavanj in intervjujev, da bi evropskemu varuhu človekovih pravic omogočil izboljšati obveščenost o njegovi vlogi.

Institucija švedskih parlamentarnih varuhov človekovih pravic je najstarejša takšna institucija na svetu in bo leta 2009 praznovala svojo dvestoletnico. P. N. DIAMANDOUROS je obisk izkoristil za izmenjavo izkušenj in razpravo o delovnih metodah z glavnim parlamentarnim varuhom človekovih pravic Matsom MELINOM, tremi parlamentarnimi varuhi človekovih pravic – Kerstin ANDRÉ, Nils-Olofom BERGGRENOM in Cecilio NORDENFELT ter namestnikom parlamentarnega varuha človekovih pravic Hansom RAGNEMALMOM. Izkoristil je tudi priložnost za predstavitev uslužbencem parlamentarnih varuhov človekovih pravic, na kateri je bilo sproženih veliko zanimivih vprašanj.

Med obiskom je o svojem delu razpravljal z ministrico za zadeve EU Cecilio MALMSTRÖM, državnim sekretarjem Håkanom JONSSONOM, predsednikom Vrhovnega sodišča Johanom MUNCKOM in predsednikom Vrhovnega upravnega sodišča Runejem LAVINOM. Srečal se je tudi s predsedujočo Stalnemu odboru za ustavne zadeve Berit ANDNOR in podpredsednico Odbora za zadeve Evropske unije Susanne EBERSTEIN ter članom Skupnega odbora za ustavno pogodbo Evropske unije Björn HAMILTONOM.

Varuh človekovih pravic je imel na tem obisku več odličnih priložnosti, da je s svojim delom seznanil raznoliko ciljno občinstvo. Švedska odvetniška zbornica je organizirala seminar za pravnike, ki se specializirajo za zadeve EU, na katerem je imel P. N. DIAMANDOUROS predstavitev z naslovom „Evropski varuh človekovih pravic je vedno na voljo“. Dogodek je gostila generalna sekretarka odvetniške zbornice Anne RAMBERG, nato pa je bil v glasilu odvetniške zbornice objavljen članek o varuhu človekovih pravic. P. N. DIAMANDOUROS je dal tudi intervjuja za *Riksdag & Departement* in najbolj prodajani časopis na Švedskem *Aftonbladet*, ki je objavil celostranski

članek o delu varuha človekovih pravic. Na srečanjih z vodjo predstavništva Evropske komisije Andersom HENRIKSSONOM in direktorjem informacijskega urada Evropskega parlamenta Björn KJELLSTRÖMOM je potekala razprava o zamislih za čim boljše ozaveščenost o evropskem varuhu človekovih pravic v Švedski.



P. N. DIAMANDOUROS z (od leve proti desni) državnim sekretarjem Håkanom JONSSONOM, ministrico za zadeve EU Cecilio MALMSTRÖM in glavnim parlamentarnim varuhom človekovih pravic Matsom MELINOM. Stockholm, 16. maja 2007.

P. N. DIAMANDOUROS je predavateljem oddelkov za pravo in politične vede na Univerzi Uppsala predstavil svoje delo v govoru z naslovom „Preglednost, odgovornost in demokracija v EU“. Ob tej priložnosti ga je gostil izredni profesor javnega prava Thomas BULL. Opravil je tudi koristno srečanje z višjimi javnimi uslužbenci ministrstva za pravosodje in urada ministrskega predsednika, na katerem je predstavil temo „Krepitev dobrega upravljanja v EU – prihodnji izzivi“, o kateri so tudi razpravljali.



P. N. DIAMANDOUROS predstavlja svoje delo švedski odvetniški zbornici. Stockholm, 15. maja 2007.

BELGIJA

Evropski varuh človekovih pravic je bil od 26. do 28. marca na obisku v Belgiji. Obisk je organiziral urad zveznega varuha človekovih pravic, ki je pripravil najrazličnejša srečanja, na katerih je evropskemu varuhu človekovih pravic omogočil izboljšati obveščenost najvišjih vladnih in državnih uslužbencev, morebitnih pritožnikov in zainteresiranih državljanov o njegovi vlogi.

Obisk je bil odlična priložnost za nadaljnji razvoj odnosov z belgijskima zveznima varuhoma človekovih pravic Catherine DE BRUECKER in Guidom SCHUERMANSOM. Poleg uradnih srečanj, na katerih so razpravljali o svojih nalogah, je imel varuh človekovih pravic več priložnosti



za bolj neformalno izmenjavo mnenj, vključno z večerjo, ki so jo organizirali s flandrijskim regionalnim varuhom človekovih pravic Bernardom HUBEAUJEM in varuhinjo človekovih pravic francosko govoreče skupnosti Marianne DE BOECK. P. N. DIAMANDOUROS je imel tudi priložnost za pogovor z drugimi varuhi človekovih pravic na lokalni ravni in za zasebni sektor v Belgiji na generalni skupščini *Concertation Permanente des Médiateurs et Ombudsmans*, na kateri je imel predstavitev o preglednosti. Temu srečanju sta predsedovala valonski regionalni varuh človekovih pravic Frédéric BOVESSE in varuh človekovih pravic na področju pokojnin Jean Marie HANNESSE. Sledil je sprejem, ki ga je organiziral guverner province Namur Denis MATHEN.

© Belgijski zvezni varuh človekovih pravic



P. N. DIAMANDOUROS z belgijskimi varuhi človekovih pravic na zvezni, regionalni in lokalni ravni ter za zasebni sektor v generalni skupščini *Concertation Permanente des Médiateurs et Ombudsmans*.
Namur, Belgija, 27. novembra 2007.

P. N. DIAMANDOUROS je med obiskom o svojem delu razpravljal z ministrom za zunanje zadeve Karlom DE GUCHTOM, ministrico za pravosodje Laurette ONKELINX in ministrom za javno upravo Christianom DUPONTOM. Po srečanju s predsednikom predstavniškega doma Hermanom VAN ROMPUYEM in podpredsednikom Hermanom DECROOJEM je varuh človekovih pravic predstavil svoje delo Svetovalnemu odboru za evropske zadeve in Odboru za peticije. Med obiskom je imel tudi priložnost srečati se s člani belgijske sodne oblasti, in sicer s prvim predsednikom Kasacijskega sodišča Ghislainom LONDERSOM, predsednikoma Kasacijskega sodišča Ivanom VEROUGSTRAETEJEM in Christianom STORCKOM, predsednikoma Ustavnega sodišča Marcom BOSSUYTOM in Michelom MELCHIORJEM ter predsednico Državnega sveta Marie-Rose BRACKE.

© Belgijski zvezni varuh človekovih pravic



Belgijska zvezna varuhinja človekovih pravic Catherine DE BRUECKER, predsednik predstavniškega doma Herman VAN ROMPUY, P. N. DIAMANDOUROS, podpredsednik predstavniškega doma Herman DECROO in belgijski zvezni varuh človekovih pravic Guido SCHUERMANS med informativnim obiskom evropskega varuha človekovih pravic v Belgiji od 26. do 28. novembra 2007.



Informativni obisk je vključeval predstavitvi na univerzi *Université Libre de Bruxelles* in Katoliški univerzi Leuven, na katerih je bilo več kot 250 študentov, ki jih je zelo zanimalo delo varuha človekovih pravic. Obisk se je končal s predstavitvijo osebju belgijskega zveznega varuha človekovih pravic, na kateri je bilo sproženih več zelo pomembnih vprašanj.

6.3 KONFERENCE IN SESTANKI

Konference, seminarji in srečanja so za varuha človekovih pravic odlična priložnost, da ključnim ciljnim skupinam, kot so nevladne organizacije, interesne skupine in akademske ustanove, približa svoje delo. Prispevajo tudi k njegovemu splošnejšemu uveljavljanju pojma varovanja človekovih pravic. Konference in srečanja varuhu človekovih pravic in njegovemu osebju omogočajo tudi spremljanje dogajanja po Evropi, ki je za institucijo posebnega pomena.

V tem razdelku je prikazan celoten niz dejavnosti, namenjenih za uveljavljanje pojma varovanje človekovih pravic na sploh, posebej pa dejavnosti, ki jih opravlja evropski varuh človekovih pravic. Če se varuh nekega dogodka ne more osebno udeležiti, zastopanje institucije zaupa ustreznemu uslužbencu. Številne skupine se seznani z delom varuha človekovih pravic tudi na študijskih potovanjih v Strasbourg. V tem razdelku je torej pregled skupinskih predstavitev v letu 2007.

Z UDELEŽBO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

P. N. DIAMANDOUROS je leta 2007 namenil precej časa za predstavitve svojega dela morebitnim pritožnikom. Njegovi govori na dogodkih, ki so jih organizirali Britanska trgovinska zbornica v Belgiji, Gospodarska zbornica v Solunu v Grčiji in Svet Zveze grških podjetnikov in industrialcev, so bili pomembni za vzpostavljanje stika s poslovno skupnostjo. Varuh človekovih pravic je v predstavitvi o preglednosti v Evropskem političnem centru v Bruslju predstavil svoje glavne zamisli o temi, ki je bistvena za njegovo obravnavanje pritožb. Imel je tudi priložnost razpravljati o svojem delu z Svetom odvetniških združenj Evropske skupnosti (CCBE) na seminarju v Brugesu v Belgiji. Med pomembnimi dogodki so bili tudi govor Evropskemu invalidskemu forumu, Helenskemu društvu za varstvo okolja in kulturne dediščine, članom programa Euroculture in *Cercle Européen* v Strasbourg.

V univerzitetnem okolju ima varuh človekovih pravic odlično priložnost vzpostaviti stik s študenti prava, upravnih in političnih ved. V letu 2007 je P. N. DIAMANDOUROS predstavil svoje delo študentom šole *Ecole Nationale d'Administration* (ENA) v Strasbourg, Univerze v Oxfordu (grškega društva), Londonske šole za ekonomijo, Evropske akademije v Brugesu in Helenskega društva za politične vede v Atenah.

Svoje delo je pojasnjeval tudi visokim političnim predstavnikom na srečanjih s predsedniki, ministrskimi predsedniki, ministri, poslanci in veleposlaniki iz držav članic EU, med drugim Češke republike, Cipra, Grčije in Združenega kraljestva. Srečal se je tudi z visokimi političnimi predstavniki iz držav zunaj EU, med drugim iz Japonske, Moldavije, Rusije, Turčije in Ukrajine. Njegova predstavitev na 4. ministrski konferenci o e-upravi v Lizboni, organizirani v okviru portugalskega predsedovanja EU, je bila zelo dragocena, saj mu je omogočila stik s ključnimi nosilci odločanja, strokovnjaki iz zasebnega sektorja in zainteresiranimi državljani iz vseh držav članic. Na tem dogodku je predstavitev varuha človekovih pravic poslušalo približno 500 ljudi.



P. N. DIAMANDOUROS ob predstavitvi na 4. ministrski konferenci o e-upravi. Lizbona, 21. septembra 2007.

Z UDELEŽBO OSEBJA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Osebe varuha človekovih pravic je prav tako dejavno na področju ozaveščanja o instituciji. Leta 2007 je opravilo 80 predstavitev za približno 3 000 državljanov z vseh delov EU. Največ takih skupin obiskovalcev je prišlo iz Nemčije, sledita pa ji Poljska in Madžarska. Med udeleženci teh predstavitev so bili študenti, pripravniki, odvetniki, sodniki, poslovneži, lobisti, vladni in javni uslužbenci ter osebe iz uradov varuhov človekovih pravic. V te predstavitve mora osebe varuha človekovih pravic sicer vložiti veliko dela, vendar so zelo pomembne, da se vzpostavi stik z morebitnimi pritožniki in drugimi državljani, pripomorejo pa tudi k „človečnosti“ uprave EU. Zato se urad varuha človekovih pravic po najboljših močeh trudi sprejemati prošnje skupin obiskovalcev, ki bi radi izvedeli več o njegovem delu.

6.4 ODNOSI Z MEDIJI

Evropski varuh človekovih pravic si prizadeva zagotavljati, da se državljani, nevladne organizacije, združenja in gospodarske družbe zavedajo svoje pravice do pritožbe zaradi nepravilnosti v institucijah EU. Varuh priznava pomembno vlogo medijev pri ustvarjanju javnega mnenja, bogatenju razprav in izboljševanju prepoznavnosti njegovih storitev v vseh državah EU. Proaktivna medijska politika je osrednji del njegovih dejavnosti in prizadevanj, s katerimi spodbuja spoštovanje pravic v skladu z zakonodajo EU in izboljšanje kakovosti uprave.

Varuhova medijska politika temelji na dvojnem pristopu. Na eni strani široko evropsko javnost obvešča o svojem delu prek splošnih medijev (npr. televizije, tiska, radia). Na drugi strani pa se osredotoča na posebne skupine morebitnih pritožnikov prek bolj specializiranih medijev (npr. ekonomskih ali potrošniških revij ter notranjih glasil združenj, nevladnih organizacij in interesnih skupin).

Varuhov cilj je, da bi bilo za novinarje njegovo delo kar najbolj pregledno in dostopno, da bi ga javnost lahko spremljala. Medije obvešča o začetkih preiskav, sporazumnih rešitvah, ki so jih institucije sprejele, da bi zadovoljile pritožnike, pomembnih osnutkih priporočil, naslovljenih na institucije, in odločbah, s katerimi se preiskave zaključijo. Medije obvešča tudi o svojem letnem poročilu, najnovejši statistiki, svojih prispevkih k tekočim javnim razpravam in pobudam ter o drugih temah v zvezi z varuhom človekovih pravic, ki so pomembne za javnost. Varuh človekovih



pravic si sicer prizadeva, da bi bilo njegovo delo čim bolj javno, vendar pa upošteva upravičene zahteve pritožnikov, ki se odločijo, da se njihovi primeri obravnavajo zaupno.

Varuhov cilj je doseči evropske dopisnike s sedežem v Bruslju ter nacionalne in regionalne novinarje v vseh državah članicah EU. Medije obvešča predvsem s sporočili za javnost, tiskovnimi konferencami, pogovori in intervjuji. Prizadeva si za oblikovanje preprostih in do bralcev prijaznih sporočil, da so za novinarje čim uporabnejša.



P. N. DIAMANDOUROS na intervjuju s poročevalko o EU za največji švedski dnevnik *Aftonbladet* Leno MELLIN. Stockholm, 14. maja 2007.

Med najpomembnejšimi medijskimi dejavnostmi varuha človekovih pravic v letu 2007 so bile tiskovni konferenci v Bruslju in Strasbourgu, na katerih je predstavil svoje letno poročilo, ter tiskovne konference v Berlinu, Karlsruheju in Varšavi v okviru obiska teh mest. P. N. DIAMANDOUROS in njegov francoski kolega Jean-Paul DELEVOYE sta skupaj predstavila svoje delo francoskim novinarjem v Strasbourgu pred šestim seminarjem nacionalnih varuhov človekovih pravic. Srečanja z zainteresiranimi novinarji številnih časopisov in tiskovnih agencij so evropskemu varuhu človekovih pravic omogočila, da je državljanom pojasnil svoje delo. P. N. DIAMANDOUROS je imel leta 2007 poleg tega več kot 40 intervjujev z novinarji tiskanih, radijskih in televizijskih ter elektronskih medijev v Bruslju, Strasbourgu in drugod.



Poročevalka o Letnem poročilu varuha človekovih pravic za leto 2006 in poslanka Evropskega parlamenta Luciana SBARBATI ter P. N. DIAMANDOUROS govorita na tiskovni konferenci. Strasbourg, 24. oktobra 2007.

V letu 2007 je bilo izdanih 17 sporočil za javnost, ki so jih prejeli novinarji in zainteresirane stranke po Evropi. Med zajetimi zadevami so bile varuhova preiskava zamud pri plačilu, težave pri dostopu do dokumentov in informacij, pritožba, povezana z evropsko direktivo o delovnem času, in težave z informativnim gradivom, ki ga je Komisija pripravila o pravicah letalskih potnikov.



6.5 OBJAVE

Varuh človekovih pravic si prizadeva, da bi pri ozaveščanju o svojem delu na področju zagotavljanja odgovornosti uprave EU dosegel čim širše občinstvo. V letu 2007 so bile pripravljene in zainteresiranim strankam razdeljene številne publikacije, katerih cilj je bilo obveščanje ključnih interesnih skupin in javnosti o dejavnostih in storitvah, ki jih lahko evropski varuh človekovih pravic ponudi državljanom in prebivalcem EU. Vse varuhove publikacije so na voljo na njegovi spletni strani <http://www.ombudsman.europa.eu>, brezplačno pa jih lahko dobite tudi na spletni strani EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu>

Posebno zanimiv v letu 2007 je bil nov informativni list za podjetja in organizacije, v katerem je na kratko razloženo, kaj lahko varuh stori za te gospodarske subjekte. Informativni list je bil z drugim pomembnim gradivom razposlan v akciji obveščanja po pošti, namenjeni morebitnim pritožnikom. Ta akcija je bila namenjena predvsem gospodarskim zbornicam in odvetniškim pisarnam po vsej EU, poslanih pa je bilo več kot 5 000 prilagojenih pošiljk. Izkazala se je za zelo uspešno, saj so bile v letu 2007 prejete prošnje po več tisoč dodatnih izvodih publikacij varuha človekovih pravic.

6.6 ELEKTRONSKO KOMUNICIRANJE

Komuniciranje po e-pošti

Aprila 2001 je bil na spletno stran dodan elektronski obrazec za pritožbo evropskemu varuhu človekovih pravic v dvanajstih jezikih. Po širitvi Evropske unije 1. maja 2004 je bil objavljen še obrazec v devetih novih jezikih. Decembra 2006 je bil na podlagi priprav na še eno širitev Evropske unije 1. januarja 2007 na spletno stran dodan še obrazec v bolgarščini in romunščini. Več kot 58 % pritožb, ki jih je varuh človekovih pravic prejel leta 2007, je bilo vloženih prek interneta. Velik delež teh pritožb je prispel na elektronskem obrazcu.

Z glavnega elektronskega naslova varuha človekovih pravic je bilo v letu 2007 odgovorjeno na 7 273 elektronskih pisem s prošnjami za informacije. Od tega so državljani poslali 3 127 množičnih pisem, povezanih s pritožbami, ki jih je evropski varuh človekovih pravic že prejel, 4 146 pa je bilo posameznih prošenj za informacije. Med zadevami, na katere so se nanašala množična pisma, sta bili izgradnja visokonapetostnega kabla za povezavo španskega in francoskega električnega omrežja ter domnevna odločitev organov v pokrajini Valencia v Španiji o prekinitvi oddajanja katalonske televizijske postaje. Na vsa ta elektronska pisma je bil poslan odgovor z obrazložitvijo trenutnega stanja, kar zadeva varuhovo obravnavo zadevne pritožbe.

Na vseh 4 146 posameznih prošenj za informacije so ustrezni uslužbenci varuha človekovih pravic poslali posamezne odgovore. V letu 2006 je bilo takih odgovorov približno 3 500, leta 2005 pa 3 200.

Razvoj spletne strani

Spletna stran varuha človekovih pravic je bila ustvarjena julija 1998. Vse leto 2007 je varuhov razvijalec spletne strani tesno sodeloval z vodji sektorja za obveščanje in tehničnimi službami Evropskega parlamenta pri pripravah na spremembo varuhove spletne strani v sodobno, dinamično, informativno, interaktivno ter stalno razvijajočo se storitev za državljane. Predvideva se, da bo nova spletna stran pripravljena v prvi polovici leta 2008.

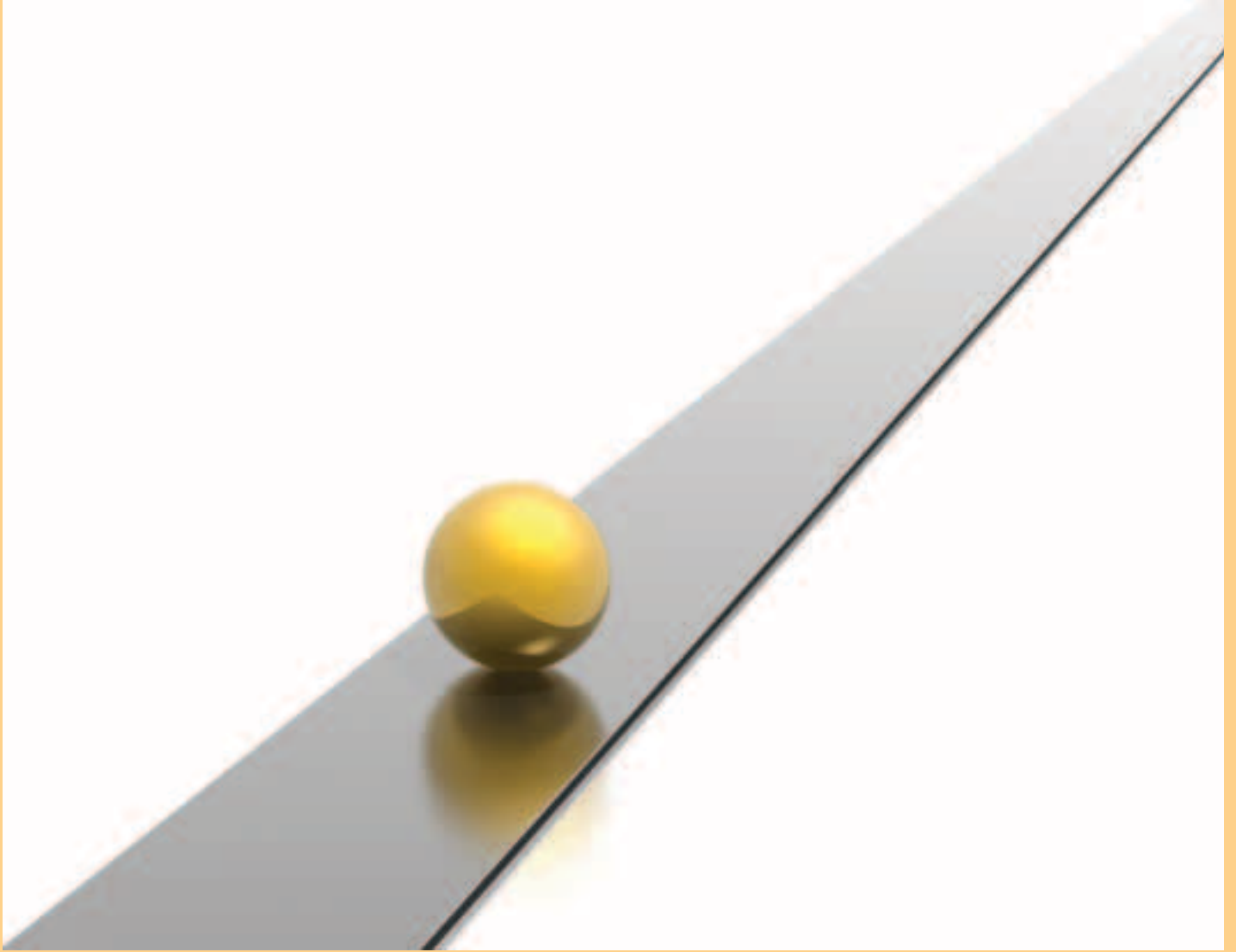
Od 1. januarja do 31. decembra 2007 je imela spletna stran varuha človekovih pravic 449 418 različnih obiskovalcev. Najbolj je bila obiskana različica v angleškem jeziku, sledijo pa ji različice v francoskem, španskem, nemškem in italijanskem jeziku. Kar zadeva geografsko porazdelitev, je bilo največ obiskovalcev iz Italije, sledijo Španija, Švedska, Združeno kraljestvo in Nemčija. Razdelek



s povezavami na spletni strani varuha človekovih pravic vključuje povezave na spletne strani nacionalnih in regionalnih varuhov iz vse Evrope. V letu 2007 so imele strani s povezavami več kot 82 000 obiskov, kar jasno kaže na dodano vrednost storitev, ki se zagotavljajo prek Evropske mreže varuhov človekovih pravic, za državljane.

Da bi spletna stran varuha človekovih pravic ostala med najbolj prepoznavnimi spletnimi mesti EU, je Urad evropskega varuha človekovih pravic vse leto 2007 sodeloval pri delu Medinstitucionalnega uredniškega odbora spletnih strani (CEiii).

PRILOGE



7

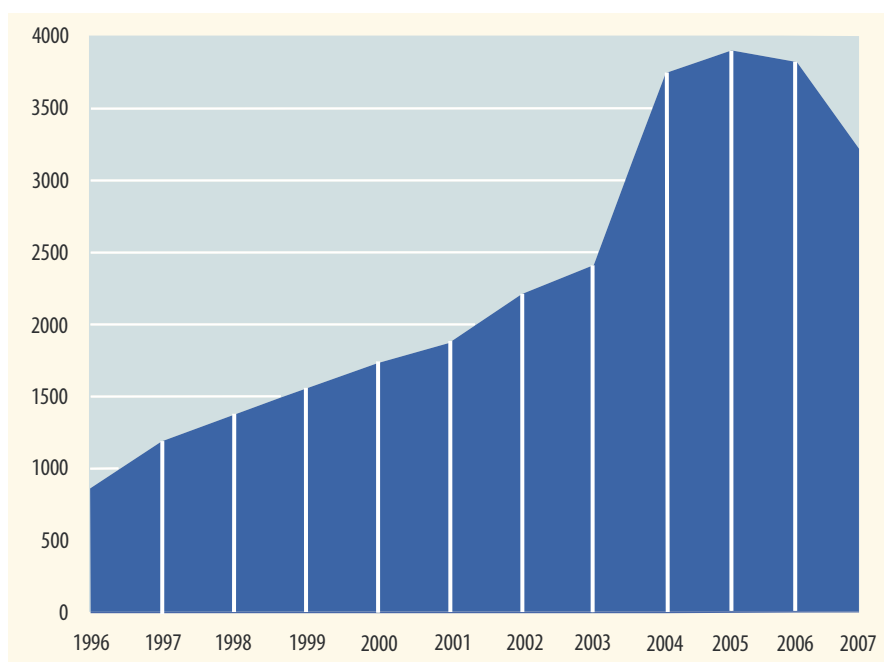


A STATISTIKA

1 OBRAVNAVANI PRIMERI V LETU 2007

1.1	SKUPNO ŠTEVILO PRISPELIH PRIMEROV LETA 2007.....	3 760
	– Nezaključene preiskave na dan 31. 12. 2006	332 ¹
	– Pritožbe, ki čakajo na sklep o dopustnosti na dan 31. 12. 2006.....	211
	– Prispele pritožbe v letu 2007	3 211
	– Lastne pobude evropskega varuha človekovih pravic.....	6

Število pritožb v letih 1996–2007



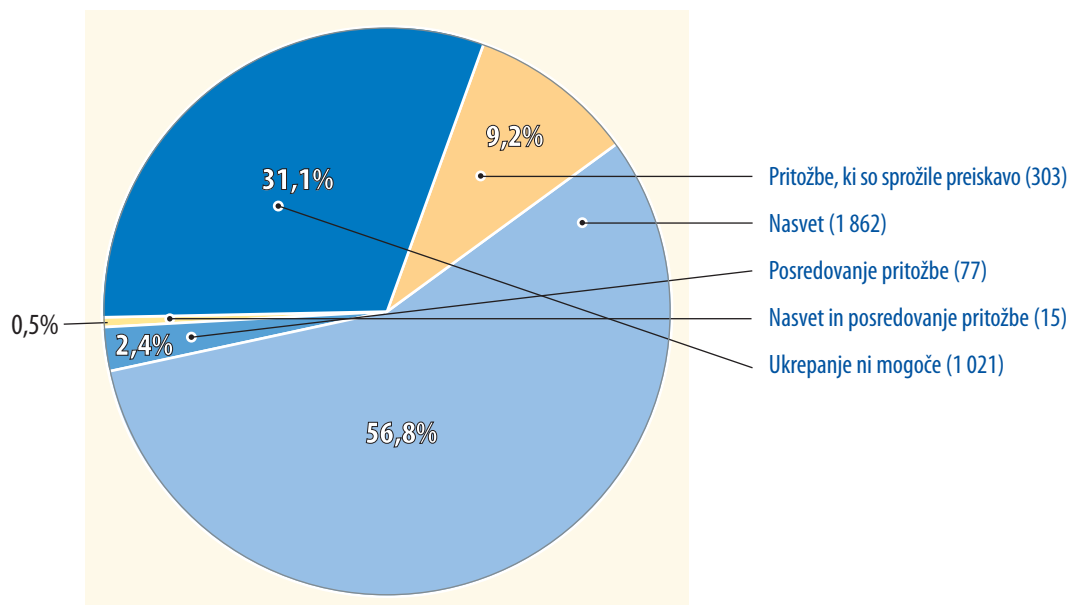
1.2	ZAKLJUČENO PREVERJANJE DOPUSTNOSTI/NEDOPUSTNOSTI	95 %
------------	---	-------------

¹ Od tega devet na lastno pobudo evropskega varuha človekovih pravic in 323 na podlagi pritožb.

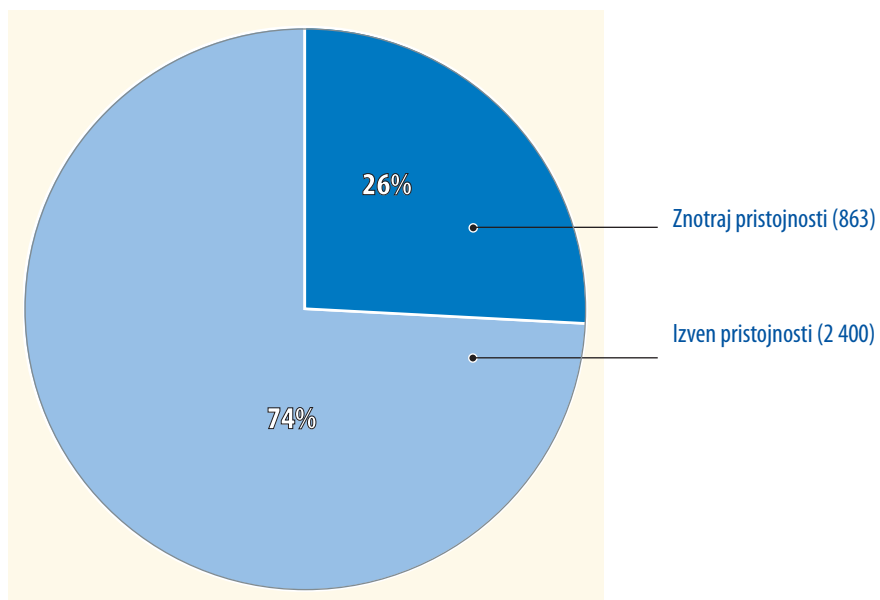


1.3 KLASIFIKACIJA PRITOŽB

Glede na vrsto ukrepanja evropskega varuha človekovih pravic v korist pritožnikov

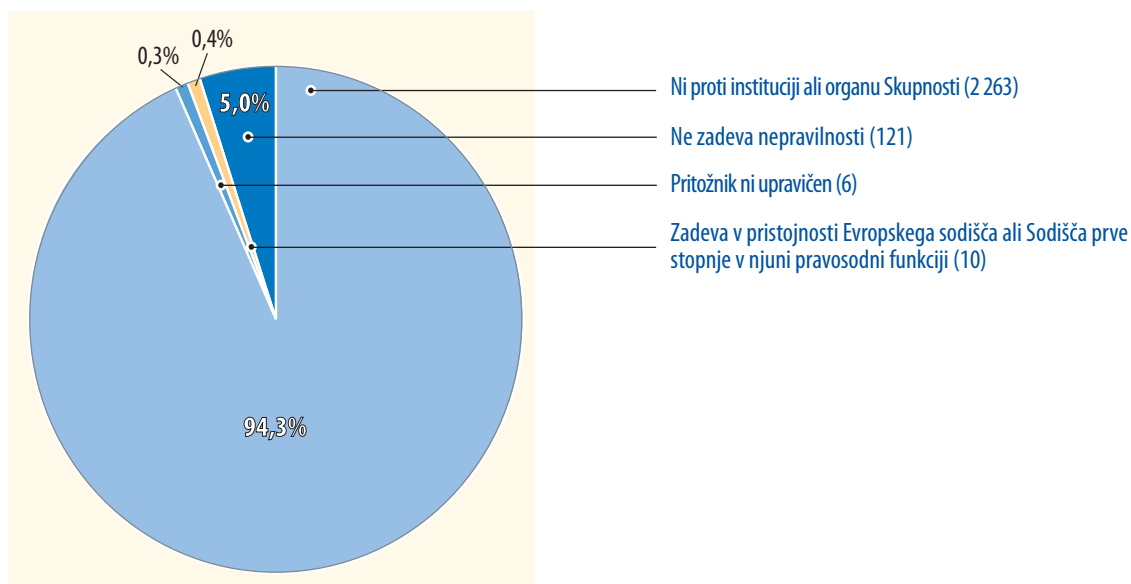


Glede na pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic



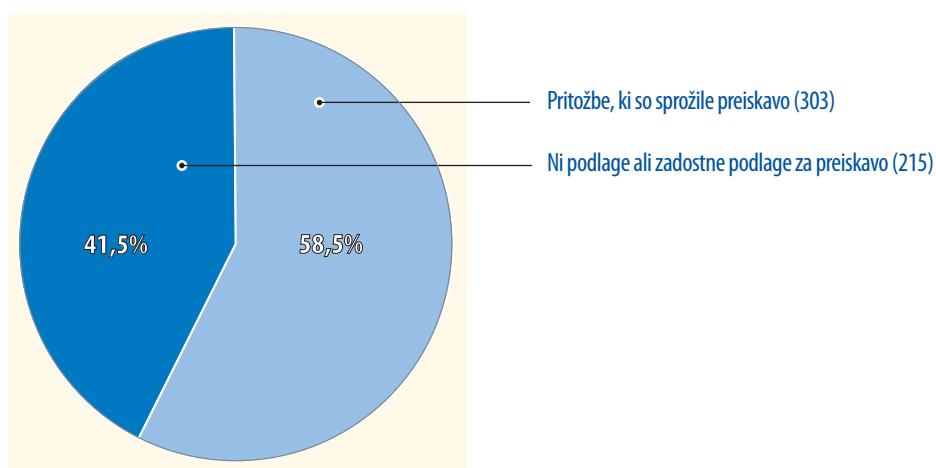


Izven pristojnosti

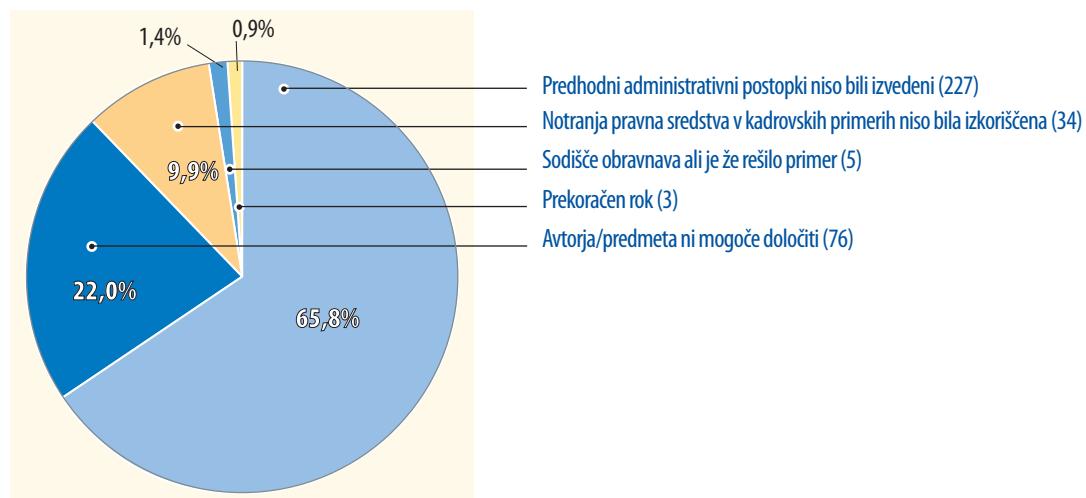


Znotraj pristojnosti

Dopustne pritožbe



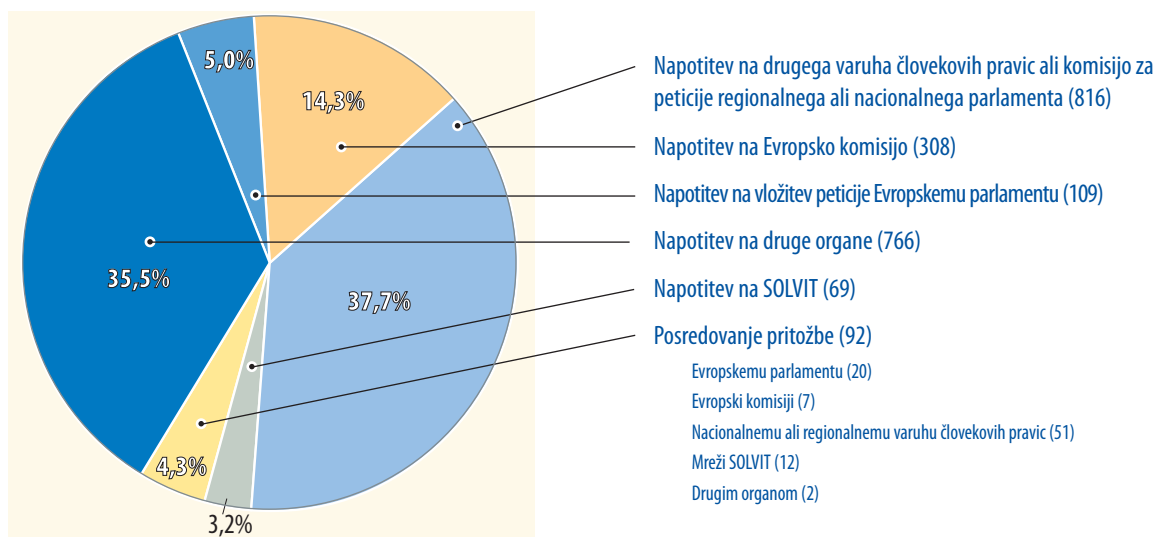
Nedopustne pritožbe





2 POSREDOVANJA PRITOŽB IN NASVETI

(V nekaterih primerih je bil podan več kot en nasvet)

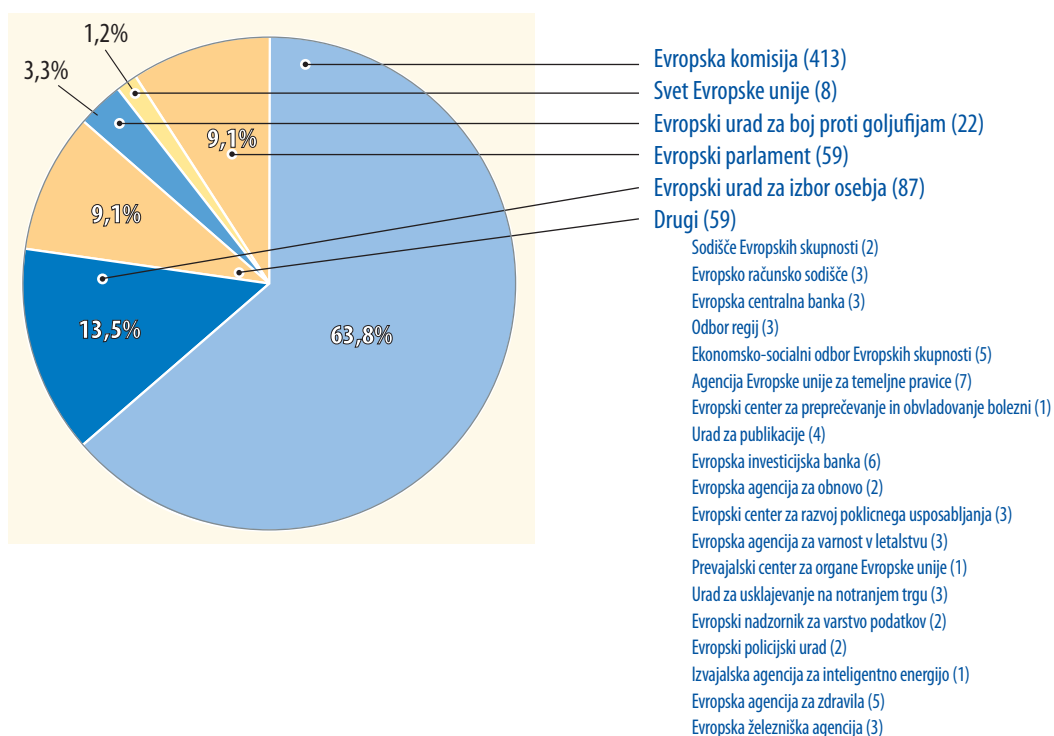


3 OPRAVLJENE PREISKAVE V LETU 2007 641

Evropski varuh človekovih pravic je leta 2007 opravil 641 preiskav, od katerih jih je bilo leta 2007 sproženih 309, 332 pa jih 31. 12. 2006 ni bilo zaključenih (od tega devet na lastno pobudo).

3.1 INSTITUCIJE IN ORGANI, KI SO BILI PREDMET PREISKAV

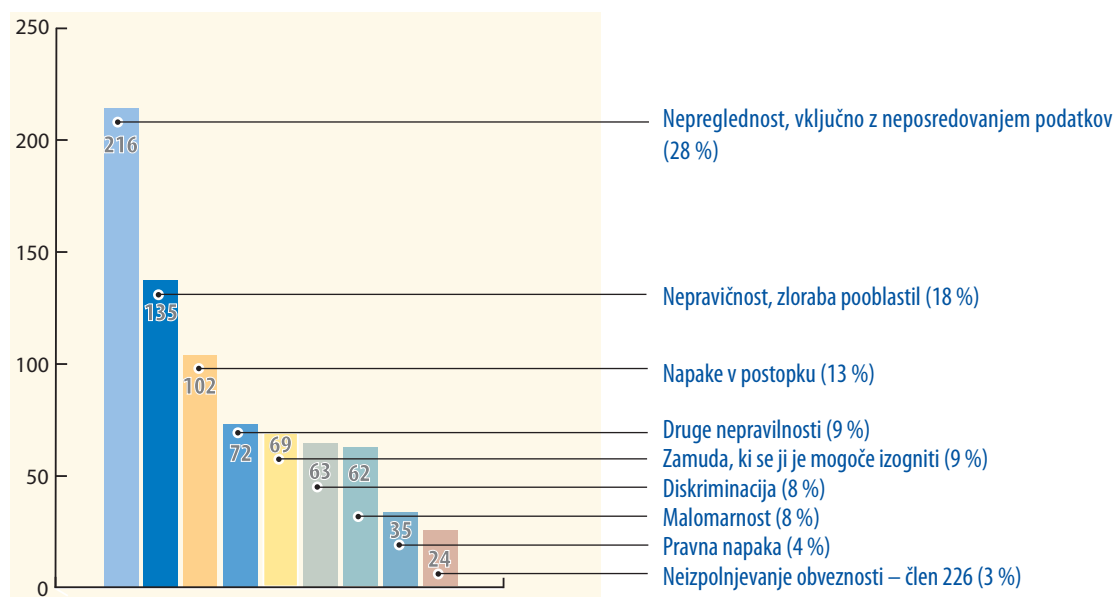
(V nekaterih primerih se je preiskava nanašala na dve ali več institucij ali organov.)





3.2 VRSTA DOMNEVNIH NEPRAVILNOSTI

(V nekaterih primerih sta navedeni dve ali več vrst domnevnih nepravilnosti)

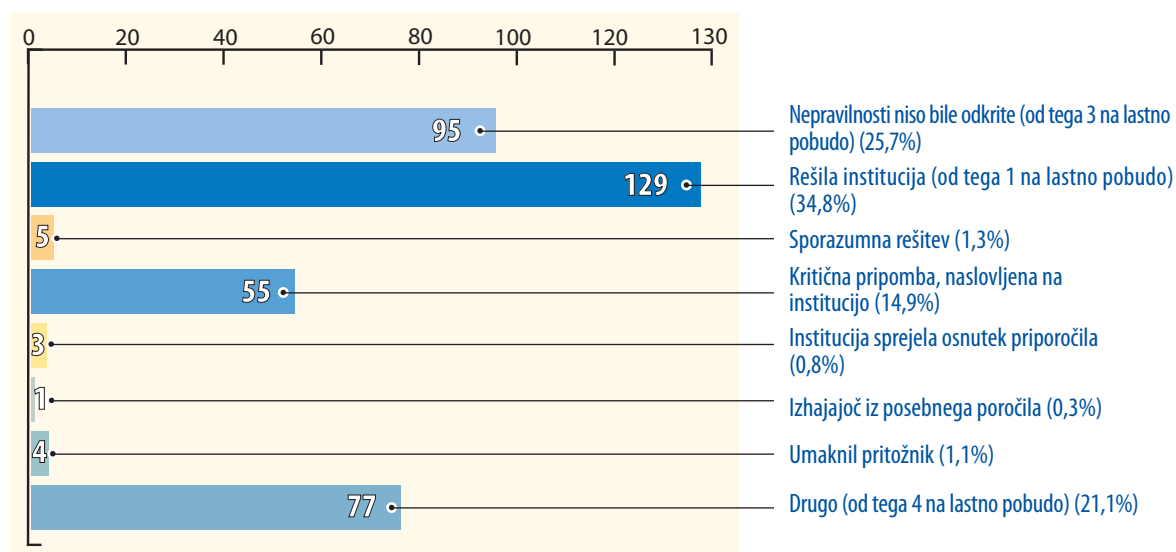


3.3 PREDLOGI SPORAZUMNIH REŠITEV, OSNUTKI PRIPOROČIL IN POSEBNA POROČILA V LETU 2007

– Predlogi sporazumnih rešitev	30
– Osnutki priporočil.....	8
– Posebno poročilo	1

3.4 ZAKLJUČENE PREISKAVE 348²

(Preiskave so bile zaključene iz enega ali več naslednjih razlogov.)



²

Od tega sedem na lastno pobudo varuha človekovih pravic.



4 IZVOR PREJETIH PRITOŽB V LETU 2007

4.1 IZVOR PRITOŽB

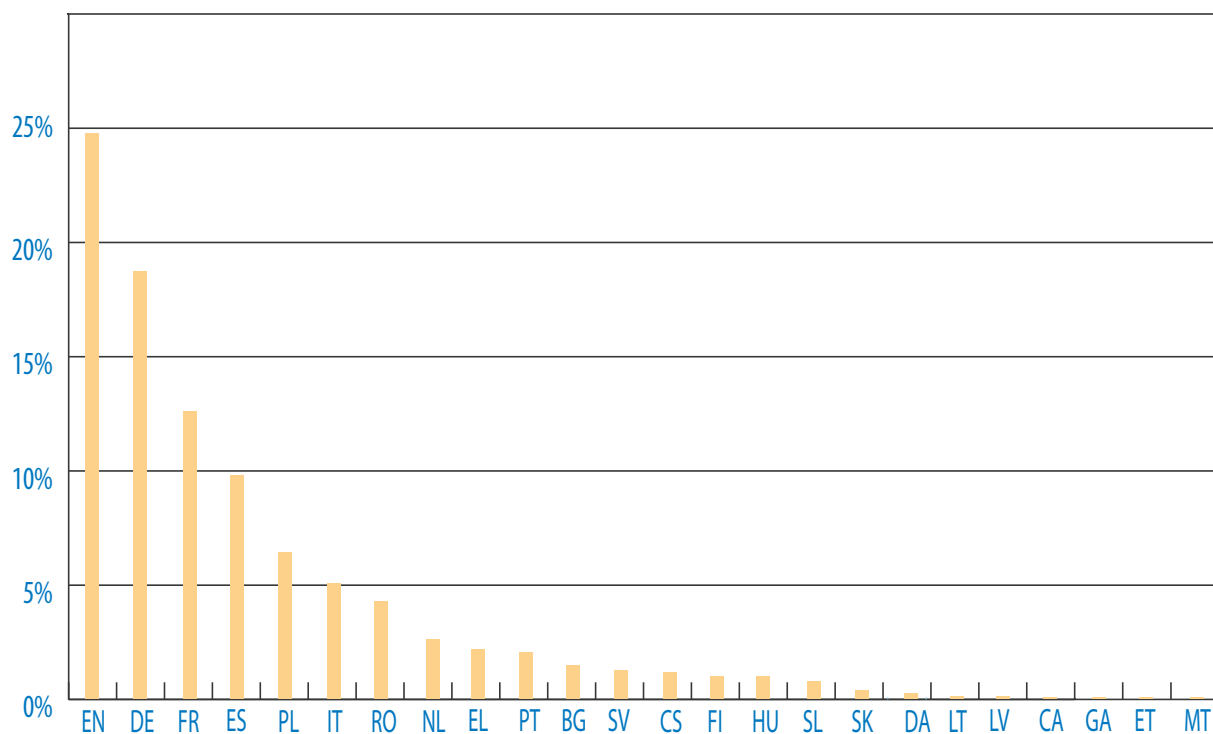


Podjetja in združenja
4,8 % (155)



Posamezniki
95,2 % (3 056)

4.2 PORAZDELITEV PRITOŽB GLEDE NA JEZIK





4.3

GEOGRAFSKI IZVOR PRITOŽB

Država	Število pritožb	Delež pritožb v %	Delež prebivalstva EU v %	Količnik ¹
Luksemburg	44	1,4	0,1	13,6
Malta	26	0,8	0,1	10,0
Ciper	46	1,4	0,2	8,9
Slovenija	39	1,2	0,4	3,0
Belgija	182	5,7	2,1	2,6
Bolgarija	91	2,8	1,6	1,8
Finska	62	1,9	1,1	1,8
Irska	43	1,3	0,9	1,5
Grčija	106	3,3	2,3	1,5
Avstrija	75	2,3	1,7	1,4
Portugalska	91	2,8	2,1	1,3
Španija	351	10,9	9,0	1,2
Romunija	162	5,0	4,4	1,2
Švedska	61	1,9	1,8	1,0
Madžarska	67	2,1	2,0	1,0
Nemčija	507	15,8	16,6	1,0
Češka republika	59	1,8	2,1	0,9
Poljska	214	6,7	7,7	0,9
Slovaška	27	0,8	1,1	0,8
Nizozemska	74	2,3	3,3	0,7
Francija	251	7,8	12,8	0,6
Litva	12	0,4	0,7	0,5
Latvija	8	0,2	0,5	0,5
Danska	18	0,6	1,1	0,5
Italija	182	5,7	11,9	0,5
Estonija	4	0,1	0,3	0,5
Združeno kraljestvo	156	4,9	12,3	0,4
Drugo	200	6,2		
Neznano	53	1,7		

¹ Ta podatek je bil izračunan tako, da se je odstotek pritožb delil z odstotkom prebivalstva. Če je večji od 1, to pomeni, da je zadevna država varuhu človekovih pravic predložila več pritožb kot bi bilo pričakovati glede na število njenega prebivalstva. Vsi odstotki v zgornji preglednici so zaokroženi na eno decimalno mesto.



B PRORAČUN VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Neodvisen proračun

Od 1. januarja 2000 ima evropski varuh človekovih pravic v proračunu Evropske unije lasten proračunski razdelek (trenutno je to razdelek VIII)¹.

Sestava proračuna

Proračun varuha človekovih pravic je razdeljen na tri naslove. Naslov 1 zajema plače, dodatke in druge odhodke, povezane z zaposlenimi. V naslovu 2 so stavbe, pohištvo, oprema in različni stroški poslovanja. Naslov 3 pa vsebuje odhodke, ki nastanejo zaradi opravljanja splošnih nalog institucije.

Sodelovanje z Evropskim parlamentom

Da bi se izognili nepotrebnemu podvajanju upravnega in tehničnega osebja, za nekatere tehnične storitve, ki jih varuh človekovih pravic potrebuje za opravljanje svojih nalog, poskrbi Evropski parlament. Sodelovanje med evropskim varuhom človekovih pravic in Evropskim parlamentom je omogočilo precejšnje prihranke v proračunu Skupnosti. Trenutni sporazum o sodelovanju sta predsednik Parlamenta in evropski varuh človekovih pravic podpisala 15. marca 2006, veljati pa je začel aprila 2006. Cilj tega sporazuma je ohraniti sodelovanje s Parlamentom na vseh področjih, ki omogočajo ekonomijo obsega in proračunske prihranke. Evropski parlament bo varuhu tako še naprej zagotavljal storitve na številnih področjih, vključno s stavbami, informacijsko tehnologijo, komunikacijami, zdravstvenimi storitvami, usposabljanjem, prevajanjem in tolmačenjem. Trenutni sporazum omogoča jasno cenovno politiko Parlamenta. Storitve se plačujejo na podlagi poštene, pregledne in razumne ocene stroškov, razen revizijskih in računovodskih stroškov, za katere je bil dogovorjen pavšalni znesek. To pomeni tudi avtonomijo varuha človekovih pravic pri kadrovskih in finančnih zadevah.

Proračun za leti 2007 in 2008

V spodnji preglednici je prikazan proračun varuha človekovih pravic, razdeljen na tri naslove. Prikazuje tudi, kako so bila uporabljena dodeljena proračunska sredstva v letu 2007, in razvoj proračuna v letih 2007 in 2008. Poleg tega je navedeno število delovnih mest v kadrovskem načrtu varuha človekovih pravic.

(v EUR)

Naslov	Postavka	2007		2008
		Dodeljena proračunska sredstva	Porabljena proračunska sredstva	Dodeljena proračunska sredstva
1	Odhodki za zaposlene v instituciji	6 150 300	5 950 031	6 436 000
2	Stavbe, pohištvo, oprema in različni stroški poslovanja	1 251 500	1 309 867	1 345 000
3	Odhodki, ki nastanejo zaradi opravljanja splošnih nalog institucije	751 000	729 586	724 770
Skupni odhodki		8 152 800	7 989 484	8 505 770
Število delovnih mest		57		57

¹ Uredba Sveta (ES, ESPJ, Euratom) št. 2673/1999 z dne 13. decembra 1999 o spremembi finančne uredbe z dne 21. decembra 1977, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti, UL 1999 L 326, str. 1.



C ZAPOSLENI

Pri zagotavljanju, da institucija pravilno izvaja naloge obravnavanja pritožb zaradi nepravilnosti v 23 jezikih Pogodbe ter da državljane in prebivalce EU ozavešča o pravici do pritožbe, ima varuh človekovih pravic podporo dobro usposobljenega osebja, ki govori več jezikov. Ta priloga vsebuje popoln seznam osebja v letu 2007, njihove službene nazive in podatke za navezavo stika ter opis dela, ki ga opravljajo različni oddelki in sektorji v uradu. Na koncu je kratek pregled sestankov osebja v tem letu.

EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Evropski varuh človekovih pravic

P. Nikiforos DIAMANDOUROS se je rodil 25. junija 1942 v Atenah v Grčiji. Za evropskega varuha človekovih pravic je bil izvoljen 15. januarja 2003. Funkcijo je prevzel 1. aprila 2003, 11. januarja 2005 pa je bil znova izvoljen za petletno obdobje.

Od leta 1998 do leta 2003 je bil prvi nacionalni varuh človekovih pravic v Grčiji. Od leta 1993 je tudi profesor primerjalne politike na oddelku za politične vede in javno upravo na Univerzi v Atenah (trenutno brez predavateljskih obveznosti). V letih od 1995 do 1998 je bil direktor in vodja Grškega državnega centra za družbene raziskave (EKKE).

Na Univerzi v Indiani je diplomiral (1963) iz političnih ved, nato je na Univerzi Columbia dobil magistrski naziv (1965) in naziv magistra filozofskih znanosti (1969), tam pa je nato leta 1972 še doktoriral. Preden je leta 1988 postal profesor na Univerzi v Atenah, je predaval in raziskoval na državni univerzi v New Yorku ter Univerzi Columbia (1973–1978). Od leta 1980 do leta 1983 je bil direktor za razvoj na visoki šoli Athens College v Atenah. Od leta 1983 do leta 1988 je opravljal naloge programskega direktorja za Zahodno Evropo ter Bližnji vzhod in Severno Afriko pri Svetu za družboslovne raziskave v New Yorku. Od leta 1988 do leta 1991 je bil direktor Grškega inštituta za mednarodne in strateške študije v Atenah, raziskovalne ustanove s poudarkom na političnih raziskavah, ustanovljene s podporo Fordovega in MacArthurjevega sklada. Leta 1997 je predaval na Centru Juana Marcha za visoke študije na področju družbenih ved v Madridu kot gostujoči profesor političnih ved.

Služboval je kot predsednik Grškega združenja za politične vede (1992–1998) in Združenja za novodobne grške študije Združenih držav Amerike (1985–1988). Med letoma 1999 in 2003 je bil član grške nacionalne komisije za človekove pravice, medtem ko je bil od leta 2000 do leta 2003 član grškega nacionalnega sveta za upravno reformo. Med letoma 1988 in 1995 je sopredsedoval pododboru za Južno Evropo Sveta za družboslovne raziskave v New Yorku, ki svoje dejavnosti financira s podporo Volkswagnovega sklada. Je tudi eden od urednikov knjižne zbirke Nova Južna Evropa in prejemnik Fulbrightove štipendije in štipendije ustanove National Endowment for the Humanities.

Veliko piše o politiki in zgodovini Grčije ter Južne in Jugozahodne Evrope, pri čemer se podrobneje posveča vprašanjem demokratizacije, nastajanja držav in narodov ter razmerja med kulturo in politiko.



SEKRETARIAT EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Sekretariat evropskega varuha človekovih pravic je odgovoren za vodenje njegovega osebnega urada. Vodi program varuha človekovih pravic, ureja njegovo dohodno in odhodno pošto, svetuje glede odnosov z drugimi institucijami in organi EU, se ukvarja s protokolarnimi vidiki delovanja institucije ter opravlja splošne tajniške naloge za varuha človekovih pravic.

Nicholas CATEPHORES

Pomočnik evropskega varuha človekovih pravic

Tel. +33 3 88 17 23 83

Kelly KOUNDOURI

Tajnica evropskega varuha človekovih pravic

Tel. +33 3 88 17 25 28

GENERALNI SEKRETAR

Generalni sekretar pomaga in svetuje varuhu človekovih pravic pri obravnavanju pritožb in opravljanju preiskav. Usklajuje odnose med Uradom evropskega varuha človekovih pravic in drugimi evropskimi institucijami ter ima ključno vlogo pri razvoju odnosov z uradi varuhov človekovih pravic po vsej Evropi in vzpostavljanju stika z evropskimi državljani. Varuhu človekovih pravic svetuje glede sestave in vodenja urada, načrtovanja dejavnosti ter spremljanja njegovega delovanja in uspešnosti, skrbi pa tudi za njegovo splošno usklajevanje.

Ian HARDEN je po imenovanju na položaj generalnega sekretarja 1. avgusta 2006 še naprej opravljal naloge vodje pravnega oddelka do zaključka postopka zaposlovanja novega vodje pravnega oddelka 30. junija 2007.

Ian HARDEN

Generalni sekretar

Tel. +33 3 88 17 23 84

Ian HARDEN se je rodil 22. marca 1954 v Norwichu v Angliji. Študiral je pravo na univerzi Churchill College v Cambridgeu in leta 1975 opravil diplomo najvišje zahtevnostne stopnje, leta 1976 pa je pridobil naziv dipl. iur. Po diplomi je med letoma 1976 in 1999 predaval na pravni fakulteti Univerze v Sheffieldu, med letoma 1990 in 1993 je bil tam višji predavatelj, med letoma 1993 in 1995 izredni profesor, leta 1995 pa je postal profesor javnega prava. V Urad evropskega varuha človekovih pravic je prišel kot višji pravni svetovalec leta 1996, med letoma 1997 in 1999 je bil vodja sekretariata, od leta 2000 pa vodja pravnega oddelka. Dne 1. avgusta 2006 je bil imenovan za generalnega sekretarja v varuhovem uradu. Je avtor in soavtor številnih publikacij o pravu EU in javnem pravu, med katerimi so *The Contracting State* (Buckingham: Open University Press, 1992), *Flexible Integration: Towards a more effective and democratic Europe* (London CEPR, 1995) in *European Economic and Monetary Union: The Institutional Framework* (Kluwer Law International, 1997). Je član združenja *Association française de droit constitutionnel* in skupine „Study of Parliament Group“ v Združenem kraljestvu ter častni profesor na Univerzi v Sheffieldu.

Murielle RICHARDSON

Pomočnica vodje pravnega oddelka (do 30. 6. 2007)

Pomočnica generalnega sekretarja (od 1. 7. 2007)

Tel. +33 3 88 17 23 88



PRAVNI ODDELEK

Pravno službo sestavljajo v glavnem pravniki, ki so zadolženi predvsem za preučevanje pritožb, ki jih prejme evropski varuh človekovih pravic, in opravljanje preiskav pod nadzorom vodje pravnega oddelka in štirih vodij pravnih skupin. Vodja pravnega oddelka tudi svetuje varuhu človekovih pravic v zvezi s pravno strategijo in usmeritvijo institucije ter vodi oddetek. Pomočnica vodje pravnega oddelka skrbi za delovanje sistema za notranji nadzor kakovosti in upravljanje informacijskih sistemov ter usklajuje prispevek oddelka k letnemu poročilu. Nadzoruje tudi sekretariat za obravnavo pritožb.

Leta 2007 je imel oddetek vsega 23 uslužbencev; sestavljali so ga vodja pravnega oddelka, sedem višjih pravnih svetovalcev, od katerih so štirje vodje pravnih skupin, 12 pravnih strokovnih sodelavcev, pravnik lingvist, pomočnik za pravne zadeve in pomočnik vodje pravnega oddelka. Leta 2007 je pravni oddetek nadziral 16 pripravnikov.

Za vodjo pravnega oddelka je bil 1. julija 2007 po opravljenem javnem postopku za zaposlitev imenovan João SANT'ANNA. Uradu evropskega varuha človekovih pravic se je pridružil leta 2000 kot vodja upravnega in finančnega oddelka, katerega naloge začasno še vedno opravlja.

João SANT'ANNA

Vodja pravnega oddelka (od 1. 7. 2007)

Tel. +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA se je rodil 3. maja 1957 v Setúbalu na Portugalskem. Od leta 1975 do leta 1980 je študiral pravo na Univerzi v Lizboni in leta 1981 tam postal odvetnik. Med letoma 1980 in 1982 je služboval kot pravnik v pravnem in upravnem oddelku portugalskega ministrstva za notranje zadeve za lizbonsko regijo. Med letoma 1982 in 1984 je nadaljeval pravne študije na področju pravic intelektualne lastnine na Univerzi Ludwig-Maximilian in Inštitutu Maxa Plancka v Münchnu. Potem ko se je leta 1984 vrnil na Portugalsko, je bil imenovan za vodjo pravnega in upravnega oddelka portugalskega ministrstva za notranje zadeve za lizbonsko regijo. Leta 1986 je postal javni uslužbenec Evropskega parlamenta, delal je v generalnih direktoratih za informiranje in odnose z javnostmi, raziskave, osebje in finance ter nazadnje še v pravni službi Evropskega parlamenta. Leta 2000 se je pridružil Uradu evropskega varuha človekovih pravic kot vodja upravnega in finančnega oddelka. Dne 1. julija 2007 je bil imenovan za vodjo pravnega oddelka.

Nelius CAREY

Pravnik lingvist

Tel. +33 3 88 17 25 63

Isabelle FOUCAUD

Pomočnica vodje pravnega oddelka (od 1. 7. 2007)

Tel. +33 3 88 17 23 91



PRAVNI STROKOVNI SODELAVCI

Pravni strokovni sodelavci obravnavajo pritožbe, ki se lahko varuhu človekovih pravic predložijo v katerem koli od 23 jezikov iz Pogodbe o Evropski uniji. Predlagajo in opravljajo tudi preiskave na lastno pobudo, odgovarjajo na prošnje državljanov za informacije, pomagajo varuhu človekovih pravic pri pravnih zadevah, svetujejo v zvezi s pravnimi postopki, dogajanjem in tradicijo v svojih državah članicah ter zastopajo varuha človekovih pravic na nekaterih javnih dogodkih.

Ioannis DIMITRAKOPOULOS

Vodja pravne skupine

Višji pravni svetovalec

Tel. +33 3 88 17 37 68

Sabina BALAŽIČ

Pravna strokovna sodelavka (do 30. 9. 2007)

Peter BONNOR

Pravni strokovni sodelavec

Tel. +33 3 88 17 25 41

Daniel KOBLENCZ

Pravni strokovni sodelavec

Tel. +32 2 284 38 31

Tina NILSSON

Pravna strokovna sodelavka

Tel. +32 2 284 14 17

Tea SEVÓN

Pravna strokovna sodelavka (od 1. 10. 2007)

Tel. +32 2 284 21 80

Gerhard GRILL

Vodja pravne skupine

Višji pravni svetovalec

Tel. +33 3 88 17 24 23

Violetta DIMOVA

Pravna strokovna sodelavka (od 1. 2. 2007)

Tel. +33 3 88 17 25 63

Wiebke PANKAUKE

Pravna strokovna sodelavka

Tel. +33 3 88 17 24 02

Bernhard HOFSTÖTTER

Pravni strokovni sodelavec (od 1. 9. 2007)

Tel. +33 3 88 17 81 05

Olivier VERHEECKE

Višji pravni svetovalec

Tel. +32 2 284 20 03

Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA

Vodja pravne skupine

Višja pravna svetovalka

Tel. +33 3 88 17 27 46

Benita BROMS

Vodja bruseljskega urada

Višja pravna svetovalka

Tel. +32 2 284 25 43

Raluca TRASCA

Pravna strokovna sodelavka (od 16. 4. 2007)

Tel. +33 3 88 17 31 08

Juliano FRANCO

Pravni strokovni sodelavec

Tel. +33 3 88 17 21 51

Branislav URBANIČ

Pravni strokovni sodelavec

Tel. +33 3 88 17 27 14



Fergal Ó REGAN

*Vodja pravne skupine
Višji pravni svetovalec*

Tel. +33 3 88 17 67 84

Elodie BELFY

Pomočnica za pravne zadeve

Tel. +32 2 284 39 01

Marjorie FUCHS

Pravna strokovna sodelavka

Tel. +33 3 88 17 40 78

José MARTÍNEZ ARAGÓN

Višji pravni svetovalec

Tel. +33 3 88 17 24 01

Beatriz MENÉNDEZ ALLER

Pravna strokovna sodelavka (do 15. 11. 2007)

Ida PALUMBO

Pravna strokovna sodelavka

Tel. +33 3 88 17 23 85

PRIPRAVNIKI

Marta ARIAS DIAZ

(do 31. 8. 2007)

Elsa BERNARD

(do 30. 4. 2007)

Clelia CASALINO

(od 15. 2. 2007)

Caroline DIETZEL

(od 1. 9. 2007)

Ramin FARINPOUR

(do 31. 8. 2007)

Tobias JAMES

(od 1. 9. 2007)

Farah JERAJ

(do 31. 7. 2007)

Tomasz KODRZYCKI

(od 1. 9. 2007)

Beata KULPACZYNSKA

(do 31. 8. 2007)

Angela LINDBERG

(od 1. 9. 2007)

Samir MOHAMED GHARBAOUI

(od 1. 9. 2007)

Christopher MILNES

(od 1. 9. 2007)

Zvi RAMAN

(do 31. 8. 2007)

Louise RICHARD

(od 1. 9. 2007)

Giorgio RIZZELLO

(do 9. 2. 2007)

Brigita SABALIAUSKAITE

(do 31. 8. 2007)

Axel SCHNEIDER

(do 31. 7. 2007)

Elena TZOULIA

(od 1. 3. 2007)



UPRAVNI IN FINANČNI ODDELEK

Upravni in finančni oddelek je v Uradu evropskega varuha človekovih pravic odgovoren za vse delo, ki ni neposredno povezano s pritožbami in vodenjem preiskav. Sestavljajo ga trije sektorji – upravni in finančni sektor ter sektor za obveščanje. Vodja upravnega in finančnega oddelka usklajuje celotno delo oddelka. Odgovoren je za splošno organizacijo in delovanje urada, kadrovske politike, predlaganje in izvajanje proračunske in finančne strategije institucije ter zastopanje varuha človekovih pravic na številnih medinstitucionalnih forumih. Leta 2007 je imel oddelek skupno 34 zaposlenih.

João SANT'ANNA

Vodja upravnega in finančnega oddelka (začasno)

Tel. +33 3 88 17 53 46

SEKRETARIAT ZA OBRAVNAVO PRITOŽB

Sekretariat za obravnavo pritožb je odgovoren za registracijo, razdelitev in spremljanje pritožb, predloženih evropskemu varuhu človekovih pravic. Skrbi, da se vse pritožbe registrirajo v zbirko podatkov, potrdijo in predložijo pravnemu oddelku. Odgovoren je za upravljanje dohodne in odhodne pošte, povezane s pritožbami, sprotno posodabljanje vnosov o pritožbah v zbirki podatkov, spremljanje upoštevanja rokov, pripravo statistike, povezane s pritožbami, in urejanje s pritožbami povezanih dokumentov. Nadzoruje ga pomočnica vodje pravnega oddelka.

Séverine BEYER

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 23 93

Isabelle LECESTRE

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 24 29

Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA

Tajnik

Tel. +33 3 88 17 20 91

Oualiba MAKHLOUFIA

Tajnica

Tel. +33 3 88 16.40.71

Evelyne BOUTTEFROY

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 24 13

Ana MORAIS GASPAR

Tajnica (od 1. 10. 2007)

Tel. +33 3 88 16 63 10

Elaine DRAGO

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 33 31

Christelle THEROUSE

Tajnica (od 16. 7. 2007)

Tel. +33 3 88 16 40 71

Véronique FOREAU

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 34 99

Caroline ZINCK

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 40 51



UPRAVNI SEKTOR

Naloge upravnega sektorja so obsežne. Vključujejo zaposlovanje in vodenje zaposlenih, dohodno in odhodno pošto, telefonsko centralo, infrastrukturo urada, usklajevanje prevajanja dokumentov, organizacijo in vodenje pravne referenčne knjižnice, dokumentacijo institucije in politiko arhivov. Ta sektor je odgovoren tudi za politiko informacijske tehnologije v instituciji in zadovoljevanje potreb urada v zvezi z informacijsko tehnologijo, kar je naloga, ki jo opravlja v tesnem sodelovanju z Evropskim parlamentom.

Alessandro DEL BON

Vodja sektorja

Tel. +33 3 88 17 23 82

Christophe BAUER

Administrativna podpora, voznik

Tel. +33 3 88 17 67 80

Cindy DE CARVALHO-GIANNAKIS

Administrativna podpora

Tel. +32 2 284 63 93

Rachel DOELL

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 23 98

Massimo EZZY

Strokovni sodelavec za informacijsko tehnologijo

Tel. + 33 3 88 17 28 67

Giovanna FRAGAPANE

Tajnica (od 17. 9. 2007)

Tel. +33 3 88 17 29 62

Isgouhi KRIKORIAN

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 25 40

Gaël LAMBERT

Strokovni sodelavec za informacijsko tehnologijo

Tel. +33 3 88 17 23 99

Juan Manuel MALLEA

Tajnik

Tel. +33 3 88 17 23 01

Stéphanie MARAJ

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 23 13

Charles MEBS

Tajnik

Tel. +33 3 88 17 70 93

Ana MORAIS GASPAR

Tajnica (do 30. 5. 2007)

Emese WALTZ

Tajnica (do 16. 9. 2007)

Félicia VOLTZENLOGEL

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 23 94



FINANČNI SEKTOR

Naloga finančnega sektorja je zagotoviti, da Urad evropskega varuha človekovih pravic ravna v skladu z veljavnimi finančnimi pravili EU, ki so namenjena za zagotavljanje gospodarne, učinkovite in ustrezne uporabe proračunskih sredstev. Te odgovornosti so posledica tega, da ima evropski varuh človekovih pravic neodvisen proračun. Proračun pripravijo in izvajajo štirje finančni strokovni sodelavci v pristojnosti pooblaščenega odredbodajalca.

Loïc JULIEN

Vodja sektorja

Tel. +33 3 88 17 67 79

Jean-Pierre FEROMONT

Finančni strokovni sodelavec

Tel. +32 2 284 38 97

Christophe WALRAVENS

Finančni strokovni sodelavec

Tel. +33 3 88 17 24 03

Giovanna FRAGAPANE

Finančna strokovna sodelavka (do 16. 9. 2007)

Emese WALTZ

Finančna strokovna sodelavka (od 17. 9. 2007)

Tel. + 33 3 88 16 40 95

Véronique VANDAELE

Finančna strokovna sodelavka

Tel. +32 2 284 23 00

SEKTOR ZA OBVEŠČANJE

Sektor za obveščanje je odgovoren za pomoč varuhu človekovih pravic pri vzpostavljanju stikov in obveščanju državljanov o pravicah, ki jim pripadajo po zakonodaji Skupnosti. Ima ključno vlogo pri razvijanju odnosov in zaupanja med državljani in Evropo ter njenimi institucijami.

Sektor je odgovoren za vzdrževanje in spodbujanje stikov z mediji, pisanje in izdajanje publikacij varuha človekovih pravic, vzdrževanje njegove spletne strani, organiziranje varuhovih informativnih obiskov in s tem povezanih dogodkov ter usklajevanje stikov v Evropski mreži varuhov človekovih pravic.

Rosita AGNEW

Vodja sektorja

Tel. +32 2 284 25 42

Ben HAGARD

Vodja sektorja

Tel. +33 3 88 17 24 24

Marc AMIR-TAHMASSEB

Oblikovalec spletnih strani

Tel. +33 3 88 17 44 10

Annika ÖSTERBERG

Strokovna sodelavka za publikacije

Tel. +33 3 88 17 49 36

Raffaella DALLATANA

Tajnica (od 18. 6. 2007 do 17. 11. 2007)

Dace PICOT-STIEBRINA

Strokovna sodelavka za obveščanje

Tel. +33 3 88 17 40 80

Gundi GADESMANN

Strokovni sodelavec za tisk

Tel. +32 2 284 26 09

Gabrielle SHERIDAN

Tajnica

Tel. +33 3 88 17 24 08



Evropski varuh človekovih pravic z uslužbenci.

SESTANKI OSEBJA

Varuh človekovih pravic redno sklicuje sestanke zaposlenih, da bi zagotovil čim večjo učinkovitost in uspešnost postopkov v uradu in tekoč pretok informacij med zaposlenimi ter spodbujal možnosti poklicnega razvoja. Varuh človekovih pravic na teh sestankih praviloma poda pregled svojih nedavnih in prihodnjih dejavnosti ter predstavi upravno, pravno in politično dogajanje, ki vpliva na institucijo.

Varuh človekovih pravic v skladu s svojo strategijo za poklicni razvoj svojega osebja na te sestanke pogosto povabi zunanje govornike. Leta 2007 sta v Strasbourgu osebju varuha človekovih pravic svoje delo predstavila predsednik Sodišča za uslužbence EU Paul J. MAHONEY in evropski nadzornik za varstvo podatkov Peter HUSTINX.



Predsednik Sodišča za uslužbence EU Paul J. MAHONEY med svojo predstavitvijo za uslužbence varuha človekovih pravic. Strasbourg, 30. marca 2007.



Evropski nadzornik za varstvo podatkov Peter HUSTINX med svojo predstavitvijo za uslužbence varuha človekovih pravic. Strasbourg, 7. decembra 2007.



D SEZNAM ODLOČB

1 PO ŠTEVILKI PRIMERA

2003

OI/3/2003/JMA.....	88
--------------------	----

2004

1782/2004/OV	65
2468/2004/OV	67
2577/2004/OV	63
2725/2004/(PB)ID	51
2825/2004/OV	66
3278/2004/ELB	82
3346/2004/ELB	76
3660/2004/PB.....	52

2005

0368/2005/(MF)(BU)BM	83
0452/2005/BU	68
1475/2005/(IP)GG	79
1476/2005/(BB)GG.....	79
1617/2005/(BB)JF	81
1693/2005/PB.....	68
1844/2005/GG	69
1858/2005/BB.....	64
1859/2005/BB.....	64
2350/2005/GG	78
2370/2005/OV	59
2776/2005/ID	83
3008/2005/OV	70
3114/2005/MHZ.....	76
3193/2005/TN.....	71
3269/2005/TN.....	83
3323/2005/WP	53
3386/2005/WP	59
3453/2005/GG	87
3693/2005/ID	71

2006

0183/2006/MF	84
0943/2006/MHZ.....	53
0948/2006/BU	57
0962/2006/OV	72
1103/2006/BU	85
1126/2006/SAB.....	60
1166/2006/WP	54
1779/2006/MHZ.....	58
1807/2006/MHZ.....	78
2280/2006/MF	55
2403/2006/(WP)BEH	56
2633/2006/WP	61
2740/2006/TN.....	56
3495/2006/GG	61
3543/2006/FOR	73
3697/2006/PB.....	74

2007

0446/2007/WP	74
0471/2007/VIK	62
0668/2007/MHZ.....	75
1471/2007/(CC)RT	63
Q1/2007/ELB	89



2

PO VSEBINI

Številke strani, na katerih najdete spodaj navedene primere, so navedene v Prilogi D1.

Državlanske pravice

OI/3/2003/JMA
0452/2005/BU
1475/2005/(IP)GG
1476/2005/(BB)GG
1844/2005/GG
2350/2005/GG
3453/2005/GG
2403/2006/(WP)BEH
0668/2007/MHZ

Konkurenčna politika

0943/2006/MHZ

Pogodbe

2468/2004/OV
2577/2004/OV
1858/2005/BB
1859/2005/BB
3008/2005/OV
3693/2005/ID
2633/2006/WP
3495/2006/GG
1471/2007/(CC)RT

Izobraževanje, poklicno usposabljanje in mladina

2280/2006/MF

Okolje

2725/2004/(PB)ID
3660/2004/PB
0962/2006/OV
1779/2006/MHZ
1807/2006/MHZ

Prosti pretok oseb in storitev

3543/2006/FOR

Notranja pravila institucij

2468/2004/OV

Razno

3323/2005/WP
3386/2005/WP

Policija in pravosodno sodelovanje

1166/2006/WP
0446/2007/WP

Dostop javnosti

1693/2005/PB
3193/2005/TN
3269/2005/TN
0183/2006/MF
0948/2006/BU
3697/2006/PB

Javno zdravstvo

2370/2005/OV

Socialna politika

Q1/2007/ELB

*Uslužbenci**Zaposlovanje*

1782/2004/OV
2825/2004/OV
3278/2004/ELB
3346/2004/ELB
3114/2005/MHZ
0471/2007/VIK

Druga vprašanja

0368/2005/(MF)(BU)BM
1617/2005/(BB)JF
2776/2005/ID
1126/2006/SAB
2740/2006/TN

Promet

1103/2006/BU
1779/2006/MHZ



3 PO VRSTI DOMNEVNIH NEPRAVILNOSTI

Številke strani, na katerih najdete spodaj navedene primere, so navedene v Prilogi D1.

Nepotrebna zamuda

2577/2004/OV
2825/2004/OV
0962/2006/OV
2280/2006/MF
3495/2006/GG

Obramba

2577/2004/OV
2370/2005/OV

Diskriminacija

OI/3/2003/JMA
3278/2004/ELB
3346/2004/ELB
Q1/2007/ELB

Napaka pri postopku iz člena 226

2725/2004/(PB)ID
3660/2004/PB
3453/2005/GG
0962/2006/OV
3543/2006/FOR
0446/2007/WP

Pomanjkanje ali zavračanje dajanja informacij

1782/2004/OV
0368/2005/(MF)(BU)BM
1693/2005/PB
1844/2005/GG
1858/2005/BB
1859/2005/BB
2350/2005/GG
2370/2005/OV
2776/2005/ID
3269/2005/TN
3386/2005/WP
0948/2006/BU
0668/2007/MHZ

Pravna napaka

1103/2006/BU
1166/2006/WP
3495/2006/GG

Postopki

2825/2004/OV
1617/2005/(BB)JF
3114/2005/MHZ
3323/2005/WP
0943/2006/MHZ
3697/2006/PB
0471/2007/VIK

Utemeljevanje

1782/2004/OV
1617/2005/(BB)JF
1858/2005/BB
1859/2005/BB
3693/2005/ID

Preglednost

1858/2005/BB
1859/2005/BB
3193/2005/TN
0183/2006/MF
0943/2006/MHZ
2740/2006/TN

Nepravičnost

1782/2004/OV
2468/2004/OV
2577/2004/OV
0368/2005/(MF)(BU)BM
2776/2005/ID
3008/2005/OV
1126/2006/SAB
2633/2006/WP
1471/2007/(CC)RT

Druge nepravilnosti

2577/2004/OV
2825/2004/OV
0452/2005/BU
1475/2005/(IP)GG
1476/2005/(BB)GG
1617/2005/(BB)JF
3008/2005/OV
1779/2006/MHZ
1807/2006/MHZ
2403/2006/(WP)BEH



4 NADVSE USPEŠNI PRIMERI

2577/2004/OV
1476/2005/(BB)GG
1617/2005/(BB)JF
1103/2006/BU
2580/2006/TN
3495/2006/GG
630/2007/WP

Povzetki odločb primerov, katerih referenčna številka je natisnjena krepko, so podani v poglavju 3 tega poročila. Številke strani, na katerih najdete te primere, so navedene v Prilogi D.1. Povzetek primera 2580/2006/TN je v razdelku 2.2 tega poročila, v razdelku 2.3 pa je povzetek primera 630/2007/WP.

**5 SEZNAM VSEH PRIMEROV IZ LETA 2007, ZAKLJUČENIH S KRITIČNO OCENO****2004**

0240/2004/PB
0242/2004/PB
0756/2004/PB
1434/2004/PB
1782/2004/OV
2468/2004/OV
2763/2004/JMA
2825/2004/OV
3321/2004/(BB)DK
3346/2004/ELB
3402/2004/PB

2005

0144/2005/PB
0272/2005/(OV)DK
0452/2005/BU
0554/2005/(MF)FOR
0575/2005/BB
1027/2005/ELB
1137/2005/(OV)ID
1475/2005/(IP)GG
1476/2005/(BB)GG
1693/2005/PB
1844/2005/GG
1917/2005/IP
2207/2005/MF
2350/2005/GG
2539/2005/ID
2838/2005/BU
3002/2005/PB
3008/2005/OV
3067/2005/(MHZ)MF
3095/2005/TN
3114/2005/MHZ
3193/2005/TN
3427/2005/WP
3487/2005/(ID)DK
3693/2005/ID

2006

0871/2006/(BB)MHZ
0962/2006/OV
1131/2006/BU
1234/2006/WP
1398/2006/WP
1807/2006/MHZ
1868/2006/ID
2196/2006/(SAB)ID
2216/2006/JF
2479/2006/JF
2582/2006/WP
2899/2006/ELB
3134/2006/(WP)JMA
3543/2006/FOR
3697/2006/PB
3842/2006/TN

2007

0370/2007/MHZ
0446/2007/WP
0668/2007/MHZ
1206/2007/WP

Povzetki odločb primerov, katerih referenčna številka je natisnjena krepko, so podani v razdelku 3.4 tega poročila. Številke strani, na katerih najdete te primere, so navedene v Prilogi D.1. Celotna besedila odločb v vseh zgornjih primerih so na voljo na spletni strani varuha človekovih pravic na naslovu <http://www.ombudsman.europa.eu>

KAKO STOPITI V STIK Z EVROPSKIM VARUHOV ČLOVEKOVIH PRAVIC

PO POŠTI

Evropski varuh človekovih pravic
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F - 67001 Strasbourg Cedex
Francija

PO TELEFONU

+33 3 88 17 23 13

PO FAKSU

+33 3 88 17 90 62

PO ELEKTRONSKI POŠTI

eo@ombudsman.europa.eu

SPLETNA STRAN

<http://www.ombudsman.europa.eu>

**VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC PREISKUJE PRITOŽBE GLEDE NEPRAVILNOSTI
V DEJAVNOSTIH INSTITUCIJ IN ORGANOV EVROPSKE UNIJE**



www.ombudsman.europa.eu